a ¶ Non parat. sicut est videre in dilatorijs vel in condēnationibus expensaruꝫ super eo ꝙ in exceptione succubuit: vel propter aliā cām similem.
b ¶ Uel repete. super eo quod no.
c ¶ Appellatum. ab ipsa. Quid si lata tali interlocutoria iudex statim vult ꝓcedere in causa: petit pars ꝯ quā lata est iterlocutoria nō procedi infra. x. dies: vt ꝯ liberet an ab ipsa iterlocutoria appellare velit necne: queritur an sit audienda. Et vꝫ ꝙ sic. qꝛ beneficium iuris. ⁊c. xxviij. dis. de his. ⁊. de reg. iur. indultuꝫ. cū suis cōcor. ad hoc optime facit. ij. q. vi. anteriorum. vbi dꝛ ꝙ. x. dies danꝫ ad appellandū vt liceat infra ipsum spaciū plenissime deliberare an appellandum ei sit vel quiescendum: sꝫ iste litigando ⁊ procedendo sup principali sic plenissime deliberare non pōt. So. dico ꝙ non est audienda: ⁊ hoc no. Guil. ī spe. ti. de ap. §. restat videre. in fi. ⁊ est eius rō: qꝛ quo ad iudicē non transit in rem iudicatam snīa ⁊ ideo cum possit eam reuocare non omittat ꝓcessum ⁊ in hoc dicit in ꝑuata sua examinatione oēs rectores boñ. concordasse: ⁊ vide euidentē rōnem: si ꝯrium diceres nunquā eēt litium finis: in qualibet enī interlocutoria: termini assignatiōe: vel iudicis actu diceret pars qꝫ scatis per. x. dies vt deliberem an velim appellare. quod esset absurdum.
d ¶ Inceriectā. intelligo etiam si. ⁊. x. dies a die ipsius interlocutorie a diffinitiua fuerit appellatum propter rōnes q̄s dixi supra in glo. hoc dicit in principio. Jo. an.
e ¶ Reuocari. iudex ergo ī quē ex appellationis virtute principale negociū transit: ꝯ his que principale nō impediunt intromittere se non debet.

super eo profertur: qō non parat[a] preiudicium negocio principali: vel[b] iudiciuꝫ nulluꝫ reddit: nisi fuerit appellatum[c] ab ipsa per appellationem a diffinitiua postea interiectam[d] grauamen illatum nequaquam poterit reuocari[e].

¶ Incipit liber tertius.

Rubrica De vita ⁊ ho. clericorū.

Bonifacius octauus.

¶ Clericus ioculator anno vl' tertio monitus non desistēs ipso iure perdit priuilegiū clericale. Jo. an.

Clerici q clericalis ordinis[f] dignitati non modicum detrahētes se ioculatores[g] seu goliardos[h] faciūt: aut bufones[i]: si ꝑ annū[k] artē illā ignominiosaꝫ[l] exercuerint ipō iure: si aūt tpe breuiori[m] et tertio mōiti[n] nō resipuerit: careāt[o] omni[p] priuilegio clericali.

Rubrica De clericis coniugatis.

Bonifacius octauus.

¶ Si clericus ꝯiugatus ferat habitum ⁊ tonsuram clericali priuilegio gaudet: alias non Jo. an.

Clerici qui cū vnicis[q] ⁊ virginibus[r] ꝯtraxerunt[s] si tōsurā ⁊ vestes[t] deferant clericales: priuilegiū retineant canonis[v] ab Inno. pa. ij. predecessore nr̄o editi in fauorē totius ordinis clericalis[x]. ¶ Et cū iuxta parisiense cōciliū[y] nullus clericus distringi aut cōdēnari debeat a iudice seculari: p̄nti d̄claramus[z] edicto hmōi clericos cōiugatos[&] ꝓ cōmissis ab eis excessibus vel delictis trahi nō posse criminal'r aut ciuiliter ad iudiciū seculare: nec ab ipsis secularibus iudicib⁹ eos debere personaliter vl' etiaꝫ pecuniariter: ne ꝑ vnā viā cōcedaꝫ eisdeꝫ iudicibus: qō ꝑ aliā denegaꝫ[?] vllatenus cōdēnari ¶ In ceteris[⁊] autē vel nisi vt premittiꝫ tonsurā vel vestes deferāt clericales: ēt ī p̄missis[a] eos gaudere nolumus p̄uilegio clericali[b].

Rubrica De clericis non residentibus in ecclesia vel prebenda.

Bonifacius octauus.

¶ Distributiones quotidiane solum presentibus qui intersint diuinis dari debent. consuetudine non obstante. Et qui aliter illas receperunt non faciunt illas suas: ⁊ ideꝫ de distributionibus que dātur pro anniuersarijs defunctorum. Joānes andree.

Consuetudinem que quibusdam partib⁹ inoleuit:

Clerici. Duo membra distinguit. Secundū mēbrū ibi: si autem. Jo. Et emanauit ad declarationē ⁊ approbationē eorum que de quadam equitate dicebat Hosti. ꝯ. ꝯ sen. ex. ppendimus. in summa. e. ti. §. quis possit. ver. quid. ⁊ dicebat bonum esse si papa hoc determinaret ⁊ tpa limitaret.
f ¶ Dignitati. no. ꝙ clericatus est dignitas. ad idē. iiij. dis. deniqꝫ. vbi de hoc ⁊ de cle. non resi. c. iij. Si ergo detrahūt dignitati merito priuilegium perdere debent quod non persone sed dignitati cōfertur: vt. ꝯ. de fo. cōpe. si diligenti. ⁊ de sen. excō. contingit.
g ¶ Joculatores. quasi ioci latores in publicum. ꝯ. co. ti. cum decorem. faciunt enim spectaculum proprij corporis: ad hoc. ff. de his q no. infa. l. ij. §. fi. ī occulto tū vel īfirmitatis vel alteri⁹ honeste rei cā: aligd ioci facere nō reprobaꝫ: ⁊ fa. qō no. io. de citharistis ⁊ his q varijs vtunꝫ instr̄is. lxxxvi. di. donare. ī. i. glo.
h ¶ Goliardos. vulgare gallicorum. Jo. an.
i ¶ Bufones. vulgare tuscorum. Jo. an.
k ¶ Annum. ad hoc. ⁊. de here. cū cōtumacia. ꝯ. de regula. statuimus. in auc. de sanc. epis. §. interdicimus. col. ix. ⁊ hoc est ius nouum: cum alias nisi monitō ne trina premissa fuerint incorrigibiles inuenti: non perdāt priuilegium clericale: vt. ꝯ. de sen. excō. in audientia. ⁊. c. contingit. ij.
l ¶ Ignominiosam. ff. de his qui no. infa. l. ij. §. ignominiose. ⁊. §. fi. cum ergo talibus ignominiosis artibus clerici intendere nō debeant: ⁊ minus ioculatoribus ⁊ histrionibus. ꝯ. co. clerici. i. rn̄so. multo minus ea exercere debent: ad hoc xliiij. di. nō liceat. vbi diciꝫ ꝙ nō licet clerico tabernā ingredi: multo minus tenere: vt litas q̄ vite tales nō patitur p̄uilegio gaudere. C. de adul. que adulteriū in fi. ꝯ. de aposta. c. i. xlvi. di. clericum scurilem. ne cle. vel mo. c. ij.
m ¶ Breuiori. no. infra annum dici breue tempus: post annū longū vel ver⁹. ad hoc. xxxv. q. viij. c. i. vbi de hoc: ⁊. ꝯ. de vbo. si. quid per nouale.
n ¶ Moniti. hoc de veteri iure. Sed per quem moneburꝫ. Dic ꝙ per suuꝫ ꝑlatum vel iudicem: vt. ꝯ. de sen. excō. in audiētia. ibi: si a prelatis suis ⁊c. ⁊. c. cōtingit. ij. ibi: si a te tertio.
o ¶ Careant. repete ipso iure.
p ¶ Omni. hoc dicit qꝛ multiplex est clericorum p̄uilegiuꝫ: quod dic vt dixi. ꝯ. de biga. altercationis. vbi est idem verbum.

Clerici. Prima pars reseruat clericis cōiugatis duo priuilegia cuꝫ certa moderatione. scdm ibi. Et cum. Tertia ibi: ī ceteris reliqua tollit. Et etiam predicta duo si moderatio non seruetur. Jo. Et fuit tracta de fine cuiusdam extrauagantis que incipiebat ad quorūdam. Et emanauit ad declarationem eorum que no. xxiij. di. clerici. in. i. glo. ⁊ eo. ti. Joannes. Jo. an.
q ¶ Unicis. qꝛ si bigami essent omni p̄uilegio clericali exuti essent nec possunt etiam portare tonsuram. ꝯ. e. li. de biga. altercationis.
r ¶ Uirginibus. secus si cū corruptis vel viduis ꝯtraxissent: ⁊ eas cognouissent: vt. xxxiiij. di. valentino: ⁊ rationem quare virginitas in mulierib⁹ requiraꝫ quo ad hoc potius q̄ in viro quere de bigamis. debitum. ī gl. penul.
s ¶ Contraxerunt. not. pro opinione hu. ⁊ Hostiē. ꝙ mulier debeat eē d̄spōsata in virginitate: vnde si primo d̄florauit quis mulierem ⁊ postea cum illa contrahit: nō videtur ꝙ promoueri possit ad ħ. xxx. q. v. qualis vbi ꝯ hoc. ⁊. xxxij. di. nemo. Preterea carnis cō mixtio conformitateꝫ designat humane diuineqꝫ nature: q̄ per īcarnationis mysterium fuit in vterovirginali ꝯtracta: oportet q̄ ꝙ cōsumatio que illud d̄signat fuerit facta in vterovirginali: ꝙ si ante illā corrupit eē nō potest: ⁊ benefacit ad hoc. xxxiij. distin. maritum. Sed ꝯrium credo s̄m tan. ⁊ Gof. qui hoc no. ī summa huius tit. de Biga. §. Item quid si qs. l꞉ Ber. cōtrarium no. de cle. cōiuga. sane. ⁊ bar. brix. in q̄stione dominicali que incipit: qs cognouit virginē. ⁊ ber. ꝯ. de biga. debitum. in glo. vlti. tū qꝛ non diuisit carneꝫ suā in plures: vt ibi: tum quia sequens matrimonium fingatur precessisse: vt. ꝯ. qui fi. sint legitimi. tanta. Jo. an.
t ¶ Uestes. xxi. q. iiij. omnis iactantia. ⁊ ꝑ totā q̄onem: ⁊. ꝯ. de vi. ⁊ ho. cleri. clerici.
v ¶ Canonis. xvij. q. iiij. si quis suadente.
x ¶ Clericalis. huic q̄ fauori clericus renunciare non potest: ꝯ sen. excom. contingit. ⁊. de fo. compe. si diligenti. Sed nunquid talis clericus si habebat rescriptum ad vacaturam antequā ꝯheret: mortua tali vxore si postea vacat illa prebenda: potest illam petere. Terminauit Bar. brixien. in principio questionum suarum questione que incipit: quidam impetrauit. ꝙ non: quia contrahendo matrimonium renunciauit per ipsum factum: et animum deposuit: ⁊ hoc est verum. Nam tunc etiam perdidisset ius in re multo fortius ergo ad rem: s̄m ea que no. ꝯ. e. c. i. ad hoc. ⁊. de conces. preben. c. vltimo. Item contrahendo voluit perpetuo adherē vxori. xxxi. q. ij. solet. ꝯ. de condi. appo. c. viij. ⁊ eligendo alterum de contrarijs alteri renunciauit. ꝯ. eodem li. de postu. c. vno. de elec. vt quis duas. ad hoc. ⁊. eo. c. vbi dicit in ceteris. ⁊c.
y ¶ Conciliū. ꝯ. de fo. cōpe. c. ij. qō habeꝫ pro palea. xi. q. i. c. ij. Jo. an.
z ¶ Declaramus. ex hoc ⁊ superioribus no. approbatam opinioneꝫ. Jo. no. xxiij. di. clerici. ⁊ reprobataꝫ opinionē Bar. brixi. ibi ñot. q dicebat ꝙ clericus cōiugatus in nullo poterat priuilegio gaudere q̄ntūcunqꝫ habitu ⁊ tonsura incederet. quomō ergo r̄ndebitur ad decre. ꝯ. co. Jo. triplex est solutio prima est ꝙ ex sola delatione tonsure sine habitu nō retinet priuilegium: vel ibi cum vidua vel corrupta contraxerat vel aliam vxorem habuerat: vel qꝛ hoc est diuinare. dic tertio ⁊ verius ꝙ de alio priuilegio loquitur: ⁊ sic concordat: vt. ⁊. eo. §. in ceteris autem.
⁊ ¶ Coniugatos. deferentes tonsuram vel habitum: vt. ⁊. dicitur.
? ¶ Denegaꝫ. ⁊. ꝯ re. iu. cū qd vna: cū suis ꝯcor. ibi vide de hoc. Jo. an.
& ¶ Ceteris. vt in priuilegio quod habent ne vexentur exactionibus vel collectis. C. de epi. ⁊ cle. l. ij. ꝯ. de vi. ⁊ hone. cle. c. vlti. Jo. an.
a ¶ Premissis. priuilegio scilicet canonis Inno. ⁊ priuilegio concilij parisiensis. Jo. an.
b ¶ Clericali. ⁊ sic intelligatur decre. ꝯ. c. Jo. an.

Consuetudinem. Primo recitat cōsuetudinē quaꝫ reprobat. Secundo statuit ibi: statuimus. Tertio penam apponit a qua duos casus excipit ibi: qui vero. Jo. Et probaꝫ huius decre. dictum. in fi. per decre. ꝯ. de preben. licet Jo. an.

a ¶ Distributiones. s. de preben. lz. b ¶ Manualia. vt. s. ō verbo. signi. olim. c ¶ Victualia. s. eo. decretero.

d ¶ Presentes. qd enim prodest presentia in loco et quo diuinis nō adsunt propter que sunt beneficia constituta.

e ¶ Improbantes. lz igit de cōsuetudine corpus prebēde deberi possit absentib⁹: qui diuinis nō interfunt. s. de cōsti. cum oēs: sec⁹ in distributionib⁹ quotidianis: vt b.

f ¶ Ipsar. cathedralium vel collegiatarum.

g ¶ Affuerint. not. ꝙ si quis ipetrat ꝙ in absentia percipiat prouentus suos ac si pñs ēt: dispēsatio hec facit eū reputari pro presente: sed nō p interessente diuinis officijs: sed si pñs esset ⁊ officijs nō interesset: has distributiones nō percipere: vt b: ergo nec dispēsatiōis vigore ꝓciperet sed si diceret in gr'a qō reciperet ac si pñs esset: ⁊ diuinis officijs interesset: tūc secus rōne predicta: sit igit ipetrans i hoc cautus: vt fm hanc formam ipetret si pōt.

h ¶ Ordinationē: vrputa ꝙ tm̄ detur ei qui intererit in missa: ⁊ tantū ei q intererit in matutino ⁊ sic de singulis horis.

i ¶ Infirmitas: q̄ a celebratione diuinor excusat: vt. s. de pben. significatū. als clerici ad oēs horas tenenē: qō dic vt. s. de celebra. mis. c. i.

k ¶ Utilitas. hec duo solēt dispēsationē inducere. s. de pbē. exposuisti. Et signat huic ꝓtra. s. eodē libro de elec. cū nō deceat. vbi illi qui ꝓsequunt vtilitatez ecclesie ⁊ distributiones nō percipiunt. Sol. canonici nō tenenē eas talibus cōcedere vt ibi: nō si cōcesserint illi nō tenenē ad restitutionē vt hic. Alij dicūt hoc loqui in presentibus: illud in absentib⁹: vt pñtes q ꝓsequunt vtilitatem ecclesie distributiones percipiāt: absentes non vt ibi: primum credo. l ¶ Suas. de his ergo nō pōt fieri elemosyna: ꝙ dic vt not. xiiij. q. v. in sūma. ⁊. s. de deci. ex transmissa. Quid si illi quorum lucro predicta cedebāt remittāt nunqd ē canonicus absolut⁹: satis vī ꝙ sic. isti. de re. di. §. p traditionē. cū hic nō sit additum remissionem non prodesse: vt. s. de rescrip. statutū. §. antepenul. ⁊. j. de censi. exigit in fi. Jo.

m ¶ Receperit. dicūt qdam ēt in preteritum: vt sic cōstitutio ista preterita comprehendat: maxime cū videat ius antiquuz. s. de preben. lz. Sed ꝯriuz credo. tū ex eo ꝙ supra dixit statuim⁹: tū ex eo ꝙ dicit: B ꝯ hanc nfaz ꝓstōnem ⁊c. Sed q ante ꝓstōnem recepit: ꝯ hanc ꝓstōnez non recepit: qz pena legis ex tempore legis. xxiij. q. iiij. dixit sara. preterea lz statutuz esset has distributiones solum his qui diuis interfunt officijs dari: non tamen erat expresse statutum consuetudinem ꝯriam non valere. itez nec pena addita: quod facit cōstituto hec: sed qd dices de ecclesijs que non habent aliquo modo distinctas prebēdas: sed tm̄ singulis diebus dant cuilibet pro victu tot libre panis: tot mēsure vini: ⁊ sic de singulis. Credo ꝙ de illis nō loquat decre. cū ille potius sint pbende q̄ distributiōes: alias esset canonica sine prebēda in talib⁹ ecclesijs: qō esse nō dz. i. q. iij. si quis. s. de prebē. relatū: ⁊ hoc optime probat indicio meo decreta. de ver. sig. olim. certum. n. est ꝙ quotidiane distributiones nō dantur absentib⁹ etiā in theologia studentibus: vel priuilegiatis: vt in predicta decre. licet. ⁊ tamen in talibus ecclesijs dant tales priuilegiatis absentibus: vt in predi. decre. olim. qui verus est decre. itellectus: alias nulla esset ibi decre. ratio nisi quia ita placuit pape: ⁊ ad hoc facit quod no. Ber. in predicta decre. licet de preben. plus dico ꝙ in ecclesijs in qbus sunt distincte prebende. ⁊ postea est mēsa cōis grossa: ⁊ postea distributiones: solum in his distributionib⁹: ⁊ nō in illa mēsa grossa locū hēat hec decre. ⁊ ita fuit cōsultum i ecclesia bonōn. ⁊ hoc sonat verbū quotidiane. ⁊. s. dū dixit que tātū residentib⁹ ⁊c. Sed quid dices ordinatio ē in ecclesia qui vadit ad talē horā tātū hēbit ⁊c. vadit canonicus ad horā pincipaliter ꝙ denario: nunqd simoniam cōmittit: videtur ꝙ sic. ar. de simo. suam nobis. ⁊. c. sicut pro certo. Cōtra. s. de pben. significatum. So. dic fm Hosti. q hoc no. de ēbo. si. oliz: ꝙ tales nō cōmittūt verā simoniā: cuz nulla expressa pactio interceddat peccant tamen graniter ⁊ mentalem simoniam ꝯmittūt ⁊ per penitentiam satisfaciunt. s. ō simo. tua nos ⁊. c. vlti.

n ¶ Idem. s. q̄ hi qui nō interfunt nil hēant: ⁊ cōsuetudo cōtraria nō valeat: ⁊ recipientes sine iusta causa ad restitutionem teneantur.

Ascepti. Diuidit i quattuor ptes in pma arengat. i scda ātiquā ꝓstōez recitat. in tertia ipsi⁹ iuris trāsgressionē pōit. in quarta pōit reuocationē ⁊ extensionē ipsius: ⁊ ꝯriaz cōsuetudinē dānat. secūda ibi sane. tertia ibi vex. quarta ibi nos itaqz Jo. an.

o ¶ Animar. s. e. li. de consti. c. ij. j. de sepul. c. i.

p ¶ Innouatiōe. nunc antiquorum declaratiōe. s. in proe. huius libri ad fi. extordij.

q ¶ Religiosor. de monachis statutū fuerat. s. eodez de mōachis. de alijs religiosis eadē rōne: idez dicebamus ꝙ decre. s. eo. auaricie. ⁊. c. in laterani.

r ¶ Assignatū. qō ꝙ eos diuinū augeri vel diminui nō poterit: dicit arch. s. eo. auaricie. et hñt circa hec ꝓuidere diocesani etiaz quo ad exemptos: vt I cle. de sup. neg. prela. quia regulares.

s ¶ Soluere. hospitalitatez tenere: vt i predicta decre. ō monachis. ⁊ dic vt ibi: ⁊. xxi. q. i. c. primo.

t ¶ Erēpti. ecclesia tm̄ cū pupillo non erat ibi erēpta alias non ītromitteret se episcopus. s. de pui. quoniā. ⁊ de sup. neg. prela. sicut. hodie secus vt In cle. eo. ti. q: regulares.

u ¶ Sustētari. forte dimittebāt quartā quarte. i. sertādecimā ōcimar. s. e. ti. extirpāde. in prin. nolebāt ꝙ eis generenē podagre. de cōse. di. v. legim⁹ quosdā notauerūt aūt Tan. ⁊ Hos. ⁊ Ber. s. e. de monachis. ꝙ si monachi hāc portō nē assignare nollēt: elapsis ser mēsib⁹ epⁿs ordinaret ecclesiā. allegāt ōcre. ō sup. neg. prela. sicut. hodie diocesanus ad hāc assignationē faciēdā statuet eis terminū ifra quē si nō fiat: pñtatū admittet: ⁊ postea faciet hāc assignatōez: in q̄ tarādā i pluri vel minoru nō dz excedere: qō dic vt in cle. ō iure pfonat⁹: vt ꝓstitutio

x ¶ Onera. hospitum receptionis nunciorū apo. sedis ⁊ sistia.

y ¶ Animarum. quarum regimen est ars artium. s. de eta. ⁊ qua. cum sit. est enim anima preciosior corpore. xij. q. i. precipimus.

z ¶ Alios. clericos intelligo: qz laici nihil pcipiunt. s. ō iurepa. preterea. ⁊ sic ēt intelligitur. s. eo. ti. extirpande. in prin.

a ¶ Consuetudine. cum. n. animabus sit periculosuz: vt. s. probatum ē. ergo extirpāda. s. e. extirpande. de cōsuetu. c. vlti. ⁊ hoc ibi plene. Jo. an.

Licet. Facit tria. primo recitat antiquā consuetudinē. secūda ibi. nos itaqz illam reprobat ⁊ inhibet. tertia ibi. nos. n. decernit. Do.

b ¶ Dignitatum. quid de epatibus: nunqd comprehēdunē hac ꝓstōne: satis videtur ꝙ non: quia ea que spāli nota sunt digna: nisi spāliter notentur neglecta i telligunē. ff. de iniur. item apud. §. hoc dictum. j. eo. ti. quāuis. j. de sen. exc. ga periculosum. cū si. ⁊ facit. s. de pcu. c. vl. ⁊ qō ibi dixi. s. de st. pbdy. c. i. est enim nō dignitas sed dignitatum culmen. s. eo. venerabilis. ⁊. cū olim. ⁊ hoc seruat

qua cānonici ⁊ alij beneficiati seu clerici cathedralium ⁊ aliar collegiatarum ecclesiaruz distributiones quotidianas: que alias manualia beneficia seu victualia nuncupantur: ⁊ tm̄ residētib⁹ tribuunē: quali tercūqz in ciuitatib⁹ seu alijs locis in quibus ipe consistūt ecclesie sint pñtes: licet diuinis officijs nō itersint: ex integro pticipāt: acsi continue ipsis ecclesijs in eisdē officijs deseruirent penitus improbantes statuim⁹: vt distributōes ipse quotidiane in quibuscunqz rebus consistant: canonicis ac alijs beneficiatis ⁊ clericis ecclesiarum ipsar qui eisdez officijs i ipsis ecclesijs affuerint: tribuātur iuxta ecclesie cuiuslibet ordinationē rōnabilē iā factā seu etiam faciendaz. ¶ Qui vero aliter de distributionib⁹ ipsis quicquā receperit: exceptis illis quos infirmitatis seu iusta ⁊ rōnabilis corporalis necessitas: aut euidēs ecclesie vtilitas excusaret: rex sic receptarū dominiū nō acquirat: nec faciat eas suas: imo ad oiz restitutōnem: que cōtra huiusmodi nostrā cōstitutionem receperit teneatur.

¶ De distributionibus ēt ꝙ ōfunctoruz āniuersarijs largiēdis idē decernimus obseruandum.

Rica De pbēdis ⁊ dignitatibus.

Clemens. iij.

¶ Ad presentationē religiosoruz etiā erēptorum nō debēt in ecclesijs ipsoruz rectores institui: nisi primo tātū eisdē assignetur: vnde incūbentia onera subire possint ⁊ cōgrue sustētari: nec valet ꝓtraria cōsuetudo. Jo. an.

Ascepti regimīs nos cura sollicitat: vt vtilitatib⁹ subiector i illis precipue per quas animarum salutī consulitur: nunc nouorum editione iuriū: nūc antiquorū innouatione sollicite prouidere curemus ¶ Sane fuit olim per se. apo. prouide cōstitutū: vt diocesani locorū ad pñtationē religiosoruz nullū ad aliquā ecclesiaz recipiāt: nisi tm̄ ei de prouētib⁹ ipsius ecclesie corā eis fuerit assignatū: vnō iura episcopalia possint soluere ⁊ congruam sustentationez habere. ¶ Verū sicut nobis querela multorū frequēs insinuat: religiosi erēpti de pventibus parochialium ecclesiarū in quibus ius obtinent patronatus seu rector pñtatio pertiet ad eosdem: tantum percipiunt annuatiz ꝙ rectores ecclesiar ipsarum non possunt de residuo cōmode sustētari: ⁊ episcopalia iura persoluē ac alia icūbentia eis onera suppor tare: propter quod sepe cōtigit q nō inueniūtur persone idonee que huiusmodi ecclesias velint recipere. Sicqz frequēter min⁹ idoneis ꝓferuntur: ex quo pericula iminēt animarū. ¶ Nos itaqz volētes super hoc salubre remediuz adhibere: pñti ōcreto statuim⁹ ⁊ mādamus: ꝓstitutionem huiusmodi quo ad omnes patronos ecclesiarum religiosos taz exemptos q̄z ñ exemptos ⁊ alios inuiolabiliter obseruari: consuetudine cōtraria nō obstante.

Idem.

¶ Ecclesiarum beneficia vacātia in curia alius q̄z papa conferri nō potest: quod si fecerit irrita est collatio. Jo. an.

Licet ecclesiarū pñonatuū dignitatū aliorūqz bñficioruz ecclesiasticorū plenaria dispositio

ad romanū noscatur pōtificem p̄tinere[a]: ita ꝙ non solum ipsa cum vacant: pōt de iure cōferre: verū etiam ius in ipsis tribuere vacaturis[b]: collationem tamen ecclesiarū p̄sonatuū dignitatum ⁊ beneficiorum apud[c] sedem apo. vacantiuz specialius ceteris antiqua consuetudo[d] romanis pontificibus reseruauit. ¶ Nos itaqz laudabilē reputantes huiusmodi ꝯsuetudinez ⁊ eā auctoritate apo. approbātes: ac nihilominus volētes ipāz inuiolabiliter obseruari: eadē auctoritate statuimus[e]: vt ecclesias dignitates p̄sonatus ⁊ beneficia que apud sedem[f] ipsam deinceps vacare[g] cōtigerit: aliqs preter romanū pontificez quacūqz super hoc sit auctoritate munit⁹: siue iure ordinarie potestatis ipsoruz electio prouisio seu collatio[h] ad eum pertineat: siue litteras super aliquoruz prouisiōe generales vel etiaz speciales sub qua cūqz forma verborum recepit: nisi ei sit super cōferēdis eisdem ī curia romana vacātibus specialis ⁊ expressa[i] ab ipso pontifice summo auctoritas attributa: conferre[k] alicui seu aliquibus non presumat. ¶ Nos enim si secus actum seu attentatuz fuerit: decernimus irritum ⁊ inane.

Gregorius decimus in cōcilio generali lugdun.

¶ Si papa beneficia vacantia in curia non conferat infra mensez a die vacationis: illi ad quos collatio ptinebit poterūt illa ꝯferre. Jo.

STatutum[l] felicis recordationis clemētis pape predecessoris nostri de dignitatibus ⁊ beneficijs in curia[m] romana vacantib⁹ nequaquam per aliū q̄z per romanum pōtificem ꝯferēdis dcernim⁹ taliter moderanduz[n]. ¶ Ut hi ad quos eorundem beneficiorum dignitatum spectat collatio: statuto non obstante predicto: demū post mēsez[o] a die quo dignitates seu beneficia ipsa vacauerint numerandum[p]: ea cōferre valeant. ¶ Tantūmodo per[q] seipsos: vl' ipsis agētibus in remotis[r]: per suos vicarios generales in eorū diocesibus existentes: quibus: id canonice[s] sit cōmissum.

Bonifacius octauus.

¶ In beneficijs vel impetrationibus ad beneficia per prouisionem vsqz ad certam summā pensio nō debetur: per ecclesias ciuitatis vel diocesis nō ꝯprehēditur cathedralis: sed p ecclesias ꝓuincie metro. et cathedrales reliq̄ includunī. Joā.

QUāuis[t] plenissima[v] sit als in beneficijs iterpretatio facienda: littere tamen super obtinēdis beneficijs iterpretate: debēt cū sint ambiciose restringi[x]. ¶ Et ideo si alicui vsqz[y] ad certam summaz ꝓuideri mandamus: ei non in pensione[z]: sed in beneficijs ecclesiasticis tantum volum⁹ prouideri: nisi de pensione in nostris litteris mentio habeatur expressa. ¶ Quanquam sub nomine ecclesiaruz ciuitatis compehendatur alias[&] ecclesia cathedralis: cū tamen alicui ꝺ beneficio mandamus in aliqua ecclesiarum ciuitatis vel diocesis prouidere: ad cathedralem ecclesiam: quam propter ipsius honorez sub hac generalitate nolumus

curia que reseruationes in his cuz vacāt facere cōsueuit qđ ēt interdū in abbatijs facit: ⁊ sic p istā cōprehēdantur solum ꝓuisa p ꝯci. lateranū. non per generale. s. de elec. ne pro defectu ad hoc. s. de conces. preben. dilectus.

a ¶ Pertinere. xxxij. di. oēs. ⁊ vide qđ dixi. s. eo. li. de elec. ꝙꝙ. Jo. an.

b ¶ Vacaturis. quod alius non potest: vt. s. de conces. preben. c. ij. etiam legat⁹ de latere pape: vt supra eodem ti. filius. f.

c ¶ Apud sedem. que dicantur apud sedem ipsam vacare dicetur. j. eo. presenti.

d ¶ Cōsuetudo. patet ex facto: supra de accu. accedens.

e ¶ Statuimus. fit ergo de speciali cōsuetudine ius cōe. si. s. de clāde. spon. cum inhibitio. ⁊ est si. de fideius. ꝙ quibusdaz ꝺ priuil. ꝙ nōnullis: allegatur tamen ro. ec. consuetudo pro iure. s. de consti. ex lr̄is.

f ¶ Sedē ipsaz. non vacantem alias parochiales ecclesie conferuntur per illos ad quos collatio pertinet: quod dic vt. j. eo. si apostolica.

g ¶ Vacare. an beneficium dicatur in curia vacare: cū duobus ibi super eo sibi collato litigantibus alter moritur: vl' vter qz: dic vt in cle. vt lit. penden. si duobus.

h ¶ Collatio. nil dixit de p̄sentatione: vnde sepius reperit receptum in curia: papam p hoc non conferre beneficia que pertinent ad presentationem laicorum. Sed eadem rōne nō conferret que pertinent ad presentationem ecclesiarum vel monasteriorum: vel monachoruz. s. c. proxi. pro hac parte facit. j. eo. ti. cum in illis. §. cum autē. ad hoc. s. de iurepa. cum dilectus: sed per lr̄am que supra dicit quacūqz auctoritate: vt p id qđ dicit prouisio. satis vidētur comprehēdi predicta.

i ¶ Expressa. nota vnuz casum in quo vacat p̄bēda in ecclesia ⁊ ille ad quē spectat prima vacatura: nō cōsequiī illam: alium habes. j. ꝺ re. pmu. c. vno.

k ¶ Conferre. īfra mēsem a die vacationis numerādū: qz post illum possunt ea cōferre. quod dic: vl. j. c. proxi.

STatutum. Ponit cōstitutionem clementis cuius moderationem subdit ibi. Ut hi. quā postea restringit ibi tantūmodo. Jo.

l ¶ Statutum. supra. c. proximo.

m ¶ Curia. ⁊ sic idem est dicere in curia: qđ apud sedē apo. vt. s. c. proxi. ⁊ quādo ibi vacare dicanī: videbis. j. eo. presenti.

n ¶ Moderandum. hoc artationē respicit: nō augmētū. s. de vbo. sig. c. vlti.

o ¶ Mēsem. de huiusmodi computatione dr̄. s. e. li. de elec. ꝙ sit.

p ¶ Numerādū. est ergo expressum istud tempus: non a tempore scientie sed vacationis currere licet videatur ꝯ: de conces. preben. quia diuersitatem ad fi. s. de supplen. neg. prela. licet: is enim qui nescit potestatem experiendi non habz. ij. q. vi. biduū. ff. de calū. l. annus. ⁊ hoc tenuit hic Guil. Sed contrariū credo ꝯm Mar. qz hoc statutum fuit in fauorem ecclesiarum ne contingeret beneficia diu vacare: non autem in odium summi pontificis negligentis: quia tunc non nisi a tempore scientie curreret prescriptio: vt in cōtrarijs. Item per hanc reditur ad ius cōe: extendēda est igitur vt de facili ad suam naturam redeat. xxxv. di. ab exordio. ff. de pac. si vnus. p̄sertim vbi statuens cōtra se statuit. alias enim q̄re nō sic expressisset a tēpore scientie: de deci. ad audientiam. ad hoc. j. de reg. iur. contra eum qui. Unum scias: lz istud tēpus currat ignoranti: non tamen sedi vacāti quod satis ꝓbatur. j. e. si apostolica. si enim ibi sp̄alis est casus: ergo ipsius ꝯrium est regulare. ⁊ est rō: qz hoc reperimus expressum sed illud non. Et sic no. sp̄alia in hoc casu: Primum ꝙ cum in alijs daī maius tēpus de cōces. p̄bē. c. ij. hic daī solum mēsis. Scdm ꝙ istud tēpus currit ignorāti. Tertium ꝙ non fit cōputatio de momēto ad momētum sed dies vacationis nō ꝯputaī in mēse: ⁊ hoc pz dum dicit a die ⁊c. ⁊ si. s. de excep. pia. de resti. spolia. frequēs. Quartum ꝙ cum alias cōmuniter potestas deferaī ad superiorez: hic reddit ad īferiorem: ⁊ hoc facit impossibilis casus: ad hoc supra de elec. licet in fi. ⁊ supra eodez titulo indēnitatibus in fi.

q ¶ Per seipsos. habebāt episcopi ante ꝯstitutionem clemētis procuratores in curia: qui statim cum vacabāt beneficia conferebant illa: ⁊ sic preueniebāt papam: vnde motus clemēs promulgauit constitutionem. s. c. proxi. demū Gregorius qz multum preiudicialis erat constitutio illa in cōcil. Lug. moderat⁹ ē eam. Sed ne adhuc exercerent illas malitias. s. ꝙ haberent procuratorem in curia qui statiz mēse elapso illa conferret: icirco hoc addidit papa enim ēt post mensem posset cōferre: si vellet dummodo preuētus nō esset. s. c. proxi. ī pn. Sed lr̄a ista dicit per se ipsos. nūquid si presentes sūt per alios cōferre poterūt? Dic ꝙ p alios conferre non poterūt nisi in casu qui sequiī: potuit eniz papa rei sue cōditionez ⁊ moduz apponere: ⁊ legez quā voluit xviij. q. ij. eleutheri⁹. ff. de pac. traditiōib⁹ de cō di. ap. verum.

r ¶ Remotis. sic. s. ꝺ tē po. ordi. cum nullus. §. episcopo. ⁊ dixerūt qdā per hāc lr̄am ꝙ quis ex suam dioce. existens beneficia cōferre nō poterat: sed hoc est falsum: lz in hoc casu posset concedi: ⁊ probabaī hoc olim supra de concessione preben. post electionem in parte decisa. ⁊ hoc nota. Jo. ⁊ Ber. s. de offi. lega. c. nouit.

s ¶ Id canonice: dicebāt olim qdam id. s. vicari⁹: nam eo ipso ꝙ vicari⁹ generalis erat: beneficia conferre poterat: sed hoc est falsum: vt. s. de of. vica. cum in generali. In taliū ergo collatione per ordinariuz faciēda: requiriī ꝙ mensis elapsus sit: ꝙ p seipsos cōferāt: si p̄ntes sint vel ꝙ p generales vicarios non sp̄ales: ⁊ ꝙ habeāt sp̄ale mādatū beneficia conferendi. ⁊ sic expone id. s. Beneficia conferre.

QUāuis. Quattuor facit. primo ponit regulā ꝯo instantiā ibi ⁊ ideo tertio ibi. ꝙꝙ decidit ꝯm dcām instantiā ⁊ duos casus subijcit. q̄rto ibi. secus ꝯ instantiam. alium casumq subijcit ꝯm Jo. mo.

t ¶ Quāuis. fuit tracta de extrauaganti breui rn̄so. ⁊. c. lz in beneficijs. et emanauit ad declarationē cox q̄ no. Tan. Ber. ⁊ moderni. s. ꝺ eta. ⁊ q̄li. accepim⁹ in fi. de p̄bē. ꝑ illox. in pn. Ber. ⁊ cōpo. de rescrip. capitulū scē crucis: in glo. qz qōnes. §. item q̄riī de hac forma ⁊. §. se. Jo. an.

v ¶ Plenissima. s. de dona. cū dilecti in fi. s. de vbo. si. olim. ff. ꝺ cōsti. pn. beneficiū. ⁊ debēt esse māsura. j. de reg. iur. decet cum suis concor.

x ¶ Restringi. sic. s. e. li. de fi. presby. c. i. ⁊. ij.

y ¶ Usqz ad certā. aliud puta cū papa scribit vt ꝓuideaī ipetranti vsqz ad talem sūmā: aliud dū papa scribit vt ꝓuideaī ei de prebenda tāti valoris vel sūme: qz in pmo casu pōt ꝓuideri de miori ꝯ nō de maiori. in scđo vero de maiori. sed non de minori: qz forma mādati est seruanda. j. e. cui ꝺ nō. Et cum istud vsqz poniī in lr̄is intelligo ꝙ veniat ascēsiue. q̄si papa scribendo ꝙ ꝓuideaī vsqz ad sūmā centū librax: velit ꝙ ꝓuideaī de summa īfra. lx. vsqz ad centū: ꝯ nō vltra id. s. e. li. de arbi. c. i. cū suis cōcor.

z ¶ Pēsione. papa videī mādasse ei ꝓuideri de eo ꝙ ꝓuidēs p se nō poterit retinere: sicut beneficia: qz lz ibi sit liberalitas: nō tn̄ est in collatione sed in eo ꝙ magis isti ꝙ illi conferreī: qđ dic vt. s. de prebē. relatum. probatur hoc. j. de insti. c. vlti. ⁊ lz in fauorē eius hoc dictū videaī non tn̄ illi fauori renūciat ꝑpter intētionem pape que talis fuit: ⁊ ꝑpter formā mandati que seruanda est. j. e. ti. cui de non.

& ¶ Alias. vt. c. di. pallium. de auctorita. ⁊ vsupal. c. i. de testamē regl-

fi ad hoc de ver. sig. cum tibi: Imo. etiam interduz soluz cathedralis com prebenditur: vt de verbo. si. cum clerici.

a ¶ Includi. si. j. de sen. ex. qz periculosum. ⁊ hoc tenebat ꝯpo. in supradicta glo. Sed ber. ⁊ tan. videbant tenere ꝯtrium in pdcā decre. accipimus in glo. pe. Sed forte bonū habuerūt intellectū: si ad casum decre. se retulerunt. s. in his q pmo erāt obligati puider. obligauerat. n. se eps ad ordies cōferendos: vt. s. co. cuz sm apsm. ad finem puidere vel in cathedrali vl alia: littere igitur ibi impetrate: fuerunt lre iusticie: sed h de lris gre loquimur vnde in hoc casu sub eādem formam in cathedrali vel alijs prouidere tenebitur. ⁊ sic decre. illa loquatur in suo casu: nec sit correcta per istam: ad hoc. s. co. lib. de elec. cum expediat.

b ¶ Extendi. quid si mādetur sub hac forma nunqd in capellania vel mānsionaria maioris ecclie cathedralis poterit prouideri: ⁊ videt papa solum canonicos: ⁊ ipsoruz exceptisse pbēdas. ad hoc. s. vbi dicit ppter ipsius honorez. ad hoc. s. ō rescri. statutū. ⁊. s. ō ver. sig. cum clerici. Satis credo cum hec lra sic indistincte loquat ꝙ in nullo beneficio cathedralis ecclesie poterit prouideri. non eniz dicit ꝙ nō includat canonicatus ecclie cathedralis: sed ꝙ non īcludat ecclia: ergo nulluz ipsius ecclie bñficiū īcludat: ad hoc optie. j. de puile. per exceptionem. ⁊. s. i. miso. Sed pone īpetraui puideri mihi in ecclia sancti petri bonon. non est alia sci petri ecclesia ꝙ cathedralis nunqd in ea puidebitur mihi: videtur pp stilum curie grām surreptitiaz: qz in cathedralibus ecclesijs non solet exprimi nomē sancti: sed in inferioribus sic: ꝙ credo nisi aliter per lras appareret papam de cathedrali intellexisse per illud. c.

hoc casu īcludi[a]: se mandatum huiusmodi nō extēdit[b]. ¶ Sec[9] ē cū mādam[9] in aliqua eccliarum puidere[c] puideri: tunc. n. ⁊ metropolitana ⁊ cetere cathedrales ecclesie includūtur sub tali mādato: cū vberiorem[d] hoc casu ꝗ̄ alio īpetranti grāz facere videamur. I Dem.

¶ Impetrāti beneficiū seculare prouidetur de beneficio per seculares clericos vsqz ad presumptionez legitimam. hoc primo: secundo clerico seculari īpetranti simpliciter nō puidetur de cōsueto gubernari p regulares. h. d. Do.

Cum de beneficio ecclesiastico cōsueto clericis secularib[9] assignari puideri mādat: de illo dz intelligi: ꝙ tāto tempore ab vno[e] vl pluribus secularibus clericis institutis[f] in eo rectoribus extitit cōtinue ac pacifice gubernatuz: vt prescriptio legitima[g] sit cōpleta: etiā si ante[h] vel post[i] religiosi qñqz ministrauerint in eodem. ¶ Qñ vero scribitur vt puideat de aliquo prioratu[k] alicui clerico seculari[l]: prouideri nō pōt de prioratu qui p religiosos iuxta moduz[m] pmissuz est solitus gubernari. Nisi hoc i lris caueatur expresse. I Dem.

¶ Habere personatum cū cura: ⁊ prebendam cui annexa est parochialis ecclesia: nō est cōtra concilium generale. Jo. and.

Super[n] eo ꝙ pbēdas qb[9] parochiales ecclesie sunt annexe[o] in qb[9] spūalez iurisditionez sm ecclesie vestre cōsuetudinez approbatā: ⁊ sic sm aliquoꝝ iterptatiōez curā aiarū hētis: simul cū psonatibus[p] quoꝝ aliqb[9] cura iminet aiarū: i eadē[q] ecclesia obtinetis nobis ¶ Cuz hoc generali concilio[r] non obuiet[s]: dispensatio[t] necessaria nō existit. I Dem.

¶ In ipetratiōe bñficioꝝ inspicit data nō pñtatio vel receptio. Jo.

Cum cui canonicatus alicuius ecclesie a se apo. ē collatus[v] lz nōdum sit in ea receptus: decernimus in assecutiōe pbēde iuxta sue prouisionis ordinem oibus preferenduz[x]: quibus postmodū in ipsa ecclesia similis[y] grā est ꝯcessa. Licet isti[z] primo suas lras presentauerint: ⁊ primo recepti fuerint in eadem. I Dem.

¶ Per lras apo. nō faciētes de defectu ordis mentionē pōt impetranti de curato bñficio prouideri: ad ordines tñ se faciet proximis tēporibus pmoueri. Joan. an.

Si pro clericis[y] pauperib[9] vel alijs[z] nostras litteras vt eis de beneficijs prouideas: etiam si animarum[a] cura sit annexa eisdez recipere te cōtingat: ipsis: licet nec in sacris sint constituti ordinibus: nec de defectu[b] ordinum in eisdem litteris mentio habeatur: poteris de beneficijs curam habentibus licite prouidere[c]: nec pretextu dicti defectus tua poterit puisio ipugnari.

c ¶ Prouincie. i hoc casu loqtur decre. s. e. ti. p illoꝝ: vñ nō aduertebāt q decre. illaz allegabāt: ꝙ p lras qbus prouideri mādabat in aliqua ecclesia ciuitatis pōt prouideri i cathedrali. cum ibi archiepo de ecclesijs sue prouincie scriberetur. d ¶ Vberiorē. si ergo queratur diuersitatis rō sufficiat ista: lz ad metropolitanam ecclesiam non multū efficiat: sed sufficit sic per papam declaratum: de renun. in causis.

Cum. Sunt duo dicta. scōm ibi qñ. ⁊ scōz diuiditur qz prīo ponit ō terminationem a qua excipit ibi nisi. Do.

e ¶ Vno. no. p his que no. ber. s. de cau. pos. ⁊ proprie. cū ecclesia surria. in glo. et hoc videtur. f ¶ Institutis. ergo si de facto tm̄ occupatū esset per eos nōn hret locū prescriptio: vel si ibi nō vt rectores sed vt vicarij: vel conducticij seculares clerici rexissent. g ¶ Legitima. s. xl. annorum de prescrip. de quarta. de cā pos. cum ecclesia. de consue. c. vlti.

h ¶ Ante. inceptā pscriptionē: sed secus si post icepaz ⁊ añ cōpletā: ⁊ ideo dixi. s. cōtinue. i ¶ Post. nō tñ continue ⁊ pacifice spacio. xl. an. ⁊ ideo dicit qñqz: illa igit administratio pcedentis tpis tollit p pscriptionē sequentem: administratio aūt prescriptionem sequens illam non tollit: nisi alia interuenirent: que ius aliorum haberent perimere.

k ¶ Prioratu. poratus est generale verbū qd ad prioratū seculare vel regularem pōt extēdi: sed rōne psone impetrātis q clericus secularis ē sibi regularis poratus ꝯferri non potuit: vt artetur id solū ad seculares nam graue est lexpertos. xc. xix. q. iij. monasterijs. s. de elec. ad nram. ⁊. c. officij.

l ¶ Seculari. quid si tēpore īpetrationis secularis erat impetrans modo factus est regularis: nunqd de tali prioratu sibi poterit prouideri. Credo ꝙ non per decre. s. e. li. de elec. si eo tempore.

m ¶ Modum. premissum. s. proxi. nñ. s. per. xl. annos continue ⁊ pacifice ab vno vel pluribus institutis in ipso.

Super eo. Decidit casum rōnes interserens ibi. Cū hoc: pmitte ꝙ pluralitas beneficioꝝ curatoꝝ est probibita. s. e. de multa. Do.

n ¶ Super. ⁊ reprobatur p istam decre. opi. ber. s. eodem titulo. extirpande. §. q vero. cui fauebat guil. in spe. c. ti. de legato. §. videndū. versi. qd si labeo. ⁊ approbatur opi. Ino. ⁊ hosti. o ¶ Annexe. in quib[9] deseruire oz p vicariū ppetuū vt i pdi. §. sed an ipse vicarius vel ipse prebēdari[9] curā aiaꝝ illius pochie habeat: de hoc fuerūt opi. diuerse vt sequntur: vicarius eniz curaz animarum habet qd pbat. s. de offi. vica. ex parte. sed vt vicarius: vt ibi notat ber. cū ergo rector spūalem iurisditionē ibi habeat ⁊ super vicariuz existat qz excōmunicare potest ⁊ similia facere: ergo quin curā habeat negari non potest. supra de elec. dudum. ij.

p ¶ Personatib[9]. ⁊ sic vr qd vnus possit plures personat[9] ⁊ prebendā ēt cum parochiali annexā in vna ecclesia obtinere sine dispensatiōe pape: vnde contradicit aperte. s. e. li. de ꝯsue. c. i. Sed hic papa plurib[9] loqt vt vides. j. vbi dic: obtineatis vñ plurib[9] canonicis eiusdē ecclesie de hoc querentib[9] cōsult[9] papa. rñdit. ⁊ sic non ē contra.

q ¶ In eadē ecclesia. idē ⁊ multo fortius si in diuersis: ad hoc. s. de concess. preben. lras.

r ¶ Concilio. s. e. de multa.

s ¶ Nō obuiet. cum eni accessoriū hēat seq naturā principalis. s. eodem libro ō offi. deleg. si gratia. j. de regulis iuris. accessorium cū suis ꝯcor. ⁊ de pbenda nō ē cautū ꝙ vacat ergo nec vacabit capella accessoria ad pbendaz: ad hoc. ff. ō ser. ru. pre di. l. vna ē via. ff. quēadmodū ser. amit. si cōem. ad hoc. j. e. qz sepe. preterea cessat rō phibitiōis: qz in ecclesia annexa pbēde nō tenetur residere: vt. s. e. extirpande: ergo constitutio de multa: hic locum non habeat.

t ¶ Dispensatio: intelligo pape de q̄ loqt cōciliū de quo mētio nē fecit. alr̄s i pbenda ⁊ dignitate hñ reqrit dispēsatio epi: nisi cōsuetudo ecclesie vl aliud īduceret: vt illa sine dispēsatione possint simul de iure teneri: ad hoc. s. e. li. ō rescri. gra. ⁊ qd ibi dixi. dicebant ergo Inno. ⁊ host. s. e. extirpande. hunc esse casuz in quo de iure cōi: vel saltē de cuiuslibet superioris dispensatione. sm diuersas opi. quas no. s. eo. ti. cum iam dudum. quis plures curas habebat.

Cum cui. Duo facit. pmo decidit casum cuius dubiuz fortificat ibi lz. Do.

Emanat ad declarationē oium que no. s. de rescriptis. c. capitulum. ⁊ reprobatur cōis opinio. Jo. an. v ¶ Collatus. lōge diuersuz ē cōferre ⁊ mādare cōferri. ad hoc. s. e. li. de rescrip. tibi qui. ⁊. c. duobus.

x ¶ Preferēdū. nisi i casu. j. e. si clericus. §. vex ad hoc. s. e. li. ō rescri. tibi q i si.

y ¶ Silis. id dixit: qz sec[9] si maior: vtputa ꝙ oib[9] porib[9] pferat: vt. j. ō cōces. p ben. auctoritate ad idē i cāu. j. e. qz sepe. z ¶ Isti posteriores ipetrantes.

⁊ ¶ Primo. approbatur ergo illa lec. decre. capitulū. ꝙ ibi prius sit nomen nō aduerbium: ⁊ certe satis erat absurdum dicere ꝙ per cursum tuū tu me preuenires in iure iam mihi acqsito: ⁊ scire debes ꝙ sicut primo īpetrās prefertur omnibus scōo impetrantibus in hoc casu. sic prefertur omnib[9] qbus prebenda vacās ēt ab ignorantibus conferretur postea: vt. j. e. si postq.

Si pro. Duo facit. primo decidit casum. quem scōo terminat ibi oportebit Do. ? ¶ Clericus. tracta fuit de extrauaganti que incipiebat venerabilibus fratribus. alia super prouisione ⁊ fuit Alex.

z ¶ Alijs. hoc fuit non sine mysterio deñ: qz cōstitutio alex. solū de pauperib[9] loqbat: vñ multi dicebāt sec[9] in alijs ⁊ declarat h qd no. Cōpo. de rescri. capl̄m in glo. qz qōnes. §. Itē qrit an collatio. Et no. ꝙ q̄ttuor reqrūtur in pmonēdo: scia: etas: mores: ⁊ ordo. i pmis tribus patiēs defectū auctoritate lraꝝ se. apo. ñ pmouet: nisi fiat mentio. s. de eta. ⁊ qua. cā te. ⁊. c. et. in qrto sic: vt h vides: ⁊ sic caute decre. illa quartuz omiserat. a ¶ Animarū cura. alr̄s. n. nisi hoc esset expressum de curato puideri non posset. s. ō pben. c. vlti. j. e. ti. cum in illis.

b ¶ Defectu ordinum. secus in defectu etatis. s. e. li. de rescrip si eo tpe. ⁊ no. qz bene probat ista lra ⁊ inferior que inde repetit: ꝙ promouendus ad curā si nō ē in sacris: defectum patitur: ⁊ facit ad id qd dicam. j. glo. proxi.

c ¶ Prouidere. olim de iure cōi tales ad talia bñficia non poterant assumi. s. de eta. ⁊ q. preterea. hodie dicūt qdā idistīcte ꝙ pñt. ad h. s. de elec. cū ex eo. j. ō isti.

.c.ij.ꝛ hic:sed nō sum ausus corrigere decre.preterea.ꝛ dico ab ea recedendū so lum in casibus in qbus hoc expressum inuenio: vt hic.ꝛ.j.de insti.c.ij.in alijs salua maneat:ꝛ ẜm hoc intelligo decre.cum ex eis.

a ¶ Oportet. vnde solet exprimi in lr̄is ẜm stilum curie:ita tū ꝙ idez clericus se faciat statutis a iure ꝛc.ꝛ personaliter ꝛc.

tum apponit ibi alias facta.do.

r ¶ Clericus.ꝛ declarantur hic ꝛ corriguntur que notat compo.de rescrip.mandatum in glo.ij.in fi.

s ¶ Postea.s.puiso sibi de prebēda:ꝛ hec est noua forma q̄ nō multū h vsum curie:si aūt mandasset sibi de canonicatu statim ꝑuideri:ꝛ postea de ꝑbēda qñ vacaret:ꝛ ꝑuisuz fuisset de canonicatu:tūc idez qd̄ in scdo casu.

b ¶ Requirunt.de iure cōi cōsue tudine vel statuto eccle:ad hoc qd̄ diri.s.de fi.ꝑsby.c.i.i.rn̄.

c ¶ A iure.vt in quattuor tem poribus anni:ꝛ in sabbato scd̄: vel sabbato medie quadrage sime.s.de tē.or.c.ij.ꝛ.iij.mi nores aūt ꝯferri pn̄t in festiuis diebus: vt ibi ꝛ eo.ti.c.i.

d ¶ Promoueri. qd̄ si moniti nō fecerint.poterūt eisdē ꝑuari .s.de elec.cū in cūctis. hodie i ponit noua pena seruatis anti qs penis vt in cle. de eta.ꝛ q̄. vt hi qui.ij.rn̄.Si autē bn̄ficiū sit curatum ꝑuatus est ipso iu re nisi sacerdos fuerit infra an nū.s.eo.libro.de elec.lz canon nisi esset ecclesia collegiata: vt .s.eo.ti.statutuz vel habuerit iustuz īpedimētū.codē titulo cō missa.§.i.vel secū fuerit dispen satum.eodem ti.cum ex eo.

Si cum. Duo facit. ꝑmo decidit casum ex quo infert decisionem alterius ibi ꝛ ideo

e ¶ Si cuz.tracta fuit de extra uaganti que incipiebat dilectus fi lius:emanauit ad declarationē eorū que no. Cōpo.s.de rescri. capitulū ī glo.quia qōnes ver. sed pone ꝙ prior.ꝛ guil.ꝛ spe. ti.de legato.§.nunc tractem⁹. ver.quid si per. Jo.an.

f ¶ Lr̄as reseruationis.nam le gatus vacaturam nō ꝯfert: vt .s.codē titulo dilectus filius.ꝛ. sed bene reseruat collationi sue ꝛ super ea ꝯferenda cum vaca bit dat executores: vt.s.codez libro de of.le.c.iij.ꝛ.iiij.ꝛ.j.e. ti.si apostolice.

g ¶ Auctoritate nostra. littere igit gratiose sic misse faciēt illū censeri auctoritate apo.receptū ex quo sic exprimit ad hoc.s.de rescrip.cum aliquibus in fine.

h ¶ Receptus.post īpartitā.n. auctoritatem a papa tal'gr̄a pa palis intelligit.j.e.si apostolice.ꝛ.C.de veteri iu.enu.l.i.ante medium.

Oportet[a] tū vt ipsi ad ordines quos requirunt[b] collata eis beneficia se faciant in ꝑrimis statutis a iure[c] tēporibus ꝑmoueri[d]. Idem.

¶ Mandato alterius super pro uisione facienda per papam ipleto prouisio auctoritate pape intelligi tur esse facta. hoc dicit ẜm Zen.

Si cuz[e] sup cuius ꝑuisiōe apo stolice sedis legatus ī certa ec clesia suas lr̄as[f] quibus obtempe ratum nō fuerit: destinarat: man dem⁹ auctoritate[g] nostra in ipsa ec clesia in canonicū recipi ꝛ in fr̄ez:si biqz prouideri de ꝑbēda iuxta ipsi us legati cōtinentiā lr̄az talis rece ptus[h] hmōi nostri auctoritate man dati nō legati sed nostra itelligitur esse auctoritate receptus. Et id ē in assecutione ꝑbēde oībus post cum eadem[i] auctoritate receptis in dcā eccl'ia ꝑferēdus. Idem

¶ Mandatuz alternatiue plures collatores icludēs verificat ī ꝑmo vacante. Insimul vero vacātib⁹ ordo scripture seruat.h.d.ẜm do.

Mandato[k] nostro sub ea for ma tibi directo: vt alicui pro uideas de bn̄ficio ad collationē[l] tu am vel alteri⁹ ꝑtinēte. De bene ficio qd̄ ꝑmo vacabit[m]: siue ad tuā siue ad alius collationem pertinue rit: ei pro quo scribit ꝑuidere debe bis. Si vero plura bn̄ficia ad tu am ꝛ illius[n] collationez forsan spe ctātia simul[o] vacent: tunc scripture ordinē[p] seruare hēbis vt illi solum ꝑuideas de illo beneficio quod ad te[q] noscitur ꝑtinere. Idem.

¶ Si clericus cui mandabatur ꝑ uideri de prebēda primo vacante negligit petere prebēdam sibi debi tam: extincta est gratia. Si aūt sibi collatus fuerit canonicatus: tūc ha bebit prebendā dum nullus est ibi expectans auctoritate apo. Jo.an.

Si clericus[r] ꝑ quo a sede apo stolica recepisti mādatū: vt ei de ꝑbēda ꝑrimo vacatura in cer ta ecclesia ꝑuideres: eūqz postea[s] ī canonicum ipsi⁹ ecclesie recipi face res[t] ꝛ in fr̄em: ꝑbendam sibi debi tam[v] quādo vacat petere negligen ter[x] omittat: ꝛ aliā[y] postmodū ī ipa ecclesia vacaturam neqbit ꝑtextu dci mādati petere: nec tu de ipsa si bi poteris ꝑuidere. Cuz facta ei gr̄a ꝑ ipi⁹ negligētiā sit extincta[z]. ¶ Uerum si prefatus clericus fuis set auctoritate apostolica effectus[ꝛ] ab initio canonicus ī ecclesia ꝑliba ta. Tūc cum remanserit in ea ca nonic⁹: dicta neglігētia⁹ nō obstā te: ac ꝑ ꝯsequēs rōne canonicatus sit in alia prebēda nulli alij de iure debita ceteris preferendus: petere poterit prebēdam aliam proxime vacaturam. Dūmō[ꝯ] nō sint ali qui eadem[a] auctoritate prebēdas ī ipsa ecclesia expectātes. Et eidē de ipsa nō ꝑ te cum mandatū[b] non susceperis sup illa: sed ꝑ eū ad quē spectat[c] in eadē ecclesia prebēdarū collatio prouideri[d] debebit[e]. Ali as facta de prebēda huiusmodi al teri collatio in illius preiudiciuz eo ipso viribus non subsistat[f]. Idem.

t ¶ Faceres. erat ḡ dar⁹ ī hoc ad ꝯpellēdū: ꝺ quo dic vt dicaz.j.ꝺ cōcel.ꝑ hē.si capl'o.ꝛ.c.si soli.

v ¶ Debitam.s.ꝑme va caturā:ꝛ intelligas nulli alij de iure debitam.

x ¶ Negligenter. desidio sus erat: vel excrabat li tes vel ignorabat ius:ꝙ credebat illā ꝑbendaz de beri ꝑmo recepto aucto ritate capl'i vel inferioris a papa. Si autez infirmi tate laborabat magna: vel alienatus erat a mēte vel captiuatus: vel iusta cā abn̄s:ꝛ ꝑcuratorē di misat:q mortu⁹ tē erat vel his silia: tūc hoc casu ꝑbēdā nō ꝑdit: ad hoc.s. eo.li.de elec.ꝯmissa. nō .n.pōt dici negligens q ꝑtātē experiendi nō hūit: ad hoc.s. de elec.c. vl timo.ꝛ de concel.ꝑbē.q diuersitatē. Qñ aūt di cat negligens: arbitrio bōi viri.i.iudicis relin quēdū credo .ff.ꝺ ꝟ.ob. ꝯtinu⁹.§.cū ita. Nec.n. dico ꝙ statiz post mortez necesse hz petere: imo ali qd̄ tp̄s sibi assignandū ē in quo deliberet an prebē da sibi debeat de iure vl nō ad hoc.s.e.li. de cō sue.c.vl.arbitrabit ergo iudex hoc tp̄s ẜz q̄litatez negocij ꝑsonaꝝ ꝛ loci: ad hoc.s. de elec. cupiētes.

y ¶ Aliaz.no.qꝛ si negle xi petere debitam:ꝛ alias collata est:aliaz nō peto. sed si neglexi petere debi tā tū adhuc ... ē alij col lata dico ꝙ illam adhuc possum petere.ad hoc.j. .e.si tibi absenti in fi.

i ¶ Eadem.nam si minori prefertur ēt prioribus: vt.j.e.hi qui.

Mandato. Primo ponit thema cuius dubium soluit distinguēdo. pri mum membrum ibi de beneficio.scd̄m ibi si vero Do.

k ¶ Mandato.hec decreta.satis plane tracta fuit de extrauaganti alex.iiij.q̄ inci piebat sua nobis ꝛ emanauit ad declarationē eoꝝ q̄ no. cōpo.s.ꝺ rescrip.capi tulum.in glo.quia qōnes.§.sed qd̄ si in hac forma.

l ¶ Collationē.de illo igitur qd̄ ꝑtinet solū ad ꝑsentationē vel īstitutionē ñ pote rit talis prouidere nec ecōuerso.j.e.ti.cum in illis.§.cum autem.

m ¶ Uacabit.intelligo sine fraude:ꝑ decre.s.e.li.de renun.c.ij.

n ¶ Illi⁹.ē rō qꝛ de prio ꝑuidendū ē al's eadē rōne de centesimo:ad hoc.ff.ꝺ ꝟ. obli.cū q calēdis: de illo igit ꝑuideat: ne videat extingui gr̄a .s.e.cū cui.j.eo. .c.pri.qd̄ v ex est nisi in literis esset clausula: qd̄ duxerit acceptādū.j.de cōcel. ꝑben.qꝛ in cūctis.c.ne captande.

o ¶ Simul.pone mortuus vel promo tus ē clericus q habebat illa duo bn̄ficia: vel duo clerici simul mortui: vel ꝑmo ti: vel renūciauerūt: nec appere pōt quis ꝑmo: ad hoc.s.e.li.de rescrip.duobus

p ¶ Ordinē.ꝛ ē fi.s.e.de elec.si quis iusto.§.i.in fi.xliij.di.sic rector ī fi.ꝺ vsufr. .l.quotiens.i.rn̄.ad hoc facit qd̄ diri.j.de reg.iur.in alternatiuis.ꝛ fac de le.ij. cū pꝛ.§.vlti.ꝛ.ff.ad treb.l.heredes.§.fi.ꝛ vide qd̄ no.s.de rescri.cū dilecta.

q ¶ Ad te.al's esset in ꝑtāte illi⁹ cui scribit se exonerare.dico ꝙ idē iuris ēēt ī or dine ꝯuerso.s.qñ scribit ad alterius vel tuā.ꝛc.qꝛ tūc ēt si simul vacēt ꝑuidebit ꝺ spectāte ad collationē alterius ordinē scripture suādo: vt.s.diri.ꝛ expōe ad te.i. ad tui collationē. Et qd̄ dicit decre.h ꝑ oīa veꝝ ītelligo cū ēt tertie ꝑsone scribit: puta mihi vt tibi ꝑuideam de beneficio spectante ad collationē talis aut talis naz tibi de primo vacante ꝑuideo: al's scripture ordinem suabo eadē rōne.

Si clericus. Soluit duos casus dubios circa illum q negligit suam gr̄am ꝑseq.ꝛ ꝑmo rōnē subdēs ibi cū fcā scdo secundū ibi. veruz.rōnem diuersita tis īterserēs ibi cū mādatū qd̄ determinat ibi dūmō.ꝛ declarat ibi.ꝛ idē ꝛ decre

z ¶ Extincta.ꝛ sic extincta dz esse ꝑtās executoris: sicut econuerso. de of. le ga.si super gr̄a: ad hoc.s.e.j. de re.iur.accessoriū cū suis ꝯcor.ꝛ merito ē extincta ꝑtās cū.n. forma sibi tradita fuerit ꝑ rescriptū super vno beneficio tm̄.s.primo vacaturo sibi debito: illo omisso nil subest rescrip. ad hoc.s. de of. dele.ex pte.i.ex quo igitur finit rez suā agi ꝛ se nō opposuit sibi ipu ter: de re iudi.quāuis: alias sequeret ꝙ ius hēret in pluribus ꝑbēdis qd̄ ē absurdum. Quidā tū dicebāt olim ꝯ ꝑp intētionē mādātis q voluit illū ꝑ bendā hr̄e: vn̄ si non hz ꝑmā hēat scd̄az: ad hoc.s.eo.dilectus.iij.s.ꝺ cō cel.ꝑben.cum super: nec dꝛ ius hr̄e ī duabus ꝑbendis: qꝛ desinit ius hr̄ei ꝑma: ꝛ hoc putauit hosti.in predicta glo.magna equum Jo.an.

ꝛ ¶ Effect⁹.qꝛ papa ꝯtulit vel mādauit ꝯferre canonicatū in ecclesia qd̄ fa ctū fuit.

ꝯ ¶ Negligētia.q̄ neglexit petere prebēdā sibi debitā ꝛ sic fuit alteri collata.

ꝯ ¶ Dūmō ꝑ istud ꝟbū ꝑbo: ꝙ nō ꝑfertur expectātib⁹ q īpetrauerūt post negligētiaz: nā de his q ante negligētiā īpetrauerūt di ctū erat.s. ibi nulli alij de iure debita: supflueret ḡ hec lr̄a: nisi ꝛ de poste rioribus ītelligeretur: hoc sonat ergo lr̄a: ꝙ quādiu erit ibi aliqs expectās auctoritate apostolica: siue ꝑus.i.añ negligētiā īpetrās: siue post: ille ne gligēs nō hēbit añ ꝑbendā.

a ¶ Eadē auctoritate ꝑfertur igit receptis auctoritate inferioꝝ.j.e.pri.

b ¶ Mandatū.cui⁹ fines diligēter suā di sunt.j.eo ti.cui de nō: sed istud esset mandati fines excedere.

c ¶ Spectat.quocūqz iure cōi vel spāli.j.ne se.va.c.vno de regula.c.vl. cū sīlibus.

d ¶ Prouideri.s.de prebēda de q̄ scriptum non fuit.

e ¶ Debebit.idē dicebant olim qdā in casu decre.s.e.li.de of. dele.si sup vt ibi diri. Jo.an.

f ¶ Subsistat.ītelligas nisi ēt negligens ēēt in ipa petenda qꝛ ꝛ tunc pderet ius in illa sicut ꝛ in superiorib⁹ dcm̄ ē. Pꝛ igit ꝙ plenior ē gr̄a scdi rescripti ꝙ ꝑmi. Scd̄s ergo negligēs in ꝑbēda nō ꝑ pterea amittit canonicatū quē iaz habuerat: ẜz amittit potioritatē in ꝑbēda respectu aplicoꝝ ꝙ duplici iure iuuantur: nō aūt respectu alioꝝ vt vidisti.

Nqui. Sunt duo dicta. primũ diffinit de prerogatiua receptorũ. scõz de ipsorum qualitate. Scõm ibi eum quoqz. Do.

a ¶ Ibi qui. decreta. ista emanauit ad declarationem eorũ que no. Innocen. ⁊ Hostien. ⁊ moderni. s. eo. relatum. Ber. ⁊ compo. s. de referi. capitulum in glo. magna. §. Item si vnus primo. ⁊ probatur hoc olim per decret. de accu. accedens in parte decisa: ⁊ tũc ponebatur de concess. preben.

b ¶ Antea. nota q̃ regula illa qui prior est tempore potior est iure: locuz habet in his quorum par est causa quod probatur .ff. de regulis iuris quotiens vtriusqz: ⁊ dixi l. fra de regulis iuris qui prior ad hoc. s. eo. cum cui. si autem dispar est causa non habet locum regula vt hic hinc est quod lex dirit priuilegia considerari non tam ex tempore q̃ ex causa. ff. de priuileg. credi. l. priuilegia. ⁊ creditrix dotalis prefertur quibusdam creditoribus etiam anterioribus non tamen filijs ex priori matrimonio: qui agunt de dote materna. C. q pot. in pigno. habe. l. vl. vbi de hoc.

c ¶ Specialiter. auctoritate ergo huius specialis mandati fingitur potius delegatus q̃ legatus: ⁊ sic delegantis auctoritate videtur esse receptus. Sed tempore alexandri quidam contrarium dicebant dicentes q̃ spãle mandatum legato directum non inducit nouam auctoritatem pape sed veteris potestatis legati prorogationem. argu. ff. de preca. ſz si manente. vnde primo receptus tali auctoritate legati prorogata receptus videtur: vnde postponitur secundo recepto auctoritate pape. ⁊ hoc videbatur dicere constitutio alexandri execrabilis. Sed contrarium est verum: vt vides: nec ob. l. sed si manente. que loqtur cum prima ⁊ secunda concessio sunt eiusdez nature ⁊ forme sed hic potestas legationis est per se: ⁊ potestas prouidendi vl̃ cõferẽdi auctoritate apostolica postea concessa eodem modo per se: ⁊ gratiosa data vel fauore legati: vel eius p quo scribitur constitutio execrabilis vel loquebatur in suo casu specialiter: cum. s. prodit vltra q̃ternarium numerũ vel in legato cardinali q̃ conferebat iure legandis vel sit correcta. s. i. si. proe. huius libri.

Receptus auctoritate papę, etiam ad mandatũ alterius preferendus est alijs in prebenda hoc dicit secundum zenonem.

HI qui[a] auctoritate apostolica in aliqua ecclesia ĩ canonicos sunt recepti: debent in prebendarũ assecutione ceteris anteferri legatorũ vel aliorũ quorũcunqz auctoritate receptis antea[b] ĩ eadẽ. ¶ Eũ quoqz qui ad mandatum legati vl̃ alterius auctoritate app. sibi specialiter[c] in hac parte cõcessa fungentis recipitur auctoritate apost. receptũ esse dubium nõ existit. Idem.

¶ Si post gratiam mihi factam a papa de canonicatu ⁊ prebẽda bonõ. cãonici hoc ignorãtes: ⁊ ignoranti prebẽdam cõferunt post vacantem: non tenet collatio hoc dicit Joannes and.

SI postquã[d] canonicatũ in aliqua ecclesia tibi contulimus[e] ⁊ de prebenda nulli alij de iure debita inibi proxime vacatura mandauimus prouideri: hi ad quos in ea spectat collatio prebẽdarum: prebendam que vacauit isti postmodum[f] motu[g] proprio ignorãtes tibi gratiam fecẽz: alij duxerint conferẽdã: talis collatio ĩ tuũ preiudiciũ attentata nullam obtinet firmitatem. Nã eoipso q̃ canonic[d] auctoritate ap. facti effectus ius ad obtinẽdũ prebendã primo vacaturã[h] ibi dẽ tibi acquisitũ extitit: eãdẽqz quãcito vacauit: ex quo nulli alij debebat: iuste petere potuisti: iõ a predictis licet ignorantibus alteri conferri nequiuit[i]. Idem.

¶ Si papa de licentiã legato suo recipiẽdi auctoritate apostolica resignationes beneficiorum legationis sue libere ĩ manib[a] suis factas ⁊ beneficia conferendi. Scõo papa de predicta potestate ñ habita mentione canonicatum ⁊ prebendam si vacat vel quamprimo vacauerit ĩ aliqua ecclesia legationis mihi conferat. Tertio canonicus ipsius ecclesie renunciet: ⁊ legatus etiam ignorans collationem mihi factam conferat ibi prebendam p̃dictã nõ tenet collatio legati sed mihi illa p̃benda debetur. h. d. Jo. an.

OVdum venerabili fratri nostro .S. episcopo palestrino quem ad partes destinauimus gallicanas recipiendi auctoritate[k] nr̃a resignationẽ ab obtinẽtibus beneficia[l] ecclesiastica in eisdem partibus qui ea velent libere[m] in eius mãib[a] resignare: ac beneficia ipsa personis idoneis[n] conferendi p nostras lr̃as potestate[o] concessa. Nos post modum de concessione huiusmodi non habita mentione nicolao ō bonefac. camerario dilecti filij nostri. N. tituli sancti laurentij in damaso presbyteri cardinalis canonicatum[p] leroneñ. ecclesie que[q] in partibus illis[r] existit ⁊ prebendam nulli alij de iure debitam si qua tũc vacabat in dicta ecclesia contulimus ⁊ sibi prouidimus de eisdem[s]. Si vero nulla talis[t] prebenda vacabat ibidem: nos prebendam proximo inibi vacaturam conferendam dito camerario cum vacaret donationi apostolice duximus reseruãdaz decernentes extũc irritũ: ⁊ mane: si secus super hoc a quoquam contingeret attẽtari: certis sibi ad hoc executoribus deputatis. ¶ Cunqz postmodum Nicolaus vassalli clericus canonicatum ⁊ prebendam quos in dicta leroneñ. ecclesia obtinebat in dicti episcopi manibus resignasset: ⁊ dicte potestatis pretextu eos idem eps collationis, puisionis reseruationis ⁊ decreti predictorum forsan ignarus guilielmo vasalli p̃sbytero cõtulisset: dicti executores collatione nõ obstante predicta[v] litterarum nostrarum auctoritate p̃bendam eandem dicto camerario velut sibi debitam contulerunt quẽ dictus presbyter[x] pretextu collationis per dictum episcopum sibi facte q̃ prebendam ipsam pacifice[y] possidere valeat: non premittit: ꝓ pter quod idez camerarius nobis supplicauit humiliter vt prouidere sibi super hoc de oportuno remedio dignaremur. ¶ Nos igitur attẽdentes q̃ ⁊ si mẽorato episcopo predictã cõcesserimus potestatem: penes nos tamen nihilominus remansit maior: licet eadez[z] potestas etiam in predictis: propter quod nostra qui eandez preoccupauimus[a] potestatem potior debet esse conditio: eo presertim q̃ fm canonicas ⁊ legitimas sanctiones[?] per speciez generi derogatur: quamquam de genere in derogante specie mentio nulla fiat. Considerantes quoqz: q̃ nos exposito nobis de potestate predicta nihilominus litteras gratiosas daremus in dictis parti-

Postquam.

Duo facit. primo diffinit casuz. scõo rõnez reddit ibi. Nã eoipso. Do.

d ¶ Si postq̃. no. ergo q̃ sicut ĩspicit tps date quo ad scõm ĩpetrãtẽ a papa: sic ẽt inspicitur quo ad illũ q postmodum recipit a capitulo ẽt ignoranter. Jo. an.

e ¶ Cõtulim[a]. qd si ñ cõtulit ſz ferri mãdauit: dic vt. s. ō ecc. pbẽ. si capto. ⁊ c. si soli.

f ¶ Postmodũ. qd si tũc tpis vacabat pbẽda: que postmodum fuit collata: vl̃ q̃ teneat collatio: qr mãdabat ō prima vacatura prouideri: sed illa iaz vacabat ergo nõ debetur: vt. c. si clericus in fi. s. eo. ⁊ iõ est stilus curie prebendã si qua vacabat: vel q̃ primo vacauerit. ⁊c. Satis credo idem per rationem q̃. s. seqtur. nã coipso ⁊c. ad hoc. s. e. si beneficia. Jo. an.

g ¶ Motu proprio. qr sec[a] si contulisset expectãti auctoritate papali. s. c. pri.

h ¶ Vacaturam. multo fortius ergo vacãtez: qr difficili[a] ius cõstituitur in vacatura q̃ in vacãte. s. de concess. pben. nulla. s. e. ti. dilectus filius. t.

i ¶ Nequit. ille tñ cui sic collatũ fuerat si dimisit aliquod beneficium ꝓpter illud habẽduz recuperat illud si sine difficultate cognito p̃bendã illi deberi eam sibi dimiserit als nõ. s. e. ti. si beneficia.

OVdum. ¶ Primo ponit mentẽ duaz gr̃az aposto licarũ. scõa ibi cũqz. ponit processus habitos per illas. tertia ibi. nos igit̃. multis argumentis ostendẽs partẽ alterã potiorem illi dari iudices: vel sũt due partes tñ vt pme due partes cõtineantur sub querela camerarij qõ plus placet. Jo. Do.

k ¶ Auctoritate nostra. hoc fortificabat dubium: quasi ex quo auctoritate apostolica hoc faciebat in secundo mandato ō illa prima ptãte mentio fieri deberet alias enim si potestate ordinaria hoc faceret: satis videbatur dubium terminatum. s. e. ti. c. pri.

l ¶ Beneficia. sumit̃ hic beneficiũ large: vt ad beneficia ecclesiarũ cathedraliũ ertẽdat̃: vt per lr̃iora patet argumenta. s. e. eo. quãuis.

m ¶ Libere. nõ enim pactio vel cõditio in his locũ habet. s. de transac. super eo. ⁊ facit ō elect. eũ inter. R. ⁊. quod ibi no.

n ¶ Idoneis. ⁊ sic nõ pueris vl̃ alijs beneficiatis. s. eo. sup inordinata. s. e. ti. is cui.

o ¶ Ptãte. hanc ptãtem legat[a] non demandat ex se. ⁊ est casus in quo potest quis per se quod per alium: vt supra de of. lega. ca. penultimo in fin. ⁊ est rõ ne det̃ via ad vacatura: vt ibi. Jo an. an.

p ¶ Canonicatum. ⁊ sic affecta erat prebenda. i. vacãs sine alio decreto: vt. s. c. pri. ⁊. s. seqt̃.

q ¶ Que. leroñ. ecclesia ⁊c. Jo.

r ¶ Illis. s. gallicanis.

s ¶ Eisdem. s. canonicatu. ⁊ prebenda.

t ¶ Talis. s. canonicalis: ⁊ nulli alij de iure debita.

v ¶ Predicta. ſcã a legato ipsi guilielmo vasalli.

x ¶ Presbyter. s. vasalli.

y ¶ Pacifice. si igitur prebenda habeat certum ordinem annerũ: nõ tenebat̃ se facẽ ꝓmoueri. s. e. li. de elec. ꝓmissa. §. i. ⁊c.

z ¶ Eadem. est maior: ⁊ eadem diuerso respectu.

a ¶ Preoccupauimus. sic. s. de procu. non iniuste. c. li. e. ti. si duo. ⁊ de of. delegatus cum plures.

? ¶ Sãctiões. s. ō rescri. c. j. ⁊ c. pastoralis. s. de of. le. studuisti. j. de re. iur. generi. ⁊ ibi vide de hoc. ⁊. ff. de re. iu. l toto. optie cõcor. j. c. q̃uis. i. ⁊. ij. rñ.

a ¶ De ipsa.s.ptāte data legato: valēt ergo lr̃e cum nō sit talis veritas tacita: q̄ expressa nihilominus lr̃as habuisset.ṡ.eo.ti.sup lr̃is lꝫ hoc in lr̃is ad beneficia ī petratis generaliter non sit verum: vt.ı̄.eo.ti.si motu. 7c̄.

b ¶ Absurdū.no.bonū modū argumētādi ex seq̄la absurditatis: sic.ṡ. ꝺ except. cum inter priorē.

c ¶ Nostra.papa nō ꝺꝫ iusticiā suā negligere: qui alios ī sua iusticia fouet: vt.ı̄. de imu.eccle. q̄m.

d ¶ Incerto.sicut cum scribitur alicui prouideri de beneficio ꝙ primo vacabit in ciuitate: vel quod primo vacabit in ꝓuincia: vt.ṡ.e.quāuis: icertum est qđ beneficium impetrās sit habiturus.sed hic certum est ꝺ cacanonicatu lexoñ.

e ¶ Acceptandi.vt.ı̄. de cōces. preben.q: cūctis.7.c. ne captā de 7c̄.

f ¶ Reuocasse. lꝫ enim eandem retinuerit potestatem: 7 tamen maiorem.s.reuocandi ēt tacite: vt hic vides.

g ¶ Lucro.de dāno enim eius non agitur: q: si dimisit priora beneficia: recuperat illa ꝭm formam decre.ı̄.e.si beneficia.

h ¶ Ad instar. coadunat proximam rōnem p duo legalia argumēta sic.ı̄.de cōces.ꝑben.q: cunctis de sen.ex.si laicus.

i ¶ Serui.hēs hoc.ff.si certum pe.l.eius q in ꝓuincia: hic.n.si agit de dāno serui: 7 si ab ignorante seruo ptās reuocatur sic ī ducit ad propositum.

k ¶ Calendario.i. noībus faciē dis.ff.de leg.iij.qui filium.

l ¶ Nō facit.debitorem tñ soluentem sibi 7 hoc ignorantē liberat: vt ī ꝑdcā.l.ei⁹q.7.ff. de sol.si qs seruo.7.l.cum qs.§.i.

m ¶ Reuocās.sic.ṡ.e.li.de rescrip.si gratiose.i.rñ. vbi ꝺ hoc .ı̄.ne se.va.c.vno in fi. ff.loc. l.iiij.insti.man.§.recte.

n ¶ Et domini.repete ad instar 7 hēs hoc.ff.de pecul.l.non statim.ff.ꝺ opti.le.apud aufidiū Et ē hoc casu quod clam speciale ꝯ regulam.ṡ.de re.iu.c.i. ff. eo.l.nihil: q: peculiū re non tm̄ verbis cōstituit.ff.de pecul.peculium.§.si ꝟbis noīa: 7 tm̄ verbis tollit: vt hic 7 ī predicta.l.si statim.

o ¶ Premissa.semp enim ꝑcedere dꝫ.xij.q.ij.indigne .ṡ. de sen.ex.sacro.cum si.

Quia sepe. Duo facit primo ponit dubiū qđ distinguendo declarat ibi.nos dubitationem. Et scđm membrum ibi.nisi. Do.

p ¶ Quia. Emanauit.ꝯtrē hec decre.ad declarationem 7 correctionē eoꝝ q̄ no.inno. 7 hosti. ṡ.eo.ti.ca.vlt.7.ṡ.de maio.et obe.statuim⁹.7 cōpost.ꝺ rescrip.capl̃m.ī glo.magna.§.vnū casum.7 reprobata ē opinio Inno.7 cōpo.q dicebant: lꝫ ꝑbenda non esset annexa dignitatem habētem preferri: 7 sic dicebat compo.se de mādato pape ꝓnunciasse ī boñ.ecclesia. dignitate archipresbyterali: approbata est aūt opi. Hostiē.

q ¶ Dubitat.7 merito fuit ꝺclaratio eoꝝ faciēda: sic.ṡ.e.ꝺ elec.q: sepe.ṡ.vt li. si cōte.q̄m. Dubitabat pp varias opiōes q̄s.ṡ. vidisti: 7 fuit ēt h dubitatio nr̃is tp̄ibus in boñ.ecclesia.

r ¶ Prebenda.tātum.

s ¶ Officio.perpetuo ī ecclesia.vt.ṡ.de consue.c.i.

t ¶ Uacat.morte: renūciatiōe: vł ꝓmotiōe illius q dignitatē hēbat 7 ꝑbendam.

v ¶ Declaram⁹.no.q: ius nouū ñ fac̄ ꝫ vet⁹ ꝺclarat.fac̄ qđ dixi.ṡ.ti.pr.c.vno.

x ¶ Anterior.7 sic ē iure potior: q: ex quo ꝑbēda nō ē ānexa: vtriusq̄ꝫ quo ad hoc ē par cā: sec⁹ cū est ānexa: 7 facit qđ dixi.ṡ.e.hi.qui.

y ¶ Preiudicari. gratia enim scđo facta intelligit fieri sine alicuius iuris preiudicio.ṡ.e.li.de rescrip.quāuis.

z ¶ Apparet.q: tūc secus.ı̄.e.c.pe.7.ı̄.de cōces.ꝑben.auctoritate.

bus non habita mentione de[a] ipa quia foret absurdum[b]: si tam lata nostra[c] impediretur potestas 7 si ī oībus prouisionū nostraꝝ litteris quas concederemus ī partibus supradictis oporteret nos de sepedicta potestate specialē facere mētionē: 7 ꝙ decretū nostrum predictū maxime: hic vbi iam dictus camerarius ante dictam renunciationeꝫ per nos erat lexoñ. effectus canonicus: statim ignorantes ligauerat. cum super incerto[d] non esset edictū nec ex alieno penderet arbitrio vel voluntate cuiusuis: qui acceptādi[e] potestatem haberet: 7 iccirco per illud etiam expressisse videmur: ne alius expresse conferre 7 potestatem predictam quantum ad ꝑsentem speciem reuocasse[f]: que in hoc casu: vbi de lucro[g] dicti. G. tantum agitur 7 nō de preiudicio episcopi memorati: ab ignorante potuit reuocari: nec post reuocationē huiusmodi ius per eum in alium etiaꝫ ignorantēꝫ in re reuocata trāsferri 7 ad instar[h] etiam serui[i] calēdario[k] prepositi qui post mortem domini preponētis mutuatas pecunias accipientis non[l] facit: lꝫ inter cōtrahētes mors domini: prepositū reuocans[m] fuerit ignorata: 7 domini[n] qui peculium quod proprio seruo concesserat statim perimit: cum in eo suam mutauerit voluntatem: discretioni vestre mādamus quatenus prefatum presbyterū monitione premissa[o]: per censurā ecclesiasticā ꝯpellatis: vt collatione de cāonicatu 7 prebēda predictis per dictū epm̄ sibi facta: que nulla existit non obstāte dicto camerario prebendam ipsam omnino dimittat 7 eum super ea deinceps nullatenus inquietet. I Dem.

¶ Secundus qui ī petrauit dignitatē: 7 prebendam preferetur priori qui solū prebendam ī petrauerat: si prebenda dignitati ē ānexa: alias nō. hoc dicit Jo.an.

¶ Annexa.ex quo.n.hꝫ vnū cōnexoꝝ 7 reliquum hr̃e dꝫ: de ꝯsti. transla to: ad hoc.ṡ.eo.titulo sup eo.habes igit vnū casum in quo scđs impetrans p̄mo īpetrāti prefert. Aliū habuisti.ṡ.e. si clericus. Alium.ı̄.e.c. penul. Aliū de cōces.ꝑben.c. penul. Interdū habes ꝙ vacat prebenda 7 ille q expectat primā: illam nō cōsequtur: vnū casum hēs.ṡ.eo.ti.c.ij.in fi. aliū.ı̄.c. cū in ecclesia tertiū.ı̄.eo.ti. ei cui. q̄rtū.ı̄.ꝺ rex p̄mu.c.vno quintum.ṡ. de renuncia.c.ij.alium hēs in de. gr̃e. de rescriptis.

Quia[p] sepe dubitat[q] a multis si canonicatus alicuius ecclesie sit collatus a sede ap. successiue duobus: fueritq̄ꝫ mandatū primo de prebenda: secūdo vero de prebēda 7 dignitate ꝑsonatu vel offō cū se facultas obtulerit ꝓuideri: qs ipoꝝ ī ꝑbenda[r] que cū dignitate ꝑsonatu vł officio[s] uacat[t] tibi postmoduꝫ debeat de iure ꝑferri. Nos dubitationeꝫ huiusmodi sopire volentes: presenti declaram⁹[v] edicto primū cū sit tempore anterior[x]: cui ꝑ mandatuꝫ secundū preiudicari[y] aut ius ipsius absorberi non dꝫ: ex quo de itētione mādātis ꝯtraria ñ apparet[z] preferendū eē ī dicta prebenda. Nisi vacanti dignitati ꝑsonatuī vel offō sit ānexa[c]: nā si eēt annexa: secundus cui debet dignitas ꝑsonatus vel officium preferet in ipsa. I Dem.

¶ Mandatū ꝓuideri ꝺ dignitatibus vel beneficijs alijs ecclesiasticis curata nō icludit: nō expressa cura. h.d. vsq̄ꝫ ad.§.illis. Do.

Cum in[a] illis: qbus bñficia curā aiarū bñtia cōmittunt: maior q̄ꝫ in his qui ad alia promouēt idoneitas regrat[b]: itentionis[a] nr̃e nequaquā existit: ut cū aliqbus ꝺ ecclesijs ꝑsonatibus dignitatibus vel alijs bñficijs qbuscūq̄ꝫ de aiarū cura mētione nō habita: ꝓuideri mādamus: ipsis de his qb⁹ huiusmodi cura[b] imminet: possit aut debeat prouideri[c]. Illis vero ꝓ quibus scribim⁹: vt prouideat eisdeꝫ ꝺ ꝑsonatib⁹ vł dignitatibus ēt si curā habeāt aiarū ad collationeꝫ ꝓuisionē ꝑsentationē vł dispositioneꝫ spectantibus quorūcūq̄ꝫ: prouideri nequibit de prelaturis personatibus vel dignitatibus ad quos seu q̄s ꝑ electioneꝫ[d] hi q eis[e] bñficij assumūtur[f]. Cū āt iter collationē ꝑsentationeꝫ 7 institutionē differētia magna eē noscat[g]: si cui de bñficio ad alicuius collationem spectante prouideri mandetur. de illo

Cum in illis. Hec est notabilis ꝺ cre. Sūt q̄tuor dcā q̄ sa tis patent. Do.

a ¶ Cum in. declarantur hic que no. ꝑ her.in noc. 7 hostiē.ṡ.e.c.vlti.7 per cōpo.ṡ. de rescriptis capitulum in glo. magna: §.sed quid in his.

b ¶ Regrat. ē enim ars artium regimen aiarū. .ṡ.de eta.7 q̄li.c.pe.ad hoc.ṡ.e.graue.7.c.se.et ṡ.eo.c.i.

a ¶ Intētionis.ad q̄nā recurrendū ē: vt.ṡ.e.c.vl. 7.ṡ.ꝺ decimis.ex multiplici. vbi de hoc. Illa autem itētio 7 rō que fuit ꝺ legantis: dꝫ esse 7 ꝺlegati.ṡ.ꝺ rescrip. sup lr̃is in fine.

b ¶ Cura.ēt si in lr̃is ꝓuideri mādet ꝙ aiarum cura nō negligat si qua ī minet dignitati: quod dic vt in cle.eo.ti. si dignitatē: primo rn̄so.

c ¶ Prouideri. hinc est ꝙ cū patiētibus defectū ī etate dispensant epi in dignitatibus non curatis: sed in curatis non.ṡ.e.li. de eta.7 qualita.ca. vno 7 ē ēt simi. de fi.presbyte. .c.i.7 est hoc propter beneficioꝝ ī petrationē q̄ dr̄ ambitiosa 7 restringēda. ṡ.eo.quāuis cum als nomine beneficij dignitates et beneficia includantur: vt.ṡ. de verboruꝫ significa.c.penul. Quid si papa simpliciter mandat ꝓuideri de beneficio nūq̄d poterit executor de tali beneficio ꝓuidere: quod regrat sacrū ordinē: videt ꝙ nō: arg. huius cap.ad hoc.ṡ.e.li.ꝺ fi.ꝑsby. ca. .i. Sed dic.ṡ.ı̄.e. ei cui ad idē.ṡ.si ꝑ clericus: nisi pateret ī etate. ꝺ secus: ita ꝙ ad illū ordinē ꝓmoueri nō possꝫ: vt ibi: 7.ṡ. e.li.de rescrip.si eo tempore. Jo.an.

¶ Illis. In beneficij ꝓuisione modus electiuus non icludit si alij mōi ꝓuidendi exp̄mant. h.d. vsq̄ꝫ.ad.§.cū autem. Do.

d ¶ Electionē. electio igit nō cōcludit sub ꝟbo ꝓuisionis vel dispositiōis: cū Iter ista tria sit dr̄ia: 7 facit ꝙ statiꝫ seqtur: 7 ē si.ṡ.e.li. de of.le.deliberatione.rñ.i.7 facit qđ dixi.ṡ.e.li.de ele.c.vl.7.ı̄.c.pr.ij.rñ.ī gl.ī fine.

e ¶ Eis.s.prelaturis ꝑsonatibus vel dignitatibus.

f ¶ Assumuntur.ēt si inhibeat in lr̃is ne elec. eligant: vt in cle.eo.ti.si dignitatem.ij.rn̄so.

¶ Cum autem Beneficiales lr̃e vnū modū exp̄mētes alios nō icludunt.h.d. vsq̄ꝫ ad.§.si vero.

g ¶ Noscat. hinc ē ꝙ capl̃m vacāte sede non cōfert beneficia q̄ spectant ad collationē epi.ṡ.ne se.vacā.c.ij.7.ı̄.e.li.e.ti.c.vno.7 tm̄ tūc instituit instituēdos ab epo.ı̄.e.li.de insti.c.i.ṡ.de maio.7 obe.cum olim: 7 ideꝫ vides in generali vicario.ṡ.de insti.ex frequentibus.ṡ.e.lib.de off.vica.c.vlti.

quod ad eius presentationem vel institutionem pertinet prouideri nō poterit: nec etiā econuerso: expresso enim uno casuū predictorum mādatū super hoc factū: quod debet de sui natura restringi: ad alios extēdi nō debet. ¶ Si vero de beneficio ad aliquorum collationem vel presentationem spectante nō adiecto[a] cōmuniter vel diuisim prouisio iniūgitur faciēda in beneficio quod ad collationem uel presentationem alterius ipsorum tantū pertinet adimplere nō pōt. ¶ Sicuti si de beneficio spectante ad collationem vnius prouisio iniuncta fuisset impleri non potuisset in bñficio: cuius collatio ad eum simul cū alio[b] pertineret. I De.

¶ Bñficiū mihi collatum ante dissensum meū alteri cōferri nō pōt nisi terminus mihi datus ad ɔsentiēdū esset elapsus: τ tūc ēt post terminū anteque alteri ɔferatur potero consentire. hoc dicit Jo. an.

Si tibi absenti[c] per tuum episcopū[d] cōferatur beneficiū. Licet per collationem huiusmodi: donec eam ratam habueris[e]: ius in ipso beneficio: vt tuū dici valeat: nō acquiris[f]: Ipse tm̄ episcopus uel quicunque alius[g] de ipso beneficio: nisi cōsentire recuses: in personā[h] alterius ordinare nequit. Quod si fecerit: eius ordinatio facta de bñficio nō libero: viribus nō subsistet. Sed si episcopus notificata tibi collatione ad cōsentiendū terminū[i] cōpetentē assignet: nisi consenseris poterit eo lapso[k] beneficiū libere cui viderit expedire conferre. Antequam tamen ipsū contulerit: tuum poteris nō obstante quod lapsus sit terminus: prestare consensum[l]: τ extunc de ipso non poterit aliter ordinari. I Dem.

¶ Qui vi vel iniuste occupat secūdum beneficium curatum: priuatus est primo: qui autem vi beneficium aliquod occupat: est ipso iure priuatus iure quod in illo vel ad aliud habebat. h. d. Jo. an.

Eum qui[m] beneficium cui animarum cura[n] imminet vi occupat: seu se scienter[o] iniuste intrudit in eo: decernimus ipso iure fore priuatum beneficio: quod cum cura simili primitus obtinebat[p]. Non enim decet vt stultus melioris quam peritus conditionis existat[q]: vel quod inuasor eo qui iuste ingreditur priuilegio gaudeat potiori. ¶ Insuper vt violenti[r] qui auctoritate vel uerius temeritate propria occupare dignitates personatus aut alia quecunque ecclesiastica beneficia non verentur[s]: τ si nō virtutis amore pene saltem formidine[t] a sue temeritatis audacia re-

¶ Si vero. Mandatum simpliciter duos includens alterum solum nō astringit τ econuerso directum vbi duos non afficit. h. d. do.

a ¶ Adiecto. ex quo papa hoc nō adiicit: alterum tm̄ grauare nō intēdit. τ hoc intellige sm̄ determinationem quam habebis. j. e. ti. ca. vlti. τ fuit hoc sumptum ex quadam extrauaganti que incipiebat contingit interdum sicut te τc.

b ¶ Alio. absurdum. n. esset illū grauari de quo papa non intellexit. In contrarium videbatur: quia ad collationem suam spectat: licet τ alterius: nam τ qui iurat suum nō esse: iurat τ sibi cōe nō esse. ff. de ver. si. pupillus. §. vl. τ qui legat seruos suos: τ qui in toto tum τ qui in parte sui sunt: vr legasse. ff. de le. iij. l. si quis seruos: sed hoc facit contraria intentio pape: idem est ergo dicere ad collationē talis: τ solius talis.

Si tibi. Circa beneficium collatum absenti nōdū acceptatū soluit quinque dubia. primum an sit illius ibi licet: secūdum an possit alteri conferri ibi ipse tm̄. tertiū an si cōferat an valeat collatio ibi quod si. quartū quid si lapsus sit terminus datus ad acceptandū ibi: sed si. quintum quid si prouisus post terminū preueniat collatorem ibi antequā. do.

c ¶ Absenti. emanauit hec decre. ad declarationem τ approbationē eorum que no. ino. τ hosti. τ moderni. s. e. accedēs: τ hostie. l summa de insti. §. qualiter institui. sciebamus. n. quod absenti poterat beneficiū conferri: τ absens inuestiri: vt ibi: sed dubitabatur an medio tēpore posset collatio reuocari: quod hic terminatur: τ quod dicit absenti idem τ multo fortius si presenti: qui forte deliberare velle se dixit. Jo. an.

d ¶ Episcopum. factum ponit non ius: quia idem si per alium.

e ¶ Habueris. acceptando vel ɔsentiēdo vel ratum habendo: si negociorum gestor vel procurator generalis fuerat inuestitus de ipso: sed si spālis statim dici debuit suum: quod dic vt no. s. eo. accedens: ad hoc. ff. de nego. ge. si ego. ff. de solu. ratum. ff. de acq. pos. qui absenti. Jo. an.

f ¶ Acquiras. secus in legato speciei: quia tunc acquiritur dñium legatario ignoranti: licet commutabiliter. ff. de lega. ij. cum pater. §. surdo. facit. ff. de condi. τ demon. l. legata. per que iura dicebant quidam quod hic dicitur. Item per id quod habes. s. de elec. cum inter canonicos: τ. c. publicato. ad hoc. j. de regu. iur. quod semel. cum suis concor. Alij dicebant quod si secūdo prius fieret traditio vel prius cōsentiret bene tenebat collatio per. l. C. de rei ven. l. quotiens in principio τ in fine. vbi dicitur quod si res vendita fuerit duobus ille potior est cui prius fuerit tradita: τ vide quod dixi. j. de reg. iur. qui prior. Tertia opinio erat quod aut secūdus scienter recipiebat beneficium aut ignorāter: in primo casu nō tenebat collatio: in secūdo sic: tenetur tm̄ cōferens prouidere primo in equiualenti beneficio: ad hoc. s. eo. inter cetera. j. de iurepa. pastoralis. facit ad hanc distinctionem. j. de cōces. preben. quia cunctis. ff. de vsufruc. l. stitho.

g ¶ Alius. puta legatus de latere qui confert beneficia vacantia. s. de of. lega. c. ij. istud autem conferre non poterit: quod licet vacet tamen est liberum: vt. j. sequitur.

h ¶ Personā. sed nunquid poterit alteri sub ɔditione cōferre. si ille non acceptauerit: no. s. e. li. de elec. c. ij. τ. j. de regu. iur. actus. sicut beneficium nō vacans nō confertur cum conditione quando vacabit. s. de ɔces. preben. c. ij. ad hoc. s. de rescrip. pastoralis. Sed nunquid potest de illo ordinare nō conferendo persone sed alias puta vniendo vel religiosum locum constituendo: non nisi sicut posset post acceptionem: cum eadem sit rō. s. de ec. edi. ad audientiam. ij. s. eo. exposuisti. xij. q. ij. c. antepe. τ ēt tunc secūdario fit ordinatio in personam.

i ¶ Terminū. sed nōne statutus est terminus a iure. j. quē cōsentire debz. l. vnius mēsis. s. e. li. de elec. quod sit: nec videtur quod beneficio iuris possit eps diminuere. j. de reg. iur. indultū cum suis cōcor. Dic decre. illā loqui in electis: q adhuc habent ɔfirmationē petere: istam in his quibus fit collatio: in his aūt nō est statutum certum tēpus: τ facit. s. e. pri. probatur τ hoc per id quod sequitur: nā in decre. quod sit. lapso termino priuatus est ipso iure: nec pōt vlterius ɔsentire hic aūt etiā post terminū cōsentit: dūmodo res sit integra vt sequitur.

k ¶ Lapso. quasi dissensisse videatur: sic. s. e. li. de ap. ab eo. vbi etiam ista ponūtur vt paria: τ per hanc literam videtur idem dicēdum si dissenserit. s. quod adhuc re integra possit ɔsentire: quod verum est conferēte τ in eadem voluntate manēte ad hoc. s. de procura. licet vbi de hoc dixi.

l ¶ Consensum. ad hoc. ff. de op. le. l. mancipiorum.

Eum qui. Sunt duo dicta principalia. secūdum ibi insuper. Et prima pars subdiuiditur τ ponit primo dictum cuius postea duas rōnes subdit ibi non enim. Jo. mo. dicit quod primū dictum ponit peccatū in facto τ in modo. secūdum in mō tātum. Jo. an. Premitte quod habes in. c. de multa. s. eo. do.

m ¶ Eum qui. emanauit hec decre. ad approbationem τ declarationē eorum que no. Inno. τ hostien. s. e. ti. de multa.

n ¶ Cura. alias nō haberet locum pena decre. supra eodē de multa: si ergo haberet ecclesiā curatam: τ postea violenter occupet simplex beneficiū nō vacat primū: sed perdit ius si quod habebat in secundo: vt infra per primo responso. Sed quid si habet curatam ecclesiam: τ vi occupat prebendam vel simplex beneficium cui est annexa ecclesia curata: nūquid vacat prima. Dic quod nō: sed locum habebit sequens respōsio: hoc dico per decre. s. eodem ti. super eo. vbi ergo esset priuatus primo per iustam receptionē secūdi: erit et priuatus per iniustam alias nō: τ est si. quod dicimus de bigamis que inducitur per matrimonium: quod non tenet eo casu quo incurreretur si matrimoniū teneret. alias non: supra de biga. nuper. Jo. an.

o ¶ Scienter. ignoranter igitur non tenebit pena: ad hoc. j. e. ti. si beneficia: quod de ignorantia facti verum intelligo: secus in ignorantia iuris. j. de reg. iu. ignorantia: cum suis concor.

p ¶ Obtinebat. eadem ratione que hic ponitur in pena decret. de multa. dicam idem de decre. cum in cunctis. s. de elec. s. quod si aliquis scienter τ iniuste se faciat in episcopum consecrari: puta lite pendente quod vacēt priora beneficia sua: ac si canonice consecratus fuisset: τ sic etiam iam audiui in curia fore factum: propter rationem que sequitur: τ eadem ratione videtur. quod si aliquis iniuste detinens bñficium impetrat aliud beneficium non facta mentione de illo beneficio quod occupatum tenebat: quod littere non valeant: ne sit melioris conditionis τc. vt hic ad hoc supra eodem: quāuis: τ sic intelligitur. j. eo. si motu: τ idem etiam sm̄ id dici potest de decre. non potest. j. eodem. s. quod si aliquis habebat plura beneficia: ex quibus vnum erat occupatum: τ tacito de illo super alijs impetrauit dispensationē dispensatio non valet.

q ¶ Existat. xvi. q. i. legi epistolam in prin. ff. quod vi aut clam. l. nam τ seruus. ff. de iur. τ fac. igno. l. regula. §. antepenul. nec ex delicto quis facit cōditionem suam meliorem. ff. de dona. inter virum τ vxorem. l. iij. §. i. de senten. excō. si vere. nec melior esse debet contumacium quam obedientium conditio. s. de postu. c. i. de dolo τ contu. contingit.

r ¶ Violenti. no. quod latius loquitur pars prima quam hec secunda: quia loquitur hic solum in violento non in alio se iniuste intrudente: vt in prima parte: τ innititur iste. §. rigori illius legis. C. vnde vi. l. si quis in tantam. τ. xvi. q. ōne. vi. placuit Joan. andree.

s ¶ Verent. vereri deberent cū sine iusto titulo illa detinere non possint nec eos iuuat antiqua possessio. j. de reg. iur. c. i. cum suis concor.

t ¶ Formidine. lxij. di. docendus. de elec. cum in cunctis. de vi. τ honesta. cleri. vt clericorum: ad idem. C. de emen propin. l. vna. accedat quod dicitur oderunt peccare τc. τ vocatur talis timor seruilis qui per se premium non habet nisi quia solet inducere filialem: τ est timor seruilis sm̄ Grego. in quo viuit peccandi voluntas: τ sequeretur opus si speraretur impunitas: τ pertinet ad seruum. Initialis respicit amissionem premij τ pertinet ad mercenarium: filialis respicit offensam τ proprie ad filium pertinet.

a ¶ Taliter.s.violenter.facit pro eo quod.s.dixi &c.
b ¶ Ad ea.differentia est inter ius qd competit in re & quod competit ad rem vt videbis.j.de concess.preben.

IS cui. Primo determinat duos casus.scdo ibi:si vero.Scdo decretum apponit ibi:puisio quoqz.Prima ēt subdiuidit: qz pmo ponit dcm a quo duos casus excipit ibi:nisi.& se cūdū dtermīat ibi:tūc enī. do.

t ¶ Pōt.emanauit hec decre.ad declarationē eoꝝ q̄ no.Inno.s.d elec.dudum.ij.in glo.hoc intellige in fi.q̄ ibi no.hosti.& de rescrip.postulasti.& de pben.sup iordinata in fi.& cōpo.in decre.capl'm de resc̄ri.ad fi.glo.magne.v.item q̄rit de hac.&.c.in nostra.in glo.pe.& gar.s.de offi.ordi.in fi.& guil.in spe.ti.de le.§.vidēdum.v.illud.cum se.vsqz ad fi.

c ¶ Cōcedit.approbat h opi.hostiē.quā no.s.e.ti.c.vl.i fi.& reprobat opinio.īno.ibi no.& cōpo.no.s.de resc̄ri.cū adeo in fi.& fuit de facto ī mediolañ.archiepo hec qd primi dicti.
d ¶ Idonee.& si nō opponatur hoc idem ītelligo.s.d elec.cāz q̄.s.de rescrip.cū adeo:ad hoc de presum.c.vlti.
e ¶ Sufficiēs.q̄ si nō ē sufficiēs secus est:ad hoc.s.de resc̄ri.postulasti.Quid aūt veniat ī hac sufficiētia.no.p Jo.xi.q.i.c.i.& p ber.s.e.ti.d monachis.
f ¶ Nō pōt.Zrium notabāt dicti doctores & mouebāt illa rōne:qz hoc casu nō fiebat gr̄a puiso sed puidēti:nec poterat fz eos puisus hoc casu ambitiosus dici:cū ad sui instantiaz nil fuerit obtētū.s.e.dūis.j.e.si motu pprio.Sed Zriuz ē veꝝ qz beneficiat⁹ idone⁹nō ē.s.e.sup iordinata:& iure cōi benefi ciat⁹ beneficiari nō mandat.s.eo.ti.qz in tātum.Jo.an.
g ¶ Dimittat.si ergo dimittit tūc sibi poterit puideri & ī hoc est dr̄ia īter istam formā & illā quā ī pncipio īpetrauit ille cui puidet:qz ī illa nō sufficit mō beneficium pmuz dimittere: si tūc tacuit.j.eo.si motu.h sufficit nunc dimittere:lz in cōcessione gr̄e nihil fuerit dictum.
h ¶ Tūc.n.No.iterpretationē strictā:ad idē.s.e.cum in illis.
i ¶ Sine cura.si igit vtrūqz vl ad alteꝝ sit curatū tali nō poterit puidet.Et no.pluralis elocutio nō ē vaga:īmo poti⁹ arta & restrigēda:sit ergo ꝯtenta duoꝝ numero.j.d reg.iu.pluralis:cum suis concor.
k ¶ Subsistat.poterit igit illō beneficium alteri conferri: sed si ille possidet si poterit sine cognitione cause de possessiōe repelli.j.e.licet.

SI beneficia. Primo puidet ignorātie pmi gradus.Scdo scdi & vltimoꝝ ibi eundē.Et prima subdiuidit in tres:qz pmo pōit casū.scdo rōnem puisiōis ibi ne talis.Tertio puidet parēti ibi: Statuimus.Quarto vo puidet resistēti ibi. Aliogn. do.

l ¶ Beneficia.hec decre.sūme initit eqtati:& iuste ignorātie puidet.
m ¶ Sedem apo.idem si per alium qui ꝯferre posset puta per legatuz.j.e.ti.si a sede:qz nō ius potuit sed factum.
n ¶ Ab his.scientib⁹ vel ignorantib⁹nō curo: vnde si bene aduertis hec decre.nō reqrit ignorātiam in ꝯferente:sed solum in eo cui confert:presumitur autem ignorātia:nisi pbet scientia.j.de reg.iur.presumit qd intellige: vt ibi dixi.
o ¶ Dimissa.vel iuris necessitate vel ignorantia vel sola volūtate.Jo.an.
p ¶ Assignari.multo q̄ forti⁹ recuperabūt:si adhuc non sint alijs assignata: vt.s.e.si tibi ī fi.
q ¶ Culpa.& sic deberēt eē sine pena:de cōsti.cognoscētes.j.de re.iur.sine culpa.si q̄ sciuissent:fuissent in culpa:& sic tali puilegio nō vtētur.Jo.an.
r ¶ Certiores.& sic cuilibet referēti credere nō tenent:de si.per tuas.ij.sed nō dz se dicere dubitare:vbi cert⁹ eē dz:de rescrip.cū ꝯtingat.& ē si.xxxij.di.habuisse in pn.
s ¶ Oēs alios.hoc vult dicere beneficia istius.a.fuerunt collata.b.iste dimisit q̄ prius hēbat: & fuerunt collata.c.cuius.c.priora beneficia fuerunt collata.d.aget.a.ꝯ.b.qui si dimittat in pace:aget ꝯ.c.qui etiā si sine difficultate dimittit:repetet.a.d.& sic de singulis.

NOn potest. Sunt tria dicta per.§.diuisa.Scdm ibi illud. Tertiuz ibi:cum vero.rōnem subdens ibi:hoc.n.do.

frenētur coipso ius:si quod ī digni tatibus personatibus & beneficijs occupatis taliter[a] vel ad ea[b] ipsis forsitan competebat amittant.

I Dem.

¶ Nōs potestatē apostolicaz per sone idonee de bñficio prouidēdi al's beneficiato sufficienter puidere nō poterit:nisi in litteris hoc exprimatur: & tunc vnicū simplex ob tinenti prouidebit.Si vero conceditur vt prouideat beneficio obtinenti ad duo tātū refertur & cōtra fcūz est nullum.h.d.Do.

IS cui ꝯcedit[c]: vt auctoritate apo.possit vni persone idonee[d] ī sua vel alia ecclesia prouidere alicui aliō beneficiū sufficiēs[e] obtinenti prouidere nō pōt[f]. Nisi pmo ille beneficiū qd obtinet oīno dimittat[g]:uel nisi in cōcessione huiusmodi sit expressū: q alias bene ficiate valeat prouidere persone. Tunc eniz[h] puidere poterit vni cū dūtaxat beneficiū obtinenti: dū tñ illi cura nō īmineat animarum. ¶ Si uero ꝯcessuz fuerit: ut prouidere illi valeat q alia beneficia noscitur obtinere: huiusmodi pluralitas debeat solū ad duo beneficia si ne[i] cura restrigi. Prouisio quoqz facta cōtra pmissa coipso viribus non subsistat[k].

I Dem.

¶ Si quis ignorās recipiat beneficiuz prius reseruatū vel alteri collatū per papā:si ex quo sciuit illud sine difficultate dimittit: recuperat priora beneficia pter illud dimissa: alias non. Joan.an.

SI beneficia[l] que p se.apo.[m] cōferuntur: aut decreto iterposito reseruātur: interdum cōtingat ab[n] his: ad quos alias pertinet collatio eorundē aliquibus huiusmodi collationēz seu resūationē ignorantibus de facto cōferri: & beneficia que illi tenebāt ātea: & post predictoꝝ adeptionēz dimissa[o] p eos alijs assignari[p]. Ne talis ignorātia eis: cum sint sine culpa[q]: preiudicialis existat. Statuimus vt si ipsi de collatione seu reseruatione pdicta postea certiores[r] effecti sublata difficultate quacunqz omnino dimiserit bñficia sic sibi de fctō collata: ad beneficia sua priora collatione quibuscunqz personis facta de ipsis nequaquaz obstante libere reuertantur. Alioquin redeūdi ad ea si difficultaez adhibuerint in aliis dimittendis: sit ipsis penitus interdicta facultas. Eundem quoqz modum in dimittendo recepta & recuperādo dimissa quo ad omnes[s] alias qui forsan occasione predicta sua dimiserit beneficia: & dimissa per alios fuerit assecuti: per omnia decernimus obseruanduz.

I Dem.

¶ Taciturnitas beneficij: etiā modici viciat dispensationē sup pluralitate beneficioꝝ: que ēt legitime super duobus obtenta ad duo prima recepta refertur. Item puisio alicui fcā de beneficio nō obstāte q aliquid hēat dispēsationē sup utroqz retinēdo nō iducit.h.d.fm.zen.

NOn potest[t] dispēsatio super pluralitate beneficioruz concessa impetranti prodesse: qui aliquod quantuncunqz modicuz[v] beneficium subticuit in eadem. ¶ Illud autem aposto.[x] se.indultum ut quis duo beneficia curam[y] animarum habentia si alias canonice[z] cōferantur eidem: possit recipere ac simul licite retinere[&]: intelligitur d duobus primis[ꝯ] beneficiis: que cuz cura post dictum indultum obtinere contingit eundem[a]. ¶ Cum uero tibi non obstante q aliud beneficium obtinere noscaris a sede predicta de aliquo beneficio prouideri contingit: per hoc tecum ut pmū

v ¶ Modicū.si.n.in ipetratiōe hoc locū hz.s.d resc̄ri.si pponēte.j.e.si motu.multo fortius ī dispēsatiōe locū dz hēre: cum & ipe dispēsationes sint ambitiose & restringende.s.de fi.psby.c.ij.qs aūt sup pluralitate beneficioꝝ dispēsare possit vide.lxx.di.scdꝫ.& xxi.q.ij.si qs iaz trāslat⁹.& .s.co.ti.de multa.An aūt de iure sine dispensatiōe teneri possit: vid qd dixi.s.de rescrip.gr̄a.
x ¶ Ap.se.no.ar.pilla opi.que habet q sol⁹ papa dispēset in curatis.
y ¶ Curā aiaꝝ.pone habēs ecclesiā curatā dispēsationē obtinuit vt liceret sibi recipere aliud beneficiuz:ēt si sit psonat⁹ siūez curā ñ hñs:& cū po ri tenere: ꝯfert sibi archidiaconat⁹: q̄rit an possit illuz retinere: & vr q sic:qz lz archidiacon⁹ curā hēat:nō tñ curā siūez cure parochialis ecclesie vt.s.de electiōib⁹ dudū.ij.ad finem ad hoc.s.q si.sint legi.p venerabilē ver.verū.nec ēt pōt dici sic: vbi est aliq̄ dissilitudo.xxviij.q.i.sic.n.s.d īniusto rup.testa.l.iiij.& expressa si situdo requiritur.s.de trāslatio.inter corporalia.item vbū simile in idulgētia positū gnose iterptandū ē.s.de v.s.si olim.lz dicꝫ fm guil.q hoc no.ī spe.ti.d leg.§.vidēdū.v.qd si hñs ecclīā.&.s.d of.or.in fi.sīitudo.n.de q̄ fit mētio in idulgētia.ñ ad spēs sed ad gen⁹ refert:& sufficit q̄litercūqz curam hēat:cū tal' idulgētia velut ābitiosa sit restringēda vt h vides.s.e.li.de resc̄ri.si gnose.d si.psby.c.ij.C.d sena.ꝯsul.l.i.
z ¶ Canōice.ꝯcor.s.co.li.d resc̄ri.si gnose.&.s.de elec.dudū.ij.ad fi.
& ¶ Retinere.q̄ro de duob⁹ pmo nūqd ptalē idulgētiā videat ꝯcessuz q in neutro residere teneat: vr q sic ne inutilis sit idulgētia & h vr tenere Jo.vij.q.i.si qs ī clero.ī glo.ij.cā.n.phibitio nis eē vr ne qs plura bñficia hēat:qz residere tenet:hoc iducere vr indulgētia principal'r q ad hoc nō teneat.dic fm guil.q no.in pdi.§.v.qd si īdulget:q tenet ī altera residere:nisi illō expsse in idulgētia caueret:q ad hoc nō teneret.ābitiose.n.sūt tales idulgētie & restrigēde:vt.s.dixi.residēat q̄ ī altera quā vult:vel nūc ī ista:nūc in illa & sic vtriqz satisfiet. Sed qd dices in idulgētia cauet hec clausula: dūmō bñficio ī quo ñ residet faciat canonice desuiri: nūc qd si hūc modū nō seruauerit: valet dispēsatio & bñficioꝝ retētio.Rñdeo fm īno.& hosti.& ꝯpost.q hoc no.ī dcā decre.dudū:& de psū.c.vlt.& guil.q hoc no.ī pdi.§.in v.sed qd si idulgētia:q bñ tenet dispēsatio:illud.n.dūmō nō hz vim ꝯditiōis.sed poti⁹ admonitiōis vel cōminatiōis: vt.ff.de tute.l.muto.C.cōni.episto.p totū:& vide q dixi.j.de reg.iu.act⁹.poterit tñ pp suitij negligētiā eo iuste puari.s.de cle.nō resi.relatū.
ꝯ ¶ Primis.ita dicebāt pdicti doctores & pbabāt p.l.ff.de le.iij.fideicōmissa.§.si qs.x.ff.de cōdi.& demō.l.hec conditio.ff.de vbo.si.bones.§.i.ff.de vbo.ob.cum q calendis: & idē erat satis expressum per decre.s.co.li.de of.ordi.ordinarij.ad fi.ibi dum dicitur:

vel ea que ⁊c. vt ibi dixi.
a ¶ Eundē. p exceptionē ǵ tertij vacāt duo pma: vt in cle. e. ti. si plures.
b ¶ Surreptitia. qđ fieret exceptis duob⁹ casib⁹. s. de rescrip. gr̄a. ⁊. j. e. si motu pprio. no. ergo ꝙ sufficit huic clausule ꝙ suū consequat effectū. ⁊ alium nō poterit operari. ff. de adimē. le. l. legata inutiliter.

ctoritatem ipartitam. s. ver. certum est ⁊c. ⁊ si q igit medio tpe ipetrauerūt a papa. s. post reseruationem ⁊ mādatum legati: ⁊ ante ɔfirmationem: illi preferentur. Plus est ergo quo ad hoc qn̄ a principio legatus auctoritate apo. contulit. vt. s. co. hi qui.

Si motu. Distinguit duo mēbra scđm ibi si secus. Et primū determinat ibi motu proprio.

Si apostolice. Duo facit. primo ponit factum ɔtinēs gr̄am legati ⁊ approbationem papalē. scđa ibi certum est. soluit dubiū isurgēs ex facto rōnem inserēs ⁊ dubium fortificās ratio ibi. Cum ipsa fortificatio: ibi ē. do.

c ¶ Apostolice. qđ h dr̄ habuisti. s. co. si eum. ⁊ emanauit ad declarationē eoꝝ q ibi dixi: nec est differentia in iure: lz i facto uideri posset: ibi non fuerat obtēperatum lr̄is legati. Itē ibi papa mādauit canoniam statim ɔferri: prebēdam aūt cū vacaret: h canoniā ⁊ pbēdā ɔferri mādat cum vacabunt: ⁊ sic ibi expectās iam erat in canonicum receptus. hic non.

d ¶ Legatus. s. de latere: alius enī hec conferre nec reseruare posset. s. co. li. de of. lega. c. i.

e ¶ Legationis. si enim auctoritate ap. spāli hoc faceret nō esset alia cōfirmatio necessaria. s. e. li. hi qui. ij. responso.

f ¶ Ecclesia. in q eiusdē legati alia reseruatio nō pēdebat: quod dic vt. s. de of. le. c. iij. ad finem. ⁊ quod dixi verum intelligo nisi etiā id papa ex certa scientia cōfirmaret eius rei facta plena narratione: vt. j. dr̄.

g ¶ Decernat no. contra opinionē modernoꝝ q dicebant ꝙ legat⁹ nō poterat decretū apponere: nisi ad id spāle haberet mādatū: ad idē. s. e. li. de offi. delegati presenti. ⁊ dicā. j. de cōcess. prebē. q: cūctis.

beneficiū cum secundo retinere valeas non intelligitur dispensatum. ¶ Hoc enim solū pdicta operat exp̄ssio ꝙ facta tibi gratia nequeat surreptitia[b] iudicari. Dez.

¶ Mādato legati super faciēda puisione per papā ɔfirmato: papalis gr̄a ē cēsenda. h. d. fm̄ 3en.

Si apostolice[c] sedis legat⁹[d] volēs tibi sue legationis[e] auctoritate in certa ecclesia[f] puidere cāonicatum ⁊ prebendam nulli alij de iure debitos proximo in ipsa ecclesia vacaturos collationi sue reseruet ⁊ decernat[g] irritū ⁊ inane: si secus sup hoc ɔtigerit attētari: certis q eos[h] tibi ɔferāt cū uacabūt executoribus per suas lr̄as deputatis. Nosq; postmodum plena de his facta narratiōe: qđ ab ipso legato fcm̄ extitit: ratū ⁊ gratū hn̄tes: id auctoritate apostolica ɔfirmam⁹[i]: ⁊ eisdem executoribus vl' alijs nostris dam⁹ lr̄is i mādatis: vt in huiusmodi puisionis negocio auctoritate nr̄a pcedāt iuxta ipi⁹ legati continentiaꝫ litteraꝝ. Certū ē ꝙ cum ipsa puisio ipsius legati post ipartitā a nobis auctoritatē nostra cēseat effecta: oīb⁹ qb⁹ postea mādauimus in eadē eccl'ia puideri ē si canonicatū ipsius eccl'ie duxerim⁹ cōferēdū[k] eisdē: de iure preferri[l] debebit in prebēda postmodū[m] inibi vacatura. Dem.

¶ Obstat taciturnitas obtenti bn̄ficij lz modici nisi cōstet puisionē fcā pp̄o motu pape: q dn̄ū itelligit si hoc i lr̄a exprimatur. h. d. 3en.

Si motu[n] proprio alicui aliqđ bn̄ficiū[o] obtinēti cōferam⁹ aliud ō illo nō habita mētione nō ob hoc[p] gr̄aꝫ huiusmodi: q ō nr̄a mera liberalitate pcessit iualidam uolumus reputari. Secus si ad petitionē illius vel alterius pro eodē oblatā gratiā huiusmodi faciam⁹ tūc. n. quātūcūq; modicū[q] bn̄ficiū taceat[r] i ea: ipsā ueluti surreptitiā vires nolumus obtinere. Motu quoq; proprio tūc solum gr̄a fieri censeat: cū hoc expresse[s] cautū fuerit in eadem. Dem.

¶ Collatio facta motu pprio pape pluribus bn̄ficijs in eadē ecclesia vacantibus simul itelligit fcā ō pinguiori: sz si bn̄ficia sunt equalia ad eū spectat electio cui gr̄a ē concessa. Collatio vero facta ad petitionem alteri⁹ ad minus bn̄ficiū restrigit: si sint equalia eligit q al's cōferebat quo negligente alius eligit ⁊ etiam econtra. h. d. fm̄ 3en.

Si pluribus[t] simul i aliqua ecclesia vacantib⁹[u] dignitatib⁹ vel prebendis: nos de hac vacatione icerti[x] dignitatē vel prebēdā[y] si qua nulli alij de iure debita i ipsa vacat ecclesia cuiquā i genere conferamus. Gr̄aꝫ huiusmōi si motu[z] proprio cā fecerim⁹: vt tūc fiat i terpretatio plenissima i eadē ɔferri volumus ad dignitatē vel pbēdā que inter illas maioris[&] cēset eē ualoris: seu si sint forsā equales ad eam quā is cui cōferim⁹ infra decē diū post habitā de dicta vacatione noticiā[?] duxerit eligēdā. ¶ Si vero ad petitionē alteri⁹[x] ipsa gratia fuerit p nos fcā: eā vt hoc casu pro ut iuri[a] cōgruit restrigatur ad illā q minoris[b] valoris existit: seu si sit

h ¶ Eos. s. canonicatum ⁊ prebendam.

i ¶ Confirmam⁹. nō in forma cōi: sed ex certa scīa facta fuit hec ɔfirmatio. s. de ɔfirma. vti. vel inuti. c. penul. Quid dices de vsitata qōne: recept⁹ est aliqs pprio motu capituli. ipetrat ɔfirmationē a papa p formā ne in ane canonici nomē ⁊c. in qua ɔfirmatione papa qđ de ipso factū est ɔfirmat auctoritate apostolica: cū clausula si est ita: mādamus ē executori: ꝙ si est ita auctoritate apo. prebendā ⁊c. post impetrat aliqs canonicatum ⁊ prebendā nulli alij de iure debitā: fm̄ stillum solitū vacat modo prebēda: cui debeat querit. Sup hac qōne multotiens fuit a me petitum ɔsiliū ⁊ sigillum: ⁊ dubitans de ea plura lucra respui: sed aliter tenent doctores per hanc decre. ⁊ per decretā. s. co. si eum: ꝙ preferatur receptus ⁊ cōfirmatus: ⁊ bene facit pro eis. co. li. s. de rescrip. cum aliquibus in fi. quod satis puto. Jo. an.

k ¶ Conferendum. ꝙ plus est ꝙ mandare ɔferri: vt. s. e. li. de rescriptis duobus.

l ¶ Preferri. prefert ergo ⁊ hoc ɔsequitur ꝙ gr̄a sua est ppetua: cum al's si ɔfirmatio pape nō iteruenisset: expirasset finito legationis offō: si ad collationē vacātis processum nō fuisset. s. de offō legati presenti. in pncipio. ⁊ per hoc patet ꝙ cū per talem ɔfirmationē acquirat ⁊ augmentet ius: ꝙ talem ɔfirmationē ipetrans de prioribus beneficijs tenet facere mētionē: ⁊ idē dico de recepto pprio motu capituli: ad hoc supra eodem lib. de preben. quāuis: ⁊ melius co. ti. non pōt. si enim in litteris per quas ius iam acquisitum conseruatur. s. in dispensatione super pluralitate: tenetur ipetrans beneficiorum suorum facere mentionem: multo fortius in litteris p quas ius nouum acquirit: ⁊ acquisitum auget eius immutando naturā vt hic patet: ⁊ seruat curia: nam ⁊ qui confirmat donat. ff. de verbo. sig. l. obuenit.

m ¶ Postmodū. s. post ɔfirmationem ⁊ au-

n ¶ Motu. Distinctio huius decre. Emanauit ad dclarationem eoꝝ q no. glo. ⁊ moderni. s. de rescrip. si pponente.

o ¶ Beneficium. quid si plura beneficia obtinebat. dicūt qdā hoc locū non habere: sed quod sequitur: vt multitudo beneficiorum vitetur. Sed credo contrariū: cum ratio proprij motus adhuc remaneat super quo fundatur distinctio. ⁊ sic est hodie terminatū per cle. eo. ti. si romanus. Preterea lz valeāt littere: non ppterea poterat beneficia retinere. cū p hoc secū dispensatū nō sit. s. eo. nō pōt in fi. optime facit. s. eo. li. ō rescrip. gr̄a. ⁊ pistam ⁊ illam vides duos casus in qbus valēt lr̄e: lz de bn̄ficio ei⁹ p quo scribitur mentio nō fiat.

p ¶ Ob hoc. s. ꝙ mētio nō fuerit habita.

q ¶ Modicū. opinio ergo her. quā cōsuetudo curie approbat per decre. istam ē approbatur ⁊ reprobatur opi. G. na. ino. ⁊ sequacium qui ibi no. distinguendum inter tacentem ⁊ mētientem vt in primo casu valerent lr̄e si modicū erat beneficium in scđo nō. Vincē. ⁊ gof. distinguebant. s. eo. cū teneamur. s. ō rescriptis postulasti. inter tacentē tale beneficiū per simplicitatem: ⁊ tunc valeat rescriptum: vel p dolum vt tunc nō valeat: per decreta. ō rescriptis. super lr̄is.

r ¶ Taceatur. idistincte itelligo cū. n. ius nō distiguat nec ego distinguā: vnde siue p maliciam siue p simplicitatē taceat locū hēat hec decre. illā tn̄ distinctionē approbat inno. s. de rescrip. postulasti. p decre. e. ti. super lr̄is: q in lr̄is ad lites loquitur: nō in gratiosis.

s ¶ Expresse. cōcor. s. e. lib. de rescrip. cū aliqbus. s. e. ti. c. ii. ad fi. vnde dico ꝙ lz pbaret ꝙ papa proprio motu collationem fecit: ex quo nō exprimitur in lr̄is: locum hēat scđm dictum: ⁊ nō primū. qd. n. scimus: forte papa ante annum rogatus fuerat pro illo. sufficit ita scriptum esse. ff. qui ⁊ a qui. psperit. vi. q. iij. scriptum.

Si pluribus. Primo ponit thema ex quo dubium orit qđ distinguendo soluit ibi gr̄am scđm mēbrū psequtur ibi. si vero in vtroq; rōnē reddit ⁊ sub distinguit ⁊ in mēbris subdistinctis negligētiam punit ibi in alterutro. do.

t ¶ Pluribus. declarat hic dn̄icalis qđ bar. brix. que icipit: eps qdam promisit auctoritate dn̄i pape: ⁊ vtitur hic papa equitate. ⁊. s. pri. decre.

u ¶ Vacantibus. idem eadem rōne puto: qn̄ scriberet de prima vacatura: ⁊ due simul vacarent: ita ꝙ neutra primo.

x ¶ Incerti. q: si certus fuisset expressisset quā dari voluisset.

y ¶ Vel prebendam. non sunt ista verba lr̄arum. sed mandauit de dignitate puideri: ⁊ plures dignitates vacant. vel mādauit de prebēda: ⁊ plures vacāt prebende. Jo. an.

z ¶ Motu proprio. qđ nō itelligit nisi id gr̄a exprimat: vt. s. c. proxi. in fi. illud enim omni casu locum hꝫ ⁊ generaliter loquit.

& ¶ Maioris. maioritas cōsistit in multis: qđ dic vt. s. de testi. sup eo. ii. ⁊ no. s. de rescrip. sedes. hic aūt ispici iussit maioritatem valoris. scit. n. ꝙ clerici hoc magis cupiunt. s. de cle. nō resi. q: nōnulli. s. eo. auaricie. excecant ergo auaricia: vt. s. eo. li. de elec. auaricie cecitas.

? ¶ Noticiā. nō ergo currit ignorāti. sicut nec decēdiū datū ad appellādū. s. eo. li. de appel. ɔcertationi: si. de ɔcess. preben. q: diuersitatem. Jo. an.

x ¶ Alterius. s. ipsius cui fit: vel alterius: vt. s. c. pri.

a ¶ Juri. supra eodem quāuis. c. non pōt.

b ¶ Minoris. j. de reg. iur. in obscuris. s. de cens. ex parte. ff. de leg. ij. nūmis.

equalitas in eisdem: ad eam quam is ad quē ipsoꝝ spectat collatio infra dictū tp̄s[a] elegerit[b] postquā sibi huiusmodi gratia erit nota decernim⁹ referendā. Alterutro quoqʒ ipsorum prout ad eum ptinet infra tempus debitū eligere negligēte: ad alium extūc electio libere deuoluatur[c]. L. Dem.

¶ Non debetur expectāti prebenda que p episcopi prebēdarij mortem vacat h.d. fm zen.

Cum in ecclesia[d] tua q̄.xij. canonicorū ꝛ.xiii. prebendarū[e] habet numerū cōsuetudinē[f] esse ꝓponas vt ep̄us q est ꝓ tpe vocem habeat in capitulo tanquā canonic⁹: licet canonicus non existat: ꝛ vnaʒ de dictis prebendis sicut vnus canonicus obtineat in eadem: certuʒ est cum cui auctoritate apo. prouideri mandetur de prebenda nulli alij de iure debita proximo in ipsa ecclesia vacatura: prebendā quam per morteʒ episcopi vacare ꝯtigit ¶ Ne contra dictaʒ cōsuetudinē[g] cui p prefatum mādatū non intelligitur derogari futurus episcop⁹ prebenda careat. Et dictus cānonicorum numerus amplietur habere non posse: sed expectare debere quousqʒ vacet alia oportebit eūdem. L. Dem.

¶ Per adeptionem secūdi beneficij curati: cuius fructus alius ex cā pcipit nō vacat primum. Jo. an.

Si tibi cōcesso[h] a nobis vt fructus[i] beneficiorū que vsqʒ ad certum tēpus in tua vacabūt dioc. pcipere valeas pro soluendis debitis[k] quibus est tua ecclesia onerata[l] beneficium vacans postmoduʒ curam hñs animarum annexam alicui simile beneficium obtinenti te[m] cōferre cōtingat: equum est vt quādiu fruct⁹ ipsius pceperis p̄mū nō debeat reputari vacare[n]. L. Dez.

¶ Cū mādat alicui ꝓuideri nō sacerdotalis vel integra vl' certi valoris cōferri prebenda: sacerdotalis dimidia vl' minoris valoris illi etiā volenti conferri non poterit.

Cui de nō[o] sacerdotali prebēda prouideri mandatur sibi etiam volenti sacerdotalis auctoritate mandati huiusmodi conferri nequibit. ¶ Similiter si in ecclesia in qua integre ac dimidie[p] p̄bende habentur: mandetur integra[q] ꝯferri prebenda: quāquaʒ ille pro quo scriptū extitit dimidia velit eē ꝯtētus ei de ipsa nō poterit prouideri[r]. ¶ Idem cum iniungitur ꝓuideri alicui de prebenda[s] certi ualoris ut in prebenda minoris valoris etiaʒ illo uolente mandatum non possit adimpleri: nō eni huiusmodi mādata quoꝝ fines diligēter[t] seruari oportet debent ad casus alios q̄ʒ expressos extendi. L. Dez.

¶ Secundo beneficio curato effectualiter adepto p̄mū ꝯsimile eius possessore irrequisito conferri pōt nō āt eius possessio dari fm zeno.

Licet[v] episcopus[x] beneficium qō cū animarū cura tenebas

a ¶ Dictum tempus.s.r.dictum.
b ¶ Elegerit.tūc ergo det quā vult ꝛ sit liberat⁹: vt.ff.mādati.l.fideiussorē.ff.de le.i.si qs a filio.§.si qs plures.C.de dona.si quis argētum.§.i.Et no.ꝙ in isto casu.ꝛ.s̄.pci.reseruat optio: tūc solū qn̄ est eq̄litas vt tūc in p̄mo casu eligatur is ꝓ quo scribit: in scōo is q ꝯferre hʒ: vn̄ nō puto ꝙ in p̄mo casu qn̄ ē ineq̄litas possit cōferri minori: nec i scōo maiori: pinde eniʒ est ac si p̄mo casu papa expressisset de maiori: scōo vero de minori: sicut ergo si expressuʒ esset mutari nō posset.j.eo.cui de nō.ita nec hic cū habeatur pro expresso per hanc declarationē.
b ¶ Elegerit.si.s̄.de rescrip.duobus.
c ¶ Deuoluatur.si.s̄.eo.lib.de consue.c.vlt in fi.

Cum in ecclesia. Decidit casum dubium duplicē rōneʒ interserens.ꝛ p̄ma rō ibi ne contra.scōa ibi ꝛ dictus.do.
d ¶ Ecclesia.approbat qō no.hostiē.s̄.de ꝯces.prebē.postulastis in fi.ꝛ ponit terminos in ecclesia ebreduñ.hēs hic casuʒ quo vacat p̄benda: ꝛ nō debet p̄mo expectāti: ꝛ ō hoc dixi.s̄.eodem q: sepe in fi.
e ¶ Prebendaꝝ: ē g in ecclijs ītrdū repire maiorē numerū p̄bendaꝝ q̄ canonicoꝝ: vt hic ꝛ.s̄.de magistris.c.pe.
f ¶ Cōsuetudinē.valet talis cōsuetudo: vt i p̄dcā decre.postulastis.s̄.e.li.de ap.a collatōe.
g ¶ Dictam cōsuetudinē: no.ar.ad qōneʒ mediolañ.Cōsuetudo est mediolani ꝙ archiep̄s ꝯfert bñficia oīum clericoꝝ vacātia p vrorationē vl' iterfectionem ipsoꝝ clericoꝝ.vel pone ē cōsuetudo in aliq̄ ecclesia ꝙ canonicus elect⁹ i ep̄m ꝯferat canonicatū suū ꝛ p̄benda: ē expectās auctoritate apostolica vroratur vel iterficit clericus: ut in p̄mo casu: vel ꝓmouet canonicus in ep̄m: vt i scōo: executor ꝯfert expectāti p̄bēdā: archiep̄s vel ep̄s cōfert: q̄ritur qs sit potior: ꝛ vr ꝙ papa nō itēdat derogare ꝯsuetudini: vt hic: ꝛ sic nō valet executoris collatio ad hoc.s̄.de ꝯsti.c.i.Sed certe satis credo ꝙ valeat q: papa intēdit isti ꝓuideri de p̄ma vacāte: ad quēcūqʒ spectat collatio siue iure siue ꝯsuetudīe siue pūilegio: qō ꝓbatur.s̄.eo.dudū.ij.ꝛ.j.e.quāuis tibi: hic āt duo ꝯcurrebant: q: ifringebat ꝯsuetudo ꝛ augebat numerus ꝛ rōne cōnexitatis illa p̄bēda debet epo.s̄.eo.q: sepe.Credo aūt satis pbari p hāc decre.ꝙ si.xiij.sunt p̄bēde in ecclesia.ꝛ.xij.canonici: q: alteri annexū ē onus magistri: ꝙ si illa p̄benda vacat nō debeat expectāti.Cōsuetudini q̄ p quā p̄benda alteri debeatur nō derogat.sed ꝯsuetudini p quā p̄benda ad collationē alterius ptineat derogat papa: vbi determinate nō scribit ad collationē talis: ad hoc.j.eo.ti.c.vlt.

Si tibi. Ponit thema ex quo surgit dubitatio ꝛ illam decidit ibi equuʒ est: ꝛ p declaratione tex.p̄mitte qō hēs.s̄.e.de multa.do.
h ¶ Concessa.emanauit hec decre.ad declarationē decre.de multa.s̄.eo.ti.
i ¶ Fructus.no.q: alia est ista ꝯcessio ab illa quā hēs.s̄.eo.li.de rescrip.si gfose ibi.n.ꝯcessum fuit de bñficijs.h aūt de fructib⁹: hoc dico q: i illo casu ꝟtute indulgētie nō vacāt beneficia: hic vacāt: ꝛ necesse ē illo debito tpe ꝯferri: alis locū hēret late.ꝯci.vt.s̄.vt eccle.benefici.vt nostrū: ꝛ no.de magistris.c.pe.in vlti.glo.ꝛ hosti.in decre.s̄.de ver.si.c.penul.ꝛ itellige ꝙ si aliqua sint onera incūbentia: ille q fructus pcipit hʒ illa subire: qō dic vt.s̄.codē li.de of.ordi.pñti.§.porro.quos aūt fructus talis hr̄e debeat ꝛ quot dies hēat annus hoc casu dixi.s̄.e.li.de rescriptis: si pp.ꝛ p illum.§.porro satis videtur ista decre.ꝛ eius rō esse superflua: cum minister debeat expensas hr̄e: quare ergo nō vacat primuʒ: ex quo de scōa recipit saltē victum.Sed potuit eē rō quā dixi in glo.q: nō est.
k ¶ Debitis.ad idem.s̄.de ꝟ.sig.c.pe.s̄.e.li.de rescriptis: si pp: ꝛ idē si ꝓpter aliam cām.
l ¶ Onerata.ad q̄ soluēda tenebat ecclesia: ex quo noīe ecclesie: ꝛ pro eius vtilitate erant ꝯtra.s̄.de solu.c.i.
m ¶ Te.vel alium.q: idem iuris: cū eadē sit rō: ꝛ facit qō dixi.s̄.eo.ti.si tibi.
n ¶ Vacare.q: nō est adhuc adeptus plene: q: lʒ beneficiū hēat fructus non hʒ.ꝛ sic non videtur plene translatus.xxi.q.ij.si quis iam translatus: nam licet res data sit vacua possessio tradita non est.ff.de vsur.si stipulatus.i.responso.ꝛ sic ad plenum recepisse non videtur: ad hoc.ff.cōmo.l.iij.§.vl.ꝛ idem credo de decre.cum in cunctis.s̄.ꝙ si elapsum est tēpus de consecrandis episcopis: vel iam est consecratus: beneficia priora tenebit: si fruct⁹ episcopatus alteri ex causa debeantur eadem ratione.ꝛ caute faciet episcopus qui talem indulgentiam habet si beneficium vacans conferat alias beneficiato: pone enim quod habere debeat fructus p̄mi anni: primo anno habebit fructus secundi beneficij: secundo anno habebit primum: ꝛ tunc habebit fructus primi: si adhuc durat idulgentia: sʒ q̄ro nunquid iste teneat ifra annū ꝓmoueri: ꝛ vr ꝙ nō p istud.c.nec vr possessionē adept⁹ vsqueq̄: nec integre.ꝛ facit.s̄.de elec.cū i cūctis.§.cū vero.ꝛ hoc qdā tenēt asseritue.Sed ꝯtrauʒ credo ꝛ dico ꝙ bene currit tps ex quo hʒ exercitiuʒ cure aīaꝝ liberꝝ ꝛ pacificū ad hoc.s̄.eo.li.de elec.cōmissa.§.i.pp illud eniʒ ordinari dʒ.Ad decre.cum in cūctis.§.cuʒ vo.ibi ecclesiasticoꝝ bonoꝝ administrationē ꝛc.dico ꝙ administrationem iste hʒ: lʒ fruct⁹ nō hēat: facit ꝓ hac pte.s̄.eo.li.ō elec.lʒ canō.ibi vt gregis sibi crediti ꝛc.ūc qd dicees in parochiali ecclesia vbi ñ eēt aliqs redditus: puta q: dos ei⁹ casmate vel alluuiōe perijsset: nonne teneret rector ei⁹ ꝓmoueri.Dicā igit ꝙ q tale bñficiuʒ recipit sibi iputet.xci.di.clerico victū.Sed oppones qō qō nō ꝓcedit ex quo habebat p̄mū bñficiū: q retinet salteʒ rōne p̄mi ꝓmouere tenet.Dico ꝙ ꝓcedit: pone ꝙ p̄ma ecclesia curata sit collegiata: vt.s̄.de elec.statuimus.eo.li.vel sup illa fuerit dispēsatū: vl' pōe simir nō fecit se ꝓmoueri priuat⁹ est p̄ma: nūqd ꝛ scōa: vnde bñ ꝓcedit qō: speciale igit statuit in hac decre.ne clerici mēdicare cogant: ꝙ primū bñficiū sic nō vacet: sed ne pereāt aīe: nihilominus promoueri tenet: vt.s̄.dix.

Cui de non. Tria sunt dcā scōm ibi simr.tertiū ibi: idem.ꝛ finis eius respicit.do.
o ¶ Nō sacerdotali.istud videbat i ei⁹ fauorem appositum: vt non compelleret esse sacerdos: ꝛ tn̄ in eius lesionē retorquetur: ita ꝙ ēt si volet sacerdotalem habere nō poterit ꝛ rō est in fi.c.ꝛ vide ꝙ dixi.j.de regu.iur.quod ob grām.
p ¶ Dimidie.si vna p̄bēda diuideret i duas: q̄libet p se diceret integra.s̄.eo.maioribus.ꝛ.c.vacāte.sʒ h vna p̄bēda diuidebat i duas: vel erant ibi p̄bēde q̄ sic vocabant integre ꝛ dimidie: q: medietatē reddituū forte hēbāt respectu integrarū.
q ¶ Integra.qd si simplr mandet ꝓuideri de p̄bēda: dic si ille p̄bēde dimidie sunt diuise: q: pars a toto iaʒ separata nō est pars sed totum: tūc de dimidia poterit ꝓuideri: vt sic aliud sit de integra scribere: ꝛ aliud simplr scribere: ad hoc.j.e.ti.ei cui.Sʒ si alias nulla eēt diuisio: sʒ vna p̄bēda diuideret i duas: secus crederē: cū tunc nō de p̄bēda: sed de dimidia ꝓuideret.
r ¶ Prouideri.vide.j.nō.n.ꝛc.
s ¶ Prebēda.ꝛ tūc i pēsione ꝓuideri nō poterit: vt.s̄.e.ti.quis.i.rñso.
t ¶ Diligēter.ff.mā.diligēter.ꝛ.s̄.de rescrip.cum dilecta.

Licet. Duo facit.Primo beneficium dicit de iure vacans conferri posset possessore nō vocato.Scōo in danda possessione dicit illū de iure vocandum.Premitit ꝙ habens beneficium curatum: ꝛ obtinens scōʒ ipso iure est priuatus primo ꝛ libere potest cōferri.s̄.e.de multa.h declarat: qd importat verbum libere.do.
u ¶ Licet.edita fuit ad declarationē decre.de multa.s̄.e.ti.ꝛ ad ꝓbationem eoꝝ q̄ ibidem no.Inno.ꝛ hosti.ꝛ q̄ no.guil.s̄.ō elec.lʒ canon.
x ¶ Episcopus.vel quilibet alius ad quem collatio ptinet: cum eadem sit rō ꝛ cōcilium indistincte loquitur: is quoqʒ ad quem prioris decre.ꝛc.cū verbo declaratiue venit hec decre.vt.s̄.dixi.

a ¶ Eandem.sic.§.eo.li.de elec.cōmissa.§.i.
b ¶ Conferre.no.ex hoc tex.ꝙ decre.illa.§.de elec.c.vlti.eo.li.lʒ in cōfirmationibus locū sibi vēdicet: nō tñ in collationibꝰ: vñ vides ꝙ nō fcā aliqua vacatōe pōt fieri collatio.ad idē facit.§.eo.ti.cū illis.§.cū aūt.⁊ bene dicit textus de iure cōferre: q2 istud est generale: ꝙ rem ad collationē meam spectantē vel ius qō i eo hēo donare vel quocūqʒ alio titulo in alium trāsferre possum: detentatōe alterius nō ob.ff.de reg.iur.q pōt.C.de heredi.vel ac.ven.p totum.ff.de ꝯben.emp.qui tabernas.ad hoc.§.eo.venerabilis.§.de feu.c.ij.de possessione autem fiet quod sequitur.

c ¶ Vocato.nō ergo remouebit possessor a sua possessione vel quasi sine cause cognitione: ex quo titulo possidet: lʒ iniusto xvi.q.iiij.volumus ⁊ sic intelligatur de cōces.prebē.cum nostris: de resti.spo.in litteris.de cā pos.c.ij.⁊ est expressum.C.d rei vē.l.fi. hinc ē qō vsufructuarius vsufructu finito non pōt a quasi possessione expelli: imo ꝯ eū agetur negatoria: vel ex cautōe de restituenda re pstita.ff.si vsufru.peta.l.vsufrui.i.rñso.ff.vsufru.quēadmo.caue.l.i.§.hoc aūt.agat ergo is cui collata est ecclesia vt sibi tradatur possessio: in quo proceditur summarie possessore vocato.C.si p viʒ vel alio mō.l.vlti.nemini.n.lʒ rem ēt suā sua auctoritate occupare.C.vnde vi.si quis i tātaʒ.xvi.q.vj.placuit.§.eo.cuʒ q.ij.rñso.ad hoc.§.de diuor.porro.⁊ qō hic dr̄ idem ītelligo ſm predictos doctores in oī eo casu in quo priuatus est qs ipso iure: pone in terminis.§.de elec.lʒ canon.lʒ vtilis esset declaratio: vt dixi eo.ti.cōmissa.

postquam aliud recepisti cōsimile: ac ipsius possessionem pacificam habuisti: uel per te steterit quominus haberes eandem[a] possit alteri de iure conferre[b]. ¶ Illum tamē cui cōtulerit nō debebit te nō vocato[c] cū tibi forsan ius possit competere retinendi[d] in possessionem ipsius inducere corporalem. I Dem.

¶ Sacerdotalis prebenda p simplex mādatum de puidēdo: nō nisi apto ad sacerdotium est conferēda.h.d.ſm Zen.

Si cui[e] preuideri mandaf simpliciter de prebēda proximo vacatura. ¶ Sacerdotalis[f] prebēda conferri nō pōt si nōduʒ[g] in etate[h] tali existat: ꝙ possit ad sacerdotium promoueri. ¶ Sed aliam[i] expectare debebit. I Dem.

¶ Ex mandato sedis apostolice expectās asserta causa: ea deficiēte beneficium petere impeditur. hoc dicit ſm Zen.

Si pauper[k] clericus cui cū bñficium nullum haberet mandaf de bñficio iuxta sue probitatis merita p episcopuʒ puideri: aliud añqʒ sit puisuʒ eidem bñficiuʒ fuerit assecutꝰ: puidef[l] sibi epūs: ¶ Cū esset causa[m] mandati: decetero nō tenetur. I Dem.

¶ Ubi de pòritate bñficij pluribꝰ collati nō ꝯstat pꝰ possessio: deinde maior prerogatiua pfert.h.d.ſʒ ꝫe.

Si a sede apostolica[n] vel legato ipsius vni ⁊ ab ordinario alteri eodem die idem beneficium conferatur: nec appareat[o] que collatio fuerit primo facta: erit potior conditio possidentis[p]. ¶ Si vero neuter[q] possideat is cui sedes ipsa contulit vel legatus pp cōferentis ampliorē prerogatiuā[r] erit alteri[s] preferendus. I Dem.

¶ Religiosus habens prioratuʒ vel ecclesiam curatam si recipit secundum sine licentia pape: ipo iure vacat primum: quod si statiʒ nō dimiserit efficitur indigibilis: ⁊ priuatur vtroqʒ. Eadem est pena in his qui habebant ante hanc constitutionem: nisi infra mensem alterum elegerint: ⁊ alterum dimiserint.h.d.vsqʒ ad.§.phibemꝰ.Jo.

Cum singula[t] officia sint singulis committenda personis[u]: ⁊ dissolutionis ac euagationis materia sit religiosis pre ceteris auferenda[x]. ¶ Pñti phibemꝰ edicto ne aliqui mōachi vel religiosi alijs pluribus prioratibus[y] vel ecclesijs curam habentibus aiaꝝ ēt si eadeʒ cura nō p ipōs sʒ per presbyteros ad eorum presentationem per episcopos institutos habeat exerceri:

d ¶ Retinēdi.vt si sufficienter secū dispēsatū esset.§.eo.nō pōt vel ad tps hoc ꝯcessum: vt.§.de rescrip.si gratiose.vel ex cā nō percipit fructus scōi beneficij.§.eo.ti.si tibi ꝯcesso.vel hʒ cōmendatam.§.de elec.nemo.

Si cui. ¶ Tria facit. Primo ponit formā puisiōis. Scōo soluit illius dubiū. Tertio solutōnē declarat. Scōʒ ibi sacerdotalis. Tertium ibi.sed aliā.⁊ summaf vt in rubro.⁊ istud summariuʒ pōt adaptari vtriqʒ lec.posite in tertia glo.do.

e ¶ Cui.simplr: hoc nō sine mysterio dexi fuit: si enim in lr̄is cōtinerenf nō ob.aliqbus ⁊c.p q̄ effectus gr̄e nostre īpediri valeat vel differri: hic secus: q2 patet ꝙ papa vult sibi pbendam dari: ordinem aūt recipit cum etatis erit ad hoc apte.⁊ super hoc vidi declarationem sub bulla.

f ¶ Sacerdotalis.ex priuilegio ex statuto vel cōsuetudine ecclesie. Jo.an.

g ¶ Nōduʒ.ergo nō īspicimꝰ tps date: sed tps vacatiōis vt si tūc est i etate bene qdem alias sequētē expectet: sed ꝯ.§.e.lib.de rescrip.si eo tpe: vbi nō inspicif tps quo vacat beneficiū cū cura: imo solū tēpus date. So.i curatis beneficijs ⁊ ipsoꝝ īpetratōe maior idoneitas reqrif ꝙ in sacerdotalibus prebendis.§.e.cū in illis de ele.statutū.⁊ ideo fauorabilior ē hec gr̄a ꝙ illa: pterea hic loquif generaliter: qō genus ciuilr est ītelligēdum.ff.de serui.si cui: pterea gr̄a illius decre.saltē in alia parte ē duratura: hic autē posset gr̄a in totū extingui: pone.n.ꝙ oēs pbende ibi essent sacerdotales: si ergo ille q īpetrauit sibi puideri de beneficio cū cura vl̄ sine cura: tūc nō erat etatis idonee.p ea parte qua de curato expressit sūt lr̄e vitiose.si auteʒ simplr̄ īpetrauit sup primo beneficio curatum nō debebif.§.e.cuʒ in illis: sed secus cum impetro prouideri de prebenda: vt hic vides.

h ¶ Etate.quā dicis hic congruā etatē? Dicendū vr̄ ꝙ etas.xxx.annoruʒ lxxviij.di.c.i.⁊.iij.vbi ē expressum. Sʒ hodie si attigerit.xxv.annū satis ē in etate legitima.p decre.§.de elec.cū in cunctis.⁊.xxviij.di.c.vlti.⁊ hoc approbat cle.de eta.⁊ q̄.generalē.⁊ nō dico hodie seruāda īterstitia tēporū: de qbꝰ hēs.xxvij.di.c.ij.⁊.iij.⁊ p totū. Sʒ qd dices: iaʒ erat sacerdos lʒ nō esset in etate legitima nunqd debebif sibi pbenda: videf ꝙ nō. quia nō est i legitima etate: qō reqrit hec lr̄a: ⁊ nō debemus respicere qd factuʒ sit ⁊c.§.de elec.cū cām cum suis ꝯcor. Cōtra dr̄: ex quo.n.pmotus est iaʒ qd q̄rimus etatē ad pmouendū: recipit.n.vex ordinē.de tē.ordi.vel nō ē cōpos primū credo.cum tali īterdicēda sit executio ordinis sic suscepti: vt in pdi.decre.vel nō est cōpos.⁊ q2 nō dʒ esse melior ꝯditio eius q deliquit.§.eo.cum qui.

i ¶ Aliam.nō sacerdotalem: vel etiaʒ sacerdotalem: si tūc pegerit etatem idoneam: vt.§.dixi.

Si pauper. Decidit casum dubium rōneʒ interferens ibi: cum esset.

k ¶ Paup.no.q2 nō sine mysterio dexi puto.si.n.i gr̄a spāli puisuʒ sit alicui: ⁊ postea ante vacationē adipiscaf aliud beneficiū nō expirat gr̄a: h.n.decre.loqf de forma q̄ puidet necessitati paupeꝝ q̄ ē iusticia vel q̄si: de pben.cuʒ scōm. Prouisione igitur facta impetranti cessat cā iuris: ⁊ sic ipsius executio: ⁊ facit.j.eodem si epūs.i.rñso.in fi.ibi per eum vel alium ⁊c. ius enim beneficiatum non beneficiat.§.eo.q2 in tātū: ⁊ hoc verū puto nisi adeptum beneficiuʒ se non cōpateretur cuʒ pma gr̄a: si iam haberet effectuʒ vt i duobus curatis.§.eo.d multa.cuʒ enim in eo casu periret ius in re multo fortius ad rem.j.de cōces.preben.c.vlti.⁊ hoc approbat cle.de rescrip.gr̄e.

l ¶ Prouidere.talis forma ēt i lr̄is gratie nō extenditur ad hospitalia vel loca silia: vt in de.eo.titu.p lr̄as.

m ¶ Cā mandati.⁊ sic cessabit effectus: ⁊ q̄ erat cā: q2 nullum hēbat beneficiuʒ.⁊ sic cā iusticie potiusq̄ gr̄e: vt.§.dixi.ꝯcor.d appel.cū cessante.cuʒ si. Sʒ qd dices: pone ē illi puisuʒ de vicaria.nūqd p id expirabit mandatuʒ. Sol.si vicaria ē tēporalis: pone i terminis.§.e.de elec.cū ex eo i fi.⁊.j.de regula.bñficiū.§.de ap.puenit.ij.tūc nō expirabit mādatū: q2 bñficiatꝰ non ē: cū bñficia sint ppetua.sʒ si vicaria est perpetua: vt.§.eo extirpande.tunc secus.§.de rescrip.postulasti.

Si a sede. Soluit casum dubiuʒ distinguēs duo membra.scōʒ ibi si vo.

n ¶ Apostolica.vel legato ītelligas de latere: q2 alij beneficia ꝯferre nō possunt nisi haberent spālēʒ sup hoc ptātem.§.de of.le.c.i. Quid dices si papa cōtulit vni ⁊ legatus alteri. Dic idē qō.j.sequif in papa vel legato ex vna parte ⁊ ordinario ex altera: q2 eadeʒ rō.idem dico si papa vni legatus alteri ordinarius tertio ꝯtulerit: in archiepo aūt ⁊ epo ⁊ suis subditis dubitatio non procedit.q2 ad alterum solum ptinebit collatio: ⁊ illa sola valuit.

o ¶ Appareat.si eniʒ posset apparere que fuerit primo facta illa obtinebit: vt si probetur p testes d hora vel i ipsis lr̄is dr̄ de hora: ⁊ facit qō dixi.§.de rescrip.duobus: ibi idem verum habes.

p ¶ Possidentis: magnū ergo ē possessionis cōmodū.C.de rei vendi.l.res alienas insti.de interdi.§.retinende.j.de regulis iuris.in prin.cū suis cōcordan.

q ¶ Neuter.vel vterqʒ: nec apparet qs tunc primo.idem iur.§.de rescrip.duobus.ij.rñso.in prin.

r ¶ Prerogatiuam.sic.§.de maio.⁊ obe.per tuas.

s ¶ Alteri.cui contulit ordinarius.

Cum singula. Primo ponit constitutionis cām. Scōo constitutionem circa religiosos ibi presenti. In qua tria facit. Primo prouidet circa futura ⁊ penam apponit. Secundo ibi circa: prouidet circa preterita sub eadem pena. Tertio ibi prohibemꝰ puidet circa administrationes vel officia vnius monasterij non cōmittenda monachis alterius monasterij ⁊ penam apponit cōmittenti ⁊ recipienti.do.

t ¶ Singula.emanauit ad declarationē earū q̄ no.hosti.§.e.de multa. Jo.an.

u ¶ Personis.lxxix.distinctione.c.i.in principio sicut singula mēbra corporis singulos actus hñt: ibi: ad idem.xvi.q.i.presbyteros.§.eo.ti.qui in tantum.C.de asses.l.nemo.

x ¶ Auferenda.ad hoc.§.eo.li.de elec.si religiosus.i.rñso.⁊.c.quorūdā.⁊.c.i.dignitatibus.§.sed cuʒ eas.j.de regu.c.vno.j.ne cleri.vel mona.c.ij.monasteriū enim est eis quasi carcer.xvi.q.i.placuit.ij.de sen.excō.vt fame.

y ¶ Prioratibus.pōt dici ēt non curatis: ⁊ qō.j.dr̄ de cura referaf ad proxime dictum de ecclesijs p decre.§.eo.de multa.§.de elec.dudum.ij.⁊ hoc approbat conci.vien.de supplen.negli.prela quia regulares in fi.in casu aūt ē dissimilitudo inter personas ⁊ parochiales ecclesias quam habes.j.ne cle.vel mona.capitulo primo.

a ¶ Absq; se.apo.no.ar.pro illa opinione q̃ in duob⁹ curatis solus papa dispen set: ad idem.s.eo.ti.non pōt.

b ¶ Alineri.in his casib⁹ nullius dispensatio est necessaria: cū hec duo p vno re putent.s.de elec.vndū.ii.ibi de hoc.s.c.ti.sup.eo.⁊.c.extirpande.§.q vo.

c ¶ Teneat.inquantū possidet de facto: qz de iure priuatus est.

d ¶ Libere.s.c.lz eps.

e ¶ Nisi fecerit.i.si statim oīno non dimiserit.

f ¶ Ineligibilis.ad idem.s. de elec.qsquis.⁊.j.in.fi.c.exaggeratur igitur pena religiosis ⁊ merito: ut.s.i.prin.ad hoc.xv. .q.i.alia est cā. Sz nunqd hoc erat statutum per decretalez de multa. dicebat ibi hostien. q̃ in prioratib⁹ ꝓuentualibus vel curatis bene habebat locū decre.ō multa: vt religiosos respiceret in his a qb⁹ ad voluntatē abbatis remouent. videt q̃ plures possent habere: cuz poti⁹ q̃ si custodes essent q̃ priores. idistincte aūt intelligo hanc decre.et i oībus prioribus prout indistincte loquitur ⁊ approbatū est hoc hodie p ꝓci. vicē. de sup.ne.pla. qz regulares in fi. ⁊ hoc non erat ita clare statutū per decre. ō multa. ⁊ pene et sunt addite: vt hic vides.

g ¶ Mensem. quō huiusmodi fiet mēsis computatio. dixi de elec. q̃ sit.

h ¶ Peruenerit. ⁊ sic si pueniat ante duos mēses a tpe publicationis: statim incipit eis tēpus currere. ⁊ si peruenerit īfra duos mēses: adhuc tp̄s nō currit: ⁊ sic placuit pape in hoc casu religiosos astringi: cum alīs ꝓstō p̄ncipis ex quo fuerit publicata post duos menses oēs astringat in auē. vt fa.no. consti. circa prin.ad hoc.s.de postulati. .c.i.⁊ dicam in fi. huius libri super data. Jo.an.

i ¶ Eligere. ad idem.s.eo.referente.⁊.c.preterea.

k ¶ Extunc.i.post mensem.

l ¶ Supradicti. vt.s. fiant ineligibiles: ⁊ tanquaz ambitiosi repellantur ab vtroqz. Jo.an.

¶ Prohibemus insuper Prioratus. ecclesie vel administrationes vnius monasterij solite per ipsi⁹ mōachos gubernari absqz sedis appostolice licētia alterius monasterij monachis nō cōmittātur nec cōmissa dimittantur. Qui cōtrafecerint sint priuati ptāte ordinandi p̄dicta ea vice: ⁊ deferatur ad diocesanuz in non erēptis: ⁊ ad papā in exemptis. ⁊ recipientes ⁊ eligentes sunt ineligibiles ipso iure. h.d.

m ¶ Gubernanda. qd si in ipso monasterio nō est aliqs idone⁹ tūc satis credo q̃ aliunde posset assumi. ad hoc.s.de elec.ne p defectu.⁊.c.idēntitatib⁹ in fi.⁊.s.ō ver.sig.si abbate. in fi. satis tñ tutū esset auctoritatez pape reqri p supiorē lkam.

n ¶ Monasterijs.s.de reli.do.c.vlti.in fi.sicut nec diuersorū monasteriorū abbas esse: vt ibi.⁊ xx.q.iiij.monachū: vel p̄esse monasterio ⁊ ecclesie seculari.xvi. .q.i.presbyteros.

o ¶ Dependet. nec adiuicē sunt cōnexa: vt.s.

p ¶ Canonice. vt si trāseat ad strictiorem religionē sufficiat licētiaz sui plati regrere et si non obtineat.s.de regula.lz.sz si trāsiret ad laxiorem sine cā: solus papa dispensat: cum sit ꝑ iura.s.de ꝓcess.pben.ppositit.si ad parem ex cā transire poterit de licentia abbatis ⁊ cōuentus.xix.q.iij.statuimus.⁊ non ob.s.de elec.si religiosus.ij.rñso.qz illud locum hz cum trāsit ad rectoriā.⁊ ibi de filio sit pater.⁊ ideo ibi sufficiet abbatis licentia.

q ¶ Ea vice.i.in prima ordinatōe.s. de elec.cum in cunctis.⁊.c.cum vinctosi.

r ¶ Sedē apo. vel legatuz de latere: si sit in prouincia. ad hoc.s.e.li.de elec.si abbatē.i.⁊.ij.rñso. Jo.

s ¶ Ipso iure.⁊ collatio non tenet: vt.s.e.ibi.⁊ p eos ad quos ptinet ⁊c.

Quam in ecclesijs. Tria facit. Primo ponit dictum. Scōo ibi: nisi: exceptionem. Tertio ibi: alioquin. penam. do.

t ¶ Ecclesijs emanauit ad declaratiōem eoz q̃ no.ber.⁊ moderni.s.de re iudi. cum olim in fi.

u ¶ Facienda. de electione eorūz per quoz mortē est ecclesia viduata tñ habebamus in decre.qz pp. Sed p̄dictā decre. cū oliz in fine ibi pena oīum q̃ p̄ntes fuerint ⁊c. dicebant qdaz in minorib⁹ beneficiis non vocandos abētes: qō hic reprobat: vñ intelligim⁹ ibi p̄sentes q̃ sunt in loco. vnde debēt vocari. C. de prescrip.lon.tem.l.vlti.s.de mai.⁊ obe.c.vlti. vel ibi consuetudo erat absentes ad talia nō vocari: vt sequtur.

x ¶ Commode. sic.s. de elec. qz ppter: siue ergo sint I pruincia siue extra pruinciam: si commode vocari possunt: vocabuntur: alias non: de hoc.s. de electionibus: coram: sed de q̃remoto loco vocentur: statur consuetudini eodē titulo in genesi. ⁊ dicebant quidam: q̃ an vocarentur: vel non: nō stabitur consuetudini: qō non est verum: vt hic patet. Sed posses dicere: q̃ hic non loquitur de elec. prelatorum. ⁊ dicit littera ad talia ⁊c. sed dico q̃ consuetudo dat ius eligendi. ⁊ ita potest intelligi de causa pos. cum ecclesia. Item dat iurisdictionem iudicandi: ergo ⁊ sine absentibus eligendi de foro cōpeten. cum contingat cuz similibus. Item vocatio absentiuz non est de substantialib⁹ forme: supra de electionibus: ecclesia.ij. sed nū quid in alienatiōe ⁊ alijs tractatibus vocari debēt absentes? Credo q̃ non .x.qōne.ij.hoc ius porrectum. vbi de hoc ⁊ per decreta.s.eo.lib.de of. ordi.quāuis: vbi dixi de hoc.⁊.s. de testibus.c. presentium.

y ¶ Instantibus. poterūt ergo cōtemptum prosequi: ⁊ collationem illam facere cassari, ratificare et poterūt si volēt.s.de electionibus: q̃ sicut.

Presenti. Diuisio patet: quia fūt quinqz dcā: ⁊ tertium respicit prima duo. Secōm ibi. idem est. Tertiū ibi loca. Quartuz ibi: sane Quintum ibi: porro.do.

z ¶ Nūti emanauit ad declaratiouem eoz que no.gul.⁊ gar.s.eo.ti. statuum. Jo.an.

¶ Statutum.s.eo.ti.c.ij.

¶ Receptionē vel collationem absentes monachi canonici nō uocentur nisi consuetudo habeat eos nō vocari.h.d.fm zen.

Quam in ecclesijs canonicorūz receptio: aut prebēdarūz vel beneficiorum collatio īminet faciēda absentes canonici si cōmode fieri valeat: sunt vocandi. Nisi cōsuetudo habeat eos ad talia ñ vocari. Alioquin quod in eorū absentia fieri contigerit eis instantib⁹ irritari debebit. I Dem.

¶ Beneficia mōrātiū etiam in loco vicino curie romane per duas dietas legales: vel sede ipsa vacante ibi causam domicilium vel originē non habentiuz vel etiā habentiuz sz curialiū: ⁊ ibi rōane curie morantiū: vel translata curia eā sequētium: ⁊ in itinere decedētiū vl ī loco vñ recessit curia in quo remāsisset iterī cōferre nequeūt q̃z per papam hoc dicit fm Zen.

Presenti declaramus edicto statutum felicis recordatiōis clemētis pape predecessoris nostri de beneficijs apud se.ap. vacātib⁹ p aliū q̃z per romanū pontificē minime cōferēdis: locū habere in beneficijs que legati aut nuncij sedis eiusdem vel quiuis alij ad romanā curiam venientes vel etiaz recedētes ab ipsa retinere noscuntur: si eos i locis vicinis ipsi curie mori cōtingat: quēadmodū si in loco vbi eadē curia residet morerētur.

¶ Idez est si aliquis curialis et ecclesia romana vacante peregrinatiōis infirmitatis aut recreatiōis: seu alia quauis causa ad locuz curie vicinū secedens: in hmōi loco vicino decedat: dummō ibi etiam si erat ad ipsam curiaz reuersurus et domiciliū seu domus ppria non existat. Loca vero itelligantur vicina eidem curie i premissis: que remo

a ¶ Alij.curiales: vel non.

x ¶ Recedentes. dicebat gar. cū appellatiōe vrbis tñ ⁊ suburbia itelligātur.ff.de verbo.si.l.ij.⁊ nolle curie tñ locum vbi curia bītat cū suis suburbijs īteligere debeamus i his q nōdum curiā intrauerāt: vel illicentian recesserāt: in alijs secus. Jo.an.

a ¶ Vicinis. dī pñs ille q ē in ortis.ff.de pcu.l.pñs. vel q ē ī pruincia.C. de prescrip.lon.tem.l.vlti.j. determinabit q̃ intelligunt loca vicina.

b ¶ Decedat hoc dicebat guil.si recesserat aio cito redeundi: vt de pe.di.i. duoz.

c ¶ Domicilum. qō in pluribus locis haberi pōt.ff.ad munici.assumptio.s.de rescrip. dilectus.ij.de fo.cōpe.ex parte.

d ¶ Dom⁹ ppria ergo lz sola dom⁹ possessio ī ciuitate cōpatē faciat quē municipē.ff.ad munici.libert⁹.§.sola tñ quātū ad hoc eqparant dom⁹ ⁊ domiciliuz. qd dicens. si ē ī domo sibi ⁊ alijs cōi. Idē credo ac si ēt ī domo solū ppria ad hoc.s.de postula.ca.i. Et res cōis oīum illorū est.ff.ō rerum nuptiaz illud.⁊ qui iurat suū nō esse iurat ⁊ sibi cōe nō ē.ff.de ē.st.si pupillus.§.vlt.⁊ cū qs legat suos suos ⁊c.⁊ q ī toto ⁊ qui ī pte sui sūt legati intelligunt.ff.de.l.iij.si qs suos suos.nec ob.xij.q.ij.q mānumittit.⁊.ff. de in ius vocā.l.sz ⁊ si hac.§.q manumittit.qz ibi erat cōe plurib⁹ vt collegio: pbat ō solutio.ff.e.ti.cōis libert⁹ nō ob.xij.q.i.§.vlti.qz ibi solus t.

a ¶ Legales. sm quas .xx. miliaria ↄputant p die. ff. si qs cautio. l. vicena milia: ⁊ si modicū ēt supeēt nō icluderet sub loco. ff. de v. si. l. iij. Jo. an.
b ¶ Spāliter. si hoc est spāle. ergo ipsius ↄ̄ iuum ē generale: ⁊ facit ad ea q̄ no. supra de rescriptis nonnulli. ⁊ que dixi supra eodē libro de rescrip. statutum. §. cum autē. de elec. cupientes. l. i. ñ. Jo. an.
c ¶ Originis. certe satis idem puto si ibi habet cōtinuum domicilium: licet inde non sit oriundus ad hoc. r. di. si in adiutorium: ⁊ optime supra de electionibus fundamenta. §. vltimo de tempo. ordi. c. iij. i. responso. ff. ad munici. eius. §. vltimo. C. vbi senato. vel cla. l. senatores nec rōnem diuersitatis video: ⁊ idem dico in oriūdo qui ibi proprium non haberet domum. sed forte conductā cum eadem sit ratio: ad hoc. ff. de legi. non possunt. vnde quod dicit originis sue domum: ⁊ de domo propria. ⁊ de domo habitationis pōt intelligi. Jo. an.
d ¶ Moraretur. alias enim graue preiudicium inferretur loco vbi degit curia: si omnia beneficia tunc ibi vacātia haberent solum conferri per papam.
S I apostolica. Ponit duo dicta sz ibi: ibidem. ⁊ rationem interserit ibi: ne ipsarum ⁊ multum equitatis habet hec constitutio sz Jo. an. Do.
e ¶ Parochiales. speciale sit in eis propter curaz in aliis ergo ius antiquū remanet: ad idem supra eodem lib. de electio. nemo. ⁊ per hoc satis patet q in aliis non currit mensis sedevacante currit tamen ignoranti: vt. s. eo. statutum dixi.
f ¶ Ne ipsarum: randem hic ponit: ⁊ est. si. s. eodē lib. de offi. deleg. si is cui ⁊ infra ne se. vacan. c. vno in fi.
g ¶ Afferre. s. e. ti. c. i.
h ¶ Alia. vt supra eodez statutū. ⁊. s. c. proximo.
i ¶ Obitum. s. cum decessit infra mensem: als. nō ēt questio supra eodez statutum.

ta vltra duas dietas legales[a]: quas hoc casu sic specialiter[b] volum⁹ cōputari a loco vbi moratur ipsa curia: nō existunt. ¶ Sane si quis in loco vbi degit curia sue origis[c] domum habens diem claudat extremuz in ea ipsius beneficia sub predicto non aliter includātur statuto q̄z si curialis esset antea: ⁊ ibidez occasione curie moreretur[d]. ¶ Porro cum curiā de loco ad locuz transferri contingit: si curiales i itinere: dum curiam sequūtur eandem: vel in loco vnde recedit ipsa curia forsitan remanētes īfirmi rebus inhi eximantur humāis: premissum statutum: quātūcunqz locus vbi decedunt ab ipsa curia sit remotus ad illoruz beneficia se extēdit. L. Dez.

¶ Mors pape tollit ne parochiales ecclesie in curia vacare dicātur. h. d. sm zen.

S I apostolica sede vacante aliquas parochiales[e] ecclesias vacare decetero ↄtigerit apud ipsaz statuimus: vt de eis. ¶ Ne ipsarū[f] vacatio diutina periculum valeat animab⁹ afferre[g]: p eos ad quos ptinet: possit libere ordinari: cōstitutione felicis recordationis clementis pape predecessoris nostri de beneficiis apud sedem ipsam vacātibus per alium q̄z p romanum pontificem minime cōferēdis: vel alia[h] quāuis ↄtraria sup hoc edita nō obstāte. ¶ Idem volumus ⁊ de illis que ibidem ipso romano pontifice viuente vacabunt: si de ipsis p eūz ante ipsius obitum[i] nō fuerit ordiatum. L. Dem.

¶ Gratia alicui concessa: vt prouidere possit personis idoneis in certa ecclesia personis non expressis: non expirat re integra obitu concedentis: secus si persone essent expsse. Jo. an.

S I cui nulla personarum facta expssione[k] sit gratiose cōcessa facultas: vt auctoritate apostolica possit aliquibus psonis idoneis[l] in certa ecclesia prouidere. vel beneficia quorum collatio est ad sedem apostolicam legitime[m] deuoluta cōferre: contradictores eadem auctoritate per censuram eccle. compescendo huiusmodi cōcessio: quā cū spālem gr̄am cōtineat: decet[n] esse mansuram nō expirat etiam re integra p obitum concedentis. ¶ Secus si super puisione certe psone facienda sit data ptās eisdem: non ob suam[o] sed eius cui prouideri mādat gr̄am vel fauorem illa quidem expirat oīno: si concedens re integra moriatur[p]. L. Dem.

¶ Qui ex licētia circa incertos cōcessa absqz titulo ad sacros ordies clericos promouet: eis tenetur prouidere dans licentiam promouenti vel etiam promouendis: eis promotis ad sacros sine titulo prouidere tenebitur. h. d. sm zen.

S I eps[q] cui nullis psonis expssis in genere cōmisisti[r]: vt vice tua ordines i tua diocesi celebraret ad sacros[s] ordines promouerit quēpiā titulū[t] nō hñtē: ei. ¶ Cum in culpa[u] fuerit taliter[x] ordinando eūdē: tenebit vite necessaria mistrare[y] donec sibi p eum vel aliū[z] de cōpetenti beneficio sit puisum. ¶ Si vero certas[⁊] cōmisisti eidem ordinare personas. ¶ Tu qui preuidere hoc casu an haberent titulum debuisti: taliter ordinato ad predcā[ↄ] donec p te[x] beneficiatus fuerit obligatus existis. ¶ Eis autē quib⁹ a diocesanis datur licētia vt possint a quo voluerint[a] episcopo ad oēs sacros ordines promoueri: non q ordinant: sed qui tradunt licentiā: ¶ Cum eam dare non debeant titulum non habenti: ad premissa[b] si tituluz non habeant obligantur.

S I cui. Sunt due partes. Scda ibi secus. Et pmo reddit cām sui ibi: quā cum. Do.
k ¶ Expressione. multum ergo operat expressio psone: ⁊ facit. j. c. pr. s. de of. dele. is cui eo. li.
l ¶ Idoneis. vt. s. eo. ti. sup ordinata. ⁊. c. is cui eo. li.
m ¶ Legitime. s. sm statuta late. vel generalis ↄcilij. s. de cōces. pbē. c. ij. ⁊ de electio. ne p defectu. Et talia beneficia legati ō latere q sūt i puincia cōferre possunt. s. e. venerabilis. Jo. an.
n ¶ Decet. j. de re. iur. decet. cum suis cōcor.
o ¶ Suam. qn est ergo gr̄a eius cui scribitur: nō expirat: vt. s. sec⁹ qn alterius: q2 p quo scribitur: vt hic.
p ¶ Moriatur. vel renunciet. s. de renū. c. j. eodē lib. ad hūc finē expsse cōtradicit. s. eo. li. de of. delega. si super gr̄a vbi dicitur q executorum potestas datorum super gratia alicuius non expirat re integra: sicut nec gratia cum sit accessoria ad gratiam: hic contrarium dicitur. Solu. facti diuersitas soluit: contrariū ibi loquitur de gratia iam facta: hic de facienda per executores: vnde ibi dicit textus: gratia facta ⁊c. hic dicit prouisione facienda: si ergo papa concedat canonicatum ⁊ prebēdam si vacat. vel q̄ primo vacauerit: nulli alij de iure debitam: ⁊ super hac gratia p se facta dat executores: habet locum decre. illa: quia cum iam sit canonicus. ⁊ iam sit facta gratia: potestas executorum velut accessoria non expirat: sed si papa non facit gratiam: sed mandet fieri: puta prouideri mihi de beneficio: hic potestas executoris principalis est: ⁊ expirat re integra. Sed quare non expirat in supra prori. casu: cū etiam adhuc sit prouisio facienda. Solu. ibi etiam iā erat facta gratia: cum respiceret eum: q. puidere debebat nō eū cui debebat puideri.

S I episcopus. Sunt tres partes quarum pma decidit qd iuris cū p pprium epm data ē alteri epo ordinandi licentia. scda ⁊ tertia decidūt qn ō psonis expssis vel ipsis psonis data ē pdicta licentia. Scda ibi. si vero. Tertia ibi: eis āt: hax qlibet expmit suā cām. pma ibi cū in culpa. scda ibi: tu q: tertia ibi cum eam Do.
q ¶ Episcopus. emanauit ad ō clarationem decre. s. e. nō liceat. ⁊. c. episcopus. ⁊. c. cum sm apostolum.
r ¶ Cōmisisti. alias. sine pēa facere nō posset: vt. s. eodē. li. de tempo. ord. c. ij.
s ¶ Ad sacros ideo dixit q2 pro ordinatis ad minores non scribit ecclesia vt ordinatores compellat: vt no. eo. ti. c. ij.
t ¶ Titulum: saltem patrimonij: vnuz scias: qd Jo. gof. ⁊ ino. tenent. s. e. eps: q q̄tūcunqz clericus hēat patrimonium nisi expresse ordinetur ad titulū patrimonij sui hz actionē ↄ ordinantē ad ea que dicūt infra. tā. ⁊ hosti. ↄdicentes eum si patrimonium habet tacite ad titulum patrimonij ordinatū: ita q deficiet actio qbus ego cōsentio p pdictā decre. eps si. alias illō: nisi qd ibi ponit: nec pprie nec exceptiue veniret: ⁊ p decr. tuis. eo. ti. ⁊ ō hoc hēs p hostien. ⁊ de rescrip. postulasti.
u ¶ In culpa. ⁊ sic eē dz in pena vt. xxxviij. di. q2 ea. ⁊. xxvij. di. q2 sunt. Jo. an.
x ¶ Taliter. s. sine certo tit.
y ¶ Ministrare. videbat q puniri deberet ille q mādauit: ⁊ imputare sibi debuit: q talē elegit ⁊ p aliū fecit vñ idem ac si p seipsum elegisset: ō re. iu. q p alium: sed hec vera vbi mādauit de certo: vt statiz sequitur: ⁊ facit. s. de elec. si cōpromissarius.
z ¶ Aliū. no. pro his q̄ dixi. s. e. ti. si pauper.
⁊ ¶ Certas. ⁊ expressas itelligo q2 si cōmisisset ei ordinare clericos talis ville vel loci: adhuc est hic genus ⁊ nō species: vnde locum habebunt superiora: aliud est. n. certum: aliud certum ⁊ expssuz facit. j. de ↄces. pben. ne captāde.
ↄ ¶ Predcā. s. vite necessaria.
x ¶ Per te. vel p aliū. s. pri. rñso: nec poterat sibi in dignitatem bñficij obijcere quo illū dignū ad ordines reputauit. s. de eta. ⁊ q. accepimus: qd dic vt ibi.
a ¶ Quo voluerint. dum tamen catholica: ⁊ i apertā se. apo. rebellionē non fuerit. s. de rescrip. veniens.
b ¶ Ad pmissa. s. vite necessaria: donec eis de cōpetenti beneficio sit puisuz. ⁊ trāsit talis obligatio ad successorem: vt. s. c. ti. cum sm apostoluz. Quid dices si clericus ordinat⁹ sine titulo ad sacros promisit episcopo q eum super his non inquietaret: nūqd tali renunciatione nō obstante agere poterit. videt q nō ex quo renūciauit. vij. q. i. q̄z periculosum de elec. cū iter. R. Ecōtra. q2 istō videt ius publicū: q remitti nō pōt: de foro cōpetenti: si diligenti: de sen. exō. cōtingit: ⁊ beneficio qd nōdum habebat renūciare nō potuit sicut nec hereditati nōduz ōlate. ff. de acqren. he. l. qui superstitis: ⁊ alimenta pacto alimētarij nō tollūt. ff. de trāsacti. cū hi. dixit da. q valet pactū. Bar. Brix. dixit q hoc verū si post ordinationem iteruēit: sz i ordinatione vterqz simoniacus eēt ⁊ deponēdus. s. de simo. ca. pe. in. q. veneriali: q̄ icipit: esto q episcopus ordinet.

Quamuis. Sunt duo dicta: scdm ibi: simili. Et in fine primi reddit rõnem vtriusqz ibi. Nam prime. Jo.
a Quãuis. Ad hanc decre. concor. e. ti. dudum.
b In genere si aũt i spe. dedisset licentiam puta archi. bonoñ. cum vacabit tunc secus: quia vtrunqz speciale: z sic valeret primum: nisi de primo fieret mentio in secundo: z idem est si ante secundam specialem gr̃am iam erat descensum ad speciem ex virtute prime generalis: ad hoc. S. õ si. presby. ex ma. de offi. deleg. ex pte. i.
c Tuoꝝ. qui dicant sui clerici hoc casu z similibus hẽs ĩfra de verbo. si. c. vlt.
d Decedentium: ista duo sũt diuersa: maxime in ĩpetrationibus vel gratijs. vt pbat. S. de rescrip. susceptum. ij. responso. Sed nunquid si cleric⁹ suus cedit vel decedit in curia romana poterit eius beneficium conferre. Dic ꝙ non: nisi haberet ad hoc mandatum expssum: vt. S. eo. c. j. z. ij. in fi. Sed qd dices ille cui facta ẽ talis gratia vult conferre beneficia que vacant p vxorationem clerici sui vel per adeptionem episcopatus vl secundi beneficij curati: nunquid poterit. z videt ꝙ sic: iam enim tacite ipso facto renunciasse videtur: ad hoc. S. de his que fi. a maio. parte capi. ex ore. õ offi. delega. gratum. Credo ꝙ cum tales ĩdulgentie restringant. S. eo. ĩs cui. z ca. quãuis. ꝙ talia beneficia cõferre non poterit cũ potius priuatione iuris quã renunciatione vacent quod patet ex eo ꝙ compelluntur ad illa dimittendã. vt. S. de cleri. coniuga. c. i. supra. eo. õ multa. z licet episcopus. z. c. cum singula: ad hoc facit predicta decre. susceptum: nam similiter posset dici ꝙ cedens esset mortuus quo ad beneficiũ: cui cessit. vij. q. i. §. ecce. in quibus. xxxiij. qõ. ij. §. j. Sed pone: iam contulit beneficia. v. clericorum: moriunt duo sui clerici simul: quorũ alter habebat pinguius beneficium altero: vult piguius ɔferre: nunquid poterit: videtur distinguẽdum aut papa proprio motu õdit hanc gratiam. aut non: ut p mo casu possit pinguius cõferre secundo non: vt supra codez si pluribus. Sed dic ꝙ illud posset locum habere si posset. conferre beneficia sex priorum clericorum suorum decedentium: sed hic de primis clericis ñ est dictum vnde quod beneficiũ voluerit conferre poterit: dñs Jo. an.
e Idoneis. S. eo. ĩs cui.
f Post alias. nõ fuisset tanta questio: ex quo primum mãdatum speciale genus precessisset. Jo. an.
g Derogat. vt. j. de reg. iu. generi cum suis cõcor. Jo.
h Cõferamus. penes papam enim remansit eadẽ potestas: z maior ẽt ĩ predictis: vñ ex quo ipse preoccupauit: melior est ipsius conditio: vt. S. e. dudum.

Si is cui. Circa reuocationem gr̃aꝝ: decidit tres casus dubios. Primũ S expectãtez in eo solum ꝙ expectat: scdm z tertiũ pro expectante: ibi non sic: z ibi: sed et si vtriusqz rõnem ponit. Jo.
i Qui. habuit totum ex constitutionibus reuocatorijs: quas fecit bonifaci⁹ statiz p⁹ promotionez suaz de gratijs factis a Nicolao. iiij. z celesti. v. per quas ius quesitum erat ad rem non in re. Reuocatoria gratiarum Nicolai incipiebat: pdem ad apicez. illa vero celestini incipit: dudum circa pmotionis: z õ his ẽt constitutionib⁹ tractat. j. c. pri. z. j. de ɔces. pben. c. vltimo plenius.
k Nicolai. iiij.
l Celestini. quinti
m Annexã. q̃si ĩ ãneris sec⁹. S. e. ti. sup eo. z. c. q: sepe. z. j. pri. ñso.
n Uerba. quorum mẽtem habes. j. de cõce. preben. c. vltimo: sed ad literam erant hec: omnes collationes prouisiones reseruationes super canonicatibus personatibus prebendis officijs dignitatibus portionibus prestimonijs ecclesijs parochialibus ruralibus vel alijs: nec non super quibuscunqz beneficijs ecclesiasticis vacaturis cũ cura vel sine cura: in quibus non sit ius quesitũ in re: licet ad rem per dictũ añcessorẽ nr̃m seu ei⁹ auctoritate fcãs concessas seu ɔmissas: z ea q̃ ab ipso super his vel circa ea quomodolibet processerunt apostolica auctoritate in fratrum nostrorum pñtia. vi. calendas ianuarij: cum adhuc sicut premittit: essemus neapoli: omnino cassauim⁹ irritauimus z vacuauimus: cassas irritas z vacuas nunciauimus nullius etiam decernim⁹ fore firmitatis: z quod ex tunc secus a quoquaz scienter vel ignoranter contigerit attentari zc. ideo igitur dixit ista vba: ga p verba illa cassatur ius q̃situm ad rem sed non in re: non sic intelligitur reuocatum.
o Consuetis. per hoc ñ reuocatur gratia: est enĩ equius ꝙ propter ius in re seruaretur ius ad rem in hoc casu quapropter ius ad rem extingueretur ius in re contra mentem constitutionis.
p Magis dignum. S. de conse. ecclesie vel alta. ꝙ in dubijs: cum suis cõcor.
q Sed z si. tolle: qõ est. j. prefatus qui canonicatum auctoritate apo. iam habebat adept⁹ fuerat in eadem ecclesia ex episcopi zc. Jo.
r Cuiuscũqz. ad quez ptinebat collatio. vel forte legati.
s Idem: s. ꝙ cãonicatũ retineat: z canonitat⁹ rõe prebẽdam.

Quodam. Decedit dubiuz exortum ex duabus gratijs nicolai et celestini expectatiua: fcõ p pmã secuta p⁹ reuocatoria z decisiõis cãz exprimit ibi: pma. n. Jo.
t Quodã. al's hoc erat de iure cõi. S. e. ti. hi. qui.
u Anteferri. ad idem. j. de conces. prebẽ. auctoritate.
x Constitutio. reuocatoria: de qua vidisti. S. pri. c.
y Ignoranti. S. e. si postꝗ. z. c. dudũ. z. c. si beneficia zc.
z Collatio: qz si precessisset collatio ius habuisset non ad rem sed in re: et sic non fuisset reuocatum per constitutionem reuocatoriam. S. c. proximo. j. de conces. preben. c. vlti. z sic no. ꝙ quis impedit aliũ in eo quod per se non cõseqtur: ad idem. j. de conces. pben. auctoritate. sed ibi aliquid con-

Idem.
Si primo loco papa dat licentiam cõferẽdi beneficia certo modo vacantia: vel ad papam deuoluta secundo aliquod de his cõferat spãliter: vel conferri mãdet species generi derogat: ita ꝙ secũdo bñficiuz debetur. h. d. Jo. an.

Quãuis[a] tibi nuper in genere[b] potestatez dederimus: beneficia sex clericorũ tuorũ[c] cedentium vel decedentiũ[d] auctoritate nostra psonis idoneis[e] conferendi: canonicatum tamẽ z prebendam: quos i tua ecclesia in qua post[f] predictam gratiam tibi factam mandauimus cuidam specialiter prouideri obtinebat: quidam ex eisdem tuis clericis nunc defunctus conferre nõ potes: cum illi pro quo scripsimus debeat. Nam prime generali gratie tibi facte derogat[g] posterior specialis: licet de illa nõ fecerit mentionem. Simili rõne si post facultatem tibi cõcessam a nobis conferendi beneficia tue diocesis: quoꝝ collatio est ad sedez apostolicaz deuoluta: nos eoꝝ aliquod antequaz tu conferas cõferam⁹ [h] spãliter alicui vel conferri mandemus õ cõcessione tibi facta nõ habita mẽtione: facta per nos collatio canonica est cẽsenda.

Idem.
Reuocatio gratie non tollit ius quesitum: sed querẽduz nisi ius annexionis aliud ĩducat: nec tñ tollit ius querendum annexuz iuri dignitati iam quesito. hoc dicit fm Zen.

Si is cui[i] de canonicatu prebẽda z dignitate personatu vel officio p felicis recordationis nicolai[k] vel celestini[l] predecessorum nostrorum litteras gr̃a in aliqua ecclesia facta erat: cõstõnis nostre reuocatorie tpe canonicatum z prebendam dignitati personatui vel officio alicui nõ annexaz[m] erat adept⁹ lz dignitatẽ psonatum seu officium inibi expectaret: propter expectationem huiusmõi priuatus non intelligitur iure: quod ĩ canonicatu z pbenda fuerat canonice assecutus ius tñ quod ad dignitatem psonatum vel officium competebat eidẽ iuxta verba[n] dicte reuocationis intelligitur reuocatum. Non sic autem si canonicatum cum dignitate personatu aut officio conferri tantum canonico consuetis[o]: fuerat assecutus sub expectatione pbẽde: cum ius magis[p] dignum quod iste in dignitate personatu seu officio huiusmodi iaz habebat: ius minus dignum canonicatus retineat cuius canonicatus ratiõe idem ius eidem saluum remaneat ad pbendam nulli alij debitam apostolica ante ipsum auctoritate recepto. Sed z[q] si ex episcopi vel alterius cuiuscũqz[r] collatione vel prouisione adeptus fuerat in eadez ecclesia dignitatez personatum siue officium cõferri tãtum canonico consueta pfatus qui canonicatum auctoritate apo. iaz hẽbat: idem[s] erit cẽsendum.

Idem.
Obest reuocatio gratie spectãti prebendaz z decreti interpositio etiam ignorãti. hoc dicit. Zen.

Quodam[t] per litteras felicis recordationis nicolai pape predecessoris nostri canonicatum sub expectatione vacature prebende in certa ecclesia obtinẽte: successor eius celestinus cuidam alteri similem in eadem ecclesia gratiam fecit: quem omnibus etiam ante ipsum auctoritate apostolica vel quauis alia in ecclesia ipsa receptis voluit anteferri[u]: cum interpositione decreti: priusquaz tamen ad pmuz z eius executores scde gratie noticia peruenisset: vacãs prebenda eidem primo per suos fuit executores collata: post huiusmodi autem z ante factam secundo collationez ipsius prebẽde nostra constitutio[x] reuocatoria emanauit: z quoniam quis eorum ius habeat in prebenda huiusmodi dubitatur: nos neutrum illorum decernimus ius habere in eadem. [y] Prima eniz collatio post: z contra decretum a dicto celestino interpositum facta: licet ab ignorantibus z etiaz ignorãti[y] non obtinet firmitatem. Jus vero quod secundo ad prebendaz non in prebenda huiusmodi competebat: cum nostram reuocationẽ eius collatio[z] nõ precesserit per eaz penitus est sublatum.

Idem.

sequitur: qz hz scōam pbendā: qz alias solū habiturus esset tertiā. Jo.an.

Mandatum ¶ Donat tres casus dubios cuz scribitur ad collationē capituli ⁊ in vltimo responso excipit. Secundus ibi: ad beneficia. tertius ibi. idem. exceptio ibi: nisi.

a ¶ Mandatum. decre. venit declaratiue ad decre. s.e.cum in illis in fi.

b ¶ Beneficio. de curato non prouidebitur. s. eo.ti.cū ī illis. ī fi. nec ō dignitate. s.e.ti.c. vlti.

c ¶ Collationē. de spectante ad presentationez istitutionē vel electionē nō poterit puideri. s.e. cū in illis. §. cum aūt.

d ¶ Capituli. idem enīz est facere p aliuz qō per se. j. ō reg. iur. q p aliuz cum suis cōcor. ff. qō cu iusqz vniuer. itez eorum. §. si decurionēs. Jo.an.

e ¶ Statuto. ē forte consuetudo vel statutum qp beneficia vacantia p̄mo mēse ptinentia ad collationē capituli ferat primus canonicus. vacātia scō secūdus. tertio tertiō. ⁊ sic de singulis. uel qp beneficia familiariuz suoz spectātia ad collationem capituli vacātia canonici cōferant tales consuetudines ⁊ statuta sunt in multis ecclesijs gallicanis.

f ¶ Extēdit. qz papa nō intēdebat grauare alterā dignitatē capituli sed totum capitulum supra eodem cū in illis ad fi.

g ¶ Singulariter. quasi non vice capituli: ut in .i. rñso. Jo.an.

h ¶ Prebēdarū. ul' dignitatum vel officiorum ipsius ecclesie: ut in scō rñso: ⁊ no. qp dicit rōne huiusmodi prebendarū quasi dicat si pertineret ob aliam cām: puta pp alia beneficia q̄ hz ī aliā ecclesia mādatuz tūc nō cōprehēdit illa.

Pastoralis. Facit ser. primo ō declarat cuius sit dar' coadiutores epōz ⁊ supiorum. Scō puidet cum eps coadiutorē vult ibi verū. Tertio ibi. si vero cū ē demēs. Quarto ibi si aūt. cū eps coadiutorē nō vult. Quito ibi presenn de coadiutoz expēsis ⁊ ptāte. Sexto ibi ceterū ad coadiutores qō de epis vlterat. Jo.

i ¶ Pastoralis. emanauit ad declarationez decre. s. eo. ex parte in fi. ⁊ eoz q̄ ibi no. hosti. eodē titu. de rectorib⁹ in fi.

k ¶ Maioribus. cōnumeret ergo iter alias q̄s bēs notatas. s. de trāsla. c. i. de of. le. qp translationē. de excess. pla. sicut vnire.

l ¶ Nō obstāte. no. p bāc lr'az qō ꝯ roma. ec. nō currit pscriptio in his q̄ sibi in signū spālis p̄uilegij reseruauit: sicut nec ꝯ priuilegiū plationis. de hoc. s. de pscrip. cum nobis

m ¶ Tātūmō. sic. s. e. li. de sup. ne. pla. eccl'e: ergo non ab archiepo vel pp̄iarcha vel legato: qz in generali legatiōe talia nō trāseūt in pdicta decre. qp trāslationē. Ad decre. s. e. ex parte in fi. rñdetur qp illud fuit de speciali auctoritate vel mandato dñi pape. ⁊ qō ita esset p antiq̄ iura pbat p

Mādatum de prouidendo de beneficio ad collationem capituli ptinente non tangit ius singularis canonici. h. d. fm. zen.

Mandatum[a] apostolicum tibi directum vt. T. clerico de beneficio[b] spectante ad collationem[c] narbon̄. capituli prouideres: beneficia eiusdem capituli[d]: siue dentur in cōmuni per ipsum: siue p canonicos eiusdem ecclesie singulares: vice ac auctoritate capituli aut ex iure ipsius de consuetudine vel statuto[e] merito comprehendit. ¶ Ad beneficia tū rōne dignitatum p̄sonatuū vel officiorum que nonnulli ex eisdem canonicis obtinent in ipsa ecclesia: ad eorūdem collationez spectātia mandatum huiusmodi minime se extēdit[f]. ¶ Idez esse censemus si ratione prebendarum suaz ad ipsos canonicos collatio dictorum beneficiorum: singulariter[g] pertinere noscatur. ¶ Nisi contineatur forsitan in mandato q̄ eidē clerico p̄ouideas de beneficio ad collationem narbon̄. capituli pertinente cōmuniter vel diuisim: tunc enim de beneficijs que ad ipsorum collationem pertinēt ratione huiusmodi p̄rebēdarum[h] poteris prouidere.

Rubrica de clerico egrotante.

Bonifacius octauus.

Datio coadiutorum episcoporum ⁊ suorum supiorū est de maioribus causis: ⁊ spectat ad soluz papam: potest tamen episcop⁹ senio vel ifirmitate ppetua ipeditus: de consensu capituli sui vel maioris p̄tis sibi auctoritate apo. vnum vel duos coadiutores assumere: ⁊ si ō mēs fuerit: capl'm aut due ptes ipsi⁹ hoc faciēt. Sed si eps ꝯtradicit tunc nil inouabit capitulum: sz epi ⁊ ecclesie cōditionez quācito poterit itimabit pape: ⁊ coadiutores illi sumpt⁹ moderatos habebūt de p̄uētibus prelatorum ipsoz. Jo.an.

Pastoralis officij debitū exequētes: declaramus atqz statuimus coadiutorum episcoporum et superiorum prelatorum dationez intelligendam esse de causis maioribus[k] ⁊ referendam ad sedez apo

cañ. vij. q. i. c. i. ⁊ c. quāuis triste. cum multis capitulis eiusdē qōnis. ad idez decre. superius allegate: ⁊ de regula. lz. ver. illa semper. de renun. nisi ad fi.

n ¶ Remotis. his. n. pcipue puidēdum fuit: ad hoc. s. de elec. nihil est ad fi.

o ¶ Perpetuo. ⁊ sic no. qp lz egrotās laboret ifirmitate īcurabili: nō remouetur sed datur coadiutor: ad idē. s. e. ti. ex parte: ⁊ sic reprobat opi. ber. de qua nota. s. eo. tua.

sto. ac ab ea consuetudine non obstante[l] contraria tātummodo[m] postulandam. ¶ Verum ne hoc pretextu ecclesie existentes p̄recipue in remotis[n]: dispendia patiātur: nos earum in hac parte īdēnitatib⁹ precauere volentes hac generali constitutione sancimus vt episcopus aut valitudine corporali grauatus vel etiam alias adeo impeditus perpetuo[o]: ut officiū suum nequeat exercere: possit de sui concilio ⁊ assensu capituli vel maioris[p] partis ipsius vnum vel duos auctoritate[q] apostolica coadiutores assumere ad dictum officium exequendum. ¶ Si vero episcopus demens[r] fuerit: ⁊ quid velit aut nolit exprimere nesciat vel non possit: tūc eius capitulum vel duc[s] ipsius partes eadē auctoritate vnum aut duos[t] coadiutores assumāt idoneos qui eius officium[v] exequantur. ¶ Si aūt episcopus senio aut incurabili morbo grauatus: vel perpetuo īpedimento detētus ad sui executionē officij reddatur inutilis: et coadiutorez assumere vel habere noluerit[x]: lz a capitulo reqsit⁹ proprio: se illius nō idigere suffragio forsitan asserendo: tunc nil per capitulum īnouetur: sed hoc casu etiā proximo[y] idem capituluz episcopi ⁊ ecclesie sue ꝯditionem ⁊ statuz ac facti circumstantias[z] vniuersas: quācito poterit fideliter ⁊ explicite referat ad noticiaz dicte sedis: recepturi humiliter ⁊ efficaciter īpleturi qō sup hoc sedē īpam contigerit ordinare. ¶ Presenti quoqz adijcimus sanctioni: vt coadiutores huiusmodi de p̄uētibus plātorum in quoz assumentur auxiliuz: sumptus recipiāt moderatos[x]: ab alienatione qualibet de bonis ecclesiasticis plātorum ipsoz vel ecclesiaruz suaz qūolibet facienda penitus abstinētes[?]: rōnē non solū in districto examine: sed ⁊ prelatis eisdez si sane mētis extiterint: ac capitulis eorūdez: seu ēt ipsorum prelatorū successoribus: si hoc antea non fecerint plenariā reddituri. ¶ Ceterū qō de epis premittitur: ad superiores ēt prelatos eē volumus ⁊ intelligimus referendum

m ¶ Tātūmō. sic. s. e. li. de sup. ne. pla. eccl'e: ergo non ab archiepo vel pp̄iarcha vel legato: qz in generali legatiōe talia nō trāseūt in pdicta decre. qp trāslationē. Ad decre. s. e. ex parte in fi. rñdetur qp illud fuit de speciali auctoritate vel mandato dñi pape. ⁊ qō ita esset p antiq̄ iura pbat p

p ¶ Maioris. regulariter enīz tenet qō facit maior ps: de his q̄ fi. a ma. par. ca. c. i. ⁊ d⁹. totū capz fecisse. lvi. di. apostolica. cū fi. sz hoc fallit. j. pr. casu

q ¶ Auctoritate apostolica. sūt igit' isti delegati pape ī hac pte ⁊ cōcor. s. de of. ordi. irrefragabili. s. de ber. ad abolēdā in fi. ⁊ j. de sta. reg. c. vno. ⁊ ī de. qz regulares. ō sup. neg. prelato.

r ¶ Demēs. de suc. ab īte. cum dilectus. iij. q. ix. īdicas. ⁊ ē si. qō dicit lex qō qñ pr' ē furiosus filius dat' curator pr'i. C. ō cur. fu. si pr'. ff. e. ti. l. ij. al's āt erubescit lex filios esse castigatores parētū ī auē. de nup. §. si qp sā ctū. col. iiij. de ma. ⁊ obe. cū ifer ior: hinc ē qp ipsi īuito coadiutorē nō dabunt: ut in se. rñso.

s ¶ Due ptes. ⁊ sic sufficit maior pars: ⁊ ē spāle ad idē. s. de elec. lz ibi in electiōe ro. pō. req runt' ad minus due partes. ad idē. s. eo. ti. scriptū vbi ī postulatiōe q̄ cōcurrit cū electiōe due partes ēt reqrunt. ad idē. s. eo. li. de elec. si qñ. ⁊ c. īdēnitatib⁹. §. i. lz aūt hoc sit spāle qp due ptes debēt ꝯsentire: regulr ē qp due ptes collegij vel vniuersitatis dñt eē pñtes. ff. qp cuiusqz qz vniuersi. l. plane. ff. ō decreto. ab or. fa. l. iij.

t ¶ Aut duos. hāc lr'az quā. s. habueras hic videas repetitaz p quā lr'az credo qp si plres dare vellēt ñ posset: ⁊ potuit papa ad hoc mot⁹ eē ex eo qp coadiutores debēt sūpt⁹ hr'e ab eccl'ia vt. j. eo. §. pñti. stem⁹ ergo scripture qz papa. si de plurib⁹ voluisset sic exp'sisset: ō ōci. ad audiētiā: ⁊ suffic ita scriptū eē. vj. q. iij. scriptū. ff. q ⁊ a qb⁹. l. p sperit: cū ēt isti nō ordinaria: sz delegata ptāte fūgant: vñ hūt fuare metas mādati. s. ti. pr. cui de nō. s. ō rescri. cū dilecta.

u ¶ Offiū. ē ergo coadiutoris officiū ea facere q̄ ptinēt ad officium eius cui deputatus est.

x ¶ Noluerit. ñ ē q̄ idē tacere qp ꝯdicere: qz si ꝯdicit capl'm coadiutorē ñ dat. si tacet sec⁹: ut ī pri. casu: ad hoc fac. j. ō reg. iur. is q tacet: vbi dicā de hoc. ⁊ no. ar. ad hoc: qz coadiutor ñ dat' īuito ad hoc. xvij. q. i. scripsi. ⁊ c. q̄lr. ⁊ c. q̄uis. §. ecce. sz hē falsū: qz īuito dat': ad hoc de ec. edi. ad audiētiā. i. ī fi. ⁊ not. s. eo. ex pte. ī vl. glo. Et iura illa ñ ī coadiutore sz ī substituto loquūt' q ñ dat' īuito. coadiutō aūt ī casu isto p capl'z īuito epō nō dat': al's aūt p cū ad quē pti

y ¶ Proximo. s. qñ demens ē eps ⁊ nescit vel non pōt exprimere qd velit.

z ¶ Circūstātias. ak'r. n. ad vitatē puenire ñ posset. xxiij. q. viij. occidit. s. ō testi. cū caz. ⁊ ¶ Moderatos. ad idē. s. e. ti. ō rectorib⁹. ⁊ c. se. ñ. n. cogūt' pp̄is militare stipēdijs. x. q. ij. pcarie. xij. q. ij. charitatē. ? ¶ Abstinētes. ad idē. s. de elec. nihil ē. ⁊ eodē li. e. ti. is cui. ⁊ c. īdēnitatib⁹. §. si ō: ⁊ ītelligē de alienatione īmobiliū vel mobiliū preciosoz: al's mobilia que seruando seruari non

pñt: alienare poterunt ad instar tutoꝝ. C. de admi. tu. lex q̃ tutores. Jo. an.

Et si capitulum. Sede vacante capitulum succedit epo in ptate instituendi: sed nõ in ptate cõferendi bñficia. h. d. fm Jo. de fantu. Et primo ip̃ probat similitudinẽ. Scõo decidit casum dubium ibi: presentatos. qõ dubium fortificat ibi: lz. Jo.

a Capitulum. emanauit ad declarationem eorum que no. ē. de ma. ⁊ obe. bis q̃: ⁊. c. cum olim.

b Episcopi. solius qõ dic vt j. ne se. vacan. c. vno.

c Non possit. ut. ē. ne se. va. c. illa. Sed obijcies si põt confirmare qõ est plus: quare non conferre. So. ẽ falsum q̃ confirmare sit plus: q̃ qui confirmat nõ dõat: ō fide istru. iter. sed qui confert donat. ē. eo. li. de offi. vicarij. c. vlt.

d Presentatos. quid de electis per clericos ad quos electio spectat: dic idẽ: sed de illis erat expressum in predic. decre. cum olim. de ma. ⁊ obe. iõ de pñtatis hic dirit. ⁊ poterat de presentatis dubitari: quasi pñtatio in niteretur gfe: ⁊ non iuri cõi vt sic ptãs huius gfe vacãte sede in capitulum non transiret.

e Idonei. intelligitur si nõ sit appositum de elec. cãm que.

f Episcopum. solũ: ea. n. que sunt iurisditiõis transeunt in capitulum vacante sede: ut in iuribus superiꝰ allegatis: ad idẽ de her. ad abolẽdam: qõ verũ intelligas. nisi interdictum eis esset a papa: ut. ē. c. li. de ma. et obe. c. vno.

Sic. Non diuiditur q̃ breue. Jo.

g Quem. qõ in decret. ē. de eta. ⁊ quali. preterea. de dispensatione olim fieri poterat: ẽ hic hodie ius cõe: qõ verum intelligo in hoc suo casu. s. cum presentatur qs ad rectoriam ecclesie parochialis per pfonũ dic aũt vt diri. ē. de preben. si pro clericis pauperibus.

h Statutum. ē. de elec. licet canon.

Quia. Hec est famosa decretalis ⁊ copiosa ⁊ subtiliter glo. per Inno. Ab. hic summabat qõ executor dat sub forma q̃ cõferat tali quaz durerit acceptãdaz ante acceptationem nihil facere põt. h. d. sed dicit Jo. an. q̃ istud nõ videt bene dictum. sed dicit q̃ intellexit illõ nihil quod afficiat. ⁊ sic dz intelligi glo. in. §. subiũctum. j. que ĩcipit nota q̃ qñ. Jo.

i Quia. Cõtra hunc casum stillus curie clausulã adinuenit qua statuit terminum acceptandi: ĩhibens ĩfra illum collationem fieri cum decreto qõ dic ut ĩ cle. eo. ti. cum ei quem. ij. rñ.

k Et ĩfra. sub hoc ĩfra ĩtelligas factum. s. q̃ inno. dedit gfam draconi super p̃ma prebenda vel dignitate sine cura: que vacaret in ecclesia carnoteñ. quam duceret acceptandam: dato sibi priore quodam in executorem: ⁊ in lfis suis erat ō cretum. por ille accessit ad ecclesiã carnoteñ. que tũc vacabat: ⁊ ibi in capitulo in quo erat subdecanus: gfam publicauit: ⁊ cõtulit ibidẽ illi. d. dignitatẽ sine cura vel pbendã q̃ ibi primo vacaret quã duceret acceptãdã: ĩhibens ne qs veniret ꝗ suã collationẽ: ⁊ pnũciãs irritũ secus fcm. Post hec ppositus normãdie ĩ vltramarinis partib̃ decessit prius electo ⁊ cõfirmato subdecano ipsi ecclesie carnotẽsis in epm carnotẽsez. ppositura aũt illa erat dignitas sine cura in ecclesia carnoteñ. g. scl Eustachij cardinalis ĩ partib̃ illis legat̃ supplicauit epo ut dignitatẽ illã ꝗferret andree nepoti vñi pape: eps ille cõmisit illi cardinali ut conferret: qõ fcm ẽ: prior aũt ille executor draconis audiẽs dignitatẽ illã vacasse: cõmisit cuidã archipsbytero: q̃ illũ draconẽ q̃ ipam dignitatẽ acceptauit: deberet ō ipa iuestir: qõ factũ ẽ: mõ iter. d. ⁊. a. super hac dignitate qõne suborta: partes fuerũt corã papa: ⁊ primo allegauit. a. ut seqtur: hec patẽt indecisa er his que sequẽtur ĩfra. Et diuide ĩ. vi. partes. In p̃ma q̃ durat vsqz ibi vicebãt aũt. ponit. a. petitio. In scõa q̃ durat vsqz ibi ex parte. d. ponitur defensio. In tertia que durat vsqz ibi: sed extitit ponuntur replicatiões. a. In q̃rta que durat vsqz ibi econuerso: ponuntur duplicationes draconis In quinta q̃ durat vsqz ad. §. nos itaqz: ponunt triplicationes. a. In sexta pro. a. snia fertur.

l Predcã. ĩdecisa: sic. j. de re. ec. ñ ali. du dũ.

m Vacabat. notabat factũ partis alteriꝰ: q̃si diceret illi. d. fuit collata pbenda p executorem suũ añquã vacaret: sed mihi vacãs collata fuit.

n Potuit. s. p epm: seu eiꝰ auctoritate: ut. ē. diri: iterduz ẽt solus eps talia cõfert iterdũ cũ capitulo fm diuersas consuetudines: q̃ dic ut no. de elec. cũ ecclia vultera na. j. ne se. vac. c. vno ⁊ bene dixit q̃ poterat: qa als collatio nõ valuisset q̃ p nõ dato habet: qõ ab illo dat ⁊ ẽ. de iurepatro. qõ aũt. ibi de hoc.

o Priorem. q̃ fuerat executor draconis: ut diri. ē.

p Posset. no. q̃ aliq̃ pcesserat. sz nõ talis q̃ ipedire posset. ⁊ erat rõ: q̃ fuerat facta ante acceptationẽ: ut patet. j. vñ cu. subiunctum.

q Premisse. indecise impetrate p illud. d. ad porez executorez suum.

r Publicate. vndep hoc videbatur dignitas affecta: ut. j. e. si capso: sed nõ est vex hoc casu: ut ibi dicam.

s Esset. sic. ē. de resc. cãte. ⁊ lz hoc si ignoret: ñ tñ ignorabat collatio nẽ p porẽ scãm añ vacationẽ ⁊ acceptationẽ nõ valere: ⁊ tõ allegatiões ignorãtie pax prosunt.

t Sine cura. ⁊ si hoc ñ fuisset adiectum de tali ĩtelligẽdũ erat ut. ē. c. li. ō pbẽ. cũ ĩ illis prio rñ.

u Videbat. male ĩtelligentib̃. subtiliter aũt ĩtuentib̃ hoc non videbat. ē. de transla. inter corporalia. §. i.

r Allegabat. pro parte ipsius. d. ad corroborandam exceptionẽ: vel defensionem suam.

y Non possit. ut. j. de priui. volentes. talia tñ priuilegia nõ extendũtur al snias ordinarioꝝ: nisi in casibus. ut. j. eo. ti. ne aliqui.

z Similiter. parum valet hec similitudo: q̃ alia rõ reformat pactum: ut patet. j. §. ex parte.

ꝫ Tẽpus. qõ ẽ duoꝝ mẽsiũ a tpe publicationis. postea ꝗo non valebit ignorãtiã allegare. ut ĩ auẽ. ut facte no. cõsti. circa pñ. ⁊. ē. ne clerici. ul'mona. sup specu. ⁊ hic adde qõ dixi in fi. sup data in vlti. glo. Jo. an.

ꝯ Priuilegijs. hec allegatio ĩtelligit fm rñsiones aduerse partis. j. e. §. ex parte. ⁊ poterat eẽ rõ: q̃ ꝯstõnes sunt penales. ⁊ sic ex se odiose: priuilegia gratiosa. ⁊ sic fauorabilia: ad hoc. j. de re iudi. odia: sed licet hoc p babile videat fm predictum. §. dz ĩtelligi.

ꝭ Spãle. quasi fm ĩtẽtionẽ allegãtis lfa p. d. directa priuilegium ẽ ofenda: ⁊ sic requirit epi sciẽtia: sed nõ est ita ut sequit. Jo. an.

a Absentem. cõtumaciter: alias ꝫ. iij. q. ix. per totum.

Alca de institutionibus.

B Bonifacius. viij.

Capitulum sede vacante lz beneficia ad epi collationẽ spectãtia cõferre non possit: tamẽ ad illa presẽtatos instituere potest. h. d. zen.

Et si capitulũ sede vacãte bñficia q̃ ad collationem episcopi pertinent ꝗferre ñ possit. Presentatos tamen a patronis potest admittere: si sint idonei ⁊ eos instituere: in beneficijs ad que fuerint p̃sentati. Licet ad epm si superesset: admissio ⁊ institutio huiusmõi pertineret.

Idem in eodem.

Non repellit defect sacramentorũ ordinũ presentatũ. h. d. zen.

Si is ad quem rectoris presentatio ĩ aliqua parochiali ecclesia noscitur pertinere quempiam nõ constitutũ in sacris presentet ad eã: ipsum dummodo alias sit idoneus ⁊ infra tempus a iure statutũ ad ordines quos ipsius ecclesie cura requirit: valeat promoueri ōcernimus admittendum.

Alca de concessione prebende ⁊ ecclesie non vacantis.

Innocentius quartus dilecto filio andree capellano nostro.

Si mãdet alicui, puideri de dignitate vacatura quã durerit acceptãdã ⁊ vacat dignitas quã ante acceptationẽ ordinarius cõferr: tenet ipsius collatio: ẽt si executor impetrãtis ante acceptationem fecerit reseruationem inhibitionez: ⁊ processus sup prima vacante. Jo. an.

Quia cũctis ⁊ ifra. Proponebatur itaqz pro parte tua quod cum predicta prepositura duz vacabat tibi per eum qui conferre potuit ipsam: collata fuisset: collatio huiusmodi canonica existebat maxime cum nulla p porẽ ipsũ: q̃ illaz ĩpedire posset: inhibitio processisset. Dicebat autem pars altera q̃ cuz premisse lfe sede carnoteñ. vacãte fuissent in capitulo publicate ac prefatus episcopus tũc de capitulo ipso esset: ibiqz presens existeret: ignorare non potuit mãdatum apostolicuz super conferenda memorato. d. prebẽda vel dignitate sine cura quã ipse duceret acceptãdam: cum primo in ecclesia ipa predicta vacaret alij fuisse directuz ⁊ sic p cõsequens facultatez sibi esse sublatã conferendi huiusmodi dignitatem: propter quod videbatur q̃ nec per se nec per alium p̃fatam propositurам curam nõ habẽtẽ animarum ãnexaz: q̃ primo post mandatum ipsum ĩ ecclesia predicta vacauit: potuerit alicui persone conferre: presertim cum iaz dictus prior eodem publicato mandato mox prefato. d. prebendam vel dignitatem curam huiusmõi non hñtẽ quã primo in eadẽ ecclesia vacare ꝗtigeret: ꝗtulisset: nec alias ẽt, put allegabat, pdesse poterat ipsius episcopi ignorantia ĩ hac pte: naz si alicui a sede apostolica cõcedat q̃ excõicari nõ possit: licz id forsitan suus ignoret episcopus: non tñ pp hoc eius ligat sententia: si quã proferat in eũdẽ. Similiter si alicui cõferẽdi prebẽdã aliquã tribuat a sede apostolica ptãs: ex hoc ipso videt q̃ sit episcopo cõferẽdi tunc eã penitus iterdicta facultas. Nec obstaret si forte obijceret q̃ lex seu constitutio vel mandatum nullos astringũt: nisi postquã ad noticiãz puenerint eorũdez: aut nisi post tẽpus infra quod ignorare minime debuisset: quia in priuilegijs ⁊ indulgẽtijs seu cõcessionib̃ spãlibus sec̃ existit: in quib̃ sufficit q̃ ad illorũ quibus cõceduntur noticiam perueniant: vt pz cum indulgetur alicui q̃ excõicari nõ possit: sicut superius ẽ expressum: ⁊ qdẽ cũ tribuitur alicui potestas cõferẽdi prebendã: videt, pculdubio ei cõcedi aliqd spãle. Adijciebat isuper q̃ cum snia stati arcet ẽt ignorantem qñ si cõtra prelatũ aliquẽ absentez

depositionis[a] sententia proferatur contractus quos iniuit ignoranter postea vt prelatus nullus robur obtinent firmitatis: in supradictis litteris irritum decernimus ⁊ inane quicquid super huiusmodi prebēda vel dignitate contra nostrum cōtigerit attentari mandatum: collatio quam idem episcopus post tale nostrum decretū: siue illud ignorauerit siue non de prefata prepositura per se vel per alium fecerat: non valebat[b]. ¶ Ex pte vero tua extitit replicatum: q̄ hoc de illis priuilegijs ⁊ indulgētijs equitate suadente debet intelligi q̄ vim suā habent: mor cum ad illos quibus cōcedunt perueniunt: ex quorum tenore liquido nosci pōt q̄ talis circa ea fuerit intētio ꝯcedētis: vtpote cum alicui conceditur q̄ excommunicari non possit: ex hoc enim euidenter apparet: alijs ipsum excommunicandi adēptam esse penitus facultatem: non sic autem si alicui conferēdi prebendā siue certā[d] siue incertam[e] tribuat potestas: non enim tunc esse uidetur tribuētis itētio: vt per hoc ei ad cuius donationem prebenda ipsa ptinet cōferēdi possibilitas adimatur[f]: nisi prius illi sibi notificet: q̄ eam velit p huiusmodi potestatem cōferre: aut ei collationem interdicat illius: vel postquam ipi notificauerit talē potestatem fore sibi concessam vacuum decernat ⁊ irritū[g] si secus de ipsa presumat: q̄[h] cum illi non amplior det potestas quam ipse romanus pontifex habeat in hac pte: sicut p eā quā obtinet ipse romanus pontifex facultas conferendi beneficiū vel prebendam nisi suā insinuet voluntatē alicui nō aufertur: similiter ⁊ p eam que taliter illi[i] ab ipso[k] cōceditur ei ad quem ipsius prebēde spectat collatio: priusquam insinuet ille sibi q̄ velit eā concedere: vel et cōferat si forte vacet: potestas non tollit conferendi: nisi forsan q̄ ipsam conferre nō possit: exprimatur in ꝯcessione huiusmodi potestatis: tunc enim talem concessionē fortassis ignoret: sua tamē collatio si postmodū prebendā ipsam conferat: nihil valet: cum satis super hoc concedentis intentio agnoscatur: sicut cum indulgetur alicui q̄ excōmunicari non valeat: vt in superioribus est preuisum. ¶ Subiunctum[l] etiam extitit q̄ cum memorato priori per prefatas litteras mandauissemus vt memorato. N. prebendam vel dignitatē sine cura quā acceptādā duceret: si vacaret tunc: vel quam primo vacare contingeret in ecclesia predicta cōferret: idē prior puidendi ei de prebenda vel dignitate ipsa nisi post[m] acceptionem ipsius nō habeat aliquā potestatem: vnde cum sepedicta ꝓpositura fuerit tibi antequā illam idem. N. acceptaret[n] prefati episcopi auctoritate collata: huiusmodi collatio talis[o] mandati nostri pretextu ēt si prius illud episcopus ipse sciuisset nō poterat vacuari: nōstrum autem in hac parte decretum ad prebendam seu dignitatem quā predictus. N. acceptaret referri[p] debeat: alioquin super incerto fuisset edictum: nec aliquem astrinxisset[q]. ¶ Sed extitit ex aduerso[r] responsum: q̄ ⁊ si prefatus prior iam dicto. N. prebendam vel dignitatem huiusmodi cum vacaret ante huiusmodi acceptationem conferre nequiret: idem tamen. N. prebendam uel dignitatem talem licite posset ⁊ libere acceptare: quare predictus episcopus prefatā prepositurā: cum nō prius eum requisierit an acceptare vellet eandem: cuiq̄ conferre non potuit: quinimo ipsius collatio cum idem. N. prepositurā ipsam postmodum acceptarit: irritari debet ⁊ concessio per iam dictum archipresbyterum[s] sibi facta debet stabilis permanere sicut cum legatum[t] alicui vnus ex seruis quem elegerit vel optauerit ⁊ heres ante optionem vel electionem illi[v] manumittit aliquem vel alienat ex illis: profecto manumissio vel alienatio irritatur: cedit q̄[x] ille legato si legatarius eum duxerit eligendum. ¶ Econtra vero pro parte sua propositum extitit: q̄ id in vltimis voluntatibus tenet: nec premissa in legatis futuris[y] quēadmodum in extantibus habent locum: quia nec etiam ad optandum seu eligendum ex illis[z] sicut ex istis potest terminus assignari ⁊ gravis inesset conditio: quoddamq̄ benda quam acceptauerit cum clausula decernentes: tunc acceptatione facta statim executor interponit auctoritatem suam prohibendo ne contra prohibitionem suam aliquid disponatur de illa prebenda: decernendo irritum ⁊ inane quicquid postea duxerit faciendum: cum hoc per illam formam sit ei cōcessum: nec valebit prouisio tunc facta ab eo ad quem pertinet illius prebende collatio: etiam ignorāte huiusmodi acceptationem ⁊ decretum. Ber.

a ¶ Depositionis: idē in inhibitione suspensione vel excōmunicatione videtur ad hoc de do. ⁊ contu. c. veritatis.

b ¶ Valebat: hoc verum esset si de certa prebenda vel dignitate mandatum fuisset: vel in casu isto post acceptationē. ⁊ h nō aduertit allegator. Jo an.

c ¶ Vim suam habent: priuilegium enim datū alicui statim vim suā habet cum peruenerit ad illum cui conceditur: ad hoc facit lex dicēs: q̄ scripsi seruo meo vt ī libertate moretur: non statim liber ē: sed tunc cum littera ad ipsum peruenerit. ff. de acquiren. pos. l. qui absē ti seruo in princi. sed non sic cum datur alicui potestas conferendi prebendam: vt. j. ver. non sic autem ⁊c.

d ¶ Certam: expressam vt non expressam: puta primam que vacauerit.

e ¶ Incertam: sicut cum dicitur prebendam conferas quam duxerit acceptandam: ut in casu nostro.

f ¶ Adimat. s. de prebē dis. dilectus. ij.

g ¶ Et irritum: no. q̄ executor qui habet potestatem conferendi potest interdicere collationem ei ad quem pertinet de iure ⁊ reseruare sibi collationem: ⁊ decernere irritum q̄ postea fieret sicut ⁊ legatus: de iure patro. cum dilectus. ⁊ no. de hoc de preben. c. vlti. ⁊ sic habes h tres casus in q̄bus prebenda afficitur. de his videbis. j. eo si capitulo ⁊. c. si soli. Jo. an.

h ¶ Quia cum illi: optima responsio: ⁊ fm Inno. papa enī prebendas omnes ⁊ dignitates conferre potest. s. de preben. c. ij. ⁊ tamen illi ad quos collatio spectat possunt illas ꝯferre nisi prius papa insinuet illis q̄ nō cōferant cum decreto: sic p talem potestatem datam executori non aufertur ei ad quem pertinet conferendi potestas nisi in litteris id dicat. s. q̄ conferre non possit.

i ¶ Illi: executori.

k ¶ Ab ipso ro. ponti. Jo. an.

l ¶ Subiunctū: pro parte ipsius an. cui scribitur.

m ¶ Post acceptationem intelligitur autem acceptare petendo per executorem suum sibi conferri beneficium quod poterat acceptare vel recipiendo illud sibi pīti collatum: vt in clemen. eo ti. cum ei quem. iij. rñ.

n ¶ Acceptaret: No. q̄ quando scribitur sub hac forma quam duxerit acceptandam: decernentes irritum ⁊ inane: executor ante illam acceptationem nil potest facere: ⁊ si fecerit nō valebit: tanq̄ super incerto prolatum. ar. ff. quod cuiusque vniuersi. l. item eorum. §. i. Si vero papa mandet alicui prouideri de prebenda quam duxerit acceptandam sine clausula illa decernentes: tunc tenebit collatio illius ad quem de iure ptinet anteq̄ ei nunciatur de acceptatione. Si autem papa mandat alicui prouideri de prebenda quam acceptauerit cum clausula decernentes: tunc acceptatione facta statim executor interponit auctoritatem suam prohibendo ne contra prohibitionem suam aliquid disponatur de illa prebenda: decernendo irritum ⁊ ianne quicquid postea duxerit faciendum: cum hoc per illam formam sit ei cōcessum: nec valebit prouisio tunc facta ab eo ad quem pertinet illius prebende collatio: etiam ignorāte huiusmodi acceptationem ⁊ decretum. Ber.

o ¶ Talis. s. quam duxerit acceptandam.

p ¶ Referri: Iz igitur dicatur in litteris decernētes ⁊c. nihil operatur decretum priusq̄ fiat acceptatio: alias decretum esset super incerto: prout sequitur. papa enim non vult q̄ statim assumat illud decretum suum vigorem: sed tunc cum acceptauerit tunc valet etiam si ille ad quem pertinet collatio ignorauerit acceptationem. quia tunc decretū sumit vigorem ⁊ ligat ignorantes: vt hic. ⁊. s. de preben. dudū secus enim est in casu vel decreto. qō ꝓhibz aliqd fieri: ⁊ qō cōtra factum fuerit cassat: quia statim ligat. xxv. q. iij. cōtradicimus. s. de elec. q: pp. ℣. aliter ⁊c. quando nō apponitur clausula illa decernentes. sepe locū habet regula illa: multa fieri ꝓhibentur que tñ facta tenēt: ō regulari. ad apostolicam. fm. b.

q ¶ Astrinxisset: concor. de. eo. n. cū ei quem. ij. rñso.

r ¶ Ex aduerso. s. ex parte draconis.

s ¶ Archipresbyter: cui prior qui erat executor draconis commiserat collationem prepositure: vt patet in integra: ⁊ viri in principio.

t ¶ Legatum: ponit tenorem legis. ff. de opti. leg. si cuī optio. Jo. an.

v ¶ Deditq̄: ille. s. seruus manumissus vel agnatus anteq̄ legatarius elegerit: legatarius ergo poterit illum seruum manumissum vel alienatum vendicare si voluerit. forsitan tunc ille alijs seruis melior erat: ⁊ heres legatario electionem auferre non potuit cōdē mō videbatur q̄ episcopus nō potuerit auferre electionem isti draconi ⁊ sic collatio archipresbyteri valere debeat. hoc intēdit h allegatio. sed non est vera. Ber.

x ¶ Vltimis. cōmunis responsio aduocatorum nostri temporis ad. l. inforciati. speciale ī vltimis voluntatibus. Sed dicant quare: vnde admirādo dicebat Hostien. dñe dñs nr ⁊c. si in vltimis voluntatibus hoc locum habeat: multo fortius in beneficijs in quibus est adhuc plenior interpretatio facienda. s. de dona. cū dilectus. Sed ñ aduertit q̄ ista non sunt talia beneficia que sic large sunt interpretāda: vt notauerat ō eleudum. ⁊ habes. s. de preben. q̄uis primo.

y ¶ Futuris: vt lego ticio vnū seruum nasciturum de grege quem eligere voluerit: ⁊ fuit huius mandati forma similis huic delegato. dum dicit. q̄ primo vacauerit quam duxerit acceptandā: legatū de presenti est. lego tibi vnū ō seruis meis quē elegeris. ī his a tpe adite hereditatis ītelligatur rei legate dñium fuisse legatarij. vnde nec seruū legatū sub condi. heres manumittēdo: facit liberū. ff. de manumis. l. seruū. z ¶ Illis: legatis de futuro ibi nō pōt ad eligendum terminus assignari: vt sequitur: iz in legatis de pīti bene assignat terminus lega

incongruū[a] videref si qñ manda
retur alicui de beneficio qđ duceret
acceptandum in aliqua prouincia
q̄ primo illud vacare contingeret
ꝓuideri oporteret ipsum ī singulis
beneficijs postmoduꝫ inibi vacan
tibus, prorogata nō absqꝫ periculo[b]
forsitan ipsorū collatione regri. vñ
cuꝫ sepe prefato priori fuisset iniun
ctuꝫ ut dicto. D. pbendā vel digni
tateꝫ quā acceptandā duceret si va
caret in ecclesia memorata: ul' quā
cito contigeret eam vacare sibi au
ctoritate apo. conferret: ⁊ ita eideꝫ
. D. circa futuras siue uacaturas p
bendas vel dignitates tales[c] ipsi⁹
ecclesie optio data esset: non pote
rat ꝑ hoc memorati epi in illis: qñ
uacarent collatio impediri: nisi for
san cū aliquaꝫ ex eis vacare conti
geret illam ipse. D. priusquā eam
cōferret eps acceptaret[d] vel etiā ni
si ante uacationē alicuius ipsarum
vacaturarū ex his primam vel ea
omissa ex aliqua cā[e] ulteriorē duce
ret acceptādā: quia taliter accepta
tā eps postmodū conferre nō vale
ret. ¶ Nos itaqꝫ tā tuis q̄ pfati
. D. rōnibus pleni⁹ intellectis qa se
pedictaꝫ ppositurā ad te nouim⁹[f]
pertinere: ipsam tibi habito fratrū
nostrorum consilio adiudicare cu
rauimus[g]: ipsi. D. sup ea ppetuū si
lētiū iponentes. B Oni. viij.

¶ Omnis promissio per quam datur via ad beneficia vacatura ē reprobata. Jo. an.

Detestanda[h] iniquoruꝫ puersitas abstinere nesciens a vetitis nec gaudere debito modo cōcessis[i]: digne plerunqꝫ officium excitat psidētis ad ea que iusta fuerāt consideratione ꝯcessa: cū in abusū ea vergere circūspicit discretione preuia reuocanda[k]. ¶ Sane lꝫ oliꝫ fuerit canonica constitutione decretum[l] q hi qui promittunt aliquib⁹ de bñficijs ecclesiasticis: cum poterunt vel cum facultas[m] se obtulerit prouidere: prouisiones suas facultate se offerente debeant adimplere: qa tñ sicut experiētia[n] docuit ꝑ ꝓmissiones huiusmodi que ꝑ importunitateꝫ nimiā ꝑ quā non concedēda multotiens ꝯcedunf[o]: ⁊ ꝑ ambitionē improbaꝫ ut plurimuꝫ extorquenf: aperif via sub tali paliatione verborū ad ꝓmittenda dānabiliter contra late.[p] cō. beneficia vacatura: mortis aliene votū igerif: ⁊ ecclesijs ac prelatis ⁊ psōis ecclesiasticis grauamina plurima inferuntur. ¶ Nos malis huiusmodi ⁊ aiarū piculis occurrere cupientes ꝓmissiones easdeꝫ ⁊ aliaſ quaſcūqꝫ sub quouismodo aut forma[q] verborū decetero[r] faciendas: ꝑ q̄s directe vel idirecte[s] aperire via valeat ad bñficia vacatura auctoritate apo. penitus reprobam⁹: ⁊ oīno viribus vacuamus: decernentes per eas[t] vel ipaꝝ aliquā ad ꝓuidēduꝫ alicui nullū deinceps quomodolibet obligari. I Dem.

¶ Habens litteras apostolice sedis super primo beneficio dignitate vel prebēda qđ duxerit acceptādum: certuꝫ acceptare nō pōt: sed primum quod vacabit: vel ex causa secundum: vel vlterius poterit acceptare: reseruatiōes processus ⁊ decreta cōtra hoc facta non valent. Jo. and.

Ne captande[v] aliene mortis occasio ex benignitate grāꝝ sedis apostolice tribuatur[x]: ¶ Declarandū duximus: q is cui ab eadem sede vt ei prouideatur d pbēda dignitate vel psonatu aut alio beneficio in aliqua prouincia diocesi vel ecclesia: quem[y] seu qđ[z] duxerit acceptādū: certis sibi sup hoc executoribus[&] deputatis gratia noscitur eē facta. ¶ Licet in genere[ꝯ] primū personatuꝫ dignitatē prebēdā seu beneficiū in eadeꝫ prouicia diocesi vel eccl'ia vacaturꝫ. ¶ Aut secundum seu vlterius si rationabi

tario ad eligendum assignabit enim pretor sibi terminum vt eligat qđ si nō fecerit heres poterit seruos vendere. ff. de opti. le. l. mancipiorū. ⁊ l. si tibi. in prin. ⁊ l. si optio. §. vlti ad hoc facit de resti. spo. frequens.

a ¶ Incongruū. ī. e. executor.

b ¶ Periculo. in beneficijs ergo leditur respublica: in legatis priuata: in quibus ⁊ testator quaꝫ vult legem sine alicuius iniuria potest imponere. C. de sa. san. eccl. l. i. io. an.

c ¶ Tales. s. sine cura.

d ¶ Acceptaret: no. q ille pro quo scribitur sub hac forma pōt acceptando sine pñtia ⁊ collatione executoris impedire collationem episcopi: qđ verum si est ibi clausula decernentes ⁊c. vt superius dictum est si ergo vigil ille pro quo sic scribitur: vt ordinarium in acceptādo preueniat. ad idē. ī. e. ne captande. in fi. ⁊. ff. de his q̄ in frau. cre. l. pupillus in fi.

e ¶ Causa. ergo sine causa non pōt vt diri. ī. eo. ne captande. ⁊ vna acceptata non poterit aliaꝫ acceptare. ff. de opt. leg. l. apud aufidium. nisi fuisset deceptus: vt q debebatur alij ⁊ ignorabat: vel pro dignitate simplex beneficium acceptauit.

f ¶ Nouimus: ipsum ergo mouit iusticia non carnalitas. ⁊ est hoc contra quosdam hypocritas: qui vt videantur iusti pronunciant contra suos.

g ¶ Curauimus: quia collatio tibi facta preuenit acceptationē draconis.

Detestanda. Diuiditur in tres partes secundum Jo. mo. In prima ponit exordium. Secundo ius antiquum vel sequelā ipsi⁹ ibi: sane. Tertio illud reuocat ibi: nos. Do.

h ¶ Detestanda: emanauit h decre. ad correctionē decre. s. eo. accedens. ⁊ ad declarationem ⁊ approbationem eorum que ibi tangebāt Inno. ⁊ Ho.

i ¶ Concessis: fuerunt hec verba sumpta de canone. xlvij. di. virum catholicū. ibi dicit mens auida potētie nec abstinere nouit a vetitis nec gaudere concessis: nec adhibere pietati consensum: nam: vt dicit canon. mens cupiditati alligata cito deuiat a vero. lxxxiij. di. nihil ⁊ xcvi. di. bene qdeꝫ ⁊ alibi: oīuꝫ maloruꝫ radix ē cupiditas. xlv. ij. di. bonoꝝ. de pe. di. ij. qa radix ad h de ꝯsti. nā cōcupiscētiā

k ¶ Reuocāda: ad hoc optime lxiij. di. §. verū. s. de consang. ⁊ affi. nō debet: de deci. suggestum. vbi ⁊ priuilegium reuocatur cū tendit ad noxam.

l ¶ Decretuꝫ. s. eo. ti. accedens

m ¶ Facultas: antiquis iuribus generalior visa fuit hec forma q̄ illa cum vacabit: qa multis casibus pōt se facultas afferre q non est mors canonici expectāda: sed vt dicebat. Hosti. in decre. accedens ēt potest beneficiuꝫ pter morē vacare: puta renunciatiōe depositione prebendarū diuisiōe ⁊ similibus modis. vñ vtrobiqꝫ videbatur mala intentio esse posse: vñ voluit dicere q volūtas ibi erat ꝓ ratione: sed hec lr̄a supra posita. iusta fuerunt ꝯsideratiōe ⁊c. dicit ꝯtrariuꝫ: vnde oꝫ dici q rōne generalitatis licebat olim: qđ specialiter ⁊ expresse nō licebat: ad hoc de offi. or. si sacerdos. ⁊ qđ ibi no. ⁊. xxiij. di. q̄q̄. ⁊. ī. c. proxi.

n ¶ Experientia: que est efficax magistra rex: de elec. q̄ sit. cuꝫ suis concordan.

o ¶ Cōceduntur. s. de rescrip. c. vlti. e. li. ⁊. s. de pur. ca. cū in iuuētute. ī. de re. do. c. i. C. de pe. bo. subla. l. i. li. x. ⁊ ē. ibi importunitas ambitiosa ⁊ ñ ambitiosa vt diri de rescrip. c. vlti.

p ¶ Laterañ. s. eo. c. ij.

q ¶ Forma vboꝝ. puta cū ī genere ꝓmittif ecclīasticū bñficiū vt. no. s. e. accedēs

r ¶ Decetero: ad preterita ergo nō extēditur hec cōstitutio: tuꝫ q nō ē iuris veteris declaratio. imo correctio: tum q de preteritis non cauetur in ea ad hoc. s. eo. li. de ꝯsue. c. i. de offi. le. c. pe. ad fi. ad h. xxxij. q. iiij. dixit sara d ꝯsti. c. ij.

s ¶ Indirecte: nūqd oīa indistincte reuocata dicentur per que via paretur ad uacaturas: sicut receptiones canonicoruꝫ: ⁊ sic sit reuocata decre. s. de prebē. relatū: de ꝯces. prebē. cū super. ⁊ reseruatiōes de iurepa. cū dilect⁹: Dico q nō: vnde breuiter dic q aut recipitur quis in canonicū simpliciter: aut recipitur ⁊ promittitur sibi de prebenda cuꝫ se facultas obtulerit prouideri aut non recipif sed solum ꝓmittitur sibi de prebenda prouideri cū primo vacabit: aut promittitur prouider: de prebenda cū primo se facultas obtulerit: vel cū poterit vel simpliciter. ī primo casu valet receptio ex cuius vtute dꝫ hr̄e prebēdā qđ est verū nisi sit ibi expectans auctoritate pape. s. de pbē. hi. q. ⁊ secūdo casu ēt dꝫ hr̄e prebēdā nō ex virtute promissionis: sꝫ ex virtute receptionis. ⁊ sic intelliganf ꝯria relatuꝫ ⁊ cū sup. in tertio casu. s. cū nō recipitur: sꝫ simplr̄ prouideri ꝓmittitur de pbēda cū vacabit nō tꝫ ꝓmissio: vt. s. eo. ex tenore ⁊. c. ij. Si vero nō recipif: sꝫ ꝓmitinf prouideri de pbēda cuꝫ poterit ꝓmittēs sm̄ iura āntq̄ obligat⁹ erat sm̄ h noua nō: vt h video. ⁊ q per h vbū indirecte nō sit reuocata expectantiuꝫ receptorū ꝓuisio ꝓbaf ex eo: qa vitanda est q̄tū fieri pōt iuriūꝫ correctio. s. e. li. de ele. cū expediat. cum suis concor. h autē nil de expectatiōibus sꝫ solū d ꝓmissionibus dr: qđ etiā quadruplicatū est in textu: ⁊ sic hoc ius correctoriū nō habilitemus. Scđo qa hodie videm⁹ ꝯfirmationes receptionum emanare a curia sicuꝫ oliꝫ. lꝫ aqbusdam audiuerim q tales ꝯfirmationes nō cōcedit cācellaria per formaꝫ iusticie nisi eas papa cōcedat ꝑ formaꝫ grē. Sed certe his rōnibus ⁊ ꝑ formā iusticie saltē iudices ꝯcedi deberēt. s. cum clausula ne inane canonici ⁊c. Tertio quia eadē rōne se queref reseruatiōes legatoꝝ sublatas: qđ est falsum. s. e. li. de offi. le. c. iij. ⁊. iiij. Cōcludo ergo breuiter: vbi ex sola ꝓmissione quis expectat: non valet ꝓmissio vt hic: sꝫ vbi ex receptiōe vel reſuatiōe secus: vt ī pdictis iurib⁹: q casus illos non tangit h decre. Jo. an.

t ¶ Eas. s. ꝓmissiones.

Ne captande. Primo premitit ꝯstitutionis cām. Scđo subdit constitutionē ibi declarandā ī q̄ ponit thema ī quo soluit duo dubia affirmatiue ⁊ tertiū negatiue. ꝓmū ibi: lꝫ: scđꝫ ibi: aut: tertiū ibi: certū qđ: tertium ꝓsequif ibi qđ si. Do.

v ¶ Ne captāde: ⁊ fuit tracta hec decre. d decre. extrauaganti. eo. ti. que incipiebat. lꝫ alias audiuimus. ⁊. v. lꝫ in genere additus est. ⁊ emanauit hec decre. ad declarationē decre. s. e. qa cunctis. §. pe. in fi. ⁊ eoꝝ q̄ ibi no. Inno. ⁊ Host. ⁊ q̄ no. cōpo. d rescrip. capitulum versus finē. ī. §. itē qrif q̄liter fiat ⁊ qñ fiat acceptatio. Jo. an.

x ¶ Tribuatur: cōtra cōciliū lat. ⁊ contra decretalē ꝓmā. s.

y ¶ Quē. s. psonatū: alias quā. s. pbendā vel dignitatē. Jo. an.

z ¶ Quod. s. bñficium.

& ¶ Executoribus: siue ad prouidendū siue ad compellendū non curo lꝫ alias distinguatur. ī. c. pri.

ꝯ ¶ In genere: ⁊ sic lꝫ in genere quod non lꝫ in specie: ⁊ interdum est econ

lis causa[a] subsit valeat acceptare: Certum tamẽ & expressum prius quã vacet acceptare nõ põt. Nõ si fecerit: etiã si p executores ei[9] fm acceptationez huiusmodi facta fuerit reseruatio inhibitio variisqz processus ac snie promulgate: tam acceptatio ipsa qz pcessus virib[9] careant[b]: nec aliqz obtineãt roboris firmitatez: imo nisi acceptator ille dignitatem prebendaz personatũ seu beneficium taliter[c] acceptatum & reseruatũ p collationẽ vel institutionem postmodũ factam d vacãti iam adeptus: vel ius in ipso[d] fuerit acquisitũ: per cũ ad quez eiusdẽ psonatus dignitatis prebende aut beneficij collatio seu prouisio pertinet dictis acceptatione ac executoz processibus inde secutis nequaquã obstantibus de illo vacante libere poterit alij puideri[e]. Idem.

Sine speciali mandato nõ inhibet executor generaliter collationẽ beneficiorũ prouincie: spãliter do reseruat primum & inhibet vlteriorem non sine mandato: nec tunc tenet collatio contra facta.h.d. Do.

Executor[f] super prouisiõe alicuius a se.ap.p generales litteras in aliqua prouincia[g] deputatus prelatis & alijs: ad quos beneficiorum in eadem prouincia spectat collatio: ne ad prouisionez aliquorum pcedãt: donec illi pro quo scribitur sit prouisum: nõ põt generaliter inhibere. Nisi expresse[h] in ipsis lris facultas huiusmodi inhibitionis concedat. Potest tamen reseruationem & eisdem inhibitionez facere specialẽ de primo: vel si hoc illi ex beneficio competat litterarum de secundo vel vlteriori beneficio inibi vacaturo eidem clerico conferendo. Quod autem cõtra talem[k] reseruationem & inhibitionem ab eo ad quem beneficij reseruati collatio pertinebat fuerit attentatum non tenet.

Idem.

Si mandet capitulo vt me recipiant in canonicum & prebendaz conferant: cuz id pertineret ad eos dato executore ad prouidendum per solam presentationem factam capitulo affecta est prebenda: & executor negligente capitulo infra terminum per eum statutum me recipere & prebendam conferre nõ vocato capitulo id exequi poterit. Joannes an.

Si capitulo[l] alicuius ecclesie cũ ad ipsum canonicorum receptio ac prebendarum collatio pertinebat[m]: ut te in canonicum recipere: ut tibi de prebenda si tunc vacaret inibi prouideret: uel cum se facultas offerret: ac executori qui eodem capitulo negligente mandatum apostolicum exequatur[n]: directa fuerint scripta nostra. Per solam illorum[o] presentationem capitulo[p] ipsi factam[q]. Absqz alia etiam executoris insinuatione inhibitione seu reseruatione beneficium pro quo tibi conferendo[r] scriptum extiterat: adeo est affectum[s] q de illo alteri facta collatio non obtinet firmitatem[t]. Immo si capitulum infra terminum competentem[v] sibi ab executore prefixum mandatum apostolicum ei pro te directum inquantuz poterit[x]: non duxerit adimplendum: ex tunc[y] in ipsum executorem potestas prouisionis huiusmodi transferatur: et executor ipse canonicatum incontinenti poterit tibi dare ac prebendam etiam sine alia capituli vocatione[z] vel monitione si vacat: vel cum obtulerit se facultas.

Idem.

Si soli ordinario uel soli executori ad compellendum: vel ordinario & tali executori sit scriptuz per presentationem talis mandati non afficitur prebenda: nisi in litteris esset decretum: aut executor

uerso: quod dic: vt.s.de offi.or.si sacerdos.xxiij.di.ff.
a Casus subsit: nota ergo q ille pro quo scribitur de prebẽda acceptãda põt primã acceptare: sed nõ vlteriorẽ nisi ex causa: vt.s.e.qz cunctis ad fi. &.j.c.pri. Sed que potest esse cã: forte prima debetur alteri: vel dubitat an debeatur. ad hoc.xxiij.q.i.quid culpatur. ad fi.
b Careãt: nota casum in quo snia excõicationis nõ ligat: alios videbis.j. de sen.ex.presenti.
c Taliter.s.certum & expressuz vel secũdũ vel vlteriorez sine cã. Jo.an.
d In ipso: super hoc vide quod habuisti .s. de preben.si is cui.&.c.se.&.j.e.c.vlti.
e Prouideri: non ergo necesse habet expectare q ille acceptet vel sibi terminum ad hoc concedere.vt.s.e.qa cunctis .§.penulti.

Executor. Primo ponit dictũ negatiuum & ipsius casum exceptum ibi: nisi. Secũdo ibi põt.ponit affirmatiuũ cũ suo decreto ibi: qõ autem. Do.
f Executor. fuit tractatum decre.de extrauaganti q incipiebat.e.ri. sicut ex pte &.§.põt: tñ addit[9] fuit.& emanauit ad declarationem eorum q pria.
g Prouincia: idez puto de ciuitate diocesi vel ecclia ppter candẽ rõnez ad hoc.s.e.c. proxi.&.j. proxi.rñso. Sed dic contra: vt hoc verbum iferi[9] ẽt repetitũ aliqd operetur .s.de deci ad audientiaz .j.de priuil.si papa.§.i. & in fi.ad idez.s.e. quia cunctis.§.pe. nec est eadem rõ: cũ grauius sit totã puinciã ipediri qz diocẽ. vel ecclesiã .vi.q.iij. scitote. ad hoc.s.e.li.de pben .quãtis.i.&.ij. rñ.
h Expresse: rõne ergo expressionis hoc tunc poterit: ad hoc.s.de offi.d leg.c. vlti.§.vices. & de pcu.c.i.& vlti. Jo.an.
i Huiusmodi scilicz generalis: de qua supra dixerat.
k Talẽ.s.specialem: de qua dixit in pri. responso.nã qõ fieret cõtra generalem valeret.cum illa nõ teneat: vt.s. dixit. ad hoc.s.c. proxi.

Si capitulo. Hec est notabilis decre.& quotidie praticabilis. Primo ponit formam gratie: cuius sunt duo dubia. Primũ qñ afficit.scdz qd sit offiñ executoris: pmũ soluit ibi p solã.& solutionẽ expõit ibi absqz. Et ad scdz rñdet ibi: imo. Et incidens dubium soluit in fi. Do.
l Si capitulo: hic determinat decre.s.e.pposuit.& corrigit opinio glo. ibi no.in glo.que incipit. Inno.in fi.in qua gl.dicit Ber. q celestinus illi fecit iuriã: cũ collatio pbẽde per capitulũ sibi facta valeret: potuit tamẽ id facere de plenitudine ptãtis. Approbat autẽ opinio Inno.ibi no.& quã ibi recitat Hosti.& opi.pe.de samp.& abba.qui posuerunt in illo .c.casuz fm istud.c. & compost.etiam dicebat hunc verum itellectũ.s.de rescrip. capitulum in glo.magna.v.si vero ordinario. Jo.an.
m Pertinebat: de spãli priuilegio vel prescripta cõsuetudine: alias secus.s.de elec.cũ ecclesia.j.ti.pri.c.vno.j.de reg.c.vlti.
n Exequatur: istud ẽ qd soluit ptrarietatẽ.j.pri.decre.qz hic executor datus fuit ad puidẽdũ: ibi ad pellẽdũ tñ. Et si qras q ibi sit rõ hui[9] diuersi iuris. So.ẽ in pmptu.qz i primo casu cũ dat papa executorẽ ad puidẽdũ: vt ad se vel ad suuz executorẽ puisionẽ reuocare: & sic p ?sequẽs ordinario adimere: ad h de appella.vt nostrũ.sed vbi dat solũ ad cõpellẽdũ: tũc ptã tẽ ad se nõ reuocat nec adimit: imo potius pene ipsuz pmittit dũ vult ipsuz ad puisionẽ pelli. Jo.an.
o Illoz: nũquid reqrit q scripta directa executoribus psitent capitulo an sufficit q psitent ipsi[9] capituli lre.i.sibi directe: lz sit cautius & illa presentari: puto tñ sufficere si ipsi capitulo presentent littere ad eum directe hoc verum si de mentione pape per ipsas pz lras: facit cle.ij.vt lit.pen. puta qa i lris directis caplo dr noueritis nos.t. mandasse vt vobis negligentibus mandatum nostrũ exeq nõ postponat: i hoc casu vel simili credo sufficere: si he lre fuerint psitate. Si autẽ p lras capituli de datione executoris & q sit ad puidendũ nõ appet: tũc credo necessariũ executorũ lras capitulo presentari: hoc vr sensisse compost.in.v.s.dicto.&.v.se.
p Capitulo: no.qz si sit psentatio lraz capitulo & postea vacet vel tunc vacabit pbenda iã ẽ affecta ẽt anteqz executorib[9] sue lre psententur: hoc sonat h lra.
q Factã: qro quõ fiet h psitatio capitulo reqrat illum qui hz cõuocare capitulum vt ipsuz cõuocet vel p sonũ cãpane: vel per aliũ modũ i ecclia solitũ: si aũt se includerent vel impedirẽt ne fieret psatio pinde est ac si psitatio esset facta: ad instar eius q latitat vel impedit q citari non possit.s.vt lit.nõ cõtest.qñ.§. porro.poterit ẽt cõpelli p executorẽ ille q hz conuocare caplm: vt ipsuz puocet: vel ipse idez conuocare: lz pmũ tut[9] sit: ad hoc de of.deleg.pterea. Si ãt aliq venerint aliq nõ: dic q sufficit psitare decano vel ei q ibi ẽ maior & his canonicis q cũ eo sunt psites: ad hoc vt capitulo adimat ptãs vt hic dr: nec reqritur q probet q maior pars psis ibi fuerit: i dictis enĩ citatiõibus & denunciationibus vniuersitati faciẽdis sufficit q i loco cõgruo corã maiorib[9] & alijs ibidem inuẽtis publice pponatur.xvi.di. qõ dicitis.s. de postu.c.i.& in hoc cõcordãt doctores.s.d ele. bone. Et si diceres q de necessitate hẽt probare q maior ps ibi fuerit presens: pone q maior ps nolit cõuenire q nec libẽter ad talia cõueniunt: his ergo q vocati veniunt fiat presentatio & satis ẽ. Sed si collatio pertinet ad duos: puta ad euz & ad capituluz: nũquid p presentationẽ alteri factã adimitur vtriqz potestas: dic q sic fm cõpost. qui hoc notat in predicta glo. vsi. Item qd si collatio.ex quo eniz ptãs adimit vni: sine quo ali[9] cõferre si põt: ergo & alteri sicut & vno ex plurib[9] arbitris vel iudicib[9] ipedito alij pcedere nõ psit.s.de of.dele.vno.ff.d arb. si in tres.&.l.se.ad hoc facit lex q dicit q sufficit denũciatio facta vni ex illis q habẽt domuz cõem.ff.de noui operis nun.l.de pupillo.§.si pluriuz res. Jo.an.
r Conferendo: secus si fuisset scriptum de eo q duceret acceptanduz.s.eo.quia cunctis.&.c.ne captande.
s Affectũ: lz sit affectũ: nõ tñ hz ius i dignitate vel pbẽda vt archidiacon[9] vl pbedari[9] dici possz.lz hz ius ad eã: vñ & fnocatoria ibi locũ hẽt.j.e.t.c.vl.io. an.
t Firmitatẽ.s.s.e.li.d rescri.tibi q.i.rñ.i fi.ibi ñ scribebat.caplo: sed soli executori q ẽt ptim erat ad cõpellendum ptim ad puidẽdũ. Hic do scribebat caplo & executori puidendũ & iõ plus opat h q ibi simplex psitatio lraz. Jo.an.
v Cõpetẽtẽ: als posset appellari: vt.s.d dilatio.c.i.& sic no.executorez psigere terminũ si.s.de prebẽ.si tibi absẽti. x Poterit: vt ex nunc recipiãt i canõicũ cũ poterunt puidebũt de pbẽ. y Extunc: extremuz tps designat.ff.d cõdi.& demõ.l.si is.§.cũ ita.& h intelligo d executore q h hẽbat i mãdatis vt.c. negligẽte exeqret. Si ãt simplr cẽt dat[9]: puta qz soli executori cẽt scriptũ: nunc non hẽt necesse negligẽtiã expectare: & facit qõ dicã.j.c.proxi. z Uocatiõe: h te-

nebat cōpo. in p̄dicta glo. §. sed quid postq̄ executor. Et lȝ de canonicatu hoc satis videretur: tamē de prebēda cōtrariū videbatur: q: lȝ capitulū fuerit negligēs in vno: nō in alio: q: diuersa sunt mādata: vnū de recipiendo: aliud de cōferēdo: ad hoc de dolo ꝛ cōtuma. cum dilecti: sed ex quo fuit negligens in vno iam p̄sumitur in reliquo ad hoc: de presum. scribā. ꝛ optime. s. e. ti. ꝺ dolo. ꝛ cōtu. cū q.

Si soli. Primo ĩungit tres casus quibus littera beneficialis non afficit. Secundus ibi: aut executor. Tertius ibi aut soli. Secundo ibi: nisi nos ponit alios tres casus quibus afficit. Secundus ibi aut executor. Tertius ibi: vel nisi. Do.

ille insinuasset: ꝛ interdixisset maxime cuȝ decreto: vel ratione mandati iam esset facta receptio ad canonicatum. In his casibus vel ipsorum altero affecta est prebenda ita q̄ collatio alteri facta non tenet Joan. an.

Si soli[a] ordinario[b] pro te beneficiando executore non dato vel ordinario ꝛ executori: vt eum ad faciendu ȝ quod mādatur compellat[c]: aut soli executori ut tibi faciat de canonicatu ꝛ prebenda vel alio beneficio in certa ecclesia diocesi seu prouincia ꝓuideri[d] mandatum apostolicum sit directum: p talis presentationem mandati ordinario ipsi factam: lȝ si contra faciat puniendus existat[e]: ei tamen potestas sic non adimitur[f] conferendi quin teneat alteri facta collatio ab eodem. Nisi nos in gratia tibi facta decreuissemus irritum ꝛ inane: quod fieret contra[g] ipsam: Aut executor huiusmodi ordinario suam insinuans[h] potestateȝ: ne alteri conferret beneficiū de quo tibi soli est s̄m tenorem huiusmodi mandati ap̄lici ꝓuidēdū iterdixisset[i] eideȝ: p̄sertiȝ cū iterpositiōe decreti: Uel nisi tu iuxta dictum mandatū esses in canonicū iā[k] recept⁹: tūc[l] .n. p̄bēde collatio alteri fcā firmitatē[m] aliq̄ȝ nō h̄ret. I Dez.

a Si soli. emanauit ad declarationē decre. s. de prebē. dilectus. ij. ꝛ. iij. ꝛ eoꝝ que ibi no. p Barto. ꝛ modernos: ꝛ eoꝝ q̄ plene no. cōpost. s. de rescri. capitulum. in glo. magna ad fi. ꝛ ad correctionem pro pte eorū q̄ no. s. de prebē. c. vlti. Jo an.

b Ordinario. per ordinariuȝ intellige illū ad quē collatio pertinet: ꝛ in hoc casu intellige. s. de preben. dilectus. ij.

c Cōpellat: secus si fuisset datus ad prouidēdū. s. e. pri.

d Prouideri: de hac forma no. s. de rescrip. abbate. s. de preben. pro illorū de conces. preben. cum nostris.

e Puniendus: de preben. dilect⁹. ij. de offi. dele. prudentiam. §. adijcimus.

f Adimitur: rationem diri. s. e. prori.

g Cōtra ipsam: ꝛ tūc etiā ante presentationem litterarum affecta est: in casu. s. de rescrip. tibi qui. §. quinimo: alias nec per presentationem afficit: vt h. Jo. an.

h Insinuans. s. eo quia cunctis. §. ex parte.

i Interdixisset: Nota reprobatā opinio. Ber. no. s. de preben. c. vlti. vbi dicebat q̄ executor dat⁹ ad cōpellenduȝ nō poterat iterdicere: ꝯpost. s. ĩ p̄dicta glo. allegabamus decre. q: cunctis. §. ex pte. sed in ꝓuisore loq̄t: sed illud vicinū ē mandato. vn̄ satis mādatū intelligitur. s. de elec. ĩ causis. ff. iudi. sol. iam tn̄. §. in h.

k Jam receptus: tūc enim negociū prouisiōis faciende de preben. post receptionem vacāte est deuolutū ad papā: ꝛ sic capitulo ademptum. vi. q. ij. dudū: ꝺ ap. vt nostrū. de of. le. lȝ. de p̄ben. iter cetera. vbi negocio permutatiōis p̄bēde ad papam deuoluto non valuit collatio ordinarij. de prebēda que pmutari debebat.

l Tunc enim. s. in his tribus casibus vel altero coꝝ. s. cum erat decretum cum executor inhibuit: vel cum iam facta erat receptio.

m Firmitatem: ad plenā ꝛ breueȝ indaginē veritatis huius materie p̄mo vidēduȝ est de expectantib⁹ qs alteri preferatur. secundo que gratie p̄bendas afficiāt. Ad primum distingue: aut vterq; expectat auctoritatē ap. aut alter tn̄: aut neuter. In primo casu subdistingue: quia aut vtriq; collatus est canonicatus a papa aut vtriq; mandatur ꝯferri: aut alteri est collatus: alteri ꝯferri mādat. Si vtriq; collatus est canonicat⁹ a papa: si appet qs p̄mo ĩpetrauit ille prefert: quātūcunq; secundo impetrans primo suas presentet litteras ꝛ primo recipiatur: de preben. c. li. eum cui. ꝛ sic debet intelligi ꝺ rescrip. capitulum sancte crucis. hoc fallit ĩ casib⁹ in quibus prefertur secundus impetrans. Primo si p̄mus fuit negligēs petere p̄bendā sibi debitā. s. e. li. de prebē. si clericus. §. verum. de rescrip. tibi q in fi. Secundo quando debetur dignitas secundo que habet prebendaȝ annexā. s. de preben. q: sepe. Tertio quando secundus ex se hȝ prerogatiuaȝ. s. de p̄ben. c. pe. Quarto quando secundus nō ex persona sua: sed ex persona tertij impetrantis super primū prerogatiuam hȝ. ĩ. c. pri. Quinto si vacauit sacerdotalis p̄benda: ꝛ secundus est in etate ꝛ nō primus. s. de preben. ei cui. quod tamē sane intelligas prout ibi dixi. Idem putant quidā in casu decre. eo. titu. si pauper: sed dic vt ibi dixi: hoc cum apparet quis primo impetrauit. Si autē non apparet ex data vel alio modo quis primo impetrauerit aut alter preuenit in presentādo: aut ambo cōcurrūt: si alter preuenit ille prefertur: si autē ambo concurrūt: ille vel illi vel ipsorū maior pars ad quos collatio ꝛ receptio spectat: alterum eligere tenentur ꝛ ille solus admittetur vel alteri p̄fertur: nisi papa vtriq; voluerit prouidere vt. s. de rescrip duobus. ij. rn̄. si auteȝ neutri collatus sit canonicatus: sed vtriq; cōferri mandatur: aut constat quis primo impetrauit: aut non. Si non constat tunc dic vt. s. p̄xi. dixi: quādo vtriq; collatus erat per decre. de rescrip. duob⁹. ij. respon. si constat: aut mandatur vtriq; pure ꝯferri: aut alteri sub conditione alteri pure: aut vtriq; sub conditione. Si constat quis primo: ꝛ mandatur vtriq; pure ꝯferri: datis executoribus ad prouidendum: si primus primo presentauit: ꝛ primus fuit receptus adhuc indistincte prebenda vacante post receptionē p̄mi: vel etiā ante si adhuc nō erat collata secundo prefert primus impetrans: de rescriptis tibi qui. i. responso. si autem tempore receptionis primi iaȝ erat p̄benda collata secundo aut in l̄ris primi erat decretum: ꝛ tunc indistincte prebenda illa primo debetur. s. eo. li. de rescrip. tibi qui. §. quinimo. aut non erat decretum in l̄ris. ꝛ tunc aut executor insinuauit reseruauit ꝛ inhibuit maxime cum decreto: aut non primo casu prebenda vacans post reseruationem ꝛ insinuationē collata secundo primo ꝛ non secundo impetranti debetur: vt e. c. idē quoq; in secundo casu potietur p̄benda sibi collata secundo impetrans primo presentans: vt. e. ti. tibi qui. i. responso. in fi. Quod autē dixi primo impetranteȝ p̄terq̄ hoc vltimo casu p̄ferri: intelligas sane: vt ēt preferatur secūdus in casib⁹ quos. s. pri. parte notaui. Si vero mādatur alteri sub conditiōe alteri pure conferri: si prima est pura secunda conditionalis: idē quod. s. si vero prima g̃ra est cōditionalis: puta vt prouideatur si accesserit consensus capituli: si secundus pure impetrans priusq̄ consensus accedat a papa vel executore suo obtineat, canonicatuȝ p̄fert primo: alias p̄fert p̄mus. s. de rescri. si pro te. Si vero vtriq; mandat sub ꝯditione conferri: puto in hoc casu q̄ qui primo ad prouisionem ꝛ conditionem peruenerit ille preferatur in assecutione prebende tunc vel post vacantis. ar. predicte decre. si p te iaȝ enim dies date ad diem conditionis refert ad hoc. s. de ap. preterea de voto lȝ. de condi. ap. sup eo. Si uero non apparcat qs primo ad cōditionē puenerit: satis esset seruandum qd̄ dicitur. s. de rescrip. c. pe. Si autem canonicatus alteri collatus est: alteri cōferri mandatur: aut primo impetranti collatus est: secundo vero conferri mādatur: aut ecōuerso: aut ignoratur quis primo impetrauerit. in primo autē casu dubium non ē primo impetrantē preferri de preben. cum cui. In secundo adhuc primus impetrans prefertur secundo. s. de rescrip. tibi qui. de preben. si apostolice. ad fi. quod verū puto nisi in casu quo. s. dixi ex duobus qbus mandatur ꝯferri secundū p̄mo preferri. de rescrip. tibi q. i. rn̄. in fi. si autē nec ex data nec alio modo apparet quis primo impetrauerit: indistincte tunc prefertur cui collatus est canonicatus. s. de rescrip. duobus. i. rn̄so si vero alter tantum ap. auctoritate expectat: iste siue sit primus siue secundus prefertur inferiorum legatoꝝ vel quoꝝcūq; auctoritate receptis vel expectātibus. s. e. li. de preben. hi qui. si auteȝ aliquis esset receptus auctoritate legati habentis speciale mandatum a papa. auctoritate pape receptus intelligitur: vt ibi. ij. rn̄. Interdū etiā recepti per litteras facultatis: intelliguntur recepti auctoritate apost. quod dic vt supra. e. lib. de rescrip. cum aliquibus. Si autem aliquis expectat auctoritate legati: secundus vero auctoritate pape: demū impetret primus confirmationē ꝛ executores a papa: adhuc prefertur secundus: sed ille primus prefertur omnibus post suam confirmationē impetrantibus a papa. s. de prebē. si apostolice. ꝛ. e. si euȝ. si vero neuter expectet auctoritate apostolica: aut vterq; reseruatione legati: aut vterq; ex receptione capituli: aut vnus ex receptione capituli: alter ex reseruatione legati: prima dubitatio hodie non procedit: q: aut vnus ꝛ idem legatus fecit reseruatiōeȝ: ꝛ tunc non valet secunda nec ius processus ꝛ decre. vt. s. de offi. lega. presenti. §. ceterum aut precessor fecit primam: successor secundam: ꝛ adhuc non procedit questio qa ex quo ad collationem iam vacantium processum non erat: expirant reseruationes ꝛ decreta finito legationis officio: vt. e. ti. i. i. responso. si vterq; auctoritate capituli expectat: de equitate deberetur primo prebenda: si tamen capitulum eam secundo vel neutri: sed alteri tertio conferat: tenet collatio: qa capitulum ius ad primam vacaturā dare nō potuit: sed papa solus. s. e. c. ij. ꝛ de hoc. s. de p̄ben. relatum. per Inno. ꝛ Hostiē. ꝛ dicunt quidaȝ q̄ tales receptiones nō valēt hodie: p decreta. s. eo detestanda. quod nō credo: vt ibi dixi. si vero vnus expectat ex receptione capituli: alter ex reseruatione legati: puto q̄ siue sit primus siue secundus: illi pro quo reseruata est a legato debetur: quia cum poterit reseruare prebendam nulli debitam: vt. s. de inrepa. cum dilectus. ista autē nulli eēt debita: qui vt dixi. capitulum ius ad vacaturam nulli conferre potuit ergo super ipsa tenet reseruatio legati. Et si contra illam inhibitionem reseruationē ꝛ decretum alteri conferatur nō valet: vt in predicta decre. cum dilectus. s. de offi. lega. presenti. i. respon. Uidendum est de secundo. s. q̄ gratie prebendas afficiant: ꝛ dic breuiter q̄ si papa cōtulit canonicatuȝ statim affecta est prebenda que tunc vacabit: vel que primo vacabit: nulli alij de iure debita. s. de preben. si postq̄. ꝛ. c. dudū. ita q̄ si etiam ab ignorantibus ꝛ ignoranti cōferatur: non valet collatio: vt ibi: si autem non contulit canonicatum statim: sed mandauit cōferri: aut mandauit cōferri primā quam acceptaret: aut primaȝ que vacaret. in primo casu nō est affecta prebenda: quantūcūq; fiant inhibitiones reseruatiōes ꝛ decreta. nisi p̄mo fiat acceptatio: vel ipsius vacantis vel prime vacature: vel ex causa secunde vel vlterioris: vt. s. eo. a cunctis. §. pe. ad fi. certā autē ꝛ expressam anteq̄ vacet talis acceptare non potest: vt. s. eo. ti. ne captande. ꝛ si taleȝ accepter: p talem acceptationem prebenda non afficitur: vt ibi. Si auteȝ de canonicatu ꝛ prebenda si qua vacat: vel que primo vacabit. ꝓuideri mādauit: aut mandat solum illi ad quem pertinet collatio aut solum executori vt com-

pellat: aut illi ⁊ executori vt cōpellat: aut illi ⁊ executori vt ꝓuideat: aut soli executori vt prouideat. In primis tribus casibus ꝑ presentationem lkarum nō afficitur prebenda: nisi in tribus casibus: vel altero ipsorꝝ. Primo si in gra erat decretū: tunc enim statim ꝑ presentationem lkarꝝ ē affecta pbenda: vt hic. Itē si non erat decretū si auctoritate illius gratie in canonicū fuerit receptus tunc ꝑ receptionem affecta ē pbenda: vt hic in fi. Item cum executor insinuauerit ⁊ interdixerit matrime cuꝫ decreto: ⁊ hos casus habes h: ⁊ sic intelligantur. decreta. de pben. dile ct⁹. ij. ⁊. iij. ī casu quarto ſ. quādo scribit illi ad quē pertinet collatio vato executore vt ꝓuideat: h ꝑ presentationem litterarum factam collatori afficit prebenda ita ꝙ collatio postea alteri facta non tz. s. .c. pri. ⁊ sic intelligi vs. s. e. ꝓposuit qō quidam verum putant nisi executor ille pronunciasset se executorem non esse per decre. s. de preben. dilect⁹. iij. quod verum non puto. nā affectio prebende q̄ per presentationem erat inducta tolli nō potest in preiudiciū impetrantis ꝑ executoris iniquam pronunciationem: vnde ibi secundam opinionem teneo vlti. glo. si executor datus fuerat ad prouidē dum: vt. s. c. pri. dico tamen tutuꝫ impetranti ꝙ ab illa pronunciatione appellet. In quinto casu quando soli executori scribitur vt ꝓuideat hic per solam insinuationem executoris: ⁊ notificationem eius qꝫ vult prebendam per illam potestatem cōferre etiam si non interdicat: puto affici prebendā supra eodem quia cunctis. §. ex parte ⁊ sic erit ista differentia quando scribit soli executori ad cōpellendū: ⁊ quando soli ad ꝓuidendum: qa primus vt afficiatur prebēda hz insinuare ⁊ interdicere vt hic: secūdo sufficit si insinuet: vt in predicto §. rōnez diuersitatis colligē ex his q̄ diri supra. c. pri. ī gl. ij. Joā. an.

A Uctoritate. Primo ponit tres gratias factas tribus in eadem ecclesia successiue sed tertio cum prerogatiua ex quibus questionem format. Secundo ibi: cū igit: solutionis rōnē reddēs ⁊ argumenta īducens ibi. lz enī. Jo.

a Auctoritate: pulcher casus istius decre. similis illi quē habuisti. s. de prebē. c. pe. emanauit ad declarationem ⁊ correctionē eorū que no. ꝓpost. .s. de rescri. capitulum in glo. magna. §. ttē si duo recepti. sunt. Jo. an.

b Martini: ita forte fuerat de facto. vel studiose hoc dicit. qꝫ in expectātibus auctoritate Nicolai vel celesti. nō ꝓcedebat dubitatio ꝓpter reuocatoriā Bonifa. de qua dicit. j. c. pri. ⁊. s. de preben. c. pe. ⁊ antepe. Jo. an.

c Similem: cum nulla ꝓrogatiua vt patet ꝑ inferiora.

d Preferatur: in illa prebenda.

e Voluisse. volūtas igit ipsi⁹ fuāda ē ⁊ mādatū. de prebē. cui de ñ cū si.

f Primā secundus: contrariū vicebat cōpost. in pdi. loco in simili vel eadem questione que talis est: primus receptus fuit per lkas generales secūdus per speciales: tertius ꝑ speciales cū hac clausula: ꝙ deberet ferri oī-

bus receptis in ecclesia auctoritate generalium lkarum q̄rebat fm quem ordinez deberent predicti pbendas assequi: ⁊ dicebat cōpost. ꝙ tertius excludebat primū sed qa primus excludebat secundū qui secundus postponebat tertium ex persona ipsius secundi: ⁊ si nō ex sua. primus debebat habere ꝓmam: secundus secundaz: tertius tertiam: secūdum regulā. si vinco vincētez ⁊ c. ff. de diuer. ⁊ tēpo. prescrip. de accessionibus. ad hoc. s. de offi. leg. dilectus. sed hoc est falsum. vt h vides: ⁊ satis id patet ꝑ cōsiderationem ītētionis pape: vt dicit lka: ītentio enim eiꝰ fuit secūdū ferri tertio: ⁊ tertiū primo ⁊ sic seruet ordo: ⁊ sic etiam fallit ⁊ locū hz regula illa: si vinco ⁊ c. de qua no. xxiiij. q. j. rogamus. ⁊ fallit etiam illa regula i casu. l. j. posite. ff. ad tertullianum equissimum. §. si ex filio. C. de na. li. autē. lz ī auc. de eqlitate do. §. bis. ⁊. ff. q po. in pigno. ba. l. claudius felix.

g Seruaret. que tamē diligēter est seruanda. s. e. li. de pbē. cui de nō. cuꝫ suis concor.

h Contingit: ponit casum legis. ff. ad tertul. l. ij. §. obijcit. versi. sed si sit agnatus. alias ē ibi. §.

i Patre: carnali: sed adoptato vt sequitur.

k Fratre: non constitutis in adoptiua familia. ⁊ ō carnalib⁹ intellige.

l Pater: carnalis constitutus i adoptiua familia: vnde desijt esse agnatus.

m Agnatus. s. frater. Tres ergo ponit regulas. Prima ꝙ pater carnalis adoptatus excludit matrem carnalem. Secūda ꝙ mater excludit agnatum quod hodie fm iura. C. ⁊ auc. locū nō habet. Tertia ꝙ agnatus excludit patrez carnalem in adoptiua familia constitutum pone ergo patrez ꝓmū īpetrantem matrem secundu: agnatū tertiū cū prerogatiua: ⁊ sic ītelliges: ⁊ sic nota ꝙ in assecutione ꝓme pbende tertius nocet primo ⁊ sibi quo ad illā nō ꝓdest: tamē sibi ꝓdest in hoc. qꝫ citius suā ꝓsequtur: ⁊ est simile: vxor legitima excludit naturales nō legitimos. qꝫ alias si non esset ꝑles vel vxor legitima succederent in duabus vncijs. ⁊. tamē ipsa vxor excluditur ab agnatꝭ. C. vñ vir ⁊ vxor. l. i. sed si ipsa nō supesset naturales excludūt agnatos in duabus vncijs: hec probant. C. de de naturalib⁹ li. auc. hz. ⁊ in auc. quib⁹ mo. na. effi. le. §. si quis autez colla. vi. Jo. an.

O Uoniam. Primo pōit mentē reuocatoriā. Secūdo ibi: psiti declarat qnqz d ibia circa illā ꝓmo tria. scō q̄rtū ibi in illis. tertio quintum ibi: sane Do. Emanauit declaratorie ad reuocatorias: de quibus viri. s. de prebē. c. pe. ⁊ antepenul.

n Cōstitutione: a ꝓncipio dum erat neapoli forte vnica fuit cōstitutio postmodū fuerunt due vna sup gratijs nicolai. alia sup gratijs celesti. vt diri de pbē. is cui.

o Post. s. sexto klendas ianuarij: vt ibi viri. i. quinto die exeunte decembri: ⁊ super hoc vide qō diri in fi. hui⁹ lib. super data.

p Apicem: sic. s. ī pemio hui⁹ li. §. sane. ⁊. cl. vi. nō nos.

q Procedat. ri. q. i. §. ex his de sen. exō. inter alia. C. de legi. l. vl. ⁊ ō multiplici īterpretatione habes ī pdicto. §. ex his. ⁊ de postula. c. j. Jo. an.

r Locū hz: hēs igit ꝓmū casum declaratoriū. s. ī his receptis vltra numerū expectantib⁹ portiones vl pbēdas. s Primō. s. auctoritate nicolai vel celestini.

t Decessuꝫ. vl ōpositōez: vl iuris ꝓuationē: ō ele. cū ī cūctis. de do. ⁊ ꝓtu. veritatis. v Distinctio: nūquid īpetrās in tali ecclesia vt sibi ꝓuideam

Si tres spectātes sunt in vna ecclesia: vnus auctoritate Martini: alter auctoritate bōifacij: tertiꝰ eiusdem auctoritate cum prerogatiua: et preferatur omnibus receptis nō auctoritate Bonifacij prebendas bi consequentur hoc ordine: qꝫ primam habebit secundus secundam tertius: tertiam primus quod probatur ar. legali. Jo. an.

A Uctoritate[a] martini[b] pape p̄decessoris nostri quodam ad prebēdaz primo in pmensi ecclesia vacaturam nulli alij de iure debitā in eiusdem ecclesie canonicuꝫ recepto: ⁊ alioꝝ nobis in eadem ecclesia similem[c] gratiam adepto secundo: tertius deinde auctoritate nostra in ipsa parmensi ecclesia in canonicum ⁊ in fratrem recipitur cuꝫ prerogatiua gratia ꝙ omnib⁹ predecessorꝝ nostrorū auctoritate non autē nostra receptis in assecutione prebende ōbeat anteferri: post hec autem quedam vacat prebēda ī ecclesia memorata: queritur quis eorū alteri preferat[d]: ⁊ secundum quē ordinem prebendas assequi debeant tres p̄dicti. Cum igitur ex tenore gratie tertio a nobis cōcesse appeat euidenter nos voluisse[e] p̄mo tertiū ⁊ secundū tertio anteferri: decernimꝰ ꝙ p̄mā[f] secūdus: secundaz tertius: ⁊ tertiam p̄mus debet obtinere prebendā: alias forma mādati minime seruaret[g]. Licet enim ex persona sua secūdus primaz obtinere nō posset: ex persona tamen tertij qui primū supat illam habet sicut cōtingit[h] in successione illius q̄ ab intestato relictis patre[i] in adoptiua familia constituto: mre atqz fratre[k] decedit. in qua successione pater[l] ex se matrem excludit: sed quoniam talem patrem agnatus[m] materqz vincit agnatum: mater pri nō ex semetipsa: sed agnati persona in successione huiusmodi antefertur.

I Dem.

Reuocatoria gratiarum includit receptos ī canonicos pbendam distinctā expectātes etiā si percipiebant distributiones quotidianas secus si prebendam distinctā nō expectauit sed augmentū portionis īcludit habentes ius ad vacaturā si nō dum est deuentum ad collationem .b.d.fm. Do

O Uoniam ex constitutiōe[n] nostra per quā paulo post[o] promotionem nrām ad sūmi pontificat⁹ apicez[p] omnes collationes, pui siones reseruationes ⁊ cōcessiones sup canonicatibus dignitatib⁹ psonatib⁹ prebendis officijs portionibus pstimonijs ecclesijs parochialibus ruralibus ⁊ alijs quibuscūqz beneficijs ecclesiasticis vacaturis: quocunqz nomine censerentur ac etiam super cānonicatibus sub expectatione dignitatū: vel aliorū quorunqz bñficiorum: qbus ius ñ esset quesitum in re: lz ad rem: a felicis recordatiōis nicolao papa. iiii. ⁊ celestino. v. p̄decessoribus nostris factas siue ꝓcessas auctoritate apo. ī fratrum nostrorum pñtia omnino cassauim⁹ irritauim⁹ ⁊ vacuauim⁹ ⁊ cassas irritas ⁊ vacuas nunciauimus: ⁊ nullius fore decreuim⁹ firmitatis: multe dubitationes insurgunt: vt vnde prefate constitutionis reuocatorie precessit editio interpretatio eius quoqz procedat[q].

Presenti declarādū durim⁹ sanctione ꝙ in illis qui editionis tempore supradicte vltra statutum numerum erant per eosdez predecessores canonici sub expectatione prebendaꝝ vl et portionum eadē ꝓstitutio locum[r] hz. Si autez huiusmodi[s] recepti vltra numerum distributiones ⁊ alia vt canonici de numero existentes sic tpe dicte reuocationis hēbant: ꝙ per cessionem vel decessum[t] illorum qui erāt ītra numerum ex vigore p̄oris gratie nil amplius assequi expectabāt: nisi distributionum seu partium suarum augumentum cum forsan esset ecclesia in qua canonicorum: non autez portionum numerus vel prebendarum distinctio[v] habebatur quantoqz inter pauciores cuiusuis eccle-

de canonicatu ⁊ prebenda si vacat: vel q̄ primo vacauerit: vel se facultas obtule-
rit in tali ecclesia: recipietur per has litteras: ⁊ dicunt quidã ꝙ nõ: quia cõditio nõ est ex
titura: quia ibi prebenda nõ vacat nec vacare potest: de prebẽ. dilecto: quia etiam ta
lia rescripta vt ambitiosa sunt restringẽda: de elec. dudum. §. de preben. quis. l.
alij dicunt ꝙ si simpliciter scribatur vt recipiatur: nõ obstãte certo canonicorum nũero
sed non adijciatur ꝙ prouideatur
sibi de prebenda si vacat vel q̄
primo vacauerit: tunc statim re
cipietur etiã si numerus cãonicorũ
ibi statutus nõ eet: quia illud nõ ob.
nõ minuit: sed addit. s. ꝙ statim
recipiatur: licet ibi certus sit numerus
sed ex quo adijcitur de preben-
da si vacat ⁊c. patet ꝙ de tali eccle
sia non potest intelligi: ut superi
us dictum est. Tertij dicunt ꝙ si
non est distinctus numerus ca-
nonicorum nec prebendarum: tali im-
petranti nõ prouidebitur: sed si nu
merus canonicorum statutus est vt
in questione proposita ⁊ in casu no
stro: per consequens statutus in-
telligitur certus numerus portionũ
ad hoc de consti. trãsla. ⁊ idem
dicunt econuerso: hoc poteris vi
dere per Inno. s. eo. ti. ex parte ⁊ per
compost. de rescrip. capitulum. in
glo. magna. §. item qd si papa
mandat aliquẽ. Hostien. autem
in decre. pte. ex pte. dicit indistin-
cte ꝙ etiam si nõ sit certus nume
rus canonicorum nec prebendarum
etiã si in rescripto caueatur quod
assignetur prebenda vacans: vel q̄
primũ se facultas obtulerit: ⁊ nõ
ob. certo canõ. ⁊c. valet rescriptũ
sequitur enim secundum eum ꝙ si pa-
pa intẽdat prouidere in ecclesia in
qua certus numerus est: quod est mi-
nus impetrabile: ꝙ multo fortius
in ecclesia in qua nõ est certus quod
magis est impetrabile: allegat. s.
de deci. ex pte. iij. q. si. sint legi.
per venerabilem. de trãsla. c. vlt. in
cle. litteris de rescrip. in glo. fi. nec
ob. ꝙ talis statim canonicatum
⁊ prebendam hẽbit: ⁊ quia si hoc durũ
sit obediendum est. de rescri. si quã.
nec ob. ꝙ nõ extabit cõditio si va
cat: quia illud si vacat non fuit ap
positum vt receptionem cõditionalẽ reddat: vel vt impedimentum inducat. facit
supra de rescrip. constitutus: sed vt impedimentum remoueat si quod esset ⁊ que
causa dubitationis tollende in rescriptis inseruntur: ius eius nõ ledant nec manda
tum impedient. ff. manda. quia de mutua. ff. de mili. test. si miles. nec ambitiosum
est pauperẽ clericum sibi beneficium impetrare: de eta. ⁊ qlita. tuã. de preben. cũ
secũdum. nõ ob. decre. ex pte. ⁊ decre. dilecto. quia licet in tali ecclesia in qua nullus est
numerus lateranẽ. cõciliũ locũ nõ hẽat: vt ibi: prouisio tamen papalis locum habet: ad hoc.
ix. q. iij. cuncta per mũdum. ⁊. c. per principalem. fatetur tamen ꝙ obstabit impetranti penu-
ria ecclesie si tãta sit ꝙ nõ sufficiat pluribus nõ qualitercumque: sed ꝙ quilibet hone-
ste de sua portione viuere possit secundum cõsuetudinẽ prouincie in eadem ecclesia antiqui
tus obseruatã. s. de insti. c. i. ⁊. ij.

a ¶ Portiones: de cõsti. cum. M. in prin.
b ¶ Istos. tales qui per vacationem nil recipiũt nisi portionũ augmentum.
c ¶ Vel eos: tacite aggreditur alium casum quẽ reuocatoria nõ cõprehendit.
d ¶ Facultatis: cõcessas eis ad quos alias pertinebat receptio: nec cautũ erat in litteris
illis quod auctoritate apostolica id facere possent: hoc dico per decre. s. de rescrip. cum aliq
bus. ⁊ per verba ipsius reuocatorie quam scripsi in precedenti. c. si is cui. ibi dicitur per di
ctum antecessorẽ nostrũ seu eius auctoritate factas cõcessas seu cõmissas ⁊c.
e ¶ Prefatam: rõ quia non sunt ipsorum põtificũ. sed recipientium auctoritate rece
pti vt dixi in pre. decre. cum aliquibus.
f ¶ Existit. ista igitur est differẽtia inter hunc casum ⁊ pri. quia ibi expectabat tamen aug
mẽtum portiõis: hic est prebendã vel portionẽ dandã solũ his qui erunt de nũero: ad
illam igitur expectationẽ reuocatoria nõ extenditur ad istã sic. Jo. an.
g ¶ Erant facte. No. s. regulam quod per me nõ stat ⁊c. s. de eo qui mit. in pos. c. ij.
vbi de hoc: nã per me nõ stetit quin fieret mihi collatio: sed per executorem: ⁊ tamen
reuocatoria habet locum: ⁊ est iste excogitatus casus propter reuocatoriã quam reuocauit oẽ ius
ad rẽ: sed per petitionem ad rem non in re ius habebam: ⁊ sepius habes simile ꝙ nõ
sufficit quid petere nisi obtineatur. s. de renũ. quidam. ⁊ eo. li. de ele. si religiosus.
cũ similibus.

Si ad. Jo. an. diuidit in tres ptes. Secũda ibi: cum vero. Tertia ibi:
vbi vero. Prima cũ collatio est cõis soluit dubiũ quod fortificat ibi: et si.
Secũdo cõuertit ibi: idẽ. Secũda principalis cũ collatio est solius epi sol
uit dubia ⁊ a solutione excipit ibi: nisi. Tertia principalis soluit duo dubia: secun-

sic diuiduntur prouentus: tanto ma-
iores fieri possunt singulorum percipiẽ
tiũ portiones[a] ad istos[b] vel eos[c] qui
per litteras facultatis[d] dictorum pre-
decessorum nostrorũ in aliquarum ec
clesiarũ canonicos erant recepti: licet
prebẽdas vel alia beneficia expecta-
rent: constitutionem certum est nõ
extẽdi prefatam[e]. ¶ In illis vero q
vltra numerum auctoritate prefa-
ta in aliquarum ecclesiarum canoni
cos iam recepti: quantum ad capi-
tulum ⁊ ad chorum ac distributio-
num perceptionẽ quotidianarum
plenitudinẽ iuris canonici tunc ha-
bebant: sed in eis dignitates psona
tus prebendas portiões vel alia bñfi
cia: que dantur tantum existentibus
de numero expectabant: cõstitutio
nem prefatam locum habere rõne huius-
modi expectationis dubiũ non exi
stit[f]. ¶ Sane in his q sup canonicati
bus prebendis ⁊ dignitatibus po-
chialibus vel alijs ecclesijs seu bene
ficijs quibuscunque a dictis pde. no-
stris litteras impetrauerunt: etiam si
per executores illorum facte fuerint
reseruationes decreti interpositio-
nes varijque processus ⁊ etiam si ea
dem bñficia tunc vacabant ⁊ per im
petrãtes petitum fuerat ab executo
ribus ꝙ eis illa conferrẽt: nõ tamẽ
ipsorum beneficiorum ⁊ vacantiũ col
lationes tũc tpis erant[g] facte: locum
habet cõstitutio supradicta: vt omnes
huiusmodi gratie quarum ratione tũc si
erat ad collatiões processum ⁊ sic p
cõsequẽs ius in re non fuerat ipsis i
petrantibus acquisitũ intelligantur
penitus reuocate.

Rubrica De sede vacãte aliqd innouetur. Bonifacius. viij.

¶ Collatiõe cõmuniter ad episcopum ⁊ capitulũ pertinẽte vno ipsorum effecto inhabili alter confert. h. d. vsque ad. §. cum vero secundum Dominicum

Si ad episcopum ⁊ capitulũ
cõmuniter pertineat colla
tio prebendarum mortuo[h]
episcopo vel a beneficiorum colla
tione suspenso[i]: poterit capitulum
vacantes conferre prebendas: eti
am[k] si episcopus interesse habeat i
collatione huiusmodi vt prelatus[l].
Idẽ poterit eps si capitulũ ab ipsa
collatione suspendi contingat vel
singulariter[m] oẽs de capl'o maio-
ris[n] excõmunicationis vinculo ino
dari. ¶ Cum vero ad solum epm pre
bendarũ spectat collatio cum consi
lio sui capituli vel assensu[o]: defun
cto episcopo vel suspenso: nisi[p] epi
scopus in petenda relaxatiõe suspẽ
sionis huiusmodi sit in mora[q]: ca
pitulum se non potest intromittere
de eisdem. ¶ Ubi[r] vero de spe
ciali alicuius ecclesie consuetudi-
ne vel statuto beneficiorum col
latio ad aliquem cum consilio[s] epi

da ibi: nec etiã. Et vtriusque rõnem subdit ibi: qa. Premitte ꝙ habes. eo.
titu. illa. vbi ꝙ nõ reperitur iure cautum ꝙ sede vacãte capitulum succedat in colla
tionibus beneficiorum. Itẽ premitte ꝙ quãdoque ad solũ epm spectat collatio pre
bẽdarum quãdoque ad solum capitulũ quãdoque simul quãdoque cõi cõsensu. quia
quia cum cõsilio de quo de elec. cum ecclesia. Itẽ ꝙ suspensus vel excõicatus nõ
pt cõferre prebendas de cõ
cessione preben. qa diuer
sitatem. Do. Emanauit
decre. ad declarationem
decre. s. e. illa. ⁊ ad dda-
cationem ⁊ correctionem
eorum que ibi no. Goffr.
Inno. ⁊ Hosti. de cõces.
prebẽ. quia diuersitatem.

h ¶ Mortuo. idem est si
quocũque alio modo vacet
sedes renunciatione. ⁊ de
positiõe vel quouis mõ
ad hoc. vij. q. i. §. ecce. in
qbus. xxiij. q. ij. in prin.
i ¶ Suspẽso: pone ꝙ pec-
cauit in decre. s. de pre-
ben. graue.
k ¶ Etiam si: hoc dicit ppter
dñm Inno. ⁊ Hostiẽ. q
dicebant quod si episco-
pus intererat in capitulo
vt canonicus propter mor
tem eius nõ impediebatur
capitulum conferre nisi si
cut per mortem alterius
canonici. si autem vt pre
latus: eo mortuo confer-
re non poterit: non est ve
rum: vt hic vides.
l ¶ Prelatus: interdum
enim est vt canonicus: de
concessio. prebende postu
lastis. de preben. cum in ec
clesia: de appella. a colla
tione. s. e. li.
m ¶ Singulariter: hoc di
xit quia capitulum vni-
uersitas vel collegium ex-
cõmunicari nõ debet. in. de
senten. ex. romana. §. in
vniuersitatem.
n ¶ Maioris: si. n. mino
ris eligere possent: de ele
cti. ex. mi. si celebrat. su-
spẽsi autẽ vel maiori excõicatione ligati nõ eligũt nec eliguntur vt de ele. cũ
iter. ⁊ de cõsue. cum dilectus. vbi de hoc.

¶ Cum vero. Collatione spectãte ad epm de cõsilio vel assensu capituli illo
existẽte inhabili nisi sit in mora nõ cõfert capitulum. h. d. vsque ad. §. vbi vero.
o ¶ Assensu. hoc dixit cõpost. eẽ de iure cõi in ipsis prebẽdis cathedralis eccle
sie: vt no. s. de elec. cum ecclesia vulterana. Scire debes ꝙ cũ eps habet cõfer
re prebendam cum cõsensu capituli: si sunt viginti canonici: ⁊ decem consen-
tiant: nõ valet collatio: qa nõ habet maiorem ptẽ capituli: sed si haberet vocẽ
in capitulo vt canonicus: tũc diceretur facta ab. xi. ⁊ sic a maiori pte capituli: de
conces. pbẽ. postulastis. Inter ista aũt duo. s. cõsiliũ ⁊ assensum est magna
differẽtia: quod dic vt no. s. de arbi. cũ olim. de elec. cũ in veteri.
p ¶ Nisi: istud nisi venit exceptiue a suspenso.
q ¶ In mora: si ergo sit in mora bñ poterit se intromittere capitulum. Sed quero
nũquid capitulũ hoc casu canonias statim ex quo eps fuerit in mora possit cõ
ferre: vel an post morã petendi sex mẽses hẽbat expectare: ⁊ videtur ꝙ ex quo fuit
in mora petẽdi absolutionem dõmũ post sex menses ⁊ si añ conferre possit: quia
antequam fuerit in mora non currit tps. postea incipit currere: de cões. prebẽ. quia di
uersitatẽ. de elec. c. vl. si eps simpliciter sine cõsensu capli habet cõferre. locũ hẽret
quod. s. dixi. sed hic de cõsensu capli habet conferre. vñ videtur a cõtrario sensu istius litte ꝙ
statim ex quo fuit in mora capitulum possit cõferre. Sed cum hic equaret cõsi-
liũ ⁊ cõsensum: verũ puto quod prius dixi. sed quã diceretur eẽ in mora: hoc ipso ꝙ
quam cito potuit licentiam nõ petijt. ff. ad tertul. l. ij. §. confestim. nõ tamen amara
facienda est interpretatio. ff. de dona. inter vi. ⁊ vx. si id quod. §. si quis secundum opa
nec est calũniosa. s. de pui. in his. ff. ad exhi. l. pe. arbitrabitur ergo bonus
iudex. ff. de iure deli. l. j. Si aũt maliciose impediatur ne petere possit: subuenit
ei: quia nõ est in mora: de cõces. preben. postulasti. nisi ipse hoc procuraret. ff. si q
cau. l. ij. §. vlt. de offi. dele. pastoralis. §. fi.
r ¶ Ubi vero. Pñs cõferre cũ cõsilio epi sine illo cõferret morte ⁊ remo-
ta absentia interueniente. h. d. Do. Facit ad ea que no. Hosti. de elec. ca.
vlt. in fi. ⁊ vin. ⁊ cõpost. de insti. c. vl. in fi.
s ¶ Cũ cõsilio. Quid si cũ cõsensu. Idẽ videtur: cum eadẽ sit rõ vacatio-
nis diutine in hoc casu. ⁊ ad hoc. s. de preben. si apostolica. ⁊ aliquando

consilium ponitur pro cõsensu: de offi. delega. venerabilis. de foro cõpe. .c.i. Contrarium credo: q2 cũ habet eligere de cõsensu: nõ sic liberã h3 potestatẽ sicut cũ de consilio: vnde min⁹ habet expectare hoc casu: ꝙ in illo: dico tñ ꝙ nõ curret sibi tẽpus: cũ nõ possit eligere: de cõcess. pbẽ. q2 diuersitatẽ. de ele. c. vi. pterea ponam⁹ in requisitõe cõcilij absẽtiã pro ꝯtradictõe ad hoc de arbi. c. ij. e. li. qđ in cõsensu esse non potest: ⁊ facit p hac parte qđ dixi. de rescrip. si p te i gl. sed pone.

a Medio. i. de hac vita. ⁊ expõe vt dr. xxiij. q. iiij. h aũt vita. ⁊ q̃re dicatur media ibi no.

b Ab eo. simile de rescrip. si gratiose.

c Remotis: arbitrariũ erit hoc terminare fm cõsideratiõẽ temporis q̃ sequitur infra.

d Imminere: habes similem casum. s. de offi. dele. si is cui. e. lib. ⁊ no. ꝙ difficultas prestatiõis reddit obligationẽ3 inutilẽ contra id. ff. d v. ob. l. ij. §. i. Item nec seruatur forma q̃ inerat collationi. ergo nõ valet qđ agitur. ff. de arbi. l. parum. Solu. l3 in contractibus grauis vel ipossibilis modus vel conditio vitiet cõtractum: secus in spiritualib⁹. s. de conditionibus ap. ca. vlti. reijcitur ergo nec rem inutilem reddit. Item periculum vacationis que imminet immutat ius quod alias eẽt seruandum: sic. s. d testa. c. ij. eo. lib. de offi. deleg. si is cui.

Dadum. Diuiditur i tres partes. In prima actoris decisa petitio In secunda rei defensio ibi dictus vero. In tertia ibi: q2 vero pape diffinitio tribus fulcita rõnib⁹ secunda ibi: quia etiam. Tertia ibi. presertim. Do.

scopi noscitur pertinere sublato episcopo de medio[a] cum consilium ne queat tunc peti ab eo[b]: nõ erit propter hoc vacantis beneficij collatio differenda: nec ẽt si egerit in remotis[c]. ita ꝙ nõ possit ipsius presentia in breui haberi: q2 in petendo vel expectando eius cõsilio posset vacanti beneficio piculũ imminere[d].

Rubrica De rebus ecclesie nõ alienandis.

Inno. iiij.

Perpetua alienatio facta de rebus ecclesie vacantis: ⁊ non precedente tractatu ⁊ sine iusta causa nõ valet. Jo. an.

Dadum: ⁊ infra[e]. Dictus vero archidiacon⁹ ex aduerso[f] respondit[g] illas decimas illi ecclesie restitui non debere[h]: pferẽs[i] in medium[k] ordinationem quãda3 episcopi dulmeñ. de ꝯsensu capituli[l] sui factam inter alia continentem ꝙ idem episcopus attẽdẽs prouentus archidiaconat⁹ dulmeñ. adeo fore tenues[m] ⁊ exiles: ꝙ non sufficiebant ad eius onera[n] supportanda: prefatas decimas archidiaconatui memorato concessit: ⁊ infra. Quia vero in concessione[o] huiusmodi predicta ecclesia[p] cum vacaret legitimo caruit defensore[q]: qui sibi prius ab eodem episcopo debuerit deputari. Quia etiam tractatus[r] solẽnis ⁊ diligens: qui in talibus concessionibus perpetuis[s] ⁊ alienationibus rerum ecclesiasticarum exigitur non fuit habitus in eadem: ordinationem ⁊ concessionem ipsam. Presertim[t] cum euidens necessitas, quare fieri dẽberet: vel vtilitas nõ subesset: de fratru3 nostrorum consilio decernimus nõ ualere: dictas decias ipsi ecclesie[v] tãquã pertinentes[x] ad eam sententialiter adiudicare curantes.

Gregorius. x. in concilio generali lugduneñ.

Primo phibet submissionẽ ecclesiarũ suorũ immobilium bonoru3 vel iurium fieri laicis absq3 cõsensu capituli ⁊ licẽtia pape. Secundo cassat cõtractus q̃cunq3 firmitate vallatos cõtra hec decreta. faciẽdos. Tertio punit platos contrahẽtes ⁊ clericos nõ cõtradicentes ⁊ laicos qui ipsos prelatos ad hoc cõpulerũt vel compellent. Quarto pcipit laicos per tales cõtractus eo casu quo valent vltra debitum non vsurpare ⁊ pena3 apponit. h. d. Jo. an.

Hoc consultissimo phibem⁹ edicto vniuersos[y] ⁊ singulos prelatos ecclesias sibi cõmissas bona immobilia[z] seu iura[⁊] ipsarum[a] laicis submittere subijcere seu sup-

e Et infra. itelligas ꝙ quida3 rector cuiusdã ecclesie dioce. dulmeñ. petebat sibi ⁊ ecclesie sue restitui ⁊ adiudicari decimas quas archidiaconus Dulmeñ. percipiebat in sua parochia: que de iure ⁊ consuetudine antiq̃ p tinebant ad ipsam ecclesiam: dictus vero ⁊c.

f Aduerso: ad petitionem ipsius rectoris.

g Respõdit: cõtestando litẽ. ⁊ facit qđ dixi de lit cõtesta. c. ij.

h Nõ deberẽ: nec adiudicari: vt idecisione dixi: vt p3 i fi. nã snia ⁊c. d or. co. cum dilectus. i Proferẽs: archi. excipiẽdo cõtra itẽtõe3 actoꝝ

k In mediũ. i. in iudiciũ vbi est mediũ iter actorẽ ⁊ reum.

l Capituli: p hoc videbaẽ valere: de his q̃ fi. a pla. c. ij. ⁊. iij. s3 h nõ sufficit: ex quo diligens forma fuata ñ fuit: nec cã suberat ⁊ vacabat ecclesia vt sequitur. m Tenues: iusta videbaẽ cã: sed nõ apparuit vera vt dr in fi. sed nũquid dices istã iustã cãm idistincte si alias fuisset tunc vera certe sic. s. de pbẽ. exposuisti. nã etiã capellas posset annectere ob hanc cã3: vt ibi dr. eps eni de cõsensu capituli sui põt ecciam ⁊ res suas ex iusta ⁊ honesta cã alteri dare: de his que fi. a pla. c. iij. ⁊. c. pastoralis. sed contradicit expsse. xvi. q. i. ecclesie. vbi dr q2 antique ecclesie decimis priuari non debent: vt nouis oratorijs tribuanẽ: p qđ. c. indistincte dicebat Aug. ꝙ eps inuito sacerdote non poterat de iure vnius ecclesie alteri dare. Sed non est verũ: vt ibi no. ⁊ de hoc per Ber. de religio. do. cõstitutus. Dic ergo ꝙ. c. illud loquitur quando iusta causa non subest. vel põt loqui quãdo ipsa ecclesia in nullo sibi abundat: ad hoc. s. de prebẽ. cũ cãm pro ista parte facit. de ec. edi. ad audientiam. i. ⁊. c. tuam.

n Onera. s. cõgrue sustentationis: archi. hospitalitatis ⁊ epalium iuriu3. s. de preben. de monachis

o In ꝯcessione huiusmodi facta. s. de decimis ecclesie tũc vacantis: secus si cõcedereẽ. vel vnireẽ ipsa ecclesia vacãs. qđ dic vt in cle. e. ti. si vna.

p Ecclia: q̃ agebat. ⁊ no. ꝙ nõ solũ in cathedrali ecclesia locũ habet ꝙ se de vacãte ⁊c. sed etiã i minoribus ecclesijs: de offi. ordi. cum vos.

q Defensore: si igiẽ ecclesia caret plato d3 eps sibi aliũ deputare defensorem vel iconomũ qui res eius colligat: cõseruet ⁊ gubernet. lxxv. di. qm̃ quidam. de. offi. ordi cum vos. C. de episcopis ⁊ clericis omnes. §. hec nihilominus ⁊ ad huius officiũ ptinet exequere ⁊ denũciare iudici quare fiat alienatio: ⁊ fiat ppter soluẽda debita an pecunia possit h. be. i aliunde: an de fructib⁹ satisfieri posset: aut de mobilibus ⁊ an poti⁹ expediat obligare ꝙ distrahere: an de minus vtilis possessiõis pcio liberari posset ⁊ caueat iudex ne talis possit corrũpi. ff. de rebus eorum magis. §. non passim. ⁊. §. sequen. his omnibus consideratis defensor rem distrahere poterit: ⁊ nihilominus eps suã interponit auctoritatẽ. s. e. titu. c. j. de his que fi. a pla. cũ aplica. si vero episcopus rem mense sue alienet hoc facit de cõsensu capituli sui: ⁊ archiepiscopus auctoritatem interponet ad hoc. ix. q. iij. c. ij. xcv. di. bene quidem circa fi. fm Hosti.

r Tractat⁹: fm qđ no. de his que fi. a prela. tua. ⁊ d3 diligenter fieri ⁊ vtile est sepius id facere: ne decipi possit: de proba. Tertio. ibi quotiens ⁊c. Solet dubitari: nunquid valeant consensus canonicoꝝ non habiti in cõi: ⁊ dixit lau. ꝙ nõ: ad. l. ff. de fui. rusti. pdi. p fundu3 rñdetur illud vex in re cõi plurib⁹ vt singulis ⁊ idẽ tenet Hosti. in dcã decre. tua. ⁊ approbare videnẽ. Inn. ⁊ compost. de ꝯsue. cũ consuetudinis. Goff. de his q̃ fiũt a pla. cũ aplica. ⁊ in summa ipsius ti. circa pncipiũ. dicit contra nã l3 inueniatur in electiõe ꝙ requiraẽ cõis consensus: de elec. i genesi. secus i alienatione. e. ti. cum vos. xij. q. ij. si qua de rebus: ⁊ ad hoc ꝯcor. qđ olim hic no. Ber. qui dixit ꝙ spãle erat i electione qđ a pncipio erat nulla postea non ꝯualescebat. s. de elec. auditis i alienatione tñ qđ a pncipio non valet conualescit subsequenti consensu ex nũc non vt extũc: dici põt ꝙ vbi non precesserit tractatus vera sit prima opinio: vt hic: sed si precesserit ⁊ deliberauerunt alienare: l3 singulariter cõsentiant: valeat consensus ⁊ locũ h3 secũda opi. sed querit hic ber. nũquid solẽnitas legis hoc ius porrectũ in alienatione reru3 ecclie locu3 habet: ⁊ dixit Ber. ꝙ nõ de necessitate dũmodo seruetur forma. xij. q. ij. si ne. nõ ob. ꝙ sit incorporatum in canonib⁹: q2 alij cañ. de eo non faciunt mentionem ⁊ fuit positum vt sciretur affectus pncipum ad ecclam. Host. cõtra propter rationẽ supradictã: sed tãta solẽnitas in desuetudinẽ per vsum ꝯtrariũ abijt. iiij. di. §. leges. Distinxerunt aute3 hic Inno. ⁊ Hosti. inter decretum auctoritate3 ⁊ cõsensum siue collaudationem. Decretũ est snia quia iudex cõtractum futurum iustũ fore decernit auctoritatem sua3 interponendo: vel aliquẽ in possessionẽ mittẽdo: vel mittẽdũ declarãdo. ff. de dã. infec. si finita. §. iuli. ⁊. §. si forte. ⁊ interponitur ante cõtractũ. ff. de rebus coꝝ. l. magis. §. nõ passim. ⁊. §. seq. Auctoritas autẽ est auctorizabilis ꝯsensus qui cõpetit sibi ex publico officio vel legitima administratione: sicut sunt tutores ⁊ curatores. ff. de auctoritate tu. Cõsensus autẽ siue collaudatio est multoꝝ voluntas ad quos res pertinet simul iuncta: ⁊ dicunt quidã ꝙ in alienatione rei ecclesiastice nõ requiritur decretu3: de quo. s. dictum ẽ sed cause cognitio auctoritas epalis ⁊ ꝯsensus cleri.

s Perpetuis. No. ꝙ i temporalibus in quib⁹ non ita leditur ecclesia sufficit tacitus cõsensus. s. de his que fi. a prela. c. ij. in ppetuis expressus ⁊ tractatus h3 formam. xij. q. ij. sine fm Ber.

t Presertim: ecce tertiũ ppter qđ non valuit concessio.

v Ecclesie: non formaẽ snia in psona3 dñi. de hoc. s. de elec. querelam.

x Pertinentes. de iure cõi. d dci. cũ ꝯtigat. ⁊. c. cũ i tua. s. e. t. dudũ. dic vt ibi

Hoc. Diuidiẽ i q̃ttuor ptes que patẽt i rubro. Secunda ibi: in. §. cõtractus Tertia ibi: ⁊ nihilominus. Quarta ibi: ex cõtractib⁹ h3 Jo. an. hoa. Diuidit in. vij. faciens secundam ibi. nõ cõcedendo. Sextã ibi: laici. Septimam ibi: q vero. Do. Consultissimo. i. cũ multo cõsilio facto: sic fieri debẽt iura. xxv. q. ij. apostolice. ⁊. C. de legi. humanũ. vel. i. p qđ ecclesijs valde cõsulitur.

y Vniuersos: ⁊ feminas cõprehẽdit: de hoc dixi. s. de elec. gener ali.

z Immobilia. hec igiẽ phibitio ad mobilia: i qbus non consueuerunt tales fieri submissiones: nõ extendiẽ: l3 tã mobilia ꝙ imobilia phibeanẽ alienari. s. e. ca. i. nisi que seruando seruari non possint. C. de admi. tu. lex que. Querit h gar. nun quid clericus beneficiatus faciat fructus suos ⁊ testari ⁊ donare possit: dixi d hoc s. de offi. ordi. c. presenti.

⁊ Jura: no. iura vel incorporalia poni inter immobilia bona: hic enim in vtriusq3 idẽ ius statuitur: ad hoc. C. de lon. temp. prescrip. l. vlti. incorporalia enim

prescribi habent vt immobilia: vt ibi ad idē. C. de sa. sanc. ec. iubemus. ij. §. j.

a ¶ Ipsarū. s. ecclia⁊ ⁊ sic no. bono⁊ ecclesiastico⁊ vsum penes eccl'iaz eē de quo dic vt no. xvj. q. j. c. vlt. xij. q. j. expedit. de verbo. sig. causa.

b ¶ Supponere: pro eodem ponūtur: vel singulis singula referas.

c ¶ Cōsensu: iste requirit regulariter in alienatione: ⁊ etiaz preter hanc constitutionem requirebatur ī ꝗ casu.

d ¶ Spāli. non sufficit hoc casu generalis: ⁊ hoc est ius nouum ⁊ statutū q: ī talib⁹ submissionibus maius periculum vertitur ⁊ ideo cauti⁹ q̄ ī alijs alienationibus est agēdum. xiiij. dis. quescamus: de elec. vbi periculū. ff. ad carbo. l. j. qz quedā seruitus erat: ⁊ vt laici qui sepe verabāt vel verari ꝓmittebāt ecclesias vt eis fierēt tales submissiones videntes illas vlterius fieri. nō posse desistant a talibus: ad ꝗ. ⁊. de cōcess. prebē. detestanda.

e ¶ Nō ꝓcedēdo: qdā male itelligentes dicūt ꝗ ꝓhiberi emphitheosim ⁊ alios contractus a iure permissos: sed non est verum ⁊. j. est posita disiunctiua ſz hui ic intellectui contradicit: nec est presumenduz ⁊ c. ⁊. de ele. ecclesia vestra. ij. ⁊. eo. lib. c. ti. cum expediat. hoc ergo sonat lſa. qz nō ꝓhibet papa bona ipsa alienari forma ⁊ casibus alias a iure permissis: sed ꝓhibet submissiones fieri. Jo. an.

f ¶ Alienādo: vendendo: ꝓmutando.

g ¶ Casibus: casus habes notatos. xij. q. ij. in summa.

h ¶ Aduocādo. i. tanq̄ ab aduocatis recognoscendo.

i ¶ Partibus: gallicanis.

k ¶ Non modicum: ad modicū ergo tempus possunt vocari in patronos vel defensores: quia tūc ī modico tēpore nō est periculū. ff. de iudi. si debitori. pōt autē dici modicuz tempus. ī. r. an. vel. ꝑm guil. ⁊ gar. relinq̄t iudicis arbitrio et quo ꝗ nō determinatur inspecto statu ecclesie: ⁊ imminenti periculo ⁊ conditione personarum: vt. ⁊. ō offi. deleg. de causis. ff. de iure ō li. l. j. in fi.

l ¶ Iuramenti: nō debet esse vī cinum iniquitatis. ⁊. de iureiurn. c. i. cum suis cōcor.

m ¶ Secutū. j. de reg. iur. accessorium. cum suis cōcor.

n ¶ Prescribendi. C. de agri. ⁊ cē. quēadmodum ī fi. li. xj. ⁊ est hoc speciale cum alias ex inutili ꝛcto transferatur dominium ⁊ minus iustus titulus det cāmprescribendi: ⁊ de hoc no. de prescriptio. si diligenti. ff. de dolo ⁊ eleganter. ⁊. C. de suffra. l. vna.

o ¶ Officio. i. officij sui executiōe: ⁊ dicit gar. q̄ ⁊ a bñficio est suspensus: de ap. pastoralis vbi de ꝗ. p ¶ Administratione tēporaliū: de solu. quorūdam.

q ¶ Denūciare: sumptū fuit ex canone. ij. q. vij. quapropter. ī auc. coll'. ij. de non alie. aut pmn. re. ec. §. ij. q̄ incipit. iconomū. clericus ergo videns ꝓlatū ī hoc deliquere denūciare debet: qō si nō fecerit punitur: vt ꝗ: ⁊ si iurasset non accusare: nihilomin⁹ denunciat. ⁊. de iureiur. quēadmodum. in fi. ⁊ nō obstante ꝓmissiōe obedientie accusat: de accusa. ex parte.

r ¶ Sic granata: ad idē. ⁊. e. li. de elec. cupientes. §. cetez. ⁊. c. si cōpromissari⁹ l fi.

s ¶ Triēto: hoc referas tā ad suspensionez prelatoz q̄ clericorū.

t ¶ Nacten⁹. idē ꝑm guil. ⁊ gar. si post istā ꝓstitutionē ifra duos menses a tpe publicationis in aut. vt facte no. ꝓsti. ī rubrica. in pn. ti. qō verum puto nisi pus hoc sciuerit ad hoc. ⁊. e. li. de preben. cū singula.

v ¶ Competentē. s. trinā. xxiiij. q. iij. de illicita. de sen. ex. sacro nisi facti necessitas aliud suaderet. j. de sen. excō. cōstitutionem.

x ¶ Dimittāt. tolle qō ē. j. excōicationis ⁊ c. ī hīgk casu necessaria ē monitio: ſz sequēti non. y ¶ Et ꝛctib⁹: nūqd dēat obstuari l ꝛctib⁹ licite factis ānectit.

z ¶ Lege. vt si lex vel pactū fuit appositū in ꝛctu illud fuerit: alias fiat qō exigit natura ꝛct⁹: ⁊ sic ꝛctus ex cōuētione legē accipiūt. j. de re. iur. ꝛctus cum suis cōcor.

ponere[b] absqz capituli sui cōsensu[c] ⁊ apostolice sedis licentia speciali[d] non concedendo[e] bona ipsa iura in emphitheosiz seu alias alienādo[f] in forma ⁊ casib⁹[g] a iure ꝓmissis sed constituendo vel recognoscendo seu profitendo ab illis ea tanquam a superioribus se tenere seu ab ipsis eadem aduocando[h] prout in quibusdam partibus[i] vulgariter dicitur auoier: vel ipsos patronos vel aduocatos ecclesiarum seu bonorum ipsarum perpetuo aut ad tempus nō modicuz[k] statuēdo. ¶ Cōtractus āt oēs etiā iuramenti[l] pene vel alterius cuiuslibet firmitatis adiectione vallatos quos de talibus alienationibus huiusmodi licentia ⁊ consensu cōrigerit celebrari ⁊ quid ex eis secutum[m] fuerit: decernimus adeo viribus omnino carere: vt nec ius aliquod tribuant nec prescribendi[n] etiam causam parēt.

¶ Et nihilominus prelatos qui secus fecerint ipso facto ab officio[o] et administratione[p]: clericos etiam q scientes contra inhibitionem predictam aliquid esse presumptuz id superiori denunciarē[q] neglexerint: a perceptione beneficiorum que in ecclesia obtinent sic grauata[r] triennio[s] statuimus esse suspensos.

¶ Laici vero qui prelatos vel capitula ecclesiarum seu alias personas ecclesiasticas ad submissiones huiusmodi faciendas hactenus[t] cōpulerunt: nisi post competentem[v] monitionem remissa submissione quam per vim vel metum exegerant ecclesias et bona ecclesiastica eis submissa taliter in sua libertate dimittant[x]. ¶ Illi vero qui decetero prelatos vel personas easdem ad talia facienda compulerint: cu

⁊ ¶ Secus: vsurpando contra naturā vel pactum appositum.

? ¶ Restituendo: ⁊ sic non sufficit a grauaminibus abstinere nisi vsurpata restituat. xiiij. q. vj. c. j. j. de reg. iur. peccatum.

¶ Licet. Hec decretum est quotidiana ⁊ habet bonā materiam ⁊ potest dubidi qz primo ponit thema de pmutare volētib⁹ vbi sunt expectātes qō diffinit ibi: nolum⁹: ⁊ ponit motiuū. i. equitatē ⁊ ei⁹ rō ibi: q̄ alias. Do. No. qz q expectat primaz vacantem: primā cōsequi hz: fallit ꝗ in casibus quos diri. ⁊. ō ꝓben. qz sepe. ⁊ de cōces. preben. si soli. Jo. an.

y ¶ Diocesi: nō excludit ĩmo includit ciuitatez ad idem. l. xiij. di. sōrum. ⁊. c. li. de tē. or. cum nullo. j. rii. de of. ordi. cuz eps ad ꝗ. ff. de seruis expor. pacto. cui non obstat de reseri. rodul. qz in rescriptis ad lites logk q̄ sunt odiosa: ⁊ includak etiā ecclesia cathedralis ad ꝗ. ⁊. de ꝓbo. sig. cum clerici nō ob. ⁊. de ꝓben. q̄uis. i. quia ibi est ambitio.

a ¶ Auctoritate ap. idem puto ⁊ multo fortius si expectat auctoritate reservationis legatoruz vt receptionis. capituli.

b ¶ Porro: idē ⁊ multo fortius puto si expectarent quam vincerent acceptādam. nam plus afficit prebenda p istā granā q̄ p illā vt diri. ⁊. de cōces. preben. si soli. ad fi.

c ¶ Iuris. ⁊. e. quesitum.

d ¶ Beneficia: ꝗ large intelligit: vt minora ⁊ maiora bñficia dignitates ⁊ ꝓbēdas etiā cōprehēdat: i. q. iii. si qs dator. ⁊. de cōces. pbē. c. ii. ⁊. ō ꝓ. fi. tua. qō optie et ꝓbat. j. ō re. iur. c. i. vbi diri ō ꝗ.

e ¶ Collationē: qd si non spectāt ad collationem ſz ad cōfirmationē tm. Item qd si ptinent ad collationez sui ⁊ alteri⁹ vel sint illa ī diuersis dioce. in his q̄stionib⁹ primo vt q̄ nō hēat locum ꝗ decre. rō qz p pmutationē non possumus negare qui vacent bñficia: deberentur ergo expectāti pmā vacaturz ō rigore ⁊ ēitate iuris: ſz eqtas scripta vult q̄ nō debeant: ē ergo tenēda regula nisi ī ea pte q̄ vitiata reperit. C. de ap. pcipimus. ⁊ sic nō vt a lſa recedēdū ⁊ nisi casus mutet regula nō vitiet ad hoc facit. ⁊. de ꝓbē. cū in illis. vbi aliud est dicere ad collationē: aliud ad ꝓfirmationē. ad idē. c. c. ī fi. ⁊. e. ti. c. vlt. vbi aliud est vlcere ad collationē tuā: aliud tuā ⁊ alteri⁹. Sans pōt dici cōtrariū. ⁊ ō ꝗ dictum fuit: quia sic fuit quesitū vñ p illa ēba potius factū vt narrari: q̄ iurz diuersitas poni. In prima igit qōe ipedit expectās: sed ad hoc vt teneat permutatio erit necesse q̄ iterueniat illoz ꝓsensus qui bñt eligere: ad hoc de of. fi. archi. ad ꝗ ī fi. In secūdo casu fiat ī manibus vtriusqz libera resignatio vel quilibet in manibus sui epi: vel alter alteri cōmittet: quod melius vt: ad hoc de sen. ex. cum illorū nec video quare aliud ī casib⁹ istis q̄ in expresso. Inspiciamus ergo solū: an licite fiat permutatio vt p expectationes non expediatur: hoc dicat. decr. ad hoc facit finis huius capituli.

f ¶ Libere: vt simonia vitet. de pac. cum pridem.

g ¶ Fraude. pone ī terminis p decre. ⁊. e. li. de renū. c. ij. ⁊. cū pmutak beneficiū: qō sperabak ī primo vacaturū: vt precludak via expectanti.

h ¶ Resignant: ⁊ si resignata cōferank alijs q̄ permutare volentib⁹ si valet collatio: vt in cle. e. ti. c. vno.

i ¶ Rigori: sic. C. de iudi. placuit. C. de furtis ⁊ ser. cor. l. si qs fuo. de ꝗ. ⁊. de transac. c. vlt.

k ¶ Minime: istud facit pro eo quod. ⁊. dici.

nam inspicit papa q nil deperit expectanti: qr alias non resignassent.

Si pater. Habet duplicem diuisionem. Prima i quqz partes diuiditur fm quā ponit primo testamētū patris tria ptinēs institutionē filioꝝ vxoris legatum ⁊ substitutionez quā fecit fili⁹ Secunda ibi testatore mortuo narrat que postea emerserunt. Tertia ibi absqz soluit dubium ex testamēto ⁊ emergentibus pdictis exortum. Quarta ibi. pmisse ponit solutionis rōnem ⁊ rōnis ex premissionē. Quinta ibi licet responder obiectioni que contra solutionem fieri posset. Dominicus. Tracta fuit hec decret. de extrauaganti Inno. iiij. que incipit. Jo. frangiapani: ⁊ forte nimis fuit decisa: ⁊ sic pone casum. Jo. fran. habebat vxorem nomine saracenā: ⁊ ex ea filium ⁊ filiā impuberes petrum ⁊ philippum in extremis positus cōdidit testamentum: ⁊ filiaz sibi heredē istituit in certa pecunie quātitate: filium vo in certis bonis suis: ⁊ vxori vsumfructum quorundā bonoꝝ suoꝝ sub certo tenore reliquit: ⁊ adiecit: vt si decederet filia sine liberis moreretur filio suo: ⁊ si filius sine liberis decederet: moreretur filie si aūt vterqz sine liberis decederet. pauperes heredes istituit. ⁊ executores testamento reliquit. Mortuus est ioannes ipse testator demum mortuus est petrus filius suus adhuc impubes: ⁊ demū filia etiā impubes: ipsa. s. matre superstite: cōtra quam agebāt executores: ⁊ ab illa domina vel eius procuratore petebāt coraz papa bona que fuerant testatoris ⁊ filie sub quibus ⁊ bona filij ↄprehendebāt: dicebat procurator dñe q substitutio facta de filio ad filiā: ⁊ de filia ad pauperes fuerat fideicōmissaria: vnde in substitutiōe filie ad filiū debebat ōducere tertiā iure nature ōbitā filio: quartā trebellianicā. Item in substitutione pauperum ad filiam pro residuo nomine filie easdem tertiā ⁊ quartā habebat: pro parte vo executorum allegabatur q substitutio fuerat directa ⁊ pupillaris: ⁊ conueniebat talis substitutio psonis ⁊ verbis: vn̄ non habebat locū quartarū ōductio. Itē q pater i testamento qđ faciebat īpuberi filio matrē portiōe iure nature debita priuari poterat. lz filius id suo testamento facere nō posset Per has vltimas allegationes pronunciauit papa bona illa deferri i pauperibus absqz aliqua deductione tertie vel quarte partis. h. d.

rectas dummodo cōueniant verbis ⁊ personis istitutis. Jo. an.

Si pater filium ⁊ filiā habens impuberes[a] ⁊ vxorem[b]: filiam i re certa[c]: filiū vero in ceteris bonis suis vniuersalem heredem instituit[d]: ⁊ vxori aliqua in suo testamento legauit[e]: adijciens vt si decederet filia sine liberis eidem filio[f]: si ipse absqz liberis[g] obiret fili⁹ prefate filie[h] moreretur: christi pauperes[i] instituendo heredes: si utrunque sine liberis mori contingeret filiorum. Testatore mortuo[k] ac deinde filio subsequenter ⁊ filia supstite matre defūctis ante tempora pubertatis absqz deductiōe[l] trebellianice[m]

a Impuberes. s. filiam minorez. xij. an. filiū minorē. xiiij. an. ff. ō vbo. sig. pupillus. C. quādo tu. vel cur. esse desijt. l. indecoram. ⁊ insti. q. mo. fi. tu. in pn. lz quo ad matrimoniū non inspiciamus solū annos: sed etatē qua pubescere possit: q dic: vt. s̄. de despon. impu. puberes.

b Vxorem: puberē intelligas matrem ipsoꝝ filioꝝ: alias dubitatio non processisset: ⁊ hoc patet in fi.

c Re certa: instituit: qđ est infra: quod si nō fecisset egisset filia de inofficioso nūc autē ñ posset agere nisi ad supplemētū: si aliquid deesset portiōi iure nature debite. C. de inoffi. testa. l. omnino. ⁊ l. seq. ⁊ l. qm̄ nouella ⁊ l. si quando. ⁊ de hoc. s̄. eo. raynucius. i pn. Scire debes q in certa re institutus habetur loco legatarij: ità q creditoribus nō tenet. C. de her. i sti. l. quotiens. ⁊ hoc cū est alius vniuersaliter institutus: si enī nullus alius istitut⁹ ē in totū succedit heres. ff. de here insti. l. i. §. si ex fundo. ⁊ l. si itaqz quis heres. Si autem plures instituti sunt in certis rebus: ⁊ nullus alius vniuersaliter pro virib⁹ erunt heredes: nisi in casu vbi duo sunt instituti cōiunctim ⁊ alter diuisim. ff. de here insti. si alterius. ⁊ l. seq.

d Instituit nūquid quo ad filiā sufficieret legasse: de hoc fuerāt opiniones tacite. s̄. eo raynucius i pn. ⁊ dicūt quidā q tutius est q necessaria sit institutio i auc. vt cū de ap. cog. §. aliud quoqz. ⁊ §. hec autē colla. viij. ⁊ . C. de inoffi. tes. nō liceat. dicētes. l. C. de inof. testa. l. oīmodo. ⁊ l. cū qrī tur. auc. nouissima p auc. illam posteriorez eē correctas. alij ↄtra p predictas. ll. ⁊ per decre. rainu. vbi nihil vr̄ q alterocha fuerit istituta. Azo distinxit an testator voluerit solēniter testari: vt qr vocauit testes. vij. signacula ⁊ subscriptiones rogauit: ⁊ tunc ē necesse q in aliquo instituat: vt in auc. vt cū de ap. cog. col. viij. aut nō solēniter: sed nuncupatiue: ⁊ tunc sufficit quocūqz relinquat titulo vt in antiquis. ll. vnde dicūt alij. q si relinquat in testamento necesse est iure institutionis relinqui: si in codicillis sufficit quocūqz reliquat titulo ⁊ de hoc no. C. ō ioffi. te. auc. nouissima. Alij dicunt q fm canones sufficit quocūqz relinquat titulo: vt in decre. rainu. secus fm. ll. ⁊ hoc ibi tenet Hosti. vt alias pniciosa subtilitas euitet. Alij distinguūt q aut testator īter filios tm̄ testat: aut īter extraneos ⁊ filios simul mixtos. In pmo casu sufficit quocūqz relinquat titulo: vt in antiquis. ll. qr inter ipsos īperfecta simplex ⁊ plana voluntas sufficit dūmodo ō ipsa appareat. C. eo. ti. hac consultissima. §. ex imperfecto. ⁊ C. fa. her. l. fi. ⁊ auc. ibi signata. In secundo casu. s. cū extraneos īstituit: non sufficit quocūqz relinquere titulo: nisi fiat institutio: ⁊ sic intelligit auc. vt cum de ap. cog. Sed vt. s̄. dixi primum tutius. ⁊ ideo tenendū videtur. de pe. di. vij. nullus. ⁊ vbum illud relinquit in decre. rainu. non videtur poni propriet ut patet etiam ex institutione adiecte. idē in decre. rainaldus.

e Legauit. de facto. vt dixi in casu: legauerat vsumfructū quorūdam bonoꝝ ⁊ altero solū superstite ⁊ filius augebat in testamento legatum: ⁊ ne mine superstite adhuc augebat. ⁊ ex hoc etiā vt patet in itegra allegabat p pauperes q patebat q intentio testatoris fuerit vxori filiam anteferri.

f Eadē filio: moraret qđ est ifra. Sed ↄtra: ista filia nec exheredata erat nec instituta: qr in certa re. vt. s̄. dictū est: ergo nec ei pupillariter potest substitui: vt in stitu. de pupil. sub. §. nō solū. ff. de vul. subst. l. sed si plures. Sol. licet h pupilla non fuerit instituta heres in primo gradu. tamen fuit instituta in secundo. s. post mortez filij: ⁊ sic ei pupillariter substitui potuit: vel dic q si ex liberis vnus ex certa re: alter vniuersaliter ē istitut⁹: vterqz est heres: lz alter nō teneat ad credita vel legata ⁊ sic intelligatur hic. ⁊. s̄. e. rai. secus si nō ex liberis: qr tunc institutus i certa re habebit loco legatarij. vt. s̄. dixi. ⁊. C. de here. insti. l. quotiens. vel h nō q̄ritur an tenuerit substitutio de filia ad filium: sz ecōuerso: qr ō facto prius decessit filius.

g Liberis: sufficit vnus. ff. de ver. si. l. nō est sine liberis. C. de cōdi. iser. l. i. ⁊ super hoc vide qđ no. de proba. i pñtia in. i. glo.

h Filie moreret. i. ad opus filie: quasi dicat q hereditas filij directe ⁊ imediate ad filiam perueniat: ⁊ econtra si vero in successione mater esset dimidia: iam non filie: sed primo matri moreret: sic allegabat pro parte pauperum.

i Pauperes: lz certa persona heres institui debeat ⁊ nomē specificari: tm̄ pauperū institutio valet: ⁊ de pauperibus loci proprie domicilij sensisse intelligit: vbi fomentum vitens cōsolationes ⁊ seruitia a multis recipit. C. de epis ⁊ cle. si qs ad declinandam. l. nulli licet. de hoc dic. vt. s̄. eo. ti. cum tibi.

k Mortuo: executoribus relictis qui petebant bona testatoris postmodum ab vxore: vt ibi dixi in casu.

l Absqz deductione: hic decidit questionez. Dicebat autē mater q habebat tertiam ⁊ quartā in bonis testatoris ex psona filij: ⁊ sic sola dimidia restituenda fuerat filie. Itē in alia dimidia habebat etiam tertiā: quartā ex persona filie. ⁊ sic dimidiā: ⁊ sic facta cōputatione videbat fm eā restitutio facienda pauperib⁹ solum in tribus vncijs ei⁹ ptis in qua fuerat filius institutus: ⁊ in dimidia eius partis in qua fuerat instituta filia: ⁊ probatur hoc ex eo qr dicebat q substitutio de filia ad filiuz: de pauperibus ad illā erat fideicōmissaria: ⁊ hoc pbabat tali modo directa substitutio fit per hec verba ei heres esto vel ille ei sit heres. indirecta p verba: rogo volo vel mādo vt restituas ⁊c. sz p ista vba alteri moreret: nō pōt dici directa ⁊ pupillaris substitutio: imo vr̄ itellectus fuisse: q mr̄ filio ab itestato succederet ⁊ ab itestato hereditatē restitueret substituto. Itē dicendo sine liberis appebat testatorē puberi substituere voluisse: vn̄ fideicōmissarie non pupillares intelligi debebant substitutiones: ⁊ de filij ad inuicē ⁊ de pauperibus ad eos. Respondebatur pro parte executorum ⁊ pauperum: qđ. s̄. dixi i glo. de facto ⁊ glo. i. qđ. j. seq tur. Ad clariorem aūt intellectū nota q substitutionū alia directa: alia idirecta siue obliqua. Directaꝝ alia vulgaris: alia pupillaris: alia exemplaris: alia breuiloqua. de qua pone exemplū. ff. de vulg. sub. iaz hoc iure. s. cū testator dicit duos impuberes filios mihi heredes instituo. ⁊ eos inuicem substituo: habet enim hec breuia verba in persona cuiusqz duas substitutiones vulgarem ⁊ pupillarez alia compendiosa: de his prosequere vt no. s̄. e. rainu. circa pn. Sed ad vltimam ⁊ ad propositum veniamus. Cōpendiosa que fit his verbis: quādocūqz filius me⁹ decesserit vel sine liberis decesserit filia sit heres: hec si fiat a milite: siue fiat pubери siue pupillo iure directo valet quandocūqz decedat institutus: sicut vba sonāt. ff. de mi. test. l. in fraudē. §. miles. ⁊ l. miles ita heredez. §. i. C. ō tes. mi. l. testō. hoc verū nisi miles hāc substitutionē filio fecerit: cuius mater est i medio. quo casu valebit iure fideicōmissi: si iaz factus pubes fili⁹ decedat. C. ō imp. ⁊ alijs sub. l. precibus. Si autē paganus eā per superiora fecerit verba: ⁊ pupillus ille institutus in pupillari etate decesserit: iure directo admittit substituta. vbi aūt iam pubes factus moritur: substitutio oīno extinguit: ⁊ venientes ab intestato succedūt i totū. ff. de vul. sub. l. his verbis. ⁊ l. in pupillari. ⁊ l. centurio. Si aūt testator sic dixisset: quandocūqz decesserit filius. vel sine liberis decesserit filiaz substituo: vr̄ volo q ei filia succedat tunc licet directe nō valeat: valet tm̄ idirecte iure fideicōmissi. ff. ad treb. sceuola. ⁊ l. heredib⁹. C. de insti. ⁊ sub. generaliter. §. vlti. h viso satis patet q hec substitutio que forte compendiosa dici pōt: admittit substitutos iure directo: ex quo instituti decesserunt i pupillari etate: si post pubertatē decessissent tunc potuissent locum habere matris allegationes.

m Trebellianice: ergo qr substituti veniūt iure directo: nō fideicōmissario: nō hz locū deductio trebellia. argue p cōtrariū: q si locus esset fideicōmissarie substitutioni. bene detraheret trebellianica: lz essent paupes substituti: lz ergo cesset falcidia in his que legantur pauperibus ad pias causas. C. de epis ⁊ cle. si qs ad declinandaz. ⁊ C. ad. l. fal. auc similiter. videt in trebellianica per hāc lrāz ad hoc . ff. ad. l. fal. l. i. §. ad municipiuz. si enim cōditor legis i trebellianica id voluisset: sicut expressit de falcidia: ita de trebelliāica expressisset. de deci. ad audientiam ad hoc. j de priuil. si papa. ⁊ qđ non ē sanctoꝝ patrū decreto. ⁊c. de trāsla. c. ij. ff. de pupil. l. de precio. In cōtrariū vr̄ i auc. de ec. ti. §. si autē heres. ibi omni falcidia vacante. col. ix. Sed dixit Azo. in sum. de here. ⁊ fal. q trebelliana cōtinetur sub noīe falcidie. ergo nec trebelliana detrahi poterit: nam nil excipit qui oīa dicit: ō ma ⁊ obe. solite. ⁊ satis vr̄ terminari p dictū. §. si ↄiungatur. cū. §. si qs i nomine vbi dicit hereditatē vel legatū: nec occurrit inter ista rō diuersitatis vn̄ idē ius cēsebitur. s̄. de transla. c. ij. s̄. de rescrip. inter ceteras. ff. de legi. non possunt. ad h fa. quod no. ala. Ber. ⁊ alij. s̄. de sepul. c. secundo vbi no. de relicto pauperibus

non detrabit canonicam ꝓ prima pte que placet facit: q: legitima per pauperuȝ institutionẽ filij nõ priuãtur: nã qui vult exheredato filio ecclesiã heredẽ facere ali um querat ꝙ augustinũ. ⁊ deo ꝓpitio neminẽ inueniet. xvij. q. vlti. c. vlti. ⁊ sic ẽt no. accur. in. l. si quis ad declinandam. Item in ipsa. l. si quis ad declinandam. non erat quis institutus qui trebellianicaȝ detrabere posset: nec ẽper oĩa cadẽ rõ in vtraqȝ: q: si rogatus restituere non detrabit trebellianicam inanã fuit hec res: sed si testator fecit multa legata: ⁊ inter alia quedam ad pias causas ⁊ si nõ detrabat de legatis ad pias detrabit de alijs: ⁊ sic non erit heres inanum.

a ❡ Debite. de his quartis dic vt no. s. c. rainã. in glo. no. qõ quartarum.

b ❡ Econtra. s. de filia ad filium

c ❡ Pupillares: que expresse fit p h verba: si fili⁹ meus decesserit infra tpa pubertatis filia sit heres: insti de pupil. sub. i. rñ. ⁊ expirat statim cum ad pubertateȝ peruenerit: vt ibi: fuit aũt inuenta hec substitutio: q: cum multuȝ prosit heredẽ habere: ⁊ pupillus testari non possit vtile fuit pupillis modũ inuenire ne decederent intestati: vt in pre. l. insti. de pupil. substi. in prin. Idem dicim⁹ de exẽplari lȝ exẽplaris differat a pupillari. in h q: in ea necesse est certas personas substitui. C. de ipu. ⁊ alijs substi. l. humanitatis.

d ❡ Facienda: vide qõ est. j. vt substitutio ⁊c. postea videas dũ modo ⁊c.

e ❡ Verbis: dixit testator: si sine liberis decedat alteri moriatur sed istud verbuȝ sine liberis certũ est qõ non designat certã etatẽ. nã ⁊ añ pubertateȝ ⁊ post fili⁹ ⁊ filia sine liberis mori possunt ergo pȝ ꝙ substitutioni pupillari bene conueniũt vba: immo maxime pupillari: cũ tunc liberos hẽre non possit: ⁊ vide ꝙ expressa vulgaris hȝ tacitaȝ pupillarẽ: dũmodo ꝑsonis conueniat. ff. ð vulga. substitu. l. iiij. multo potius verba q̃ sapiunt pupillarem vt hic ad pupillarẽ sunt referenda: ⁊ sic ꝓbatur ꝙ no. accur. C. de ipu. ⁊ alijs sub. l. precibus. in glo. pe.

siue partis iure nature debite[a] facienda ipsis pauperib⁹ bona omnia deferuntur. Premisse namqȝ substitutiones facte de filio ad filiã econtra[b]: ⁊ de illis ad pauperes directe debent intelligi pupillares[c] cum in substitutionibus semper sit interpretatio facienda[d]: dũmodo sicut in casu proposito earum verbis[e] ⁊ personis[f] cõueniat institutis: vt substitutio directa intelligatur potius quam obliqua[g]: quãquam directa interdũ[h] ad fideicõmissum ex causa trahatur. Licet[i] autem filius testamẽto suo matrẽ portione iure nature debita priuare si posset[k]: pater tamen in testamento qõ filio impuberi facit potest[l]: nã testamentum huiusmodi pupillare paternuȝ vel paterni pars potius est censendum[m].

Idem.

❡ Superior habet consentire religiosis deputatis executorib⁹ ⁊ pluribus executoribus datis vno mortuo vel in remotis existẽte vnus officium executionis exercebit ne impediatur testatoris volũtas nisi aliud per testatoreȝ disponeretur. h. d. ꝯm zen.

Religiosus[n] executor ab aliquo[o] in sua volũtate vltima deputatus nõ potest. Cum velle vel nolle non habeat[p]: huiusmodi officiuȝ[q] suscipere uel exequi: nisi a superiore suo petita super hoc licentia ⁊ obtenta[r]. Sane[s] pluribus a testatore simpliciter[t] executorib⁹ deputatis. Vno eoruȝ mortuo[v] vel in remotis[x] agente: aut id exeq forte nolente. Ne voluntateȝ testatoris impediri vel nimium differri cõtingat[y]: poterit alius. Ni si testator aliud expresserit[z] officiuȝ executiõis iniũcte libere adiplere[⁊].

Rubrica De sepulturis.

Bonifacius. viij.

❡ Cũ prohibeat pactũ de sepultura eligenda nõ obstãte pacto de sepultura eligenda vel electa nõ mutãda sepeliendus est quis vbi alias erat de iure sepeliendus: ⁊ alias sepultus cũ oib⁹ sepulture obedientibus restituendus est: alias pena incurritur hic cõtenta. h. d. ꝯm Zen.

Animarũ periculis ⁊ scandalis que frequẽter ex his prouenuũt: obuiare volentes[9] uniuersis religiosis ⁊ secularibus clericis cuiuscunqȝ status vel conditionis existãt: in virtute sancte obedientie ac sub interminatione maledictionis eterne[x] districtissime prohibem⁹: ne aliq̃s ad vouendum iurandum vel fide interposita: seu alĩs promittẽdum[a] inducant vt apud eorũ ecclesias sepulturam[b] eligant: vel iam electaȝ ulterius nõ immutent. ❡ Nos. n. si secus actũ fuerit electionem taleȝ decernimus nullius penitus existere firmitatis. Statuentes vt hi qui sic elegerit nec apud sic electas ecclesias vllatenus sepeliri: nec alibi: nec contra uotum iuramentum aut promissum huiusmodi a se factum materiam habeant veniendi[c]: possint eligere[d] sepulturam:

f ❡ Personis: q: vterqȝ ipubes erat ⁊ añ pubertatis tpa decessit: vt. s. vidisti.

g ❡ Obliqua. s. directa vel fideiussoria.

h ❡ Interduȝ: vt. ff. ad trebel. l. secuola. ff. de vulga. substi. l. cẽturio. §. vbis. C. de impu. ⁊ alijs sub. l. precibus.

i ❡ Licet autẽ. respõdet obiectioni que fieri posset ex eo ꝙ filius non põt matrem priuare de portione: ergo portio illa matri debetur non substituto.

k ❡ Posset. C. ad tertul. l. matri. sed illud locum hȝ vbi filius testatur vel decedit ab itestato: hic istis filijs non succedebant pauperes ex testamento suo: sȝ potius ex paterno: vt sequitur

l ❡ Potest: est expressum. ff. de inoffi. testa. l. papinianus. §. i. vbi dicitur ꝙ mater non impugnat testamentum ꝙ pater filio fecit querela inofficiosi.

m ❡ Cẽsedũ. aut i p̃. l. ⁊ isti. ð pu. sub. §. liberis. ff. ð vul. ⁊ pu. sub. q p̃res li. i fi.

Religiosus. Sunt due partes: secunda ibi: sane. Prima ponit dictuȝ cuius rationem reddit ibi: cum velle. Secunda ibi vno eorũ themate diffinit casuȝ trimẽbreȝ ⁊ rationẽ reddit ibi ne volũtatẽ ⁊ casuȝ excipit ibi nisi. Do. Emanauit ad declarationẽ decre. s. eo. tua. ⁊ eoꝝ que plene notat guil. i spec. de istru. edi. §. nunc vero. v. sepe etiam queritur.

n ❡ Religiosus intelligam indistĩcte siue sit monachus vel regularis canonic⁹ mendicans vel non: ⁊ de claustralibus intelligo in quibus sequens ratio locum hȝ. Sed quid de minore. xxv. an vel de muliere: nũquid possunt deputari executores: ⁊ q: maior. xvij. annis põt procurare negocia. s. eo. li. de procu. qui generaliter i fi. videt ꝙ possit eẽ executor. Cõtra. q: nõ habet ꝑsonã stãdi i iudicio. C. de ꝓcu. exigendi ad hoc. s. de eta. ⁊ q̃. c. indecoꝝ. C. de legi. tu. l. vlt. Idẽ ð femina. ff. de procu. l. neqȝ femina. C. e. l. aliẽaȝ. ff. ð re. iu. l. ii. iij. q. vij. §. tria. Quicquid sit de iure ꝯsuetudo optima interpres leguȝ habet ꝙ tales exequi possint: ad hoc facit h decre. Jo. an.

o ❡ Aliquo: clerico vel laico.

p ❡ Nõ hẽat. s. ð ele. quorũdã. ⁊. c. si religiosus. xij. q. i. ñ dicatis. j. e. pri. c. vlt.

q ❡ Officium: hodie rõneȝ hui⁹ officij ordinari⁹ loci exigit a religiosis ẽt exẽptis: ⁊ si circa id deliquerit illos punit: vt in cle. eo ti. religiosus.

r ❡ Obtenta: ergo tunc põt: misericordie enim ẽ tale officiuȝ. lxxxvi. di. nõ satis: sȝ videbat ꝯ p. c. xvi. q. i. monachi: de postula. c. i. vbi dr̃ duo regri. §. ꝙ exposcat vtilitas mõasterij. ⁊ ꝙ abbas iper: ꝓ ista pte faciebat decre. tua. s. e. titu. ⁊ extrauagãs Jo. fran. de qua fuit tracta pri. decre. vbi qdã frater ꝑdicator fuit executor: hoc expeditũ est.

s ❡ Sane: hoc tractabat idẽ guil. in eo. §. sed si alter cum v. seq.

t ❡ Siplicitër: sine clausula: vt ipsi vel eorum alter vel ꝙ si nõ oẽs alias non esset questio.

v ❡ Mortuo. no. ex lr̃a ꝙ mortuo executore eius officiũ nõ transit in heredeȝ vr̃ enim industria ⁊ amicitia eius electa: ad h. s. de offi. dele. c. vlti. ff. ꝓ socio. l. actio. §. morte. ff. manda. l. mandatum i fi. qdaȝ dicebãt tale officium trãsire i heredẽ executoris p. l. ff. de ali. ⁊ ci. leg. l. cũ vnus. ⁊. l. a filio ꝑn. ⁊. l. alimenta. i principio Alij distinguebãt. an res esset integra vel non: sic. s. de ele. i causis. C. manda. l. mandatũ. Nõ autẽ dixi nõ transire i heredeȝ: verũ ẽ nisi testator expresserit: sic ⁊ de cõpromisso dicimus. s. de arbi. c. vlti. qd aũt tunc fiet: dixi in glo. vt quia.

x ❡ In remotis: si ergo non multũ distat vocabitur: ⁊ si in termino assignato non venerit procedet socius sine illo: si aũt remotus est nec vocabitur sic ⁊ in electionib⁹: de ele. q: pp. ⁊. c. cũ iter vniuersas. ⁊. c. ꝙ. sicut.

y ❡ Contingat: si. s. ne se. va. c. vno ad si. de offi. dele. si is. cui.

z ❡ Expresserit: vt q: vetuit: ne alter sine altero procederet. Aliud est ergo tacere: aliud exꝑsse vetare: ad hoc de hap. maiores. j. de reg. iu. is q tacet. Quid ergo tũc fiet ex quo alter non vult exeq vel mortuus est testator sibi prouidet illud suabitur. aliogn eps exequat. s. e. si heredes. ⁊. c. tua. quid si abbas sancti ꝑauli dat⁹ ẽ executor ⁊ mortu⁹ est: nũqd hoc officiũ trãsibit ad successorẽ: vr̃ distinguẽdũ: an fuerit ꝓpriũ nomẽ expressum nec ne. s. ð offi. delega. qm̃. qõ satis posset dici in extraneo: sed in ꝓpinquo vr̃ ꝙ lȝ nomẽ nõ fuerit expressum: tñ affectione ꝑsone hoc factũ fuerit: vñ nõ transeat ad successorẽ: ad hoc. xij. q. iij. põtifices. de testa. requisisti.

⁊ ❡ Adimplere: est si. s. eo. lib. de ꝓcura. si duo. §. sane. ⁊. ff. de admi. tu. decreto. §. vlti. ⁊ ẽ in his spãle fauore testantium causaꝝ ⁊ pupilloꝝ.

Animarum. Prima pars ponit inhibitionem ⁊ decretuȝ ibi nos eni. Scõa ponit eligẽteȝ ibi: statuentes. Terna ponit indu cẽtẽ ibi: si vo ⁊ penã aggrauat i ñ parẽtẽ ibi q̃ nisi. Do. Emanauit: ad suppletionẽ decre. s. de pac. pleriqȝ. ⁊ pp ea q̃ ibi. i fi. no. ho. dicens quot ⁊ q̃toꝝ aĩas ꝯstitutio h astringit. Nã quasi oẽs sibi talia attrahũt ⁊ tales alliciũt: vt infirmitati q̃ ꝯtigit medicos q sanare debuerãt infirmari.

9 ❡ Volẽtes: ad hoc. s. de offi. lega. officij.

x ❡ Eterne: hodie trãgressores excõicati sunt ipso iure: nec absoluunt ab alio q̃ a papa: nisi in mortis articulo per cle. de penis. cupientes. i fi. que reseruat etiam penas infra positas.

a ❡ Promittendũ: nõ eni facit de⁹ differẽtiã iter ista. xxij. q. v. iuramẽti.

b ❡ Sepulturã: cũ eni hoc sit spũale: pactũ interuenire nõ debet. i. q. ij. q̃ pia: de pac. pactiones. Sumitur aũt sepultura multis modis quod dic vt no. xiij. q. ij. §. Itẽ queritur. ⁊. s. e. c. pe.

c ❡ Veniendi. lȝ non teneat principale tenet accessorium quo ad quid ⁊ est spãle: ad idẽ de iureiur. debitores. vbi de hoc. ⁊ eo. ti. cũ contingat.

d ❡ Eligere: punitur ergo in quo deliquit. de tempo. ordi. litteras. de his

que fiunt a ma.par.ca.quesiuit.

a ¶ Apud quas.s.vbi sūt maiorꝫ suorꝫ sepulchra.xiij.q.ij.ebron.cū.c.se. ⁊.s.e.c.in prin.quod de intestato debet intelligi. Quid si ecclesia ista de qua promiserat sit illa in qua abintestato sepeliri debebat: declarari debuisset: quia si dicamus ꝙ ibi nō debeat sepeliri: vbi ergo sepelietur? ⁊ lfa dicit non apud illas ⁊c.vñ. posset dici: ꝙ ibi sepelietur non obligatiōe ꝓmissionis: sed ꝓtēte iuris: sicut cum ex duabus seruitutib⁹ remittitur altera: altera remaneat: ad hoc de vsupal.ex tua ꝫ.ff.de fui.vr. prēdi.si domus tua. Jn ꝯrarium videt quod.s. dicit: nec apud electas ecclesias vllatenus sepeliri. preterea secundū hoc semper illi apud quos est sepulchra maiorum etiam ex electione vel ꝓmissiōe: qua ꝓuati erūt potestate eligendi habebunt obtentum: quod ēt non dz.xxxiii.q.v. hec imago.s.de procu.tue. .j.de re.iu.cum quid.

b ¶ Predictos: quos sic induxerunt: non ergo ꝓhibet decre.quin possit eligere: sed prohibet inductiones ⁊ promissiones.

c ¶ Corporum.s.e.ex pte

d ¶ Decendiuz: istud decendiū i restitutiōe corporis currit: ex quo petitum fuerit sed in restitutione rei credo ꝙ statim currat: ⁊ iō in rebus nō fuit additum si petantur. ista enī ꝓstō nō intendit minuere sed addere ad decreta. pleriqz. Sz ibi sine aliqua petitione vidēbat eos obligatos ad restitutionem: ista īponit tempus ⁊ penam.

e ¶ Faciendaz: non dicit cui ecclesie: credo qō ecclesie cui facta ē iniuria: vz apud quam sepeliri ōbebat: parochialis ecclesia iam habuit suam canonicam: ⁊ sic nō ob.j.c. prori. que in alio casu loquitur. si ergo ipsa eadem fuerat ecclesia dimissa cui solueretur pena vnde

sed cōtradictione quacūqz cessante sepeliantur oino apud illas ecclesias: apud quas[a] sepeliendi de iure fuissent: si als sepultura non electa forsitan decessissent. ¶ Si vō ijdē religiosi vel clerici ꝑdictos[b] ī suis ecclesijs vel cimiterijs ꝓsumpserit sepelire ad restitutionez tam sepultorum corporum[c] si petantur quaz ēt oīuz que occasione sepulture illorū puenerit quomodolibet ad eos dez infra decendiuz[d] integraliter faciendaz[e] ipsos obligatos esse censemus. ¶ Quā nisi fecerit ecclesie ipse apud quas sepulti fuerint necnō ⁊ cimiteria earūdez: extunc eoipso sint: ⁊ tādiu maneāt ecclesiastico supposita interdicto[f]: donec ab eis facta fuerit restitutio plenaria oīuz ꝑdictorum.

I Dem.

¶ Ecclesie dimisse non debet canonica portio sed parochiali ⁊ pluribus si sunt plures. Et in loco etiam min⁹ religioso pōt noua eligi sepultura.h.d. fm zen.

QAm quis cuius maiores sunt soliti sub antiquo in aliqua ecclesia sepeliri[g]: ea dimissa eligit alibi sepulturam: canonica portio dimisse nō debetur ecclesie: sed illi dū taxat[i] in qua ille officia consuevit audire diuina ⁊ ecclesiastica recipere sacramenta. ¶ Cum ab eo qui duo habet domicilia[h] se collocans equaliter in vtroqz ī loco tertio eligitur sepultura: domiciliorū ecclesie habebunt inter se diuidere[l] cānonicam portionem. ¶ Si quis[m] antiqua dimissa nouā etiam ī loco minus religioso elegerit sepulturam electionez huiusmodi licz iura supboc videantur esse diuersa nequa-

quā volumus impugnari.

I Dem.

¶ Translatio persone ad certum locum facta ad tempus ecclesie ius sepulture nō aufert ⁊ mulier mortua cuz viro vltimo sepelitur.h.d. fm zen.

I S qui hz domicilium in ciuitate vel castro qñqz ad villaz ruralem se transfert recreationis cā: vel ut ruralia exerceat in eadē si nō electa sepultura decedat ibidez: nō in ecclesia dicte ville: sed in sua parochiali: vel in ea potius ī qua maiorum ipsius ab antiquo[n] sepultura extitit: sepeliri debebit. ¶ Dūmodo absqz periculo ad ipsam valeat deportari[o]. ¶ Mulier[p] autez q̄ plures viros habuit successiue: si sepulturam non eligat[q] est cū viro[r] vltimo cuius domicilium retinet ⁊ bonorem[s] tumulanda.

I Dem in eodem.

¶ Ex cōsuetudine pōt pater ꝑuberi eligere sepulturā: pubes autez eligit per seipsum.⁊.h.d. fm zen.

I Jcet pater minores filios qui nequeunt antequā ad annos pubertatis[t] perueniant eligere[v] sepulturam possit si consuetudo[x] terre id hēat quo voluerit sepelire.

¶ Hoc tamen nō pōt vbi cōsuetudo huiusmodi nō habet: sz sūt cuz suis maioribus vel in parochiali[y] ecclesia tumulādi. ¶ Quāuis[z] aūt filiusfamilias[x] absqz ꝓris assensu sibi possit libere eligere sepulturaz[?] pro anima tamen sua preter ipius assensum nisi peculium castrense[ꝫ] aut quasi castrense[a] habeat aliquid iudicare[b] non potest[c].

I Dem in eodem.

I Squi. Sunt duo victa scōm ibi mulier. ¶ Prima soluit dubiū ⁊ solutionē moderatur ibi dūmodo. Do. Nō electa: alias nō esset questio: quia apud illā sepeliet.s. pri.c.i fi.

n ¶ Ab antiquo: Quid vices auus pauus ⁊ alij ab antiquo sūt sepulti in aliqua ecclesia pteligit sepulturaz in alia: ⁊ ibi sepultus est: filius decedēs ītestat⁹ sepeliet in sepulchro patris vel i sepulchro aui ⁊ aliorū: ⁊ intelligo vt bñ ꝓcedat dubitatio: ꝙ pōt sepeliri cōmode in vtroqz ꝓ vtraqz pte inuenies tertū.xiij. q.ij.ꝗ.ioseph.⁊.ꝗ.ibi econtra. qui alias est.ꝗ.p istam litteram quam etiam habemus.s.c.p ri.in pn.satis videretur habendam rationem antique sepulture aui paui ⁊ alioꝫ poti⁹ q̄ paterne: ad idem.s.e.c.i.in prin. ⁊.c.fraternitatem. vbi dicit patrum aliorumqz parentum copulatiue dictum. quasi non sufficiat patrem ibi fore sepultum Jtem viuente patre sepelitur in sepulchro aui.j.c.pri.

o ¶ Deportari: simile.j.eo.c. vlti. imminens ergo periculuz immutat ius cōmune: vt hic vides ad idem.s.eo.li. de procu. si duo.ꝗ.sane.

p ¶ Mulier: hic terminatur qō no.hu.⁊ io.xiij. q.ij. vnaqqz.

q ¶ Eligat: eligere enim potest cum quo voluerit: vel cum nemine sepeliri.s.eo.de vrore.

r ¶ Viro: si verus vir fuit.ff.ad munici.de iure.ꝗ.fi.

s ¶ Bonorem. ff.ad munici. .l.filij.ꝗ.i.

L Jcet Quia zez. summat quo ad titulum vt in rubro. sed non quo ad ter. Unde posset addi ⁊ pro anima non legat sine assensu ꝓris bona non castrensia: ⁊ sunt due ꝓres. que per se patent. Do. Emanauit ad declarationem decre.s. eo. de vrore.ij.xii.

t ¶ Pubertatis.s.xij.an.ī muliere.xiiij.in viro. quod dic vt supra dixi ō testa.

u ¶ Eligere: sicut nec alias testari.ff.de testa.qua etate alias ī q̄.ii.q.vi.ꝗ.diffinitiua.circa princi.C.quando prouo.non est ne.l.ii.

x ¶ Cōsuetudo: sicut ergo consuetudo dat iurisdictionez ⁊ ius eligendi prelatū ō fo.compe.cum contingat.de causa posses.cum ecclesia. sic etiam dat ius eligendi sepulturam: vt hic vides.

y ¶ Vel in parochiali: hic est disiūcta: nunquid ergo datur electio. quod videt.j. de regu.iur. in alternatiuis.cum suis concordantijs.econtra videtur ordinē scripture seruandum.xliij.distin.sit rector. ad fi.s.eo.lib.de elec.si quis iusto.ꝗ.i. ⁊.s.de preben.mandato.⁊ hoc tutius: ad hoc.s.c.prori.nec semper in alternatiuis est electio. vt dicam in pre. regula in alternatiuis: consuetudo tamen habet ꝙ parentes/vel amici tales sepeliunt in altera q̄ volunt.⁊ grauc videtur puerum viij.dierum semper in antiquis tumulis solēniter sepeliri.

z ¶ Quamuis: de hoc tractabat hosti.i sum.huius ti.ꝗ.⁊ apud quaz.ꝗ.si vō ís.

⁊ ¶ Filiusfamilias: maior tñ pubertate: ⁊ ē huic fi.s.e.li.ō pc.q generaliter.ꝗ.i.

? ¶ Sepulturam: quia electio refertur ad id tempus quo solutus est a patria potestate. ad hoc.s.eo.de vrore.i.responso.

ꝫ ¶ Castrense.s.quod a parentibus vel cognatis in militia degentibus donatū ē vel quod ipse filiusfamilias ī militia acqsiuit: qō acquisiturus nō fuisset nisi militasset .ff.de castren.pecu.l.castrē. a ¶ Quasi castrēse. vt qō acqrit filiusfa. aduocatus ī postulādo. nā ⁊ ipsi aduoca ī militāt. de aduo.diuer.iu.l.aduocati.

b ¶ Judicare.i.in vltima voluntate relinquere: iudicium enim hic sumit ꝓ vltima voluntate: ⁊ alter multis modis. quod dic vt dicam.j. de reg.iu.in iudicijs.

c ¶ Non potest.ff.de donationibus causa mor.l.tam bis.

parochijs: vt eadē ratione ille due diuidant quartam.

l ¶ Diuidere: si.s. de testa.relatum.ij.ad fi.

m ¶ Si quis. hic terminātur que no.xiij.q.ij.ꝗ.at illi alias incipit nunc queritur ⁊.s.eo.fraternitatem.⁊ approbat opinio Lau. Vincen. Joan.⁊ Ostir.reprobata opinione Hug. Ala.tan.⁊ Ber.quā ēt Do.magis videbat iuri cōsonā.

Religiosi Summak: vt in rubro fm zen. sed istud summariū procedit fm suum intellec. sed ego sequor intellectum fm Jo. an. fm quē pōt fit summari: Religiosi sunt sepeliendi in suo monasterio nisi in remotis moriantur. h. d. ⁊ ponit dictuz cui⁹ rōnē interserit ibi: cū velle. Et exceptionē pmittit ibi nisi. Do. Emanauit: ad declaratione eoꝝ que no. Jnno. ⁊ host. s. de excess. pla. nimis iniqua. ⁊ Hosti. s. e. ti. de vrore ⁊ approbatur opi. Jnnocē. reprobata opinione. hosti.

a ¶ Cōmode. no. rōne incommoditatis id pmitti: qō alias nō permitteret: sic. s. e. ts q ite cā icōmoditatis alienantur res ecclesie. xij. q. ij. terrulas.

b ¶ Habeant: sic. s. tit. pri. c. vlti. cum suis concordan.

c ¶ Sepulturam: hoc tenebat inno. sed hostē. contra p ōcre. s. c. de vrore. s. q talis electio ad illud tps. s. post mortē refertur quo solutus est monachus a iugo vt ibi dicit de vrore. ad idē. s. c. pri. i. rñ. ⁊. hoc ēt probabat p decre. pre. de excess. pre la. nimis iniqua. ⁊ per decre. ō priuil. vt priuilegia: vbi dr q illi fratres eligunt sibi sepulturas ad primū rñdeo q lz vror vel filiusfa. sint in ptāte viri vel patris nō tamē in tm quin aliud habeāt ⁊ velle ⁊ nolle: qō si ē in monacho: ⁊ facit. s. de procura. qui generaliter. §. primo Ad decre. nimis. ⁊ ut pīlegia. dic q non loquuntur in veris religiosis: sed in his qui assumūtur in confraternitatem: vel intelligatur secundum istud. s. quando a monasterijs sunt remoti. Jo. an.

d ¶ Discretioni Primo inhibet. Secūdo pcipit ibi: imo. Do. de cre. est greg. ir. decisa. de extraua ganti sua q incipiebat: grauamen nobis: prout ibi pz ex q̄rela archiepi ⁊ capituli pisani peruenit ad papam. q predicatores ⁊ minores predicabant decimas ex pcepto nō ōberi: scribit greg. vt sequit hodie prouisum est cōtra oēs religiosos quib⁹ nō competit recipere decimas vt in cle. de penis. cupientes. ij. rñso. Jo. an.

¶ Religiosi nisi multū remoti a monasterio nequeunt alibi eligere sepulturam. h. d. fm Zen.

Religiosi: nisi a pprijs monasterijs adeo forsitan sint remoti: q ad ea cuz moriuntur ꝛmode portari nō possint: nequeunt cum velle vel nolle nō habeant[b] sibi eligere sepulturā[c]: sed sunt apud sua monasteria tumulandi.

Rubrica de decimis.

¶ Regorius nonus fratrib⁹ predicatoribus ⁊ minoribus.

¶ Populus vt ecclesijs iura debita psoluat est in pdicationibus ⁊ alijs exhortandus. h. d. fm zen.

Discretioni vestre mādam⁹ districtius inhibentes: ne talia que audientes a decimarum[d] seu aliarum[e] rerū ecclesijs debitaruz solutione retrahant. vel alias animas[f] corrumpāt audiētium in sermonibus[g] vestris vel[h] alibi proponere decetero psumatis. Immo verbo ⁊ opere in formetis cosdē: vt ad solutionē pdictorum prompte voluntaris[i] animo sint intenti.

¶ Alexander quartus.

¶ Priuilegium decimas nonalium concedens: non includit decimas nonaliuz per alios possessas tēpore impetrationis ⁊ loca tantū includit vbi pcipiebantur antique ⁊ ad portionem antiquā. h. d. vsqz ad. §. statuimus. fm Do.

Statuto ppetuo ōclaramus[k] q indultum illud apostolicuz quod plerisqz cōceditur: vt nonaliuz decimas pro ea portione percipere valeant: qua veteres eos contingunt[l] ad illas nonaliuz decimas quas tempore[m] illo: quo ipetratuz vel obtentum extitit hoc indultuz: alij possidebant[n]: cū de hoc in ipso mentio nulla fiat: nullatenꝰ se extēdit: nec ad alias[o] etiaz nisi in his tātum locis vbi veteres tunc quādo dictum indultum impetratum fuit ipsi impetratores habebant: ⁊ pro ea[p] solummodo portione qua ipsi tempore impetrationis huius mōi percipiebant antiquas. ¶ Statuimus[q] preterea q idē indultum obtētū ab his q tpe ipetratiōis totaliē veteres pcipiebant decimas: ultra medietatē[r] decimarū nonaliuz nullatenus extendatur: qs[s] non est ueri simile si nunc de plena ⁊ itegra perceptione veterum fuisset expressuz q apostolica sedes pariter ⁊ similiter nonaliū decias i tā graue parochialiū ecclesiarū dispēdium indulsisset: quodqz ratiōe talis indulti si timini ⁊ tollit fiscus quod non accipit christus: vt in predicto. c. maiores.

f ¶ Alias: alias aſos: ad hoc. s. c. quāuis. de na. er. li. ven. c. vno.

g ¶ Sermonib⁹: tale officiū pīlegiatū est: de sta. mona. qō dei timoreꝝ.

h ¶ Vel alibi: puta in collationibus disputationib⁹ vel in cōfessionib⁹ i q bus iniungere debent cōfitentibus q aliena restituant. qr non dimittitur peccatum ⁊c. j. de re. iuris peccatum cum suis concor. ⁊ hoc faciendo licite ab excōicatis elemosynas recipiūt: ō sen. excō. cum voluntate. priuilegium ergo illud meremur amittere: cōtrarium suggerendo. xij. q. iij. priuilegium. cum suis similibus.

i ¶ Voluntatis: voluntarium militem sibi eligit xps. xv. q. i. non ē quod cuiq̄. xxxiij. q. v. tunc saluabitur. alias incipit qui stitit in fi.

¶ Statuto. Hic Alexander in prima parte ponit quasdam declarationes circa illas indulgentias in quibus conceditur aliquibus: vt nonalium percipiant decimas pro ea portione qua percipiebant antiquas. Et a quibusdā ex ipsis declarationibus duos excipit ordines: hic vsqz ad. §. vbi ibi prouidet parochiis pauperibus: quarū decime alijs debentur vsqz ad. §. sane. tertio prouidet circa decimas recipiendas vel non de manibus laicorum vsqz ad. §. diocesani. quarto prouidet circa decimas soluendas a religiosis: ⁊ circa diocesanorum potestatem super his vsqz ad. §. nec p eo. vbi statuit nonaliū decimas religiosis nō accrescere qui antiquas ō laicorum manibus habuerunt.

k ¶ Declaramus: no. qr hic alexander non statuit ius nouuz: sz antiquū ō clarat vnde primū dictū hēbam⁹ casuz. j. ō. priuil. c. añpe. qō īcipit dudū

l ¶ Contingūt: forte priuilegio vel ꝛpositione vel feudatiōe vel pscriptiōe vel receptiōe de manib⁹ laicoꝝ. vt dicit in fi. vel alio quocūqz modo iure cōi non reperire simpliciter q debeatur certa pars nisi forte in ēpo q iure cōi petit quartā. s. de offi. ordi. cōquerente de prescriptio. de quarta.

m ¶ Tempore illo: sic in his inspicitur date tēpus. ad idē. s. de rescrip. tāte. ⁊. c. si eo. tempore. eo. li. de elec. dudum. i. vbi de hoc.

n ¶ Possidebāt. iure suo tāq sibi debitas. tūc nō debet illis obesse pīlegiuz hoc tacito ipetratū. s. de pīuil. dudū. Itē pōt dici si bona fide possidbāt. sed pprietatē iuris nō habebant vt sola bonefidei possessio vires pīlegij ipediat. Si autē eēt violenta vel malefidei possessio. vires pīlegii si impediret fm Jnno. ⁊ hosti. q hoc no. i pre. decre. dudū allegant de rest. spolia. grauis. de prescri. i. c. vlti. de vo. inter. vi. ⁊ vro. ⁊ si necesse. ob b ēt ibi dicunt q si abbas impetrat priuilegia exemptionis pro se ⁊ capellis sibi subiectis: q si aliqua capella sua ab alio monasterio bonafide possideatur: impedientur vires priuilegij: alias non: p eadē iura. Jo. an.

o ¶ Nec ad alias: secūda declaratio. pone debebak mihi medietaz decīaꝝ antiquoꝝ pdioꝝ certe parochie: ipetraui vt pciperē p ea pte nonaliū p q ⁊c. tpe ipetratiōis nō in tota parochia sed solū in certa pte. pōe citra riuū p cipiebam ptē illā decimaruz in illa solū pte recipiā nonalia nō i vlteriori.

p ¶ Et pro ea. tertia declaratio: pone debebak mihi dimidia decimarū certe parochie: sed nō dabak nisi tertia: impetraui priuilegia de nonalibus p ea pte ⁊c. solam terciam in nonalibus habeo.

q ¶ Statuimus. Priuilegiuz decimaruz nonaliuz limitatum ad mēsuram antiquorū nō pōt vltra dimidiā includere. fallit in cistersiensib⁹ ⁊ cartusien. h. d. vsqz ad. §. vbi aūt. Sequentur adhuc declarationes. Ad eaꝝ intelligentiaz scias. q aut ille qui impetrat tale indultum percipiebat integras decimas aut plus q̄ dimidiaz: aut dimidiā: aut minus i primis duobus casibus. s. cum integram vel plus q̄ dimidiam percipit: in antiquis pretextu priuilegij nonaliū solam habebit dimidiam: si percipit dimidiaz vel minus antiquorum tantundem percipit nonalium.

r ¶ Medietatem: nomine portionis dimidia continet. ff. ō. ō. si. nomē filiarum. §. portionis. ff. de vsūfruc. etiā.

s ¶ Quia: non est ratio.

a ¶ Cum non sit: diceret aliquis quare sit tam stricta interpretatio ⁊ aspera respondet. Io. an.

b ¶ De medietate: hñ ergo comprehendunt trib⁹ declarationibus ꝑme p̃ris: ſz istis duabus declarationib⁹ isti⁹. §. statuimus nõ cõprehẽduntur: ⁊ hoc intendit si ergo ꝓcipiant integrã vl plusq̃ dimidiã i antiquis: ⁊ i noualibus ꝓterea talis indulti tantũ dẽ habebũt. Do. io. an.

c ¶ Ubi. Priuilegiati sup decimis excipiẽdis ecclesiis parochialib⁹ gratijs assignare debent portionem pro debitis oneribus supportandis. h. d. vsq̃ ad. §. sane. Domi.

d ¶ Cõgrue: qõ dicit. s. de ꝓbẽ. ô monachis. xxi. q. j. c. j.

e ¶ Illarũ: ôcimarũ parochie sue.

f ¶ Onera. legatorũ nũciorũ se. ap. collectarum ⁊ si. ad idem. s. eo. lib. de preben. c. j.

g ¶ Sane Decime per laicos ante lateran. conci. in feudum recepte a religiosis per eos recognite in feudum. nõ pñt ipsis religiosis cõcedi sine diocesanorum cõsensu. h. d. vsq̃. ad. §. diocesi. Do.

h ¶ Assensu: laic⁹ habebat decimas q̃s religiosis donare volebat: fingebat se instr'm ab illis hr̃e in feudũ vt sic quasi restitueret ipas eisdẽ sine consensu epi sz talis fictio nõ pñerit. vt h vides.

i ¶ Lateranense: ô priuile. cũ ⁊ plantare.

k ¶ Perpetuo: sec⁹ si ad tẽpus: ⁊ concor. de his q̃ si. a prelatis cum aplica in si.

l ¶ Diocesani. Diocesani. compellunt religiosos exẽptos soluẽ ôcimas parochialib⁹ ecclesiis si non agatur ô rebus exemptis. h. d. vsq̃ ad. §. ceterum. Do.

m ¶ Exẽptis. i. ipsis decimis: vel decimis exemptorum prediorum.

n ¶ Ceterum. Religiosi ẽt exempti de possessiõibꝰ acqsitis et acquirẽdis parochialib⁹ soluere ôbẽt decimas si priuilegiati fuit. hoc. d. vsq̃. ad. §. nec pro eo. Do.

o ¶ Iure. s. e. ex pte. i.

p ¶ Nec Ex donatione laicorum habẽtes decias antiquas nouales superuenientes in eodem loco nõ ꝓcipiunt. h. d. Do.

ue impetrati iam siue impetrãdi ô inceps non possit in noualibus que ammodo fient: vendicari ⁊ acqri vel ꝓcipi plus quaz medietas decimarũ ipsorũ noualiũ: etiam si amplius in veterib⁹ habebat: cum nõ sit[a] dicendũ asperum sed pium potius ⁊ benignum: si super decimis futurorum noualiũ: contra parochialium ecclesiaruz grauamẽ qõ ex districtione indulti huiusmodi possit accidere taliter obuiatur. ¶ Religiosos tñ cistercien. ⁊ cartusien. ordinum statuto ⁊ declaratiõe huiusmodi quantum ad hos duos articulos: uidelicet de medietate[b] decimarum noualium cõprehẽdi nolumus vel constringi. ¶ Ubi[c] autem ꝑ huiusmodi concessiones decimarũ parochiales ecclesias adeo grauari contingit: q̃ earũ rectores de ipsarum redditibus ꝯgrue[d] sustẽtari ⁊ cõmode iura episcopalia exhibere nõ possũt: puideat per locoꝝ ordinarios ⁊ ordinetur taliter: q̃ eisdez rectoribus tãtũ de illarũ[e] reliquat puentibus: q̃ exinde cõpetentẽ sustentationez habere ⁊ epalia iura soluere valeant: aliaqz onera[f] ôbita supportare. ¶ Sane[g] quãuis forte a religiosis exemptis ⁊ alijs fiant infeudationes de decimis detẽtis a laicis: ⁊ ijdem laici q̃ illas ab ipsis religiosis in feudum teneant recognoscant: non tamen licet religiosis eisdem post talem infeudationem vel recognitionem sic de facto presumptam huiusmodi decimas de manibus laicorum ipsoꝝ acqrere vel recipere absqz diocesanorũ epoꝝ assensu[h]. ¶ Illas autẽ decimas intelligimus posse taliter a religiosis de manibus laicorum recipi vel acqri: que ante lateran[i]. concil. ipsis laicis i feudu ꝑpetuo[k]. fuere concesse. ¶ Diocesani[l] vero parochialiuz ecclesiaruz ad requisitionẽ rectoꝝ earũdẽ ô ipsis religiosis super decimis quas hñt vel eos habere continget: que quidẽ alias ad ipsas spectauerũt ecclesias: nisi de rebus exemptis[m] agat exhibeãt iusticie complementũ. ¶ Ceteruz[n] ijdem religiosi tam exempti quam non exempti de terris ⁊ possessionibus acquisitis hactenus ⁊ ammodo acqrendis decimas integre soluant illis ecclesijs q̃bus eedem possessiones ⁊ terre prius fuerant decimales: nisi super hoc spãli iure[o] uel priuilegio sint muniti. ¶ Nec pro eo[p]: q̃ forte i aliquibus parochijs oẽs maiores decimas seu partez illarũ acqrũt de manib⁹ laicorũ: pñt pro eadẽ vel sibi portione: si de nouo postmodũ fiant noualia in eisdẽ petere vel ꝓcipe noualiũ decimas eorũdẽ[q] nisi alia rationabilis ꝑ quã hoc facere valeant causa subsit.

Rubrica de regularibus ⁊ trãseuntibus ad religionem.

I Ano. iiij.

¶ Si minor. xiiij. an. ingredit religionẽ in. xv. anno libere exit: nisi in ipso. xv. anno professiõem fecerit: vel habitũ professorũ receperit vel expresse ratã habuerit professionez prius a se factã: si autẽ per totũ. xv. an. portat habitũ: ubi non est distinctus: intelligit pfessus: nisi tãta sit i distinctio q̃ viuẽtes cum eis simili habitu induant. Si maior. xiiij. an. ingreditur: si portat habitum per annum quãtũcunqz sit indistinctus itelligit professus. In fine declarat qui sint habitus indistincti. Joan. and.

I S qui monasteriuz ãte. xiiij. annũ[q] vt monach⁹ efficiat ingredit[r] nisi eo ꝯpleto ꝓfessionẽ faciat i sequẽti[s] vel habitũ religiõis suscipiat: q̃ dari ꝓfitẽtib⁹ cõsueuit: seu professionẽ a se prius[v] factam ratam expresse[x] habeat: libere potest ifra ipsum sequentem[y] annuz ad seculum remeare. ¶ Quod si per totum sequentem annum in monasterio ꝑ manserit: vbi professorum ⁊ nouitiorum sunt habitus indistincti: professionem per hoc fecisse: vel si quã prius fecerat ratam habuisse videtur[z]: nisi tanta idistinctio ibi habit⁹ habeatur q̃ ⁊ professi ⁊ nouitij ac etiam alii communem[a] vitam cum eis ducentes: simili penitus habitu induantur. ¶ Qui vero post q̃rtum decimum annum[b] habituz religionis assumpserit: si per annum illum gestauerit: ex tunc religionez assumptam presumitur veraciter esse professus: vbi professi a nouitiis dissimilitudine[c] habitus minime distingnũtur[d]: etiam[e] si alij degentes cum eis similibus vestib⁹ coutãtur: quoniam cum iaz hic ad discretionis ãnos peruenerit: quid agat agnoscit[c] ac ideo susceptum discretionis tempore ordinem: postquã hunc anni probauerit spacio intelligitur firmiter approbasse. Sec⁹ autem in illo qui ante discretionis annos habitum induit regularem: cũ eorum que tunc agit plenuz[d] nõ habeat intellectuz. ¶ Distinctos quoqz seu dissimiles intelligimus esse habitus: siue nouitijs siue professis dissimiles vestes dentur: siue benedicantur cum profitentib⁹ conceduntur: siue etiam aliquid aliud[e] fiat per quod nouitiorum a professorum habitu discernatur.

A Lerander quartus ffribus predicatoribus ⁊ minoribus.

¶ Predicatores ⁊ miores: infra annum probationis quẽquam ad sui ordinis professionem recipe nõ pñt: qõ si fecerint recept⁹ alligat⁹ ñ est eorũ ordini: ⁊ ipsi a receptiõe ꝑ fessionis alioꝝ sunt suspẽsi: ⁊ puni-

q ¶ Nõrũdẽ: sicut enim ipsi laico nõ accrescebant noualia: vt. s. e. tua. i. sic nec ipsis religiosis q̃ a laicis perceperũt: ad idem. s. e. cum contingat. arg. s. j. ô in repa. c. i. So. ibi res a laico donata mutat naturã i nullius p̃iudiciũ: h̃ fieret p̃iudicium ecclie parochiali: ꝓd h. s. §. i. i fi.

II Sani. Prima ꝑs tractat ô ipubere monasterium itrãte seu ꝓgresso. Scõa ô pubere ibi: q̃ vo. Tertia declarat distinctionem hituuz ibi. distinctos. Pria distiguit an egrediatur añ fi. xv. an. an post. ⁊ primũ p̃m'ttit: sed tres casus excipit. Secũdum ꝓhibet ibi: qõ si sint hit⁹ idistincti sec⁹ si idistinctissimi. Secũda p̃ncipalis puberẽ ꝓfessuz esse dic. si p ãnũ tulit hitũ idistinctũ ẽt si sit idistinctissim⁹ ⁊ diuersitatz rõez reddit ibi: qm̃

q ¶ Annũ ꝯsumatũ: qz ñ sufficit icepisse qõ dic vt. s. eo. ad nfaz.

r ¶ Ingredit: h̃ tolle qõ est. j. libere potest.

s ¶ Sequenti. s. in. xv. sic. xx. q. j. illud.

t ¶ Vel repete eo ꝯpleto. ⁊c.

u ¶ Prius. s. añ. xiiij. an.

x ¶ Expresse: ⁊ sic reprobatuz est qõ ꝓio. no. xx. q. j. illud. ⁊ ber. s. e. significatuz. q̃ dicebant q̃ si ꝓfessionẽ fecerat an. xiiij. an. tacite ibi moram trahendo ꝑ. xiij. an. vt eã ratã hr̃e. arg. ô despon. ipu. lr̃as. ⁊. c. accessit ho. autẽ q̃ hãc vidit decre. i decre. significatuz tenebat qõ hic dr̃.

y ¶ Sequẽtẽ. s. xx. etatis sue.

z ¶ Videt. ecce ergo q̃rtuz casuz post. xiiij. annuz: ergo hñ hz ratã ꝓfessionem fcãz añ illud: ſz ñ eo ipso: sed nunc ô muz cuz lapsꝰ fuerit ãnus. xv. ⁊ i ipso portauerit habituz distinctum.

a ¶ Cõez. vt scrutentes capellãi ⁊ seculares clerici: ⁊ si hitus ille religiosus nõ cẽt: ſz forte secularium clericoꝝ id cẽt ꝑ epm corrigẽduz: ô test. c. ij. s. eo. sicut tuus Sz nunquid ꝯpellit talis pfiteri nõ ꝓtse: sed accusatiue: vt vel ꝑ fiteat vl exeat: vt. s. e. vt clerici.

b ¶ Annum. ad idẽ. s. e. ex pte.

c ¶ Dissimilitudine. patenti. in colore scissura vel forma: secus quo ad hunc casuz de alia latenti de qua loqt̃ h̃ finis: vt in cle. eo. titu. eos qui. ⁊ vide quod ibi no. i glo. lz ergo.

d ¶ Distinguunt: sed nonne ibi recipiẽdo hituz q̃ dat ꝓfessis vl tacite: ꝓfessus: vt. s. illud verus est q̃ñ distinct⁹ ẽ hit⁹ vbi ô ẽ non distinct⁹ sec⁹. vt h vides. ⁊ sic intelligas sane qõ no. ber. s. e. ex pte. in vlt. gl. ad fi. ⁊ ꝓbat idez s. eo. statuimus.

e ¶ Etiã si. pp h̃ aduersat illud q̃ vo qõ in p̃n. §. posituz est.

c ¶ Agnoscit. i. agnoscere dz.

d ¶ Plenuz: maior septẽnio in pubes itellectuz hz: ſz ñ plenũ vt h vides. mior ãt septẽnio ignorat qd videat. C. de fal. mo. l. i.

e ¶ Illud: vt q̃ denk a certis p̃sonis vel in certis diebus vl'sor mis.

Non solum. Duo principaliter facit. Primo ponit proemium siue casum cōstitutionis. Secūdo ibi vobis. ponit ɔstitutionem. In qua primo inhibet. Tertio ibi. ꝙ si forte ponit triplicē penā. Premitte ꝙ ingredienti religionē daꝭ annus ad probandū regulā. xvij. q. j. Gonsaldus. Sed huic anno pōt ingrediens ꝛ recipiens renunciare ꝛ statim ꝓfiteri. ꝫ. e. ti. ad apostolicā. Sed istud vltimū hic probibetur in duabus religionibus. Do. ergo excipiꝭ decre. ista a regula quā habuisti. ꝫ. eo. ad apostolicam.

a ¶ Et. j. decisū ħ fuit: q: hēbaꝭ. ꝫ. eo. ad aplicā. ꝛ. c. statuimus.

b ¶ Zelū: quasi dilectionis feruorē: ad idē. ꝫ. c. li. de re iudi. ad apostolicam. in prin.

c ¶ Expedit. de bap. maiores. ꝫ. eo. li. de elec. cum expediat. ꝛ. c. cum non deceat.

d ¶ Ratiōis: rō enī ꝗ a discretione ꝓcedit nō dꝫ deēe: est eniꝫ oīum ỽtutū mrꝭ discretio. i. q. v. pñtium. ꝫ. de of. custo. c. i.

e ¶ Subsequaꝭ: ad idē de deci. ɋuis. de here. cū ex iniuncto

f ¶ Pena. cōtrafaciens nō erit ꝓpter hoc excōicat⁹: vt. ꝫ. de iurepa. relatū. qō dic ut no. lxiij. di. salonitane de simo. sicut. ii. de sagit. c. vno.

g ¶ Annū: interdū inuenitur de biennio: interdū de triēnio: ꝛ de hoc dic ut no. xvij. q. i. gonsaldus. ꝫ. eo. ad aplicam.

h ¶ Recipe ꝓsumatis: qō ē ī fi.

i ¶ Transeat: sequebaꝭ in antiqua sicut de sua voluntate ꝛc. qō est infra: iste igiꝭ. ỽ. qui sequtur. vsqꝫ ibi sicut: additus est ꝑ compilatores huius lib. ꝛ hoc ne aliqui crederent ꝙ talis non posset redire ad seculū q: solum dicebaꝭ ad religionē ꝛc.

k ¶ Quod tamē: ad declarationē eius qō habes. ꝫ. eo. consulti. ꝛ. c. statuimus.

l ¶ Indicijs: vt si bñficio renūciauit. vꝭ de bonis ꝓprijs ỽbo ꝛ re disposuit: vꝭ silib⁹ modis.

m ¶ Recipere. s. ad professionē infra annum ꝓbationis.

n ¶ Uestro ordini: no. q: ꝓfessio tacite vꝭ expsse facta ïfra annū ꝓbationis non obligat ordini: tñ obligat religioni. ut. ꝫ.

endi pena que pro grauioribus culpis eis consueuit infligi. Io. an.

Non solum: ꝛ infra[a]. Lꝫ zelū[b] animarū habentes eas lucrari dño sollicite capiatis: quia tñ decet ꝛ expedit[c] vt conscientie puritati non desit iudicium rōnis[d]: ne vñ spiritualis profectus queritur salutis dispendium sub equaꝭ[e] Uobis de fratrū nostrorū cōsilio ī virtute obedientie ꝛ sub pena[f] excommunicationis auctoritate presentium districtius inhibemus: ne ante annum[g] probationis elapsum qui est maxime in subsidiuꝫ fragilitatis humane regulariter institutus: quēquam ad professioneꝫ vestri ordis seu renunciationem seculo faciēdā recipere[h]: nec constitutūꝫ ïfra huiusmodi annū aliquatenus impedire: quominus infra ipsuꝫ ad aliā religionē quā maluerit transeaꝭ[i]: vel nisi maior quattuordeciꝫ annis existēs professus sit tacite vel expresse: aut euidenter constet illum vitam voluisse mutare: quod[k] tamen nō presumiꝭ: nisi clara probatione vel cōpetentibus indicijs[l] ostendatur: omnino ad seculum redeat: sicut ꝺ sua voluntate processerit: presumatis. Quod si forte contra hanc nostram probibitionem quēquam recipere[m] presumpseritis decernimus euꝫ q taliter recept⁹ fuerit nullatenus vr̄o[n] eē ordini alligatum: vosqꝫ a receptione quorūlibet ad ꝓfessioneꝫ eiusdē ordinis fore ipo facto suspensos[o]: ꝛ insup[p] pene subijciendos: ꝗ fratribus ipsi⁹ ordis ꝑ culpis infligi grauiorib⁹ cōsueuit[q].

Bonifacius octauus.

¶ Decretalis non solum extenditur ad omnes mendicātes. in alijs vero professio expssa religioni cui fit: tacita autem generaliter obligat ïfra annum. h. d. ꝭm zen.

Constitutionem innocentianā que probibet conuersorum ꝓfessionem recipi ante annū probationis elapsum: pie memorie Alex. papa. iiij. predecessor noster ad fratrū ꝑdicatorū ꝛ minorū ordies dūtaxat declarauit[r] extendi. Unde nos paris similitudine rationis inducti[s]: declarationē candē ad aliorū mendicātium ordines prorogamus[t]. ¶ In alijs autem religionibus[u] professio expresse vel tacite fieri potest licite[x] infra annū. Sꝫ expresse emissa etiam seculari habitu non mutato[y] illi religiōi precise obligat quam profitens est professus: tacite vero facta infra[z] probationis annum per susceptionem habitus[ꝛ] qui profitentibus tantum datur: nō illi specialiter cuius habitus est susceptus: sed generaliter religioni alicui recipienteꝫ obligat⁹ si etatis[ꝫ] apte sit: si sciens[a] et voluntarius[b] ac triduo[c] perseueret.

Idem parisieñ. capitulo.

¶ Bñficiū igredientis religionē infra annū ꝓbationis exceptis casib⁹ hic expssis nō ē alteri ɔferēdū: iteri tñ debit ꝑ aliuꝫ bñficiū ïseruiri. h. d.

Beneficiuꝫ illius. Io. de fan. q religionē igrediꝭ: nō ē infra ꝓbationis[d] annū alicui conferēdū[e]

ꝛ ¶ Obligat: quo ad hāc obligationē ex tacita nō dicā differētiā inter mendicātes: ꝛ nō medicātes: ut. ꝫ. c. c. pr. ꝫ sicꝭ expssa: q: ille obligat illi religioni in nō mēdicātib⁹ solū religioni ī genere: vt ibi ꝛ hic.

ꝫ ¶ Etatis. maior. xiiij. in mare. xii. in femina.

a ¶ Sciens. secus si nō intelligēs. ut si furore laborat. ꝫ. e. sicut tenor.

b ¶ Uoluntari⁹: secus si inuit⁹. xx. q. ij. presens. ꝫ. eo. cum virum.

c ¶ Triduo: terminata sunt varie no. ꝫ. c. titul. ad nostrā: qdā dicebant ꝙ illud dispensatiue loqbatur: alij ꝙ illud spāle ꝑꝑ electionem: alij quod qnqꝫ ibi ɔcurrebant ꝑꝑ ꝗ penitentia tridui locum habuit: ꝑmū ꝙ sine deliberatione intrauit. secundū ꝙ illect⁹. tertiū q: sine probatione suscepit habitū ꝓfessor. quartū q: ꝑ pe pueritiā. quintū q: infra triduū penituit ꝛ hocꝫ ibi gof. ꝛ recitat host. Uides ꝙ hodie ius esse cōe declaraꝭ. s. qō ꝑ professionē tacitā factā per receptionē habit⁹ professorū infra annū probationis quis nō obligaꝭ nisi triduo ꝑseueret: similis dilatio tpis. C. de erro. aduo. l. vlti.

Beneficium. Potest diuidi in tres partes. Primo ponit regulā. Scdo ibi nisi ꝗttuor casus exceptos. Tertio ibi: sed interim ꝑuisioneꝫ. Emanauit: ad declarationem decre. ꝫ. de renū. ex transmissa. ꝛ eorum que no. Ber. moderni. ꝫ. co. statuimus ꝛ Io. xxvii. q. ij. desponsatam. ꝛ. xvij. q. j. consuldus. Exponit hec decre. regulam ꝛ quattuor casꝰ exceptos.

d ¶ Probationis annū per hāc litteram credo ꝙ si minor. xiiij. ann. igrediatur religionem ꝙ ante finem. xv. anni. beneficium suū nō poterit cōferri: q: xv. an. est annus ꝓbationis illi⁹. ꝫ. e. c. i. qō verum est nisi post annū. xiiij. aliō de his que sequunꝭ interueniat: beneficio autē nil deperit. cum de ꝓuentibus illi deseruiatur: ut dicitur in fi.

o ¶ Suspensos: dixit hosti. ꝙ superior q nō peccauit pōt ipsum absoluere ar. de sen. ex. nuper. p ¶ Et insuper. nota ꝙ qs multiplici pena punitur. rō: quia altera per se nō sufficiebat: vt no. ꝫ. de iudi. at si clerici. in fi.

q ¶ Consueuit: ipsa consuetudine inspecta. uel ordinationib⁹ ꝗ sunt ꝭm regulaꝫ.

Constitutionem. Sunt due partes. Prima loqꝭ de mēdicātibus secunda ꝺ non mendicantibus ibi. In alijs. Prima subdiuiditur quia facit duo primo ponit declarationē. Secūdo ꝓrogationē ibi. vnde. Secunda ēt facit duo Primo ponit regulam quā distinguendo duo mēbra declarat. Primū ibi. ꝫ expresse. Secunduꝫ ibi: tacite: premitte qō habes in. c. precedēti. Do.

r ¶ Declarauit: eius declarationē hodie non habemus.

s ¶ Inducti. ꝫ. de trāsla. inter corpalia. de rescrip. ïter ceteras. C. ad. l. fal. l. vlti.

t ¶ Prorogamus: prima facie ista decre. uideꝭ facere ad questionem qua queriꝭ an cōstitutio super cathedrā extrauagans bonifacij: que habetur in cle. de sepul. dudum: extendaꝭ ad alios mendicātes ꝙ predicatores: ꝛ minores: ꝛ vꝭ ꝙ sic per hanc litterā. Sed contrariū pronunciaui: ut dixi. j. de reg. iur. que a iure: ꝛ ibi vide ꝛ decre. ista facit pro hac parte. Dico enim ꝙ hic bonifa. nō dixit declaramus sed dixit prorogamus. vnde lꝫ eadē rō esset in alijs mendicantib⁹ ꝗ in predicatoribus ꝛ minoribus: tñ cōstitutio illa nō extēdereꝭ ad illos nisi hic per bonifa. prorogata fuisset: vñ alex. declarauit: sed bonifa. ꝓrogauit. ut vides: regule ergo ꝛ antiquo iuri standū est nisi inquantū repimus recessum: vt in ꝑdicta regula dixi

u ¶ Religionibus. s. non mendicantium.

x ¶ Licite. in mendicantibus etiā pōt fieri. ꝫ nō licite. ut. ꝫ. c. proxi. dixi.

y ¶ Mutato: ad idē. ꝫ. eo. sicut nobis. habitus enim non facit monachum: sed professio regule. ꝫ. eo. ti. porrectum.

z ¶ Infra probationis: ergo de illa tacita que fit per lapsum anni nō loquitur h. de qua. ꝫ. e. c. j. §. qui vero. ꝛ. ꝫ. eo. ex parte. in illa ergo non licebit: infra triduuꝫ penitere: ut in ista non reperitur de illa statutum.

ꝛ ¶ Habit⁹: hoc vbi nō distincti sunt habit⁹ ꝓfessorꝫ a nouitijs: ut. ꝫ. eo. c. i. dixi.

e ¶ Cōferendū: ɔtra ut ī ꝑ. decre. ꝫ. de renun. ex transmissa. vbi tenuit collatio facta infra annū ꝓbationis. sed dic ꝭm Hostien. ꝙ ibi cū recuperaturat bona sua: renunciauerat bñficio suo expsse in ingressu vel ante igressuꝫ qō satis vꝭ. alias ꝗre decre. illa poneret sub titulo de renun. vel dic ꝙ illa ïtelligiꝭ ꝭm primū casuꝫ inferius exceptū. Secunduꝫ alios nō pōt ïtelligi q: papa nō mādasset postea illum ꝺ nouo recipi: si igitur beneficiuꝫ talenī est cōferēdū: ergo tēpus non currit ei ad quē spectat cōferre. de cōces. ꝑbē. q: diuersitatē. de elec. c. vlti. ꝛ merito cuꝫ adhuc nō vacet effectualiter: nō currit tēpus. cuꝫ nō nisi a vacatione currat. ꝫ. de elec. ne pro defectu. de cōces. ꝑbē. c. ij. Sed qd dices si nō habebat ius in re: sed ad rē: nūqd perit infra probationis annum ius illud. Credo eadem ratione ꝙ non. ꝛ decre. ꝺ cōces. ꝑbē. c. vlt. illud fuit ꝑꝑ reuocatoriā ꝛ eius verba: ad idē de ꝑbē. c. ante pe. Sed nūqd cōstituto in ꝓbatione poterit cōferri beneficiuꝫ. Puto ꝙ non. q: dubius est status ꝛ iam fingiꝭ ibi religiosus quo ad priuilegium immunitatis. j. de sentē. excom. religioso. ij. rñ. ꝛ status dubius non promouetur ad militiā. ff. de re mili. qui status. ff. de libe. cau. qui de libertate. et iam per hoc induceret ad religionem dimittendam quod esse non debet. ꝫ. de elec. quorundā. xij. q. ij. bone rei. nam plātare religionem ꝛ plantatam fouere debemus. ꝫ. de priuile. cum ꝛ plantare. ꝛ hoc intelligo ꝺ beneficio quod per regulas possideri non possit: ad episcopatum autem in seculari ꝛ regulari ecclesia talis eligi potest. ꝫ. eo. lib. de elec. nullus. Sed nunquid canonicus ecclesie cathedralis qui est in probandē habitus et regule in aliquo monasterio vocari debet ad electionem episcopi: que tunc immi net facienda: ꝛ dicamus monasterium esse in loco vicino: de quo alias vocari debet: ꝛ ꝙ non apparet illum vitam voluisse mutare: ꝛ videtur ꝙ

sic per istam decre. retinet enim beneficiũ suum: ergo ⁊ iura ex eo puenientia. nec enim ex eo ꝙ ad bonũ aspirat: ⁊ vitã religiosam probat dʒ eius cõditio fieri deterior. xvj. q. j. sunt nõnulli. Itẽ video ꝙ contrahit matrimoniũ carnale: ergo spũale cõtrahere poterit: lʒ eniʒ de vno ad reliquũ arguere. xxj. q. ij. sicut. ꝫ. de transla. per totũ. Item eligere platum ecclesie etiã epm cadit in religiosum et pfessũ. ꝫ. de ele. cum ana. immo ⁊ religiosi ad talia sunt vocandi. lxiij. disti. obeuntibus. Itẽ video ꝙ in statulibero ispicim⁹ statum pstinũ. ff. de stat. libe. l. statuliberũ. ⁊ l. statuliberi a ceteris. sic ⁊ in nouitio pristinum et nõ statũ regularẽ: q forte erit ⁊ forte non erit ꝯsiderare debemus: maxie cũ pcedens status cert⁹ sit ⁊ sequens incertus: ad h de pe. distin. vij. ca. vlti. Item iacens hereditas obtinet viceʒ defuncti qui certus fuit. non heredis q est incertus: qa lʒ certus sit institutus forte repudiabit: insti. de heredi. insti. §. seruus alienus. Itẽ appellatione denunciatione ⁊ lite pendente nil dʒ innouari in preiudicium appellantis denũciantis vel litigãtis. ij. q. vij. appellatione. ff. nil inno. in rubro ⁊ nigro. ꝫ. de no. ope. nun. p totũ. ꝫ. vlti. pen. c. i. ⁊. ij. sic ⁊ tempore pbationis ĩ piudicium nouitij eo absente non fiet electio. Item dato qͦ nollet vel n̄ posset venire: procuratorẽ cõstituere poterit p cõciliũ: qꝛ pp. ꝺ elec. pro hac parte facit. ff. de bo. pos. ex testa. mili. l. vna. l fi. ⁊. ff. de le. iij. l. questitum. ⁊. rñ. ⁊. ff. de fun. instru. ⁊ instru. le. l. scie. §. pamphile. ⁊. l. pdia. In contrarium videt: qꝛ in solitudine ⁊ silẽtio dʒ fieri probatio. ad id xvj. q. i. c. j. ⁊. ij. de sta. mo. cũ ad monasteriũ. ⁊ ex exitu claustri timet piculũ de pe. di. v. c. i. ad fi. ⁊ qui similẽ cũ alijs vitam suscipiunt. ⁊c. de sta. mo. recolentes. ⁊ talis qs esse putat. qualẽ habitum oñdit. ĩ. de sen. excõ. si iudex laicus ⁊ dissimiliter viuere dʒ nouitius ne videat seculum mutare nõ fugere. liij. di. lege. ⁊ ppter similitudinẽ cõputat qs in coꝝ numero in quoꝝ numero ĩ veritate non est. ꝫ. de bigã. nup. Itẽ talis quo ad ĩmunitatẽ religiosuꝫ censet. de sen. ex. religioso. ij. rñ. ⁊ bene facit littera ipsius decre. q dicit talẽ nõ eẽ religiosum cum effectu: q̄si dicat euʒ religiosum'. sed reuocabiliter: ad instar ei⁹ qõ dicit de tacite pfesso q penitet infra triduũ. ꝫ. e. constitutionẽ. ⁊. c. ad nostrã. vñ iura. ꝫ. e. sup eo: cõsulti. postulasti statuim⁹. ⁊. ꝫ. e. li. ⁊. ti. c. j. ⁊. ij. dicũt taleʒ redire vel remanere ad seculũ: pʒ igit ꝙ seculũ exiuerat alias redire nõ posset. ⁊ est si. de cõse. di. iiij. q ĩ maternis. ĩ. de here. accusatus. dʒ ergo iste nouitius aut in totum dimittere: aut in totũ amplecti. sicut pupillus: aut oĩa noĩa tutoris dʒ rata hr̃e: aut oĩa respuere. ff. de admi. tu. cũ querit. ad idẽ de ꝯse. di. ij. cõperimus. Iteʒ dato ꝙ in alijs tractatib⁹ capituli absentes nõ debeant vocari. ſm ea que no. x. q. ij. hoc ius. ⁊ dixi. ꝫ. de testi. presentiũ. tamẽ nõ põt negari quin ꝺbeant vocari ad receptiones canonicoꝝ: ⁊ ad cessationes diuinorũ faciendas. ꝫ. eo. li. ꝺ pben. cum in ecclesijs. ⁊ de offi. or. q̄uis. Si igit ad electionem prelati ⁊ ad pdicta vocabitur: ⁊ sic sepe discurret quomodo mõasterium probabit mores eius: forte tũc inhoneste viuet cũ exibit claustruʒ ⁊ sic infringet decre. ad nostrã. ꝫ. eo. ti. Itẽ iste incert⁹ de statu suo certã legem dicere nõ põt. ff. de testa. l. qui in dñi. ⁊. l. seq. ⁊ idẽ ĩ eo. qui ignorat an sit captiuus. an a latrunculis captus. ff. de le. iij. l. i. i. rñ. ergo nec electionem facere: que dʒ esse certa. ꝫ. e. li. de elec. c. ij. ⁊ bene facit pro hac pte qui de. vel vo. consuluit. vbi dicitur ꝙ habit⁹ sine professione impedit ne ꝯtrahat ad idẽ. ꝫ. de offi. deleg. iudex eo. lib. vbi per solã ppositionẽ recusationis etiã ante cãm finitã impedit delegat⁹ pape facere qõ alias sibi ꝺ iure competit. s. delegare: nisi volente recusatore. sic dicã ꝙ ante pfessionem p solã probatiõem impediatur talis eligere: nisi de gratia p capitulũ vocaret: ad idẽ bene facit. ꝫ. e. li. de tẽp. or. cũ nullus. in. fi. ⁊. ĩ. de priuile. c. i. in fi. vbi qui reuocabiliter manet in loco: naturam loci sortit. ad idẽ optime. ꝫ. e. li. de procu. c. ij. duobus modis. Primo qꝛ ibi ingressus religionis intelligo etiã cã pbationis: vt ibi dixi: ⁊ absentia in loco remoto equiparantur: ꝫ si in remoto loco iste esset absens non deberet vocari: ergo nec ĩgressus religionẽ. Itẽ ibi pcurator q erat dñs lit. p cõtesta. p ingressuʒ religionis amittit vsuʒ litis. ⁊ sic dicam canonicum p ĩgressum amittere vsuʒ vocis quã in capitulo habebat: amittere dico quo ad actũ nõ quo ad habituʒ

nisi ad id accedat assensus[a]: aut cõstet[b] ꝙ vitam uoluerit absolute mutare: uel professionem[c] expressaʒ fecerit: seu[d] scienter[e] habitum receperit professorũ[f]. Sed interim[g] eidem beneficio per alium deseruiri debebit[h] assignata sibi congrua de ipsius puentibus portione[i].

Idem.

Secundum votum solẽne religionis derogat priori simplici. h. d. Io. de fan.

Qui post votũ a se ꝺ certa religione intrãda[k] emissum religionẽ aliã etiã laxiorem[l] ingredit ⁊ pfitetur in ipsa: potest voto nõ obstante priori. Cui tanquã simplici per secundum solenne noscitur ꝺrogatum: remanere licite in eadẽ. Pro voto tamen non completo erit eidem penitentia[m] iponẽda

Idem.

Vacante monacho cõuent⁹ nouuʒ recipit monachum si cõiter ad abbatem ⁊ eos spectat: si ad ab. solum secus. h. d. Do.

Si ad solum abbatem ptineat[n] creatio monachoꝝ: eo defuncto nequibit nouus monachus a conuentu creari[o]: alias poterit si eoꝝ creatio spectat ĩ simul ad vtrũqꝫ[p].

Rubrica ꝺ uoto ⁊ voti redẽptione.

Bonifacius. viii. hiterẽ. epo.

Votũ solẽnizatũ p susceptionẽ sacri ordinis uel per professionem factam alicui de regionib⁹ p sedeʒ apo. approbatis dirimit matrimoniũ post contractũ. alias solũ impedit ⁊ non dirimit. h. d. ſm zen.

Quod votũ debeat dici solẽne: ac ad dirimẽdũ mrĩmoniũ efficax nos consulere uoluisti. Nos igit attendẽtes ꝙ voti solẽnitas ex sola cõstitutione ecclesie ẽ inuenta: mrĩmonij vo vinculũ ab ipo ecclesie capite reꝝ oĩuʒ ꝯditore ipm ĩ padiso ⁊ ĩ statu ĩnocetie[q] ĩstitutione vnionẽ ⁊ ĩdissolubilitatẽ accepit: pñtis declaranduʒ duximus oraculo sanctiõis: illud solũ uotũ debere dici solẽne quãtuʒ ad post ꝯtũ mrĩmoniũ dirimẽdũ: qõ solẽnizatum fuerit p susceptionem sacri ordinis[r]: aut per professioneʒ

ad idẽ. C. de cura. furi. cũ alijs. ⁊ hoc verũ credo: puto enĩ locum esse illi clausule cõcilij: q̄ ppter volunt ⁊ possunt ⁊c. q̄si iste sic in pbatione manendo interim videatur nolle. Nec ob. hec decre. nõ enim simpliciter ex iure beneficij pcedit ius eligẽdi: qõ probat. ꝫ. de elec. cum in cunctis. ⁊. c. cũ vintoniẽ. ⁊. ꝫ. e. ti. eo. li. ex eo ꝙ cum si. Secus crederẽ in patrono vel in eo ad quẽ nõ iure collegij: sed iure singulari spectaret electio.

a Assensus: tunc enim beneficio renunciat. ⁊ ideo licite alteri cõfertur ⁊ sic intelligat decreta. ꝫ. de renun. ex transmissa.

b Aut cõstet: secundus casus ⁊ dic cõstet dare pbatione: vt cõpetentib⁹ idicijs. ꝫ. e. nõ soluʒ.

c Vel pfessionem: terti⁹ casus intelligo alicui ꝺ approbatis religionibus: vt. ĩ. tit. pri. c. vno.

d Seu. quartus casus.

e Scienter. ꝫ. eo. sicut tenor. ⁊ ꝫ. c. prox.

f Professorũ: vbi distinctus est vt dixi. ꝫ. c. c. i.

g Sed interim: prouidit personis: modo puidet ecclesijs. ad idẽ. ꝫ. de elec. cũ nobis olim. et c. cũ ex eo. eo. li. ⁊ puisio executioni mãdabit per epm: vt in pdicta decre. cum ex eo. §. porro: sed sponse non sic est per vicaum prouidendũ: ⁊ ideo ibi tempus artatur de conuer. cõiuga. ex publico. pp qõ dicebant qdã idẽ ĩ clerico bñficiato: ⁊ male.

h Debebit. in officijs diuinis etiam in cura si curatum eẽt bñneficium.

i Portione: ⁊ reliqua portio conseruabitur: vel in vtilitatem ecclesie expendet. ꝫ. de ele. quia sepe. de offi. or. presenti. §. porro. nec credo ꝙ dari ꝺbeat ipsi qui est in pbatione. iam enim nõ bene pbaret si tales redditus interĩ hr̃et. Bar. hrx. cõtradicens ꝙ tã. sic tenebat. s. ꝙ ille ĩterim ꝺbeat hr̃e fructus: qꝛ adhuc nõ est monachus ⁊ põt reuerti: hoc dixit in questione: quidã clericus. circa. fi. questionũ suarũ. fatetur tñ ibi ꝙ cõsuetudo se habet ĩ contrarium.

Qui. Alterius etiam simplex votũ de certa religione intranda tollitur p sequens solẽne alterius religiõis ⁊ laxioris. h. d. Et ponit deñ cuius rõnẽ interserit ibi. cui tãq̄. Et subdit de pena ibi: voto. Premitte ꝙ est dare votum solẽne ⁊ votum simplex de quibus. ĩ. ti. px. c. j. Emanauit ad declarationeʒ ei⁹ qõ no. her. ꝫ. e. porrectum.

k Intranda: nota vbũ: qꝛ aliud est religioneʒ pfiteri: aliud vouere ꝺ ĩtrando vl pfitendo. In pmo casu nõ loqtur hec decre. qꝛ talis etiã seculari habitu nõ mutato iam monachus illi⁹ religionis dicit. ꝫ. e. sicut nobis. ⁊. c. cõstitutioneʒ qꝛ habitus ⁊c. ꝫ. e. porrectũ. in secũdo casu loquit decre.

l Laxiorem: qꝛ ꝺ strictiori n̄ dubitat: qꝛ ẽt si eẽt pfessus posset ad strictiorem trãsire. ꝫ. c. lʒ. sꝫ de pari ⁊ laxiori dubitabat: ⁊ plus de laxiori: ⁊ ideo dicit ẽt laxiorẽ.

m Penitẽtia: tãto durior q̄to manifestius fuit notũ. ĩ. ti. pxi. c. vno ĩ fine.

Si ad. Distinguit duo mẽbra ſm ibi: alias. Do. Emanauit. ad declarationẽ decre. ꝫ. de ele. officij ⁊ eoꝝ que ibi. no. mo. guil. ĩ spec. de sta. mo. ꝺ. xxi.

n Pertineat. de consuetudine prescripta vl puilegio: alias de iure ptinet simul ad vtrũqꝫ. ꝫ. de his que fi. a prela. ea noscit.

o Creari. sicut mortuo prelato ad quẽ ptinet bñficij collatio capitulum n̄ ꝯfert. ꝫ. ne se. va. c. vno. qõ cũ isto concordat.

p Ad vtrũqꝫ. multo fortius si ad conuentum tantum: ⁊ qꝛ ꝺ hoc articulo n̄ dubitatur. ideo fuit omissum.

Quod uotum. In pma põit cõsultatio. In scda rñsio ibi nos igitur. Que premittit motiuũ. Secũda ibi: pñtis. ponẽs solẽnib⁹ votꝫ duas species. Scda ibi aut. Tertia ibi reliqua. Exponit de nõ solẽni ⁊ pena trãsgressoris. Do. Emanauit: ad declarationẽ eoꝝ que no. Io. xxvij. q. j. in pn. ⁊. c. i. hex. q de. vel vo. rursus.

q Innocẽtie. i. ante peccatũ. Et no. ꝯ illos qui dicũt mrĩmoniũ fuisse institutuʒ p hec vba. Crescite ⁊ multiplicamini: sed vt hic vides ĩ paradiso: ⁊ añ peccatũ institutũ fuit: ⁊ p illa vba pthoplausti. hoc nunc os ex ossibus meis ⁊c. Geñ. ij. c. i si. ⁊. xxvij. q. ij. lex diuine.

r Sacri ordinis: vt supra q de. vel vo. c. i. ⁊. ij. In minorib⁹ autẽ licite cõtrahitur: vt supra de cleri. cõiug. c. i. ⁊ ex eo ꝙ hic equiparat professionẽ religionis ⁊ sacrum ordinem: videt ꝙ sicut p professionẽ religionis soluuntur sponsalia de presenti: sic per receptionem sacri ordis ante carnalẽ copulam dissoluũtur: sic ⁊ alit ĩ equiparant ista. xx. q. ij. c. j. ⁊ supra de vi. ⁊ honesta. de. clericus. sed iã disputat ĩ ⁊ terminaui contrarium: quod est hodie approbatũ per constitutionem Io. q̄ incipit altercationis ãtique. s. sponsalia de presenti: nõ dissolui p receptionẽ sacri ordinis: p decre. ex pte. ij. supra de cõuer. cõiuga. vbi etiaʒ de hoc ⁊. xxvij. q. ij. dispõsatam. nonne eniʒ recipiẽdo sacrũ ordinẽ vouet se castitatẽ seruaturũ ĩ seculo: ⁊ tñ

tale votum castitatis in seculo seruande nõ dissoluit spõsalia ꝺ p̄senti vt ibi. Inducat ergo hoc fauor religionis ⁊ merito: q: alia est cã mõachi alia clerici. xvi. q. i. alia. in solo ergo casu expresso dicam⁹ separari: qꝺ enim non est sanctorum patrum decretis ⁊ C. ꝫ. de trãsla. inter. ⁊ si diceremus contrarium iam hic non esset equalitas: q: iam duplici remedio posset vir sponsalia dissoluere ⁊ mulier vnico: q: propter sexus fragilitatẽ ordines recipere non p̃t. Est autez ratio quare hoc speciale est in religiosis: q: mortui sunt mundo xvi. q. i. placuit. vñ sicut mors naturalis solueret sponsalia sic ⁊ ista ciuilis permittente canone de cõuer. coniuga. verum. ⁊ c. ex publico. que ratio defici: ĩ clerico seculari: non ob. hec decreta. immo potius concordat: q: comparat ista quo ad dirimendum matrimonium post contractũ: quasi quo ad dirimendũ p̃s⁹ cõtractum paria nõ sint immo disparia rationibus predictis. plura enim profitendo promittit monachus: ꝙ recipiẽdo sacrum ordinem clericus.

a ¶ Tacitam: que fit cum maior sponte ⁊ sciens recipit habitum professorum vbi est distinctus. ꝫ. titulo. proxi. c. i. ⁊ c. constitutionem vel cum habitum indistinctum ferret per annum. vt ꝫ. e. titu. c. porro. ⁊ c. i. ⁊ ca. ex parte. eo. lib.

b ¶ Sedem apostolicam: alias enim non potest: vt. ꝫ. de relig. do. c. vlti. ⁊ eo. titu. c. vno. ꝭ. e. lib. Jo. an.

c ¶ Approbatis: ergo si profitetur religionem non approbatam: si postea contrahit: tenet matrimonium quod verum puto etiam si quando profitebat credebat illam approbataz. Et eadem ratione dico ꝙ si recipit quis subdiaconatuz ab eo quez credebat episcopum: sed nõ erat si postea contrahat matrimonium bene tenet: ⁊ ita terminauit Bar. brix. ꝯm. T. in questionibus qdam ordinatus.

d ¶ Contrahendum: vt. ꝫ. qui cle. vel vo. rursus.

e ¶ Debeatur. Ex manifestatione igitur grauius fit peccatum ad hoc. ꝫ. de penitẽ. ⁊ remis. c. i. ꝺ hoc dic: vt no. xxxiij. q. iij. nemo. lxxxj. di. clericus solus. ⁊ ꝫ. de cele. mis. de homine.

expressam vel tacitam[a] factam alicui ꝺ religionibus p sedem apostolicaz[b] approbatis[c]. ¶ Reliqua vero vota: ⁊ si quandoqz matrimonium impediant contrahẽduz[d] ⁊ quã to manifestius sunt emissa: tanto p pter plurium scãdalum ⁊ exẽplum durior penitentia transgressoribus debeatur[e] nõ tñ rescindere p̄nt matrimonia post contracta.

Rubrica De statu regularium.

Bonifacius. viij.

¶ Moniales tacite vel expresse p fesse clausuras monasterij exire nõ possunt: nec alij illas intrare: nisi cã legitima: ⁊ superioris licentia interueniat. h. d. vsqz ad. §. sane. Do.

Periculoso ⁊ detestabili quarũdã monialiuz statui que honestatis laxatis habenis[f] ⁊ monachali modestia sexusqz verecundia[g] impudenter abiectis[h] extra sua monasteria nõnũquaz per habitacula secularium personaz discurrunt: ⁊ frequenter infra eadẽ monasteria p̄sonas suspectas admittũt: ĩ illius cui suam integritatẽ voluntate spontanea[i] deuouerunt: grauem offensam[k]: in religionis opprobriũ ⁊ scandalũ plurimorũ: p̄uidere salubriter cupientes[l]: p̄nti cõstitutõe perpetuo irrefragabiliter valitura sancimus: vniuersas ⁊ singulas moniales p̄ntes[m] atqz futuras cuiuscunqz religionis sint vel ordinis in quibuslibet mũdi partib⁹[n] existentes sub perpetua[o] ĩ suis mõasterijs debere decetero permanere clausura. Ita ꝙ nulli earum religionez tacite vel expresse p̄fesse[p] sit vel esse valeat quacũqz rõne vel cã: nisi forte tanto ⁊ tali morbo euidenter earũ aliquã laborare cõstaret: ꝙ non posset cum alijs absqz graui periculo seu scandalo cõmorari: monasteria ipsa deinceps egrediendi facultas: nullicꝫ aliquatenus inhoneste persone: nec etiam honeste[q]: nisi ratõnabilis ⁊ manifesta causa[r] existat: ac de illi⁹ ad quem pertinuerit sp̄ali licentia: ingressus vel accessus pateat ad easdez. vt sic a publicis ⁊ mundanis conspectibus separate oĩno seruire deo valeant liberius: ⁊ lasciuiendi oportunitate[s] sublata eidem corda sua ⁊ corpora in omni sanctimonia diligentius custodire. ¶ Sane[t] vt hoc salutare statutum cõmodius valeat obseruari: districtius inhibemus: ne in monasterijs ordinum non mendicantium alique recipiantur decetero ĩ sorores nisi quot poterunt de ipsorũ monasteriorũ bonis siue p̄uentib⁹ absqz penuria[v] sustentari[x]: si secus actum fuerit irritum[y] decernentes. ¶ Verum[z] quãdo abbatissa vel priorissa cuiussuis mõasterij pro feudo quod monasterium ipsuz tenet ab aliquo principe seu domino temporali[⁊] sibi debebit homagium[ɔ] vel fidelitatis sacramentum prestare: nisi ꝙ per procuratorem illud prestet[ꝛ]: possit efficere apud eum[a]: de monasterio cum honesta et decenti societate[b] exire poterit: eo casu licenter homagio fcõ: qꝫ primuz cõmode poterit: seu fidelitatis p̄stito sacramento: ad ip̄m monasteriũ eue

Periculoso. In quatuor partes diuido hanc decre. In q̄ruz p̄ma q̄ durat vsqz ad. §. sane ponit causam constitutionis ⁊ constitutionẽ ꝺ clausura monialium. In secunda precipit vltra facultates monasteriorum nõ mẽdicantium nullã recipi. ⁊ contra factum irritum decernit: vsqz ad. §. verum. In tertia p̄uidet qd iuris q̄ñ moniales habent facere fidelitatem vel homagium temporalibus vel secularibus dominis: ⁊ quãdo in ecclesiastico vł seculari foro causas h̄nt ⁊ hoc vsqz ad. §. ⁊ q̄ñ. In quarta facit ordinarios executores huius iuris de clausura: etiam quo ad exempta monasteria protestando ꝙ p hoc in ipsis exẽptis quo ad alia nihil iurisditionis sibi vendicent. Jo. an.

f ¶ Habenis: similitudinarie ad equũ q laxatis hẽnis currit quo vult: ꝺ bo. dilect⁹

g ¶ Verecũdia. xxx. q. v. nec illud. ⁊ xxxiij. q. v. hec imago.

h ¶ Abiectis. sic. ꝫ. eo. li. de el ec. quorũdam.

i ¶ Spontanea. alias nõ obligarentur: vt. xx. q. iij. presens clericus. ꝫ. de reg. cũ virum in ff.

k ¶ Offensam. xxvij. q. i. nec aliqua.

l ¶ Cupientes. hic incipe costructum.

m ¶ Presentes. sed quomodo presentibus monialib⁹ districtior vita ĩponi potuit ꝯ id. xv. q. i. nec is. xxj. q. i. itegritas. xx. q. iij. p̄ns. cũ nemo crescere cõpellat̃. lxxiiij. di. gesta. ⁊ ibi de hoc. Potest dici ꝙ illud veruz ꝺ regula. s; hic ad regulam nihil adijcit̃: s; modus habitandi ꝯ; naturã rei taxat̃: vel dic supradicta vera in clericis secularibus: in religiosis q velle vel nolle non habent sec⁹: q: illis potest strictior vita indici etiam ex regula ꝯm Innocẽ. qui hoc no. de regula sup eo. ⁊ hoc p bat ista decre. ⁊ adde qꝺ dixi. ꝭ. ꝺ reg. iur. quod omnes.

n ¶ Partibus: q: varietas locorũ iuris varietatẽ regulariter non inducit. C. ꝺ tẽpo. in inte. resti. l. supuacuã. Et no. ꝙ dixit mũdi: totius enĩ orbis papa tenet p̄ncipatũ. ix. q. iij. cũcta p mundũ. ⁊ ĩ proe. huius lib. cũ suis ꝯcor.

o ¶ Perpetua. non credo ꝙ decre. ista tollit quin possent si vellent ad strictiorem religionem humilitatis ⁊ puritatis causa transire. ꝫ. de regu. licet petita licentia vt ibi. Item quin vna monialis ad regimen alterius monasterij possit assumi supra. eo. libr. de elec. nullus cũ suis cõcordãtijs semp enim erunt in clausura.

p ¶ Professe: quod dic vt. ꝫ. titu. ij. c. i. ⁊ c. constitutionem. si ergo professa erat huius constitutionis tp̄e non tenetur.

q ¶ Honeste: vnde nec monachi ad eas accedere debent: vel cum eis colloqui: nisi in presentia abbatisse per modica verba. xviij. qꝺ. ij. diffinimus nec debent esse monasteria duplicia. vt ibi: ⁊ l. c. sequenti.

r ¶ Causa: sicut in medicis barbitonsoribus: sartoribus: carpentarijs cuz egerint ⁊ his si.

s ¶ Oportũi ate. xviij. q. iij. diffinimus.

t ¶ Veruz. In monasterium non mendicantium tot sorores debent recipi que poterunt sine penuria sustentari ⁊ vltra non valet receptio. hoc dicit vsqz ad. §. verum. Domini.

v ¶ Absqz penuria: no. non dixit cõmode. nam ĩ quadam questione de facto opponebatur contra quasdam moniales ꝙ earum receptio non tenebat q: facultates non sufficiebãt ⁊ format⁹ fuerat articulus in hec verba. Intendit probare ꝙ ex facultatibus monasterij sancti petri non possunt tot cõmode sustentari. Opposui ꝙ intentio probata ñ releuabat: q: poss; esse ꝙ non possent commode et tamen possent absqz penuria: iam enim dico ꝙ canonicus bõnonien. de ci. tum florenis nõ posset cõmode sustentari: ⁊ tamen de. xxv. sustentaretur absqz penuria. Idem dico de meipso: naz in illa cõmoditate ĩspicit̃ cõsuetudo regionis ⁊ qualitas persone. vñ l; non possiz cõmode sustentari: tñ possuz sine penuria: penuria enĩ ꝯm deriuatores habet ĩ se egestatem indigentiã ⁊ defectum necessarioꝝ: hoc ergo voluit constitutio ꝙ cõstitute in monasterio nõ mendicantiũ nõ haberent necesse mendicare propter necessariorũ ꝺ fectum. Si autem considerato antiquo statu monasterii vel alijs monasterijs ciuitatis: nõ possunt cõmode sustẽtari: tñ possunt absqz penuria: tenebit receptio: hoc enim ius nouum quod receptionem vitiat extendendum non est: ⁊ sic obtinui.

x ¶ Sustẽtari. de ĩstitu. c. i. ⁊ c. auctoritatẽ de. vi. ⁊ hone. cle. q̄ñ vt ait.

y ¶ Irritũ: hoc sp̄ale dictũ videt̃ in talibus monasterijs feminarũ: sec⁹ puto in monasterijs virorũ: l; enim ⁊ in illis vltra ꝙ sustentari possent recipi nõ debeant: si tñ fuerint recepti tenebit. ⁊ q: hoium cetib⁹ se miscere ⁊ sibi vite necessaria acqrere possunt: de cõse. di. v. nunquam.

z ¶ Sane. Abbatisse p̄ncipib⁹ secularib⁹ ad fidelitatis sacramentũ p̄stãdum astrict⁹ si nõ p̄nt p pcuratorẽ iurare p̄sonaliter exeundo monasteriũ iurabũt absqz dilatione ad mõasteriũ rediture. h. d. vsqz. ad. §. porro. do.

⁊ ¶ Tpali: in ecclesiastico enĩ sec⁹: q: ille de necessitate illas p pcuratorem ad hoc faciendum admittere dz. ꝭ. eo. §. episcopis.

ɔ ¶ Homagiũ: ꝯ. ꝫ. de re. iur. c. vlt. So. p spũalib⁹ nõ p̄stat̃ homagiũ: q: illud est simonia. ꝫ. de simo. ex diligenti. s; p tpalib⁹ iurisditionib⁹ vel si h̄ñ p̄stat̃: ⁊ sic intelligit̃ hoc: ad hoc. xviij. di. si ep̄s. ⁊. ꝫ. e. li. de ap. romana. §. dz. in auẽ. quomꝺ op. ep̄os. §. illud.

ꝛ ¶ Prestet: ⁊ sic iuratur p pcuratorẽ: vt. lxiij. di. tibi dño. vbi de h.

a ¶ Eum. dominum temporalem.

b ¶ Societate: hẽbit secũ duas vł plures ex antiquis monachab⁹ ⁊ capellanos suos ⁊ incedat honeste. Jo. an.

a ¶ Vestigio. i. statim uel continuo.
b ¶ Fraudē. sic. s. de iudi. mulieres. sed ibi pena excōicationis imponitur hnō: forte ratio fuit iudicialis auctoritas pp quā ibi magis delinquitur.
c ¶ Porro. Cōpellunt vñi tpales p cēsurā ecclīasticam vt ī suis curijs admittāt abbatissas p ꝓcuratores litigare. ecclīastici ẋo in tpalib⁹ ⁊ spūa lib⁹ eoꝝ ꝓcuratores admittere debent. h. d. usq; ad. §. ⁊ qñ. Do.
d ¶ Partibus. anglicoꝝ: ⁊ normānoꝝ: ⁊ volebāt forte q licet posset p procuratorē agere. tñ illos haberent ꝓstituere in pñtia iudicis ⁊ releuare ⁊ cauere. Jo. an.
e ¶ Inducant. merito ergo potuit papa super h legē dare: ad idem. s. de fo. cōpe. c. vlti. ⁊ de iure iuran. licet. j. de sentē. ex com. decernimus.
f ¶ Tractari. Sed non ne hoc ē ius cōe omniuz mulierū q psonaliter ñ trahātur ad iudiciū. s. ō iudi. mulieres: sic q ñ trahantur inuite: sed iste nō debēt ēt volentes trahi ut ibi in. §. cetery. ⁊ h.
g ¶ Et quoniam. Ordinarij locoꝝ in subiectis monasterijs propria: in exēptis apo. auctoritate clausuram ꝓcurare debēt: nec ē pp hoc in alijs casibus iurisdictō ī exemptos superattributa. h. d. Domi.
h ¶ Demandarēt. s. e. li. de elec. vbi piculū. §. preterea: ⁊. ff. de ori. iur. l. ij. §. post originem.
i ¶ Primanib⁹. ista sunt nomina diuersa tamen idē ē officiū. xcix. di. c. i.
k ¶ Sua auctoritate. q est. j. Jo. an.
l ¶ Clausura. faciēda q est. j: Jo. an.
m ¶ Secularis. xxiij. q. v. ꝓ qest. ⁊ ꝓhibebit ñ ad iudicandū sed ad ea que deo sunt placita exequēdū. s. de offi. ordi. c. i. ⁊ pñt ad h cōpelli. xxiij q. v. administratores.
n ¶ Per hoc. ꝓtestatio quedā si. s. e. li. de elec. vbi piculū. §. pterea. et s. de here. ad abolendaz in fi. saluo eo qō habes in de. eo. titu. attendentes ī principio. Jo. an.

o ¶ Religionuz. In prima parte repetena ius. Qui quē ordīes mēdicātes īuentos post cōciliū non cōfirmatos p ipm: īquātū ꝓcesserunt de facto reuocat. In scōa pte que ī cipit ibi: cōfirmatos. de approbatis ꝓuidit: qz ꝓfessores illoꝝ possint ī ipsis remanere nullum ad ꝓfessionē recipiēdo loca noua nō emēdo: ⁊ vetera nō vendēdo sine licētia ap. se. irritās ꝝ factuz. ex cōicans facientes ꝝium. In tertia pte que incipit ibi sanc. ꝓstōnem dicit ad ꝓdicatores ⁊ minores nō extēdi pp euidētē vtilitatē ipsoꝝ: nec ad carmelitas uel heremitas: qz cōciliuz ꝓcesserūt. In quarta pte que incipit ibi ad hec. concedit psonis singularib⁹ ordinū ad quos ꝓstō extēdit ut possint trāsire ad ordīes approbatos: ſz ñ cōuētus ad cōuētū sine lītia pape. Jo.

stigio[a] reuersura sic q ī fraudez[b] residentie siue more claustral nihil fiat oio. ¶ Porro[c] ne mōiales cāz seu occasionē habeāt euagādi principes seculares ac alios dños tēporales rogam⁹ requirim⁹ ⁊ obsecramus p uiscera misericordie iesu xpi eisdez in remissionē peccaminuz nihilomin⁹ suadentes: q abbatissas ipas ⁊ ꝓtissas ac moniales q̄scumq; monasteriorū suoꝝ curaz administrationē negociaue gerentes q̄buscūqz noib⁹ cēseāt p procuratores in suis tribunalibus seu curijs litigare ꝓmittāt: ne ꝓstituēdis ꝓcuratoribus: q attornati ī aliquib⁹ ꝓtibus[d] nūcupantur seu alijs hmōi casdē oporteat euagari. ¶ Si qui ẋo ꝝ presūpserint exhortatōi huius modi rōabili atqz sctē obtempare nolentes: cū sit iuri ꝓtrariū q mulieres ꝑserti religiose per seipas litigare cogāt ⁊ a nia ꝓuiet bōestatis ⁊ piculū aiaꝝ īducat[e]: ad hoc p suos ordinarios ecclīasticos censura ecclīastica cōpellāt. ¶ Ēpis aūt et alijs ꝑlatis superiorib⁹ ⁊ iferiorib⁹ quibuscūqz iniūgimus: q ⁊ ipi cās seu negocia q̄ prefate moniales habebunt agere corā ipis aut ī curijs eorūdē: siue sint homagia fidelitatis sacra lites ul quicqd aliud: ipsa p ꝓcuratores eaꝝ fieri faciāt ⁊ tractari[f]. ¶ Et qñ[g] parū esset condēnare iura nisi eēnt qui ea executioni debite demādarent[h]: ꝑriarchis primatibus[i] archiepis ⁊ ēpis uniuersis districte ī virtute sācte obedientie sub obtestatione diuini iudicij ⁊ ītermi natione maledictiōis eterne ꝑcipiē do mandam⁹: q̄tenus eoꝝ qlibet ī ciuitate[k] ac diocesi ꝓpria in mōasterijs monialium sibi ordinario iure subiectis sua[h]: in his ẋo q̄ ad romanā immediate spectāt ecclesiam sedis aposto. aūcte: abbates ẋo ⁊ alij tā exēpti q̄z non exēpti ꝑlati ecclīarū mōasteriorū ⁊ ordinū quorūcunqz in monasterijs hmōi sibi subiectis ō clausura[l] ꝓuenienti ubi nō est ipsoꝝ monasteriorū expensis ⁊ fidelīū elemosynis: q̄s ad hoc ꝓcurent diligentius facienda: ⁊ de ipis monialibus īcludendis q̄z primuz cōmode poterunt ꝓuidere ꝓcurēt: si diuine acrīe indignationis voluerint acrimoniā euitare: ꝓtradictores atqz rebelles per censurā ecclīasticaz appel. postposita compescendo inuocato ad hoc si opus fuerit auxilio brachij secularis[m]. ¶ Per hoc[n] āt in monasterijs exemptis ordinarij locorū quo ad alia nullam sibi credāt iurisdictionē vel ptātem aliquatenus attributaz.

Rubrica. De religiosis domib⁹.

¶ Rego. x. in cōci. gñali lugdun.

¶ Non licet nouū ordinē vel religionē aut hitatiōis noue religiōez creare ⁊ assumere: ⁊ reuocati sunt ordies mēdicātiū per papā nō approbati creati post ꝓciliū. h. d. usq; ad. §. confirmatos. Do.

Religionū[o] diuersitatem nimiā[p] ne ꝓfusionē īduceret gñalē ꝓciliū[o] cōsulta, ꝑhibitiōe vetauit. ¶ Sz qz non solū ꝓportuna[r] petētiū inbiatio illarū postmodū mltiplicationē extorsit: verū ēt aliquoꝝ presumptuosa[s] temeritas diuersorū ordinuz precipue mēdicātium quorū nondū approbatiōis meruere ꝑncipiū: effrenatam quasi multitudinem adiuenit: repetita[t] cōstōe districtius ī hibētes: ne aliqs decetero nouum ordinez aut religionem adinueniat vel habitum[v] noue religionis assumat ¶ Cūctos affatiz[x] religiones ⁊ ordines mendicātes[y] post dictū ꝓciliū adiuētos: q nullā ꝓfirmationē se. apo. meruerunt ꝓpetue ꝑhibitioni subijcimus: ⁊ q̄tenus ꝓcesserāt[z] reuocamus. ¶ Cōfirmatos[a] āt p sedē eādē: post idē tñ cōciliū istitutos q̄bus ad congruam sustētationem redditus aut possessiones habere ꝓfessio[b] siue regula quelibz interdicunt: sed p questū publicū[c] tribuere victū solet incerta mendicitas: modo decernimus subsistere[a] infrascripto: ut videlz ꝓfessoribus corūdē ordinum[d] ita liceat ī illis remanere si velint[b] q̄ nullū deiceps ad eoruz ꝓfessionē admittant[c]: nec de nouo domum[d] vel aliquez locum acquirant: nec domos seu loca[e] que hñt alienare valeāt sine sedis eiusdem lītia ꝓāli. ¶ Nos. n. ea dispositioni se. ap. reseruamus ī terre sancte subsidium: uel pauperuz: uel alios pios usus per locoruz ordinarios[f] ul eos quibus sedes ipsa commiserit conuertenda. ¶ Si vero secus presumptū fuerit: nec personarum receptio[g]: nec domoruz uel locorū

p ¶ Nimiam. pene nil īmensum bonum. in auē. ut determinatus sit nu. cleri. in pn. col. i. nec in multitudine sacrificioꝝ ꝓpitiatur deus. xxiij. q. v. scriptum. de ꝓse. di. v. nō mediocriter. ⁊ melius est paucos bonos q̄ multos malos hñe ministros. s. de eta. ⁊ q̄. c. pe. ad idē. s. eo. lib. de rescrip. c. ij. cū suis cōcor.
q ¶ Cōciliū. s. e. li. de rescrip. c. vlt.
r ¶ Importuna. s. e. li. de rescrip. c. vlt. de concess. pben. detestanda. de pe. dis. i. importuna. in auē. ut dis. iu. in pñ. ⁊ ē.
s ¶ Presumptuosa. reus enīz violate legis hñ q ꝝ legē ausus fuerit sperare qō licitū ñ ē. C. ō pe. bo. sub. l. i. in prin. ꝝ legez aūt est absqz lītia principis nouum ordinē uel collegium instituere. ut ī pre. c. ⁊. s. eo. c. vlt. ⁊ C. de col. alli. l. i. ⁊. iij.
t ¶ Repetita. sic. C. de episco. ⁊ de. repetita. sic. C. ō emē. iusti. Co. l. i. ī medio.
u ¶ Habitum. hoc intellige in pluribus simul ī eodez collegio habitantibus ⁊ eandem religionem profitentibus: alias singularis psona sectas nō inueniens ⁊ seorsuz habitās nouū habitum induere sibi posset: ad h rli. di. parsimoniam.
x ¶ Affatim. i. generaliter si dicas affatiz: tūc significabis abū de. Affatim dicens facunde significabis.
y ¶ Mendicātes. reprobat mēdicitas. xciij. di. diaconi. vlt. licet paupertas nō sit de genere malorum. xv. q. i. illa. in fi.
z ¶ Processerant. de facto.
a ¶ Confirmatos. Religiosi mēdicantes p papā post concilium approbati ⁊ instituti non pñt aliquē ad ꝓfessionem recipe domū uel locū de nouo acqrere nec acquisita sine lītia alienare nec exūcis predicare: confessiones eoꝝ audire uel ad sepulturā admittere: ⁊ ꝝ factū non tenet: ⁊ ꝝ faciens excōicatus est. h. d. vsqz. §. sane. Do.
b ¶ Professio. i. religio vel regula quā ꝓfitetur. vnde qō sequtur veniet expositiue: ⁊ hec sunt reperire in mloribus. ⁊ predicatoribus. s. ō excess. prela. nimis secundo.
c ¶ Publicum. i. publice faciēdū: ad idē. C. de mē. vali. l. una li. xi. hñt īgitur elemosynas querere vñ viuant. qz certos redditus uel possessiones nō hñt vñ sequitur incerta mēdicitas.
a ¶ Subsidere. als subsistere.
b ¶ Si velint. quasi ad religionē aliā transire poterūt: ut in fi. c. de. ad seculū nō poterūt redire ꝑm Guil. ad hoc. s. ti. ij. nō solum. ⁊. c. constitutionem.
c ¶ Admittant. ⁊ sic desinent ī seipsis ī auē. ut ōter. sit nu. cle. §. sancimus igitur. col. i.
d ¶ Domū. veterē ecclesiā bene poterūt reficere. s. de iude. c. indei. ⁊. c. consuluit. ⁊ si legetur eis domus ut vendant bene poterūt recipere: ex elemosynis. n. viuere debent: qz ex quo nō debet apud eos remanere non dicitur ad eos venisse qz non dicit versum ē. ff. de in rem verso. si pro parte. ꝑm Guil. ⁊ gar.
e ¶ Loca. prophana de alijs non erat dubium. s. de re. permu. mancipia. instit. de re. di. §. sara.
f ¶ Ordinarios. nec ordinarij hoc poterunt sine ꝓāli pape mandato vel lītia. p id quod. s. diri dispositioni se. apo.
g ¶ Receptio. quo ad recipientem: sed forte sic quo ad receptum ut aliam lacio

fem ingredi debeat:ad hoc.§.ti.ij.nõ solũ.arg.contra de reb.ec.non alie.hoc consultissimo.§.contractus.Uel dic q̄ si hunc tantũ ordinem intendebat profi-teri non est obligatus:alias sic:ɀ creditur ei:q: nõ ẽ verisimile q̄ sit imemor salutis sue.i.q.vij.sancimus ẽm guil.

a ¶ Ceteroꝝ.satis videtur q̄ tñ de mobilibus deberet intelligi:q: talia debent eẽ subiecta q̃lia p̃dicata pmittũt de fi.instru.inter dilectos ad fi. ɀ tales partes in substitutiõe fi-eri intelligunt q̃les in institutiõe p̃cesserũt:isti.de vul.ɀ pu.sub. .§.ɀ si ex dispibus:ɀ pmisso eis manere in ordine ɀ ea sine qui-bus ibi esse nõ pñt.cũ aũt inter-dicatur eis offm̃ predicãdi:ɀ re-liqua:ut seqtur:õ quo vinẽt ni si interdum ornamẽta ɀ libros ɀ similia vendant.In ɀriuɀ vi detur q: verbum ceteroꝝ oĩa cõ prehendit.ff.de ver.sig.l.cete-rorum.ɀ per verbũ cetera in oĩ bus fit institutio hr̃dis.§.de te sta.raynutius.Item verbuɀ lo ca comprehendit imobilia.ff.õ verb.sig.locus ad quid sequere tur ceterorũ:si imobilia ẽt sola cõprehenderet.Et p̃terea pos-sunt sibi prouidere ordinẽ exeũ do ẽm Guil.necessaria fuisset õ claratio.Jo.an.

b ¶ Sepulturam.predicare in aliena parochia nõ lɀ:nisi licen tia habita a rectore de here.cuɀ ex iniuncto.absoluere alienum parochianuɀ nõ lɀ sine proprij sacerdotis licentia.§.de peni.ɀ re.oĩs.nec ipsum ad sepulturaɀ admittere nisi elegerit:ɀ tũc pa rochiali relinquet canonica.§. de sepul.c.i.inter se aũt ista oĩa poterũt exercet.Si ergo isti ha bebant priuilegiuɀ:ut quoslibet possent ad sepulturaɀ admittere illud cessat ɀc.

c ¶ Sane.Reuocatio ordinũ mendicantiuɀ:predicatores mi nores heremitanos ɀ carmeli-tas non comprehendit.h.d. vſ qɀ ad.§.ad hec.

d ¶ Ordines.per hos duos or-dines fides illuminata est:ɀ di-citur ecclesia exaltata.de excet.pla.nimis.

acq̃sitio:aut ipsoruɀ ceteroꝛumqɀ[a] bonorum alienatio valeat:ɀ nihil ominus contrarium facientes sen-tiaɀ excommunicationis incurrãt. ¶ Personis quoqɀ ipsorum or-dinum omnino interdicimus quo ad extraneos predicationis ɀ audi ende ɔfessionis officium aut etiam sepulturaɀ[b]. ¶ Sane[c] ad predica-torũ ɀ minorũ ordines[d]:quos cui dens ex eis vtilitas eccl̃ie vniuersa li proueniens:perhibet approba-tos:presentẽ non patimur cõstitu-tionẽ extendi. ¶ Ceterũ heremita rũ sancti augustini ɀ carmelitaruɀ ordines:quorum istitutio dictũ cõ cilium generale precessit[e]:i solido[f] statu volum⁹ permanere. ¶ Ad hec[g] personis ordinum ad quos cõ stitutio presens extenditur trãseũdi ad reliquos ordines approbatos licentiam concedimus generaleɀ: ita q̄ nullus ordo ad aliũ ul' con uentus ad conuentuɀ se ac loca sua totaliter[h] transferat:sedis eiusdem super hoc permissione nõ obtẽta.

Rubrica De capellis mõachorũ.

Bonifacius octauus.

¶ Instituti in ecclesijs monachorum ad curam populi per epɀ:ad ipsorum presentationem per eũdẽ si causa subsit:sunt õstituendi.hoc dicit.Do.

Presbyteri qui ad curam populi per monachos in eorum ecclesijs presentantur[i] episcopis ɀ istituũtur ab ipsis[k] cum debeant esse perpetui[l]:consuetudine[m] uel statuto quouis ɔtrario non obstante:ab eisdem nequeunt ecclesijs nisi per episcopos[n] ɀ ex causa rationabili[o] amoueri.

Rubrica.De iure patronatus.

Bonifacius octauus.

¶ Donatio patrõatus laici facta loco ecclesiastico ẽt sine ɔsẽsu epĩ tenet:nõ tñ p̃iudicat iuri epĩ.h.d.vſ qɀ ad.§.verum Do.

Si laicus ius patronatus ecclesie sibi competens ciuideɀ[p]:vel alteri[q] ecclesie seu loco religioso duxerit conferenduɀ:huiusmodi collatio quãuis absqɀ assensu epĩ facta fuerit:efficax est censenda[r]. ¶ Per p̃fatam tamen collationem iuri episcopi q eidem assensum non prebuit nolumus in aliquo derogari[s]. Uerum licet patronus laicus ad presentandum tẽpus habeat quadrimestre[t] duntaxat:ecclesia tamen uel monasterium cui facta est a laico iuris collatio patronatus tempus habet semestre[u]: ¶ Et omnino q̃ɀtum ad presentationem pertinet:nõ vt patronus laicus:sed ut patronus debet ecclesiasticus[x] reputari.

Rubrica De censibus exactiõib⁹ ɀ procurationibus.

Innocentius quartus.

¶ Archiep̃s volens prouinciam visitare prius debɀ visitare eccliaɀ

e ¶ Precessit.vnde tangi non dñt:cũ ɔciliuɀ ne nimia futura respiciat ibi ne qs decetero.

f ¶ Solido.al's solito:ɀ hoc detrahit bonifacius de ɔcilio greg.sic.n.dicebat lr̃a i suo statu volumus pmanet:donec de ipsis fuerit ordinatũ:intẽdum⁹ siqdẽ tã õ illis:q̄ de reliqs etiã nõ mẽdicãtib⁹ ordinibus ꝓut aĩaꝝ saluti:ɀ eoꝝ statui expe dire videbimus ꝓuidere:hoc est decisuɀ:ɀ dicebat q̄ Greg.nolebat aliquẽ men dicantium dimittere nisi p̃dicatores ɀ minores:de nõ mẽdicãtibus fratres cister cieñ.ɀ ordine nigroꝝ ɀ de templarijs ɀ hospitalarijs vnum ordinem facere.

¶ Ad hec.Existens de ordinibus reuocatis non collegialiter sed singulariter ad alios ordines transire põt.h.d.Do.

g ¶ Ad hec.i.preter hec.

h ¶ Totalr̃.no.nõ idẽ ĩ toto quo ad totũ:qõ ĩ pte quo ad ptẽ.totius ĝ ordo sacrorũ uel ɔuent⁹ ipsi⁹ ordinis ad aliũ ordinẽ ul' ɔuẽtũ se transferre nõ poterit.

¶ Presbyteri.Põit dictũ cui⁹ rationẽ interserit ibi:cum debeant. Domi.Emanauit ad declarationẽ decreta.§.eod.c.i.ɀ eius quod ibi no.Inno.ɀ Hostien.

i ¶ Presentant.p̃ntationes tales fieri debent a prelato ɀ ɔuentu de iure cõi con suetudo tñ potest ɔrium inducere:ut.§.de his que fi.a prela.ca noscitur.

k ¶ Ipsis.s.episcopis:ɀ sic nõ pleno iure habeat illas.cum ad eas non spectet in stitutio.ut de priui.cum ɀ plantare.

l ¶ Perpetui.non enim beneficia dantur ad tempus.lv.dis.precepta.lxx.dis. sanctoꝝ.ɀ de hoc de fi.presby.veniens.sicut enĩ matrimoniũ carnale ad temp⁹ nõ ɔhitur sic nec sp̃ũale:de condi.ap.c.ulti.nec legitimi actus recipiunt diem.J. õ reg.iur.act⁹.nec moribus nostris expedit tp̃ales habere filios.ff.de adopti.q̃si tum.papa tñ potest dare prelaturas ad tempus.vij.q.i.temporis:imutat enim substantialia.de conces.preben.proposuit.Jo.an.

m ¶ Consuetudine.ɔrium no.inno.ɀ Hosti.in predi.decre.qui dicebãt qõ ex ɔsuetudine prescripta abbas tales potest remouere.ɀ no.q̄ consuetudo reuocat statuta:sed non priuilegia: vnde hoc hodie facere poterunt:qui hoc habẽt ex pri uilegio pape:sicut de humiliatis fertur.

n ¶ Episcopos.intelligas remoueri p ep̃os:q̃n p vicarios suos ad hoc manda-tum h̃ñtes remouentur uel per delegatos.§.de offi.vica.lɀ de reg.iur.q p aliuɀ

o ¶ Rõnabili.xvi.q.vij.inuentum.lvi.di.satis peruersum.ɀ pro leui cul-pa non debet remoueri:ut in pre.c.inuentum.ɀ.lxviij.di.c.i.

Si laicus Scdm Jo.an.diuidit in duas partes.Scda ibi ve rum.Prima ponit dictum.Scda protestatur ibi:per prefataɀ Scda ẽt ponit dictum qõ postea ampliat ibi:ɀ oino.Domi.

Hic approbat opinio damasi vin.bar.briuẽ. q h no.xvi.q.vij.nemi ni:ɀ Inno.ɀ hostiẽ.qui hoc no.§.eo.illud.ɀ re-probat opi.Jo.mo.i p̃-dic.canone:ɀ Goffre.et ber.no.§.eo.illud.ɀ.c. cura.ɀ ĩ multis alijs.c.

p ¶ Eidem.ɀ sic ecclesia erit patrona sui ipsius: sic ɀ in alijs casibus cuɀ scilicet priuantur patro-ni iurepatronatus.§.eo dem titu.quia clerici.de penis.in quibusdaɀ.cuɀ similibus.Sed pone qõ capella ẽ vnicũ habens presbyterum quis p̃sẽ tabit ibi presbyterum cũ vacabit.Dico q̄ si non est alius patron⁹ ep̃s p uidebit ecclesie hoc eniɀ dicimus regulare cuɀ ec clesia patronum non ha bet per.c.xvi.q.vii.om nes basilice.ɀ.c.sequen. Jo.an.

q ¶ Alteri.sufficit quod redeat ad ecclesiam:ad idẽ.§.de his que fi.a p̃la.cum apostolica.xvi. q.i.c.vlti.ɀ res ad suam naturam redit de facili. xxv.dist.ab exordio.ff. de pac.si vnus.§.q̄ si non in totum.

r ¶ Censenda.§.e.illud Contrariuɀ videbatur p decre.supra eodem nul-lus.vbi dicitur:q̄ nihil ecclesiastici iuris sine cõ sensu episcopi transferri ĩ ecclesiam vel monasteri um.sed excipe ius patro natus per predictam decreta.illud.uel de spiritualibus intendebat prohi bere:sed non õ spiritualibus annexis.sicut iuspatronat⁹.§.de iudi.q̃an to ẽm Hostien.sed quia decreta.illa est in isto titulo ut faceret ad tituluɀ satis videbatur etiam iuspatronatus prohibitum concedi sine auctoritate episcopi.sed satis facit ad titulum in quantum vetat ne patronus donet ec clesiam sine consensu episcopi.

s ¶ Derogari.alias derogaretur si assensum prebuisset ẽm formã quam habes.§.de dona.pastoralis.

¶ Uerum.Laicus quadrimestre tp̃s hɀ ad p̃ntandũ:ecclesia vero seme stre:lɀ a laico acquisiuerit iuspatronatus.h.d.Do.

t ¶ Quadrimestre.non habebamus olim de hoc ita expressum textum sed ita seruabamus per decre.§.eo.c.iij.ɀ.c.cum propter.que tamen hoc ex presse non dicebant:habemus glo.§.de officio ordina.cum vos.

u ¶ Semestre.de conces.preben.c.ij.ɀ sic no.q̄ qui in ius alterius succe dit non vtitur eodem iure contra regulã.J.de reg.iur.is qui in ius.ɀ.ff. eo.ti.qui in ius.ɀ est hoc ideo:q: ex quo res facta est ecclesiastica:ecclesia stico debet iure censeri.Et idem dicebatur olim per decretã.de preben.§ lectus vltimo.ɀ per ea que ibi no.sic etiam videri põt in conuentionibus vbi ex persona successoris forus mutatur:ut in predicta regula dici:ɀ hec facit hec decreta.ad questionem de excõicato qui donando cessit alteri actiones si bi cõpetentes:an illi cui facta est cessio possit illo excõicato ma nente illas intentare.ɀ terminauit.Bac.brix.in questione veneriali qua dam cum esset ẽm Tan.q̄ sic:q: illud vitiuɀ excõicationis persone adhe rens ad successorem non transit per.l.ff.de diuer.ɀ tempo.prescript.l.an vitium.C.de acqui.pos.l.vitia.ɀ idem Guil.in Spe.de pro.§.vlti.cir ca prin.ad hoc optime facit.§.qui ma.accu.pos.cum in tua.in fi.arg.con tra.§.õ testi.licet ex quadam.sed illud in teste:ut ibi notat.Item contra. §.e.lib.de deci.c.ij.in fi.vbi soluitur in vlti.glo.

x ¶ Ecclesiasticus.vnde legatus posset illas conferre.§.eo.cum dilectus. non poterunt variare.§.eo.pastoralis.priuatur si p̃ntauit indignum:q̄ dic:ut nota.§.de offi.or.cum vos.Quid dices si ecclesia ɀ patronus la-icus simul h̃ñt p̃ntare nunqd habebũt.vi.menses uel q̃tuor tñ:uel alter

ſex alter quattuor: dico ꝙ habebūt ſex menſes: ita ꝙ rōne cōionis priuilegium eccleſie tranſeat ad laicum: ad inſtar eius quod dicimus ď eo qui hꝫ rem cōem cum pupillo.ff.quēad.ſer.amit.l.ſi cōem: ita qḋ p eccleſiaꝫ cō ſequet̃ qḋ per ſe ꝯſequi nō poſſet: ſi.s̃.de ꝯceſ.preben.c.penul.

ROMANA. In prima pte dicit̃ quō ⁊ qñ archieṗs poſſit ſuam ꝓuinciaꝫ viſitare. In ſecunda pte q̃ incipit ibi ſane. dicit qḋ ī viſitādo facere debeat: ⁊ q̃ crimīa punire poſſit. In tertia que incipit: procurationes dicit quō ⁊ in q̃bus rebus ꝓcurationem recipere debeat.

a ¶ Viſitare. per ſe. uł p aliū: cū p ſe id nō pōt. s̃. de of. ordi. inter cetera. x.q.i. epiſcopū ⁊ quō tūc debeat ſolui procuratio dic. ut. s̃. eo. lib. de offi. or. epiſcopus.

b ¶ Prius. a capite eſt edenda rō. ff. de eden. l. argentarius. ⁊ qui alios corrigit pus corrigat ſe ⁊ ſuos. iij. q. vij. iudicet de ſtatu. regu. ea que. §. ſi vero. vbi de hoc.

c ¶ Plene. ita ꝙ nulla parochia remaneat non viſitata: dūmō cōmode viſitari poſſit: ⁊ viſitatōnis cā ſubſit: ⁊ ſunt hec redigenda ad bōi viri arbitriū. ſed nunq̄d ſufficiet ſynodum conuocare ⁊ plene inquirere? vr̃ qḋ ſic. j. de accu. ſicut oliꝫ. x viij. diſ. qñ: ſꝫ dic ꝯ: qñ in tam breui tpe non poſſet ſingulorū inq̄ſitio fieri: tū q: ibi ñ ꝯueniūt oēs clerici ⁊ laici: qui ſunt viſitādi: ut. j. pꝫ: tum quia ſubijcienda ē res oculis: ⁊ pſone pñtia multū opatur. ff. ſi. re. ſi irruptiōe. s̃. ď of. dele. c. vlti.

d ¶ Maiorꝫ. ad h̃ de ap. c. de appellatōib⁹ cū ſuis coep. de hñe. maiorib⁹.

e ¶ Difficultate. forte p pter niues uel glacies uł aliud ꝯſiſe: de ec. edi. ad audiētiaꝫ. ff. ſi qs cau. l. ij. §. ſi quis in iudicio.

f ¶ Accedere. pꝫ ergo ꝙ īre tenet̃: nec ſufficit ad ſuā eccleſiā ꝯuocare.

g ¶ Cōgruū. i. boneſtū ⁊ cōem ꝓut erit poſſibile. s̃. de fi. inſtru. accepim⁹. j. de priui. cum perſone.

h ¶ Laicos. nunq̄d populus procurabit? non: ut no. Jo. x. q. i. placuit. ⁊ ſic eſt conſuetudo.

i ¶ Deinde. Viſitata ſua dio. archieṗs in pte uel in totū viſitat oīa loca eccleſiaſtica: clerū ⁊ populuꝫ ꝓuincie ꝓcurationē a viſitatis recipiendo. h. d. vſq; ad. §. ex quo. Do.

k ¶ Prouinciam. hoc intellexit her. verū ſi ſuffraganei erāt negligentes alias ſecus. ſed dic contra ut. j. c. vlti.

l ¶ Pia loca. hoſpitalia xenodochia ⁊ huiuſmodi.

m ¶ Et populos. ñ ſit̃ ſꝫ ſeparatiꝫ. cū taliū vita ſit ſepata. xij. q. i. ſi duo. nec pmiſcuis actib⁹ officia ſunt turbanda. C. de teſt. cōſulta. ⁊ meli⁹ procedit inq̄ſitio qñ fit ſigillatim. de accu. inq̄ſitionis. §. tertie. ⁊ hoc verum ſi q̄litas negocij hoc expoſcit: als in genere fiat inquiſitio. j. eo. §. ſane.

n ¶ Libere. ſ. ꝯdictione preſcriptione uel appellatione non ob. ď preſcrip. cum ex officij. ⁊. c. accedētes. j. eo. c. ult.

o ¶ Viſitatis. loca intelligo viſitata: ſiue ſint illa que pſonaliter viſitat ſiue illa q̄ ad viſitationē cōuocat. s̃. pxi. rñ. in fi.

p ¶ Ex quo. Archieṗs poſt īceptā viſitationē ī vna dioceſi tranſiens ad aliam: ad primam redire non pōt: niſi de nouo reiteret in tota prouincia. h. d. vſq;. ad. §. poſtq̄. Do.

q ¶ Cepit. caueat ꝙ ꝯpleat als ī illa viſitatione nō poterit reuerti ut ſeq̄t̃.

r ¶ Sua denuo. ut ſic ſm moduꝫ ſupius dcm̄ viſitationē ſcḋam incipiat.

s ¶ Requiſitus. q̄ nō aliter: cū p exitū renūciauerit viſitationi illi⁹ anni: niſi in caſu qui ſequit̃. ſi aūt maior ps epōꝝ ꝓuincie ꝯſentiret ipm reuerti: ⁊ dioce. eṗs ꝯdiceret: adhuc reuertet̃ur archieṗs: ut ſequitur.

ciuitatē ⁊ dioc. ꝓprie clericos ⁊ laicos. h. d. vſq; ad. §. deinde. Do.

ROMANA eccleſia: ⁊ infra. ſtatuim⁹: ut q̄libꝫ archieṗs ſuā volēs viſitare[a] ꝓuinciaꝫ prius[b] eccleſie ſue capitulū ac ciuitateꝫ ⁊ dioceſim ꝓpriā plene[c] viſitare procuret: nec ſit ſolū erga maiorū[d] ſꝫ ēt minoruꝫ eccleſiaꝝ: nec circa clericoꝝ tm̄ ſꝫ ēt populoruꝫ viſitationem intentus. ¶ Et ſi commode vel abſq; difficultate[e] accedere[f] ad vnāquāq; nō poterit: de pluribus locis ad vnuꝫ congruum[g] clericos ⁊ laicos[h] ſtudeat conuocare: ne in illis viſitatio poſtponat̃. ¶ Deinde[i] liceat ei per totā ꝓuīciā[k] uel eius ptem viſitationis officiū exercet̃: ciuitates ⁊ dioceſes ſuffraganeos ſuos ⁊ eoꝝ ſubditos cathedraliū ⁊ aliaꝝ ecclīaꝝ capitula ⁊ monaſteria eccleſias ⁊ alia religioſa ⁊ pia[l] loca clericos et populos[m] libere[n] uiſitādo: ac procurationes a locis tm̄ recipet̃ viſitatis[o]. ¶ Ex quo[p] tm̄ aliquaꝫ de ipſis dioceſibus viſitare ceperit[q]: nunquaꝫ poſtea ſiue totā ſiue pteꝫ eius viſitauerit: reuertat̃ cā viſitationis ad illā ꝓuſq̄ oēs reliq̄ ipſi⁹ ꝓuīcie dioceſes ī toto uel in pte q̄s ſecure viſitare poterit: ⁊ ſua[r] denuo fuerint uiſitate. Nō ſi forte eadem dioceſis uel[s] aliqua ibi eccleſia plus alijs īdiguerit viſitari: tūc aliarū viſitatōe intermiſſa redeat ad eādem: ſi a loci dioceſano reqſitus[t] extiterit: vel de oīum aut maioris ptis epōrum eiuſdē ꝓuincie ꝓceſſerit conſilio ⁊ aſſenſu: ad qḋ ijdē ſe pronos exhibeant ne aiarū ꝓfectus aliquaten⁹ negligat̃. ¶ Si vero malicioſe[t] in his difficultatē adhibuerint: archieṗs licētiā ſuper hoc a ſede apoſtolica poſtulet cōfidenter. ¶ Poſtq̄[u] aūt ſemel oēs prouincie ſue dioceſes viſitauerit: licitum ſit ei poſtea: prius tm̄ ſuffraganeoꝝ ſuorū requiſito conſilio[x]: ⁊ ipſius[y] diffinitione[z] ſup hoc habita corā eis: que in ſcriptis[⁊] redigi volumus: ut poſſint alijs eē nota: uiſitatiōeꝫ p eādē reiterare ꝓuīciā iuxta modum ſuꝑius ānotatū: ēt ſi non interueniat in hoc ſuffraganeoꝝ ipſoruꝫ aſſenſus: illā ſemp ꝓuidentiaꝫ adhibendo vt in poſteriorib⁹ viſitatōibus illas eccleſias eoſq; cleros ⁊ populos prius viſitet: qui non fuerant ab eo in p̄oribus viſitati: niſi magis ſit alijs viſitationis officiū oportunū. ¶ Sane[ꝯ] hmōi impenſurus officiū: propoſito verbo dei querat de vita ⁊ cōuerſatione miniſtrātiū in eccleſijs: ⁊ locis alijs diuino cultui deputatis: ac ceteris que ad officiū ipſuꝫ ſpectāt abſq; coactione[a] ⁊ exactione qualibet iuramenti ad ipſorum emendationes p ſalubria monita nunc leuia nunc aſpera iuxta dataꝫ ſibi a deo prudentiaꝫ diligenter intendens. ¶ Nō ſi de aliq̄bus[b] orta fuerit īfamia cōtra eos: ordinarijs ipſorū ut ſuper his ſolēniter īquirāt denunciet ſi viderit expedire. ¶ Notoria vero crīa que examinatione nō egeāt cuꝫ ſup his merito notari poſſit ordinarioruꝫ negligentia[c] eorundē: libere corrigat: penā ꝓ illis debitā[d] infligēdo. ¶ Procurationes[e] auteꝫ recipiat ſm ꝙ eſt in canonibus[f] conſtitutū:

r ¶ Malicioſe. qui allegat fraudē ꝓbare dꝫ illā. ff. de ꝓba. quotiens. §. qui dolo ſed eo ꝙ indigentia eſt notoria: fraus pſumitur: ad hoc. s̃. de renū. c. ij.

u ¶ Poſtq̄. Expedita viſitatiōe non reiterat illā archieṗs ſine ꝯſilio ſuffraganeoꝝ ⁊ diffinitiōe in ſcriptis prius facta: debet tamen recipere ab illis qui ī perſona non fuerant viſitati. h. d. vſq; ad. §. ſane.

x ¶ Cōſilio. ī ꝯſilio qḋ ānuatiꝫ facere dꝫ: de accu. ſicut oliꝫ: nec dic h̃ de aſſēſu. ut. s̃. pr. rñ. q: ſiue ꝯcordēt ſiue diſcordēt h̃ diffinire ad ipſum ptinet: ut ſequit̃ ad h̃ de arbitris cum olim.

y ¶ Ipſius. ſ. archiepiſcopi.

z ¶ Diffinitione. dicit Inno. ꝙ h̃ mō fiet diffinitio: diffinimus p nos ꝓcedēdū ad viſitationeꝫ ꝓuīcie nr̃e: ⁊ dixit ꝙ a tali diffinitiōe cū ſit ſup executione officij ſui non poterit appellari ď offi. or. irrefragabili.

⁊ ¶ In ſcriptis. No. caſum in quo ſcriptura req̄rit̃. Ali⁹ cum q̄rit̃ de antiq̄ſſimo facto qḋ teſtibus probari non pōt. ff. de proba. cenſus. de pſcrip. ad audientiā. de ꝓba. cū cām. Tertius in pūile. s̃. de pūil. porro. Quartus in dimiſſorijs. lxx. diſ. extraneo. Quint⁹ in redeūte ab hereſi. i. q. vij. ſaluberrimū. Sext⁹ in pñtēte. xxvij. q. i. oēs femine. Septimus in electiōe de ele. gapp. Octauus in emphiteoſi. C. de iur. emphi. l. i. Nonus ī alienatiōe rei eccleſiaſtice. xij. q. ij. ſine. x. q. ij. h̃ ius. de his que fi. a prela. c. i. Decim⁹ qñ appellatur ab īterlocutoria. s̃. e. li. de ap. cordi. Undecim⁹ qñ qs variat circa ꝓcuratorē ꝯſtitutū. s̃. de procu. c. i. Xij. qñ hoc agitur ut nō valeat ꝯctus: niſi in ſcriptis redact⁹ ſit. s̃. ď pac. c. ij. C. de fi. inſtru. ꝯctus. j. de reg. iu. ꝯctus. xiij. in ſnīa excōicationis xiiij. in req̄ſitione trāſcripti ſnīe excōicationis. j. eo. li. de ſen. ex cō. cū medicinalis. Xv. in caſu s̃. eo. li. de elec. vt circa. Xvi. in caſu. s̃. de of. or. ſi canonici eo. lib. Xvij. in caſu. s̃. eodē. lib. de elec. fundamēta. Xviij. in donatione que excedit q̄ngētos aureos. C. de dona. ſi qs argentum xix. ſm quoſdam in fideiuſſore. C. de fideiuſ. l. pe. xx. in minore iurante ſe maioreꝫ. C. ſi minor ſe maiorē dixit. l. iij. xxi. ſi pactū fiat cū aduocato de re īmobili ſibi danda. C. de ſuf. l. vna. ij. rñ. xxij. in ſolutiōe debiti in inſtr̃o publico ꝯtenti. C. de teſti. l. teſtium auc. rogati. xxiij. ſi qs cauit de debito in ſcriptis ex cā āñcedēti: ⁊ vult ꝓbare C. de nō nu. pe. generaliter. xxiiij. in teſtō ī ſcriptis redigēdo. C. q̄ teſta. fa. poſ. hac ꝯſultiſſima. §. hac cū hūana. xxv. in legato pape. de of. deleg. cū ī iure. C. ď mā. ꝑn. l. vna. xxvi. ī libello crīali vel ciuili. s̃. de li. ob. c. i. ij. q. i. legū. xxvij. ī caſu. s̃. ď tē. or. c. i. ij. q. i. legū. xxviij. in diffinitiuis. s̃. e. l. de re iudi. c. vlt. Et hꝫ in ſupradictis req̄rat̃ ſcriptura non tm̄ de neceſſitate in oībus: alias autem regulariter inſtr̃is ⁊ teſtibus ꝓbari pōt. s̃. de fide īſtru. cū Joannes: ſit tm̄ ꝓbatio leuius facilius ⁊ ſecurius per ſcripturā. ff. de pig. l. ꝯtitur.

ꝯ ¶ Viſitati. pſumunt̃. n. magis īdigere: ⁊ iō ſūt pmit⁹ viſitādi. s̃. i. §. ꝙ ſi forte

ꝝ ¶ Sane. Archieṗs viſitās dꝫ ꝓponere v̄bū dei: ingrere de vita miſtrorum ⁊ de pertinentibus ad diuinum officiū abſq; iuramēto: infamatos ordinarijs ďnunciet ⁊ notoria crimina puniat. h. d. vſq; ad. §. procurationes. do.

a ¶ Coactione. a principio exigit̃ iuramētū p quod occultum prodere conſtringatur: ex quo tm̄ ſine iuramento referuntur aliqua corrigēda: poterit inquiſitor ſup his exigere iuramentum.

b ¶ Aliquibus. de quibus interrogat de plano nil dicunt: ⁊ tunc denunciabunt epīs ut inq̄rāt ſm formā decre. de accu. qualiter. ij.

c ¶ Negligentiā. xviij. di. peruenit.

d ¶ Debitam. ſ. ſtatutam ī iure: niſi ex cā fieret cōmutatio. alias arbitraria infligatur. s̃. de offi. dele. de cauſis.

e ¶ Procurationes. Viſitator nō ī pecunia ſꝫ victualibus recipiat procurationem moderatam nec familia ſua aliquid recipe pōt ēt pretextu officij: nec ipſe nec ſui aliquod munus etiam oblatum recipient. h. d. vſq; ad. §. hāc aūt. do.

f ¶ Canonibus. x. q. iij. relatum. s̃. e. cū apoſtolus. c. ſopite. ⁊. c. cum nuper.

a ¶ Officij.scriptoris sigillatoris ⁊ similium officiorum.
b ¶ Liberetur.additur pena.j.c.prori.
c ¶ Hanc aūt Forma visitationis p̄missa seruari debet in ip̄is ⁊ alijs prelatis inferioribus regularium consuetudinibus exceptis.hoc dicit.Do.
d ¶ Alijsq.s.archidiaconis ⁊ plebanis.s.c.cum apostolus.
e ¶ Saluis.ad hoc.s.de statu mona.in singulis.

Exigit.Sunt tres partes. Prima ponit exordium. Secunda ibi:ꝓstōnem.finē decreta.s.proxime repetit addens mensez.Tertia ibi:alioquin distinguendo statutum delinquētium.Do.

f ¶ Exigit.bene dicit exigit: qa magna rō suadet ob maleficia penas solui.ff.ō fideiu.si a reo §.id quod.⁊ fuerūt sumpta hec verba et auē ō depo.§.sed ne p hanc.col.vi.
g ¶ Audacia.in mala pte ponitur:sic.iiij.di.facte.C.ō sepul. vio.pgit audacia:qñqz ponit ī bona:ut.viij.q.i.audacter. C. de iudi.rē nō nouā in fi.
h ¶ Impouamus.vt quos deitimor ⁊c.de vi.⁊ ho.cle.ut clericorum.lxxij.di.plurimos.Et dicit papa cohibeant deinceps manus temerarie formidine vltionis quos dei vel nostra reuerentia nō cohercet.j.de pe. felicis.§.in premissis.
i ¶ Cōstōnem.s.c.prori.§.i.⁊ §.procurationes:vbi tria statuta erant que h cōfirmantur apposita pena.primū q̄ ꝓcuratio ficipiat solum a locis visitatis. scōz q̄ solū in victualib⁹. tertiū q̄ visitantes uel familiares munera non recipiant.
k ¶ Preterire.maledictionis. penā ibi appositā non curantes nec ercusant:qz multi:quia non minus ardebunt q cum multis ardebūt.ij.q.i.multi.in fi.
l ¶ Statuentes.qō.s.c.pri.in archiep̄is dictū erat: hic ad oēs extendit qbus ꝓpetit visitare.
m ¶ Visitationis.in alijs ergo procurationibus que debent legatis vel nuncijs apo. se. vel q̄ debent rōne ꝓsuetudinis uel rōne pacti in fundatione vel consecratione appositi nō habet locū hec decre.ō qbus habes.s.eo. q̄to.⁊.c.ꝓcuratōis.⁊.c.cuz nuper:⁊.xviij.q.ij.eleutherius.
n ¶ Exigere.i.ab inuito extorquere.ff.de lega. iij. fideicommissa.§.si rem.
o ¶ Pecuniā.sm Inno.⁊ hosti.⁊ guil.⁊ gar.pro vecturis ⁊ ferraturis equorꝫ si īdigeāt:pecuniam exigere possunt.
p ¶ Volēte.qō dic:vt.j.c. prori.no.casum spālem in quo parificant ista duo exigere ⁊ a volēte recipere: sic.s. de rescrip.statutū.§.insuper.cū.§.se.C.li.rij.publice leritie vel consulum nuncia.l.vna.in fi.cū alias sepe sit licitū recipere:qō nō licet exigere.xviij.di. de eulogijs.de simo.dilectus.ff.de va.⁊ extraor.cog.l.i.§.est quidem.
q ¶ Munera.ꝓsulte facit visitans si ab omni munere se abstinet.i.q.i.sunt nonnulli.⁊.s.eo.ti.c.pri.§.pe.credit.tū gar.q̄ si modicū esculētum uel poculentuz recipiat q̄ nō sit verisimile q̄ aliquē moueat vel donantē pauperiorē faciat non hz locū pena:ar.de simo.⁊ si qōnes.ff.de offi.presi.l.plebiscito:qz talia non trahuntur ad munera.ff.de offi.pcu.l.solēt ad fi.ad hoc.s.de do.inter vi.⁊ vro. c.vlti.s.e.de rescrip.statutum.§.insuper.
r ¶ Officio.qō q̄liter exercere dēat:colligit.r.q.i.placuit.s.c.pri.⁊.§.sane.
s ¶ Nō ipēso.ille cui ex ordinaria ptāte ꝓpetit visitare ipeditus p alium visitare pōt ⁊ ille visitās ꝓcurabit nō ille q cōmisit:qō dic ut.s.ō of.or.si ep̄is.eo.li.
t ¶ Illud.xiij.q.iij.plerique.de simo.in tantum.
u ¶ Duplum.xxiiij.q.i.militare.xviij.di.qñ.i.q.i.ꝓcussionis:⁊.c.se.
x ¶ Teneant.saluo eo qō dr.j.pri.c.⁊ tenet etiam familia de eo qō pcepit:⁊ ip̄e ep̄s tenet de facto ipsorꝫ.lxxvi.di.an putatis.s.c.li.de cle.gñali.§. vlti.
y ¶ Extunc.elapso mense.
z ¶ Interdictū.nouerint:qō est.j.a tali pena incipit cū istis maioribus:ut s.eo.li.de offi.dele.c.ij.⁊ si durante interdicto isti moriantur nō sepeliūtur in cimiterio.⁊ si interī celebrent in ecclesia in suo officio sicut prius irregulares efficiūtur:ut.j. de sen.excō.is cui.
⁊ ¶ Inferiores.⁊ sic magis punit minor q̄ maior:de quo dic.ut.xl.distin.hō rp̄ianus:⁊.s.de iureiu.cum quidam.
? ¶ Suspensos.si interī celebrent:vt prius sunt irregulares:nec poterūt ab alio q̄ a papa absolui.s.de re iudi.cum eterni.j.de sen.excom. cum medicinalis.
ꝫ ¶ Quousqz. ergo stā restōne statiz fūt absolati sine alia sententia. lxxi.distin.si quis cū suis cōcor.de spon.nō est.
a ¶ Valitura. nota casum vbi rem meā ul' mihi debitaz remittere nō possum:lz nil sit tam naturale q̄ voluntate dñi rem suam in aliuz transferri:insti.ō re.di.§.per traditionē: ⁊ de h dic vt viri.s.eo.li.de rescri.statutum.§.si qd autem.

Relicis Sunt ꝗtuor dicta Primo recitat ius antiquum. Secundo ibi verum illud temperat in parte secunda. Tertio ibi:adijcientes addit ⁊ declarat. Quarto ibi : Cetera in reliquis ius antiquū cō seruat.Do.Ortum habuit ab his q̄ notat gul. .s.c.pri.vbi dicebat se a domio grego. audiuisse de mente sua fuisse qō h statuitur.

b ¶ Lugduñ.s.c.proti.
c ¶ Aliqui. Innocen. iij.in archiep̄iscopis prohibuerat principaliter:⁊ demum ad omnes extendit.s.c.i.
d ¶ Exigere.circa h nil corrigit uel mutat.
e ¶ A volente. hoc est qō infra recipit mutationem.
f ¶ Experiētia.sic.s.eo. li.de elec.q̄ sit:cum suis concor.
g ¶ Dispendia.presbyt rurales q nō hz nisi vnū causaye forte sine mān tergium:⁊ vnū lectulum qūo ꝓcurabit ⁊ hospitabitur ep̄m cum nec sozꝫ dom⁹ sufficiat:posito q̄ abundarent reliqua ⁊ ep̄s quō in uili domo manebit: vtilis ergo fuit h ꝓstitutio que tollit hec dispendia.
h ¶ Cōcedimus .h.o.reuolauit ad.a.i.extremitas ad p̄ncipiū.xxv.di.ab exordio.Olim enim ab his qui ꝓcurationem victualiū parare debebant inuitis: ꝓcuratio in pecunia erigi non poterat.r.q.i.relata.sed a volentibus bene poterat in pecunia recipi ⁊ certa summa tarari.r.q. iij. relatum idē est hodie per hanc decre.⁊ est equissimum:ut viri in proti.glo.
i ¶ Officio.satis h puto locū hke:ñ solū in ordinarij offō:ſz et delegatōis cū vtrobiqz eadē sit rō:nō ob.qō.j.dr psonaliter:qz intelligo q̄ cū psonaliter visitant p suis victualib⁹ a visitatis pecuniā recipiāt:cū aūt p alios ñ ipsi sed illi victualia uel pecuniā p eis recipiēt:ut.s.de offi.ordi.si ep̄s.
k ¶ Persoluendaz.alꝫ.n.posset totā ciuitatē vna die visitare ⁊ tot procurationes recipere quot ibi eēnt ecclesie:qō eēt absurdum:numerus ergo procurationum non excedat numerum dierum.s.eo.procurationes.
l ¶ Cetera vero.s.circa exactiones statuta ⁊ circa procurationes etiam in

nullā tñ pecuniam ipse uel aliquis de sua familia: occasione alicuius officij[a] aut consuetudinis seu quolibetalio mō earuz nomine: sed i victualibus expensas tñ recipiat moderatas. ¶ Caueat insup ne ipse ul' qsq̄z suorū aliquod munꝰ quodcunqz sit ⁊ q̄liter cūqz offerat: presumat recipere: ut non que sua sūt videatur querere: sed q̄ iesu xp̄i: q̄ si fuerit ꝓtra p̄sumptū: recipiens maledictionē icurrat a qua nunq̄z nisi duplu restituat liberet[b]: uolumus eni i his fraudem quālibet penitus euitari. ¶ Hanc aūt[c] visitandi forma ab vniuersis ēt ep̄is alijsqz[d] prelatis ordinario iure suos subiectos visitantibus plene obseruari precipimus: saluis[e] sup hoc rōnabilib⁹ ⁊ approbatis religiosorū consuetudinibus ⁊ regularibus institutis

Gregorius.x.in generali concilio lugduñ.

¶ Quia decre. Inn.iiij.s.,pr.non bene seruabat: i illo.c.quo precepe rat,ꝓcurationes in victualib⁹ nō in pecunia recipi: ⁊ non recipi munera: nec ēt,ꝓcuratiōes in victualib⁹ a locis nō visitatis: illaz confirmat penas adijciēs. Jo.an.

Exigit[f] peruersorꝫ audacia[g] ut non simus sola delictorū prohibitione contenti: sed etiā penā ō linquentibus iponamus[h] ¶ Cōstitutionē[i] itaqz felicis recordationis Inno. pape quarti predecessoris nostri editā sup non recipiendis in pecunia ,ꝓcuratiōibus: ac super receptione munerū visitātibus eorū qz familiaribus interdicta: quam multoruz fertur temeritas preterire[k]: volētes inuiolabiliter obseruari: eam decernimus pene adiectione iuuādaz. Statuētes[l] ut vniuersi ⁊ singuli: q ob ,ꝓcurationez sibi rōne visitationis[m] debitā exigere[n] pecuniā[o] uel ēt a uolēte[p] recipere: aut als ꝓstōnem ipsam recipiēdo munera[q]: siue visitationis officio[r] non impenso[s] ,ꝓcurationem in victualibus: aut aliquid aliud[t] procurationis occasione violare p̄sumpserint duplu[v] eius qō receperint ecclesie a qua id receptum fuerit: infra mēsez reddere teneant[x]. ¶ Alioqn extunc[y] pr̄iarche archiep̄i ep̄i duplu ipsum vltra p̄dictuz tp̄s restituere differentes: ingressum sibi ecclesie sentiant interdictum[z]: inferiores[⁊] vero ab officio uel beneficio nouerint se suspensos[?]: quousqz[ꝫ] de duplo hmōi grauatis ecclesijs plenariam satisfactionē impendant: nulla eis in hoc dantium remissione liberalitate seu gratia valitura[a].

Bonifacius octauus.

¶ Visitator recipere pōt,ꝓcuratōnē in pecunia uolentibus visitatis: sed vna die ultra vnaz procurationē non recipiet: licet plura visitauerit loca.b.d.Do.

Relicis recordationis Greg. papa.x.pre.noster prohibuit in ꝓcilio lugduñ[b]: ne aliqui[c] ob procurationē sibi rōne visitationis debitā exigere[d] pecuniā presumerent uel ēt recipere a volente[e]. ¶ Verū quoniā rerū experiētia[f] nos instruxit: ex hoc tam personis visitantibus quaz locis ⁊ ecclesijs visitatis multa incōmodoruz dispendia[g] ,p uenire: concedimus[h] ut patriarche archiep̄i: episcopi: ⁊ alij qb⁹ ex officio[i] competit uisitare: a uolentibus ecclesiarum ⁊ locoruz visitatorum rectoribus seu personis pecuniam licite recipere valeant: pro sumptibus moderatis faciendis i victualibus diebus quibus visitationis officium personaliter exercebunt.

¶ Adijciētes q̄ nō licet uisitāti: nisi vnaz procurationez recipere una die: siue unum locum solum visitauerit siue plura: etiaz si locus quilibet uisitat⁹ ab illo sufficeret: ad procurationē integrā p̄soluendaz[k]: cū eidez sufficere debeat: ut temporalia metat a locis personaliter uisitatis pro diebus quibus eis spiritualia subministrat. ¶ Cetera[l] vero

in eiusdem predecessoribus consti
tutione contenta i suo volumus ro
bore perdurare. I Dem.
¶ Si vniuersitas uel singularis p
sona ecclesias vel ecclesiasticas per
sonas compulerit soluere pedagia
uel guidagia uel exactiones pro re
bus suis quas cā negociationis nō
deferūt uel pro psonis: singulares
sunt excōicati ⁊ vniuersitas interdi
cta: nec pdest cōtraria cōsuetudo.
Cle. hoc addit q̄ diocesani quib⁹
cōstat aliquos has snias incidisse il
los publicare debent: ⁊ ipsas snias
facere obseruari. e. ti. presenti. Jo.

QUāquaȝ pedagiorū[a] exactio
nes tā iure canonico[b] q̄ȝ ciui
li[c] regulariter merito sint dānate:
tāto tn̄ districtius ne ab ecclesijs et
psonis ecclesiasticis talia exigātur
prohiberi oportet: quanto si id fiat
maioris[d] inde trāsgressiōis reatus
incurrit ⁊ offensa euidētior cōpro
bat. ¶ Cū igit eccl'ie ecclesiasticeqȝ
psone ac res ipsarū[e] nō solū iure hu
mano[f]: quinimo ⁊ diuino[g]: a secu
lariū psonaꝝ exactionibus sint imu
nes: cōstitutionē[h] felicis recordatio
nis alexādri pape quarti predeces
soris nostri: q statuit eccl'ias ⁊ per
sōas eccl'iasticas ad pedagia ⁊ gui
dagia penitus nō teneri: nec ad ex
hibēdū uel soluendum talia pro re
bus suis pprijs: quas nō causa ne
gociādi[i] deferūt vel deferri faciunt
seu trāsmittūt. Volētes ppter mul
torū insolētiā ⁊ abusū pene admini
culo adiuuare[k]: adijcim⁹ districti⁹
inhibendo contraria cōsuetudine[l]
quorūcūqȝ: q̄ dicenda est corrupte
la verius non obstante: ut nec colle
gium[m]: nec vniuersitas: nec aliqua
etiā singularis psona cuiuscūqȝ sit
dignitatis cōditiōis aut status a p
fatis ecclesijs aut psonis p persōis
ipsis aut rebus pdictis[n] talia exigat
uel extorqueat per se uel p aliū[o] suo
nomine uel etiā alieno[p] aut eas ad
hmōi persoluenda cōpellat. ¶ Qui
uero cōtrafecerint: si persone fuerit
singulares[q] excōicatiōis: si aūt col
legium uel vniuersitas[r] ciuitatis ca
stri seu loci alterius cuiuscunqȝ: ipa
ciuitas castrū uel locus iterdicti sen
tentias ipso facto incurrāt: nec ab
excōicatione hmōi absolutionē uel
interdicti relaxationē obtineāt, do
nec exacta plenarie restituerint ⁊ d
transgressione satisfecerint[s] compe
tenter. I Dem.

¶ Archieps visitare pōt puinciā
ac et iterare: lȝ suffraganei non sint
negligētes: ⁊ tūc cōfessiōes oiuȝ au
dire: ⁊ pn̄ias iponere. h. d. do.

PErpetuo declaramus edicto
archiepm posse sm tenorem
cōstitutionis[t] felicis recordationis
Inno. pape. iiij. predecessoris no
stri sup hoc edite suā puinciā visi
tare liber lȝ nō sint eius suffragānei
negligētes[u] ⁊ iterare[x] visitationem
eādē: ac pcuratiōes a locis recipe
visitatis. ¶ Consuetudine si q̄ for
san ab ipsis suffraganeis uel ab ali
is[y] allegetur pmissis[z] cōtraria non ob
stāte[&]. ¶ Pōt etiā idem archieps
dū visitat cōfessiōes subditorū suf
fraganeorū audire ac absoluere[?] cōfi
tētes ⁊ ipis pn̄ias iniūgere salutares[x]

Rubrica De cōsecratiōe eccl'ie ul altaris

BOnifacius octauus.

¶ Polluta eccl'ia pollutū ē cimi
teriū illi contiguū sȝ non remotū:
pollutio cimiterij ecclesiaȝ non pol
luit: lȝ contigua existit: polluto vno
cimiterio aliud illi cōtiguū pollutū
nō est sȝ p portaȝ de uno i aliud def
ingressus. h. d. do.

SI ecclesiā pollui[a] sangui
nis[b]: aut seminis[c] effusio
ne cōtigat: ipsi⁹ cimite
riū: si cōtiguū[d] sit eidē cen
setur eē pollutū[e]: vnde antequaȝ re
conciliatū fuerit: non dȝ in eo aliqs
sepeliri. ¶ Secus si remotum fue
rit ab eadem. ¶ Non sic quoqȝ

victualibus nō recipiēdis a locis nō visitatis. ⁊ circa munera nō recipien
da a visitantibus uel eoꝝ famulis cū penis superius statutis.
QUamquaȝ. Primo ponit exordium. Secundo pbibitionē ibi: cū
igit. Tertio penas transgressoꝝ ibi: q vero. Et hec decre. pleni⁹ pui
det q̄ alexandrina: q: nōnulli. j. de imunitate ecclesiaꝝ puideat. Do.

a ¶ Pedagiorum: quid
sint guidagia: ⁊ qd peda
gia vide. s. de verbo. si.
sup quibusdam.
b ¶ Canonico. pre. decre.
super quibusdam.
c ¶ Ciuili. C. noua vect.
insti. nō pos. l. ab ecclesi
is. C. de sacrosan. eccl'ia.
l. placet.
d ¶ Maioris. s. q̄ si exi
gant a laicis.
e ¶ Ipsaꝝ. s. ecclesiaruȝ
⁊ ecclesiasticaꝝ psonarū
nā res clericoꝝ eodem p
uilegio gaudent quo res
ecclesiarum: vt. xvi. q. i.
similit: ⁊ rōneȝ ibi nota.
Jo. ⁊ Ber. s. de pig. ex
literis: in glosa. penul.
nec est illō vniuersaliter
verum ut nota. Jo. an.
xvi. q. iiij. c. i.
f ¶ Humano: positiuo.
vt dictum est. s.
g ¶ Diuino. legit' gen.
xlvij. vltra mediuȝ. sub
iecit Joseph oēm terraȝ
egypti pharaoni ⁊ cun
ctos populos eius a no
uissimis terminis egypti
vsqȝ ad fines eius preter
terrā sacerdotuȝ: ⁊ sequi
tur sic. Ex eo tpe vsqȝ ad
psentē diē i vniuersa ter
ra egypti qnta pars regi
bus soluitur: ⁊ factum ē
quasi in legeȝ pter terrā
sacerdotalem: que libera
ab hac conditione fuit.
Itē esdre. vij. vltra me
dium: vbi dicit rex Ada
geij suis mistris: uobis
quoqȝ notum facimus d
vniuersis sacerdotibus
⁊ leuitis cantoribus: ia
nitorib⁹: ⁊ ministris do
mus dei. vt vectigal ⁊
tributum: ⁊ annonas nō
habeatis potestatem ipo
nendi super eos: ⁊ cōcor
dat ad hoc. s. de immu.
ec. nō minus.
h ¶ Constitutionē: quaȝ
habes. j. de imu. ec. c. i.
⁊ pro pte eius mentem
vide hic decisam.
i ¶ Negociandi. ad hoc
de vi. ⁊ hone. cle. c. vlti.
Et no. in his que negociationis cā portant nō in pprijs vel in his q̄ por
tant ad vtilitatē fisci soluūt exactiones iste. C. de vec. ⁊ cōmis. l. vniuersi.
k ¶ Adiuuare. s. eo. exigit. in pn̄.
l ¶ Consuetudine. ad idē. s. eo. romana. §. pcurationes. s. de capel. mo
na. c. vno. cum simi.
m ¶ Collegiū. ex qbus hec cognoscant. ut no. s. de exces. pla. dilecta.
n ¶ Predictis. pprijs. s. quas cā negociationis nō deferunt.
o ¶ Alium. j. de reg. iur. qui per alium.
p ¶ Alieno. dvi. di. sicut nō suo. j. reg. iur. quod alicui.
q ¶ Singulares. etiā epi: q: decreta. q: periculosum. de sententijs suspen
sionum ⁊ interdicti loquitur.
r ¶ Uniuersitas. in collegiū. n. vel vniuersitatē excōicationis snia pferri
nō dȝ. j. de sen. ex. romana. §. in vniuersitatē. vbi de hoc: ⁊ intelligo hoc
et de vniuersitate uel collegio ecclesiastico. ut. s. de psonis diri i pri. glo.
⁊ facit. ff. si ser. vē. l. alti⁹: ⁊ de na. ex lib. ven. c. vno. de deci. q̄uis.
s ¶ Satisfecerint. ad instar excōicati pro manifesta offensa. s. de vbo. sig.
ex parte. i. ⁊. c. se. j. de sen. ex. solet. ⁊. c. venerabilibus.
PErpetuo. Sunt due partes. Scd̄a ibi: pōt et. Itē prima subdiui
dit q: ponit dictū de visitatione iteratione ⁊ pcuratione. Scd̄a viciat cōsuetudi
nē cōtrariā ibi: consuetudine. Do. Emanauit ad declarationē decre. s. eo. roma
na ⁊ correctioneȝ eoꝝ q̄ ibi no. Ber. ⁊. s. e. c. nuper. ⁊. s. de accu. sicut olim.
t ¶ Constitutionis. s. e. c. i.
u ¶ Negligentes. Cōtrarium no. ber. in predictis locis: sȝ aliud est visitare: aliō
de criminibus inquirere: ut di
ri. s. c. i.
x ¶ Et iterare: repete sm consti
tutionē ⁊c. qō ē. s. ⁊ idē repetas
in pri. ver.
y ¶ Alijs. puta subditis suffra
ganeorum.
z ¶ Premissis. visitationi itera
tioni ⁊ pcurationi.
& ¶ Obstante. ad ideȝ. s. c. pri.
cum suis cōcor.
? ¶ Absoluere. Ho. cām in qua
archieps in subditos suffraga
neoꝝ iurisditionē hȝ. Itē p totā
prouinciam dat lr̄as indulgētia
rū. s. d pe. ⁊ re. nr̄o: alios casus
habes. ix. q. iij. in summa. s. de
offi. or. pastoralis.
x ¶ Salutares. nō nimium au
steras. xxvi. q. vij. alligant ⁊ in
eis imponēdis cōsideret que le
gunt: de pe. dist. v. consideret.
s. de homi. sicut dignum.
SI ecclesiam.
Determinat quattu
or casus. secundus ibi
sec⁹. Terti⁹ ibi non sic. Quar
tus ibi: nō vnū. Do. emanauit
ad declarationē eorum que no.
Host. s. eo. ti. c. i. pprie eccl'ia
dr cōsecrata: basilica si consecra
ta de reli. do. c. i. sed ȝ nō conse
crata polluit: sed alr recōciliat.
s. eo. c. vlti. Do.
a ¶ Pollui. quo ad opinioneȝ
hoīum q cā polluūt q̄tū in eis
est: q̄ enim sunt sancta coinqna
ri nō psūt. xv. q. vlti. c. vlti. d co
ha. cle. ⁊ mu. vxa: ⁊ qd firmum
erit aut stabile si sanctitas incor
rupta corrumpat. C. de epis. ⁊
cle. si quēq̄. ⁊ ob hoc dico qō si
pollutio fuerit occulta non debȝ
reconciliari. Dicūt. n. theologi
q̄ ideo reconciliatur ecclesia: ut
videntes laici eccl'iaȝ sic lauari
q̄ si peccauit cogitēt itra se q̄tuȝ
p lauatiōe pcoꝝ laborādū sit: ⁊
pbat h iure: q: eccl'ia n̄ iudicat
d occultis. xxxij. di. erubescāt: d
simo. tua: nō ob. d adul. signi
ficasti: q: dico q̄ adulterium ibi
publicuȝ erat. q̄ pȝ ex eo q̄ adul
tero indicta fuit purgatio.
b ¶ Sanguinis. humani ⁊ iniu
riosi: vn̄ si ibi occidat canis vel
humanus sanguis casu effun
dat ecclesia n̄ ē recōciliāda: et si
sine sanguinis effusione occida
tur ibi hō: puta cū tersorio ad collū: hn̄ reconciliat pp criminis horrorē sm hug.
no. hoc de cō. di. i. eccl'ijs: ⁊ ē cāus. s. e. pposuisti: vbi dr q̄ pp homicidia ⁊ vul
nera recōciliat eccl'ia: nō dicit an i eis fuerit sanguis effusio necne: ⁊ si extra eccle
siam vulneratus ad ecclesiā fugiat: ⁊ ibi sanguinē spargat nō recōciliat ecclesia:
secus econtrario uel cū sanguinem colligit i scutella: si aūt supra tectū pone cum
sagitta hō iterficit: dixit ibi hu. q̄ nō ē facienda reconciliatio: q: extra eccl'iā vr sa
ctū. Sȝ qd si sanctus vir ibi occidat: nūqd recōciliabit ecclesia: vr q̄ sic q: iura i
distincte loquunt. ⁊ scelerati⁹ ē iustū: ⁊ sanctū occidere: q̄ iniustū. xxiij. q. v. si nō
lȝ. In ↄriū vr. cū eccl'ia sanctificata sit nō polluta: sȝ hoc veꝝ est ex sanguinis effu
si passione: sed ex ipsi⁹ effusi actiōe: bene polluit: iuxta illud actio displicuit: pas
sio grata: fuit. vn̄ pmū teneas: locuȝ tn̄ sanguinis nō lauabunt.
c ¶ Seminis. humani nō canū: ⁊ intelligunt h qdā de semine fornicario. vnde
si vir cognoscit vxorē in eccl'ia nō reconciliabit. hoc tȝ. hu. cuius glo. posuit Jo.
d cō. di. i. i ecclesijs. Ui. ⁊ gandulphus. Sed ipse Jo. ȝ. qō veꝝ puto: allegabat
ff. de sol. l. qō dicim⁹ ⁊ hoc no. xxxi. di. qm̄. lxxiij. di. eccl'ijs. xxiij. q. iiij. apl's: naȝ
multa licita ex loco sunt illicita. ij. q. vij. accusatio. de imu. ec. c. i.
d ¶ Cōtiguū. contigua dicunt quoꝝ extrema se contingūt.
e ¶ Pollutuȝ: cōcor. j. d sen. ex. si ciuitas. ut idē de eccl'ia interdcā distiguit. Jo.

a ¶ Polluto. sanguinis vel seminis effusione: vt. s. vel quia ibi fuit aliquis excommunicatus sepultus. s. eo. consuluisti.

b ¶ Maius. ad se trahere videatur: qó est. j. ⁊ hoc esse nó dz. s. c. q̃ in dubijs. vbi de hoc: ad idẽ. s. eo. lib. de preben. c. antepe.

c ¶ Principale. qó esse non dz: imo potius ecótrario. j. de reg. iur. accessoriũ cũ suis cóco.

d ¶ Pariete. paries igit diuisionem inducit ad idẽ. s. eo. lib. de elec. vbi periculũ. §. in codẽ.

e ¶ Violatum. No. q̃ ꝛ accessorium sequatur principale contiguum: nó tã sequitur accessorium etiam contiguũ vt hic: multo ergo minus principale sequetur accessorium: vt. s. pri. rñ.

Gloriosus deus.

Primo ponit exordium de diuina prouidentia que dignioreꝰ extollit. Secundo ponit imitatónem ecclesie militantis ibi: sic ⁊ alma vbi facit tria. Primo cómẽdat apl'os euangelistas q̃ttuor doctores ecclesie diuisiz. Scóo ibi: ideoq̃z ponit peritã prouisionẽ ecclesie circa ipsoꝝ excellẽtã. Tertio ibi nos itaq̃z: ponit suaz addítionem de festis istorũ sub officio duplici celebrandis. vo.

f ¶ Duodeno. hoc dicit propter paulũ ⁊ illos qui nó fuerunt de numero: hi autez sunt. xij. Petrus Joãnes Jacobus Zebedei Andreas Philippus Thomas Bartholome⁹ Matthe⁹ Jacobus Alphei Simon Judas Jacobi: ⁊ Mathias qui fuit in locũ iude scarioti.

g ¶ Quattuor: Marcũ Matthcum Lucã ⁊ Joannem.

h ¶ Sedis. Solus papa hz: nó solũ certos ó sanctis pre alijs extollere: sed etiaz eos canonizare multiplici rõne. Primo q: ista est vna de maioribus causis q̃ iter xpianos proponi possit ⁊ sic est ad se. apo. referenda: de baptis. maiores. Scóo q: miracula attribuunt fidei: ꝫ igit q̃stio cũ sit ó fide precipue est ad sedez aplicã referenda. xxiiij. q. i. quotiens. Tertio q: ad papam spectat declarare dubia scripturarũ: q filij sint legi. p venerabilẽ multo fortius dubia sanctitatis: q: circa maiora maius periculũ vertitur: ideo ⁊ẽ. s. de elec. vbi periculum. Quarto ne pp multorũ eróꝝ simplicitatez populũ decipi ꝓtingat. s. eo. ti. c. i. ⁊. ij. Quinto ne ĩfinitũ contingat sctos multiplicari: et sic deuotionẽ refrigescere ⁊ sanctitatẽ vilescere. lxxx. distin. cpi: vt tã ad id ꝯ. s. de ferijs. c. vlti. de ꝓse. di. iij. c. i. vbi vt q̃ cpi hoc possint sed aliud intelligitur de sanctis iã canonizatis: nó enim oium festa vbiq̃z collũtur: hoc aũt consequit sanctus p canonizationẽ: q̃ ecclesia p eo solenniter: ⁊ p aliquibus solẽnibus dicẽ offiziũ: ut B. Itẽ inter alios sanctos in letanijs notat: ⁊ inuocat ⁊ si ecclesia ĩ canonizatione erraret. qó nó est credendum: licz accidere posset. de sen. excó. a nobis. ij. nihilominus pces in honorem talis accepte ⁊ grate sũt p fidẽ enim christi omnia purgantur. de coha. cleri. ⁊ mu. vestra. ⁊. esto quod veritas canõi

in casu conuerso sentimus: vt vide licet polluto[a] cimiterio: quãuis ecclesie contiguo óbeat ecclesia reputari polluta: ne minus dignuz maius[b] aut accessoriuz pncipale[c] ad se trahere videat. ¶ Non vnum sz plura cimiteria eẽ noscunt: que q̃z uis sibi coherentia pariete⁹ tñ medio seiunguntur. ¶ Ideoq̃z violato eoꝝ altero: alteruz licet de vno ad aliud per portam intermediz habeatur accessus: nó propter hoc reputabitur violatum[e].

Rica De religis ⁊ veneratõe scórũ.

Bonifacius. viij.

¶ Festa. xij. apostolorũ quattuor euãgelistarũ ⁊ quattuor doctorũ et ꝓfessorum ecclesie. s. gregorij augustini ambrosij ⁊ hieronymi: sub officio duplici debent soleniter celebrari. Jo. an.

Gloriosus deus in sanctis suis: ⁊ in maiestate mirabilis: cuius ineffabilis altitudo prudẽtie nullis iclusa limitib⁹: et nullis terminis ꝓphẽsa recti cẽsura iudicij celestia pariter ⁊ terrena disponit: ⁊ si cũctos ei⁹ mistros magnificet: altis decoret honoribus ⁊ celestis efficiat beatitudis possessores: illos tñ ut dignis digna rependat potioribus attollit insignijs dignitatũ ⁊ p̃miorũ vberiori retributiõe pseq̃t: quos digniores agnoscit ⁊ ꝓmẽdat ĩgẽtior excellẽtia meritorum. ¶ Sic ⁊ alma mater ecclesia eius sacra vestigia pseqens: ⁊ exemplo ducta laudabili ꝛz vniuersos i regnis celestib⁹ cõstitutos studijs honorare sollicitis ⁊ sonoris efferre preconijs non desistat: gl'iosissimos tñ xpiane fidei principes: athletas dei electos: iustos seculi iudices lumina v̊a mũdi: videlicet xpi redẽptoris apl'os: nũero duodeno[k] cõtẽtos: q viuẽtes in carne p̃ dictã eccl'iã suo p̃cioso sanguie plãtauerũt: ipsaz erigendo sublimiter ⁊ disciplinis scissimis dirigendo reuerendissimos ẽt pres virosq̃z clarissimos q̃ttuor⁹ euãgelistas dñi p quorũ diligentissima ⁊ fidelissima studia: eidẽ eccl'ie sacra euãgelia illuxerunt. Egregios quoq̃z ipsius doctores eccl'ie beatos gregorium q meritis ĩdyt⁹ se[h]. ap. curaz gessit augustinũ ⁊ ambrosiũ venerãdos antistites: ac hieronymuz sacerdotij p̃ditum titulo: eximios confessores: summis attollere vocib⁹: laudib⁹ psonare precipuis: ⁊ spãlibus disponit honorib⁹ venerari: borũ qppe doctoruz plucida ⁊ salutaria documẽta p̃dictã illustrarũt eccl'iã decorarunt virtutibus: ⁊ moribus iformarũt: p ipsos preterea quasi luminosas ardentesq̃z lucernas su p cãdelabruz in domo dñi positas errorũ tenebris pfugatis tot⁹ corporis ecclesie tanq̃z sydus irradiat matutinũ: eorũ ẽt fecunda facũdia celestis irrigui gra influẽte: scripturarum enigmata reserat: soluit nodos: obscura dilucidat: dubiaq̃z ó clarat: profundis quoq̃z ac decoris illorum sermonib⁹ ampla ipsius ecclesie fabrica velut gẽmis vernantibus rutilat: ⁊ verboruz elegantia singulari gloriosius sublimata coruscat. ¶ Ideoq̃z circũspecta prudentia dicte sedis: que actib⁹ intenta salubribus: ⁊ operibus exposita pietatis libenter ⁊ solerter exequt q̃ sunt dei p̃missa sollicite digneq̃z considerans ⁊ debita meditatione plustrãs: ad diuini nominis honorem ⁊ gloriam: exaltationẽ catholice fidei: salutẽq̃z fidelium merito censuit: riteq̃z prouidit apl'os euangelistas ⁊ confessores eosdẽ in vniuersali ecclesia honorificentie potioris impendijs attolendos vt ab ea tanto ppensius honorari se sentiant: q̃to ipsaz pre ceteris excellentius illustrarunt. ¶ Nos itaq̃z pijs ducti cõsilijs: dignisq̃z studijs excitati nõnullos predecessores nr̃os romanorũ pontificũ: qui specialis deuotionis prosequentes affectũ: aliquorũ festa sanctorũ sub duplici ordinauerunt officio celebranda: immitari sollicite intẽdentes: eorũdem apostolorũ euangelistarũ ⁊ cõfessoruz festiuitates p̃cipuas de fratrum nostrorum consilio ⁊ assensu sub officio duplici[i]: per vniuersas orbis ecclesias uolumus statuim⁹ ⁊ precipimus annis singulis perpetuis futuris temporibus soleniter celebrari.

Rica De imũitate ecclesiaruz cimiteriorũ ⁊ alioꝝ locoꝝ religiosoruz.

Alexander quartus.

¶ Seculares ptãtes ab ecclesijs vel ecclesiasticis personis talias vt exactiones pro rebus uel possessionibus acqsitis uel acqrendis exigere non p̃sumãt: nec eos compellet ad ipsas distrahendum vel extra manum suã ponẽdũ. h. d. Jo. an.

Quia nõnulli habẽtes temporale[k] dñium vel ptãtis gerẽtes officium secularis libertatem ⁊ imunitatem ecclesiasticam ledere ac minuere tanq̃z honoris ⁊ priuilegij ecclesiarum inuidi moliuntur: expedit q̃ p diligentiam ⁊ auctoritatez sedis apostolice que curã hz ecclesiarum zationis deficiat: nó deficit fides: de baptis. debitũ de presby. nó bapti. c. ij. ⁊. iij. Dicim⁹. n. q̃ cuilibet licz in secreto alicui defuncto quẽ sanctuz credit pces porrigere. vt p ipso ad deum intercedat: ꝛz solẽnes preces publice emittere uel solẽne officiũ publice dicere nequeat ut dixerunt Jnno. ⁊ bo. s. eo. ti. Ad canonizandũ aũt sanctos inquirendum est an illi de quo canonizando queritur prior vita testimonium prebeat pro laboribus multis moribus castis: actibus strenuis. lxi. distinctione miramur. Oportet enim hoc pñti testificatione p̃dicari. ⁊ bõe fame preconijs non taceri. xij. q. ij. q̃ttuor ⁊ maxie queri debet de simplicitate ⁊ humilitate: quia superbis deus resistit: humilibus aũt dat gra. Item dz q̃ri an in vita persecutiones passus fuerit. vij. qõe. i. oís q. ⁊. c. ibi adunati: ⁊ an passus fuerit ex charitate. i. q. i. vide. Querẽdum etiam est de miraculis factis in vita ⁊ post mortem: ⁊ quantum ad hoc q̃ sit miraculum q̃ttuor requiruntur. Primũ q̃ ex deo non ex arte contingat: nec ex diabolo: nam miracula quandoq̃z fiunt per malos. i. q. i. teneamus. ⁊. c. prophetauit. necesse est enim martyres a deo ipetrasse que mandant. l. distinctio. si qs p̃postera. Secundũ q̃ sit ꝯ naturam sicẽ de virga moysi: mutata in colubrum: ⁊ de asina loquẽte ad Balaam. s. de hereticis. cũ ex iniuncto. Tertiũ q̃ non sit ex vi verboꝝ sed hominis merito id contingat: nam panis ⁊ vinuz ptãte ⁊ virtute verborũ transsubstãtiantur i corpus ⁊ sanguinem. s. de cele. missis. cuz marthe. q. q̃stiuisti. Quartũ q̃ sit ad corroborationẽ fidei: herba enim ministerio hoĩs trãsit in vitrum: ꝫ hoc nil ad corroborationẽ fidei: ⁊ ideo ad canonizationez nisi hec quattuor concurrant miracula non prodessent fm summistas qui hoc no. s. c. ti. ⁊ moderni. s. de testi. c. venerabili.

i ¶ Duplici: dicunt quidam officium duplex cũ tota antiphona dr̃ ante psalmũ ⁊ tota post psalmũ: cũ alias nó tota sed solũ principiuz dicat aũ psalmũ: alij aliter: de ijs hoc relinquo.

Quia non. Tria facit hm Joan. mo. primo recitat in genere tyrãnide secularis ptãtis. scóo ibi sane narrat in spẽ. Tertio punit circa ista ibi: volẽtes do.

k ¶ Temporale: qó ecclesiastico minus esse debiũ non est. xcvi. disti. si

imperator. s. de maio. ⁊ obe. solite.

a ¶ Francie. accidentiaz facti exprimit nõ localez vere. facit. vñ eaz generaliter prosequitur. j. ⁊ s. de censi. c. i. eo. li.

b ¶ Bonor. Quid dicesi tributarium predium donet ecclesie: nunquid tenet ecclsia ad tributuz? Dic q̃ sic: qr res transit cuz onere suo. r. q. ij. auten. sicut ãt: ⁊ autẽ. seq. xvi. q. i. si quis laicus ꝓ ꝓ. cũ l tua. ad hoc. s. ꝓ censi. c. i. vbi de hoc.

c ¶ Exactiones. adhuc p uidetur. j. c. clericis.

d ¶ Donẽdũ. dꝰ ꝓ inde is q̃ tenent ad ꝓcimas p̃ciales: qr si ipsi nõ colerent alij colerẽt. s. ꝓ de ci. de terris. sic dicebant isti laici: aut extra manũ vestram ponatis hec p̃dia: aut exactiões solua tis: ut uel a vobis uel ab aliis collectas ⁊ talias ꝓ ipsis possessionibus habeamus.

e Decet domuz. Diuidit decre. ĩ quatuor ptes. In p̃ma p̃ōit ꝓstitutionis cãz vsqz ibi sit itaqz In sẽda qualiẽ hoies debeant se habere in ecclesijs: ⁊ a qbus abstinere vsqz ibi ordinarij per se vel per alios hoc faciãt obseruari vsqz ibi q vero. ꝓminatur penã in contrafacientes.

f ¶ Sanctitudo. sumptũ et psalmo: dominus regnauit decorem.

g ¶ In pace. ex psalmo notus in iudea.

h ¶ Cultus. nã erit cultꝰ iusticie silentiũ. v. q. iiij in loco.

i ¶ Pacificus. est enim rex pacificus: ⁊ venit pacẽ docere. xxiij. q. i. c. nisi bella. Jo. an.

k ¶ Instruat. per bonuz exẽpluz. vij. q. i. §. cũ ꝓ

l ¶ Reficiat. per doctrinã. xxxvi. di. si quis vult nã aĩa cibo spũali nutriẽ s. de of. or. inter cetera.

m ¶ Ibidem. attollant. quod est infra.

n ¶ Jesu xpi. Jesus hebrayce: pꝰ latine saluator xpꝰ greco: latine vnctꝰ xpani a xpo: ꝓ sacra vnc. vnd. §. in frõte: ⁊ p̃mo apꝰ ãthiochiã fuit nomẽ illꝰ. xxiij. di. c. sacrosãcta

o ¶ A peccatis eor. nẽi nẽ. n. vult perire ꝓ bap. maiores. §. caute.

p ¶ Cordis. ad cor. eniz respicit deus. xxiij. q. v. si quid inueniſti.

oium ⁊ tutelã cõtra taliuz ausus: ⁊ conamina oportunũ remediuz apponat ut ecclie ipse in plenitudine iuris sui ⁊ libertatis itegritate letẽt ac detestabilis malignorum audacia: ⁊ insolentiuz nepharia temeritas ꝓpulsẽt. ¶ Sane intellexerimus q̃ in regno francie[a] cõe scabini seu consules ⁊ alij domini tpales: ⁊ hi q̃ iurisditionẽ in ipsis cõmunijs ciuitatib⁹ castris ⁊ villis tpalez exercent: uel qbus in illis cõmissa ẽ executio iusticie secularis: molesti sunt nimium ecclesijs sup pluribus ⁊ infesti: ⁊ inter cetera nitũtur ⁊ student ut illis collectas ⁊ talias ⁊ alia huiusmodi eedez ecclesie pretextu bonor[b] que acquisiuerũt tribuant et p soluãt: uel extra manuz suaz ponãt hmõi acquisita. ¶ Volentes itaqz sup his oibus prout expedit sollicite prouidere: totqz temerarijs ausibus cõgruis presidijs obuiare: auctoritate ap. p̃habita cuz frib⁹ nr̃is diligenti deliberatione decernim⁹ non licere prefatis cõijs scabinis et his q̃ in eis iurisditionẽ tpalem obtinent uel iusticiam secularẽ exercẽt talias uel collectas seu exactiones[c] q̃scũq̃z ecclesijs uel personis ecclĩasticis ĩponere uel exigere ab eisdez ꝓ domibus p̃dijs: uel quibuscunqz possessionibus ab eisdez ecclĩjs uel persõis ecclĩasticis legitime hactenus acq̃sitis: ul' in posterũ acquirẽdis: ẽt si ipse ecclesie uel p̃sone vl' res hmõi sint infra illorz districtũ uel territorium ꝓstitute. Nec ẽt licet illis ipsas ecclesias: uel personas ad distrahendũ uel alienanduz aut extra manuz suam ponendũ[d] acquisita iam uel que deinceps acqrent: aliquatenus coartare.

¶ Rt. x. ĩ generali cõcilio lugdu. ¶ In ecclesijs dato humili ingressu ꝓz ofonibus insisti: exclusis clamorib⁹ ⁊ seditionib⁹ ꝓsilijs vniuersitatis laicorũ ⁊ corz publicis parlamentis: vanis colloquijs negociationibus ⁊ nundinis ac iudicijs secularib⁹ ⁊ maxime criminalib⁹. h. d. vsqz ad §. ordinarij. Bo.

Decet[k] domũ dñi sanctitudo[l] decet ut cuius in pace[g] factus est locus eius cultus[h] sit cum ꝓbita veneratione pacificus[i]. ¶ Sit itaqz ad ecclesias humilis et deuotus ingressus: sit in eis quieta conuersatio: deo grata: inspicientibus placida: que considerantes non soluz ĩ struat[k]: sed ⁊ reficiat[l]. ¶ Conuenientes ibidem[m] nomẽ illud: quod est super omne nomen: a quo aliõ sub celo non est datum hominibus in quos saluos fieri credentes oporteat: nomen videlicet Jesu[n] christi qui saluum faciet populum suum a peccatis[o] eorz: exhibitione reuerentie specialis attollant: ⁊ quod generaliter scribitur: vt in nomine Jesu omne genu flectatur: singuli singulariter in seipsis implentes p̃cipue dũ agunt missarum sacra ministeria: gloriosum illud nomen q̃ñcũq̃z recolit: flectant genua cordis[p] sui: q̃ꝰ uel[q] capitis[r] inclinatione testent: attendant in locis eisdem intentis[s] p̃cordijs sacra solẽnia ꝓuotis ofonibus ĩsistat: nullus in locis eisdem in quibus cum pace ac quieta vota cõuenit celebrari seditionez excitet: cõclamationẽ moueat: ipetũue cõmittat. ¶ Cessent in locis illis vniuersitatum et societatũ q̃rũlibet ꝓsilia: cõstituiones: publica parlamenta[t]. ¶ Cessent vana ⁊ multo fortius feda ⁊ ꝓpha na colloquia. ¶ Cessent confabulatiões quelibet: sint postremo quecunqz alia que diuinuz possunt turbare[v] offiñ: aut oculos diuine maiestatis offendere: ab ipsis prorsus extranea: ne ubi peccatorz est venia postulanda: ibi peccandi detur occasio: aut deprehendantur peccata cõmitti[x]. ¶ Cessent in ecclesijs earũq̃z cimiterijs[y] negociationes[z]: ⁊ p̃cipue nundinarum: ac fori cuiuscunqz tumultus: omnis in eis secularium[x] iudiciorum strepitus cõquiescat: nulla inibi causa per laicos criminalis maxime agitetur: sint loca eadem a laicorum cognitionibus aliena. ¶ Ordinarij[a] locorum hoc faciant obseruari: suadenda[x] suadeant interdicta huius canonis auctoritate compescant[a]: ad hoc alios etiaz in ecclesijs ipsis magis assiduos ⁊ ad premissa idoneos deputando: et nihilominus processus[b] iudicum secularium ac specialiter prolate sententie in eisdem locis omni careãt robore firmitatis. ¶ Qui vero premissas inhibitiones animo petulanti contempserint: preter processum ordinariorum ⁊ deputandorum[c] ab ipsis diuine vltionis et nostre poterunt acrimoniam[d] formidare: donec suum confessi reatum a similibus firmato proposito ꝓliberauerint abstinere.

B Onifacius octauus.

¶ In prima p̃te ponit excessus laicorz: qui clericis collectas talias ⁊ onera imponebãt: ⁊ excessus clericorz: qui talibus consentiebant Secundo ibi: nos igitur: precipit personas ecclesiasticas pro rebus suis vel ecclesiarum nil laicis soluere ꝓbere absqz licentia apost. sedis sub quocũq̃z colore mutui subuentionis doni vel alio quolibet: vt etiam ipsi laici talia non exigãt vel recipiant: nec occupent quocũq̃z modo deposita ecclesiarum uel personarum ecclesiasticarz: singulares cõtrafacientes excõicat: vniuersitates interdicit. que pene locũ hẽant in p̃missionibus factis ẽt aĩ hãc ꝓstitutionẽ si postmodum soluant uel recipiantur ⁊ ab his snĩis

g ¶ Vel. i. saltem.

r ¶ Capitis. l. vi. in capite.

s ¶ Intentis. ut nil aĩus cogitet q̃ p̃ce. ex. ad qꝰ sacerdos populum excitat sursum corda dicendo: de cõse. di. i. quando.

t ¶ Parlamenta. nota contra vniuersitates italie. que frequẽter faciunt in ecclesijs talia parlamenta.

u ¶ Turbare. ad hoc. s. de sen. ex. veniens. in auẽ. de san. epis. §. si quis tam sacra. col. ir.

x ¶ Cõmitti. non enim dñt ibi misceri scelerib⁹ vbi de peccatis est venia postulanda: in auten. coll. viij. ut lice. ma. ⁊ auic. §. qr vero ita. ⁊. s. eo. ti. imunitatem. ad idez de accu. qualiter. ⁊ C. vnde vi meminerint.

y ¶ Cimiterijs. s. cum ecclesia.

z ¶ Negociationes. nam dñs negociatores eiecit de templo: ⁊ mẽsas nũmulariorũ euertit. i. q. iij. ex multis. lxxxviij. disti. eijciens. palea est: ⁊ est rõ: qr talia difficile fiunt sine peccato vt eadem di. qñ non cognoui ⁊ ꝓ pe. di. v. qualitas.

a ¶ Seculariũ. idem. s. eo. c. i. Ecclĩastica ꝓ iudicia ibi tractari possunt. ij. q. ij. c. vlti. ⁊. s. de ap. qua fronte. Jo. an.

b ¶ Ordinarii. Locorum ordinarij exequi debent hic contenta. ⁊ snĩe in ecclesijs habite sunt nulle: ⁊ contrafacientes puniri debent. h. d. do.

c ¶ Suadenda. q̃. s. dicta sũt ul' qz ad ver. nullus.

d ¶ Cõpescãt. p̃ censuraz ecclĩasticã uel aliã arbitrariã penam s. de offi. dele. de cãis. Jo.

e ¶ Processus. qd de ꝓcessibus initis in ecclesia nunquid vale bũt? dic q̃ nõ dñt fieri: ⁊ qui faciunt peccãt. per hanc decr. tñ cõtractus tenet. nam cum tñ processus ⁊ sententias iudicum irritet: ⁊ penalis sit cõstitutio: penam non extendam. j. de regu. iur. in penis cum suis concor.

a ¶ Deputandorum. i. illorum quos debz ordinarius deputare assiduos: ⁊ ad ista idoneos.

d ¶ Acrimoniam. i. acrem penam ⁊ dicitur quasi acris monitio. uel. i. penam excõicationis quasi a gremio ecclesie expellentem.

e ¶ Abstinere. hec est vera penitentia de pe. di. iij. c. i.

Clericis. Benedictus in sua extrauaganti que incipit. Quod olim restrinxit hanc decretum. ad exigentes tñ: sed clemens reuocauit decretale cū suis declarationib⁹: ita q̃ voluit haberi p̃ nō facta per suā extrauagantē que incipiebat pastoralis: ⁊ hodie est in cle. eo. tit. q̃ incipit dñi: ⁊ vide que ibi nota. in prima glo. vo.

a Oppido. i. valde.

b Antiquitas. n. q. vij. laicos ⁊ c. laici: ⁊ ātiquitati credulitas ⁊ reuerentia debet. xi. di. catholica: ⁊ c. ecclesiasticarum. s. de transla. quanto.

c Temporum. s. de censi. felicis: ⁊ de elec. fundamenta.

d Cōtenti. ⁊ male. xiij. q. i. c. i. de sepul. c. i. j. de priui. c. i.

e Potestas. xcvi. distin. bene quidem. de ꝓsti. ecclesia sancte marie.

f Ditioni. vt peiores conditionis sit sacerdotium quam fuerit sub pharaone. s. e. non minus.

g Nō est. de rescrip. contigat de symo. ⁊ si qdūs. C. di fide istru. l. ulti. ad fi. Jo. an.

h Pacem. huius seculi.

i Eternam. ⁊ male cū potius ꝛrium facere debeant. s. de beren. vergentis: cuꝫ suis ꝛcor. faciant plati ecclesiaꝝ q̃ sint imitatores habute qui vineam suam cruore defendit. iij. regum. xxi. c. ⁊. xxiij. q. viij. ꝛuenior. ⁊ imitenf Ambrosiuꝫ idem vicētem. Si vultis corpus occidere occurram: vul: is in vincula rapere: vultis in mortem: voluntas est mihi pro altaribus gratis ĩmolabor: pseculionez nñ fugere poterit seruata vtstinctione quam habes. viij. q. i. §. hoc tūc: ⁊ recitari soler de renun. nisi. §. propter maliciam.

k Colore. qui ñ excusat. s. eo. lib. de elec. auaricie. xiiij. q. iij. pleriqꝫ. de simo. in tantum.

l Sedis eiusdem. Nunquid correcta est decre. s. eo. non minus: q̃ pmittebat epo ⁊ clero inspicienti necessitates vel vtilitates laicoꝝ eis sponte subsidium cōferre: dic q̃ decre. illa moderationem ⁊ determinationez receperat p decre. e. tit. aduersus vbi statutuꝫ fuit qō illo casu id facere nō possent preter licetiā apostolo. sed. non ergo corrigit. istam sed penam adijcit.

m Nomine. sic. s. eo. lib. de elec. fundamenta.

n Interdicto. in vniuersitatē non fertur sententia excōicationis. ut. j. de sen. excom. romana. §. in vniuersitatem.

solus papa absoluit: preterquam i mortis articulo. tertio in versi. nō obstātibus oia pnilegia derogantia huic ꝓstōni cassat ⁊ irritat.

Clericis laicos infestos oppido[a] tradit antiquitas[b] quod ⁊ pñtium experimenta cēporuꝫ[c] manifeste declarant: dū suis finibus ñ ꝓtēt[d] nituntur in uetitū ad illicita frena relaxāt: nec prudēter attendunt q̃ sit eis in clericos ecclesiasticasue pſonas ⁊ bona iterdicta potestas[e] ecclesiarū plātis ecclesijs ecclesiasticisqꝫ pſonis regularibus ⁊ secularibus imponunt onera grauia. ipsosqꝫ taliant ⁊ eis collectas imponunt: ab ipis suorū, puentuū ul'bonorū dimidiaꝫ decimam seu vicesimā uel quāuis aliaꝫ portionem aut quotaꝫ exigunt ⁊ extorquēt: eosqꝫ moliuntur multifarie subijcere seruituti: sueqꝫ submittere ditioni[f]: et qō dolenter referimus: nonnulli ecclesiaꝝ prelati ecclesiasticeqꝫ pſone trepidantes: ubi trepidādum nō[g] est transitoriam pacē[h] querētes plō timentes maiestatem tpalem offendere q̃ eternā[i]: talium abusibus ñ tam temerarie q̃ improuide acqescunt se. ap. auctoritate seu licentia non obtenta. Nos igitur talib⁹ iniqs actibus obuiare volentes de fratrum nostroꝝ ꝓsilio ap. auctoritate statuimus: q̃ quicunqꝫ prelati ecclesiasticeqꝫ pſone religiose vel seculares quorūcunqꝫ ordinuꝫ ꝓditionis seu status collectas vel talias decimam vicesimā seu centesimaꝫ suorū ⁊ ecclesiarum, puētuū vel bonorū laicis soluerint uel ,pmiserint uel se soluturos cōsenserint: aut q̃uis aliaꝫ quātitatez portionem aut quotā ipsorū ,puentuū uel bonorū estimationis uel valoris ipsorum sub adiutorij mutui subuentionis subsidij uel doni noie seu quouis alio titulo modo uel quesito color[k] absqꝫ auctoritate sedis[l] eius dē: nec nō impatores reges seu principes duces comites uel barones ptātes capitanei uel officiales uel rectores quocunqꝫ noie[m] censeantur ciuitatum castrorū seu quorūcunqꝫ locoruꝫ ꝓstitutorū vbilibet ⁊ quiuis alij cuiuscūqꝫ preeminētie conditionis ⁊ status q̃ talia imposuerint exegerint vel receperit: aut apud edes sacras deposita ecclesiarū uel ecclesiasticarum pſonaruꝫ vbilibet arrestauerint saisiuerint seu occupare presumpserint: vel arrestari saisiri aut occupari mādauerint: aut occupata saisita seu arrestata receperit nec non omēs qui scienter dederint in predictis auxilium consiliū ul' fauorem publice uel occulte eoipso sententiam excōmunicationis ĩcurrāt Uniuersitates quoqꝫ que in his culpabiles fuerunt ecclesiastico supponimus interdicto[n] Prelatis[o] ⁊ pſonis ecclesiasticis supradictis in virtute obedientie ⁊ sub depositionis pena districte mandantes: ut talibus absque expressa licentia dicte sedis nullatenus acqescant. quodqꝫ pretextu cuiuscunqꝫ obligationis ,pmissiōis ⁊ ꝓfessiōis factaruꝫ hacten⁹ vl' faciendaruꝫ in antea p̃ uscq̃ hmōi ꝓstō prohibitio seu p̃ceptuꝫ ad noticiam ipsoꝝ pueneritnihil soluāt: nec supdcī secta res quoquo modo recipiāt: ⁊ si solueriut uel p̃dicti receperint in excōicationis sniam incidunt ipso facto

A supdictis āt excōicationū ⁊ interdicti sententijs nullus absolui ualeat preterq̃ in mortis articulo[p] absqꝫ se. apo. auctoritate et licentia spāli: cum nostre intentionis existat tam horrendus secularium ptātuꝫ abusum nullaten⁹ sub dissimulatione[q] transire: nō obstātibus[r] qbuscūqꝫ priuilegijs sub qbuscunqꝫ tenoribus formis seu modis aut verborum cōceptiōē cōcessis impatorib⁹ regibus ⁊ alijs supradictis: q̃ ꝓtra p̃missa in nullo uolumus alicui uel aliquibus suffragari. Idem.

Excōicati sunt q impediunt sup causis que ad forū ecclesiasticuꝫ de iure vel ꝓsuetudine ptinent litteras ad se. ap. impetrari: vel super ipsis coram ordinarijs vel delegatis ecclesiasticis litigari. Jo. an.

Quoniā vt intelleximus quorūdam iusticiariorum balliuoꝝ iudicūue secularium ac tpaliū dñorū in quibusdaꝫ pribus[s] presumptuosa temeritas sic excreuit: ut in terris eorum siue districtib⁹ litteras apostolicas impetrātes: uel ad iudices ordinarios ecclesiasticos recurrentes sup causis negocijs seu qōnib⁹ que rōne pſonaꝝ aut reruꝫ de iure aut antiqua ꝓsuetudine[t] ad roꝝ ecclesiasticū[v] ptinēt: obtinere non pñt in eis per eosdem ordinarios iudices vel apo. lr̃as iusticie cōplementum: qn potius sup illis recurrere ad iudiciū seculare: vel a lite cā seu qōne desistere cōpellunf. Nos iusticiaꝫ nostrā ⁊ ecclesie sponse nostre nolētes negligef: q̃ alios in sua iusticia cōfouem⁹[x] statuimus districti⁹ inhibendo ne qs impetratores litteraꝝ nr̃aꝝ: vel alios in foro ecclesiastico delegato seu ordinario litigātes seu litigare volentes: siue ambe ptes hoc voluerint: siue vna super causis ecclesiasticis: siue que ad forum ecclesiasticū rōē[y] personarum negociorū vel rerū de iure vl' de antiqua ꝓsuetudine ptinere noscunf: per se uel p̃ alium ad desistēdū vel in foro seculari de qōnibus hmōi litigandū per eorūdem iudicū ecclesiasticoꝝ uel impetrantium aut litigantium seu volentium litigare: aut ,ppinquoꝝ ipsoruꝫ seu rerum illorū aut ecclesiarum suarum etiam captionem: modisue alijs quibuscunqꝫ compellat: seu com-

o Prelatis. hucusque dixit de his qui post constitutionem istā ,pmiserunt ⁊ soluerunt: nūc dicit de his qui ante ꝓstitutionem soluerunt ⁊ p⁹ eius noticiam.

p Articulo. iste semp excipiē. ut. xxij. q. iiij. ,si quis suadente.

q Dissimulatione. dissimulatio est peccatum mortale ĩ plato. xliij. distin. sit rector: ⁊. c. ephesijs: ⁊. xlvij. di. c. vlti. et s. de offi. ordi. irrefragabili. Jo. an.

r Nō obstantibus. papa ergo potest tollere et moderari priuilegia per se data. ut. j. ō sen. excō. c. vlt. in fi. de priuil. ne aliqui: ⁊ sic regula illa ō cet cōcessum. ⁊c. j. de regu. iur. non hꝫ locum in ipso p̃ncipe: ut ibi diri.

Quoniam. Primo recitat abusum secularium potestatum. Secūdo contra illum statuit ibi nos iusticiaꝫ. Tertio transgressoribus penam imponit ibi. si qs vero. Fm. Jo. tuo. Dom.

s Partib⁹. sicut eliz erat in ciuitate pisana. s de sen. ex. gravem.

t Consuetudine. que dat iurisdictionem. ix. q. iij. conquestus de fo. cōpe. cū contingat: ad idez. s. eo. li. de excep. c. vlt.

u Ecclesiasticum. ō secularibus non intromittit se ecclesiasticus iudex nisi in casibus. s. de fo. cōpe. licet ex su cepto.

x Cōfonem⁹. sic. s. de sup. neg. prela. licet. naꝫ ⁊ ordinata charitas a se ipsa ĩcipit. xxiij. q. v. ir̃ licet: de vsupalij. nisi specialis.

y Propinquorum. Nota casum in quo laico iniurians excommunicatus est: sic. s. eo. li. de elec. sciant. j. de sen. excommu. quicunqꝫ.

a ¶ Satisfactum. q̃ nõ sufficit cautio ĩmo debet precedere satisfactio: sicut cũ qs excõicatus ē pro manifesta offensa. s̃. de ver. sig. ex pte. i. ⁊ c. seq. ul pro manifesta cõtumacia: vt. j̃. de sen. ex. venerabilibus. §. secus.

b ¶ Absolutaꝫ. tunc demum poterit ab ordinario absolui: ex quo papa sibi non reseruauit. de sen. excommu. nuper.

Θ Deponit dictum cuius rationē interserit ibi: cum talia. do. Contra hos: contra quos hic quidē arguebat ber. de priul. quanto: in glo. i. in fi. Jo.

c ¶ Subditis. licet solis subditis imperarent tamen clericis competebat actio de dolo ad suũ dãnũ ꝓsequēdũ: que ꝓpetit quotiens cũq; aliqd dolo fit: ⁊ alia actio deficit. ff. de dolo. l. i.

d ¶ Libertatis. isti licet quo ad verba non viderent infringere libertatē tamen infringebant quo ad mētes faciēdo fraudes de persona ad personas ꝛ quo vic: vt. xiiij. q. iij. pleriq; s̃. de priuile. ꝗto. ff. de leg. l. contra. j̃. de reg. iur. c. vlt. ⁊ ꝗ tales habebas pronisus. s̃ de sen. ex. grauem.

e ¶ Subiacē. in statutariis potestatibus consulibus ⁊ scriptoribus statutorū que sunt ꝗ libertates ecclesie: vic ut. s̃. de sen. ex. nouerint.

Statutum. Ponit declarationē ueteris iuris. primo dãs regulam. Secundo casus exceptum: ibi: nisi.

f ¶ Statutũ. s̃. eo. super spe.

f ¶ Plebanis. qõ intellige. ut dicitur.

g ¶ Leges. nõ enim debent velle videri secularium vel forensium disceptationũ periti: C. de epis. ⁊ cleri. repetita.

h ¶ Physicam. non ꝗz hoc facere sub specie languentium curandoꝝ fratrum. s̃. e. nõ magno.

i ¶ Clementis. quã nõ habemus ꝗ eius mētes b ĩ serit: ⁊ incipiebat hito cuꝝ fratribus mris ꝓsilio.

k ¶ Declaramus. no. approbatã opi. gos. q b dicebat ĩ sũma huius ti. in fi. ⁊ ꝓcor. pe. de sam. ⁊ abbas: ⁊ est rõ qꝛ ꝓstõ illa penalis erat: ⁊ ideo restrigenda. j̃. de reg. iur. in penis cum suis concor. non ob. s̃. de elec. dudum ii. vbi dicitur ꝗ idem iudicium ⁊c. quia illud habet locum in casu ipsius decre. s. quo ad pluralitatem. Item quo ad ordines: vides enim ꝗ archidiaconus non cogitur: nisi quo ad diaconatum: de elec. cum in cunctis: ergo nec habens curam animarum. sed hoc est falsum. ut. s̃. e. li. de elec. ꝗz canon. Reprobata est autem opi. Ber. Inno. ꝗz quosdaꝫ. libros. ⁊ Hostien. qui dicebant contrarium propter dictam decre. dudum. Item ex eo ꝗ quis habet curam sacerdos fieri debet: sed sacerdotes prohibentur per ipsam decre. honorij: ergo ⁊ curam habentes. Item ex eo ꝗ constitutio fauorabilis erat ⁊ sic amplianda. j̃. de reg. iur. odia. Item ex eo ꝗ ꝓdicare tenetur ⁊ sic debet esse sacerdos. xvi. q. i. adijcimus. sed presbyteri ex ordine non ex cura comprehenduntur constitutione honorij: ⁊ interdum de necessitate non habent fieri sacerdotes rectores parochialium ecclesiarum: ut. s̃. ō elec. statutus: vel pone ꝗ annus non est elapsus: vel pone secum dispensatum per decre. s̃. de elec. cum ex eo.

l ¶ Ratione. q. d. si haberent dispensatiue uel alio modo personatũ cum illis ecclesijs bene tenentur constitutione: vel si essent presbyteri tenentur: non ratione ecclesie sed ordinis: ut. s̃. diri.

m ¶ Capellas. Quid si vnicam habet capellam; si arguamus a verbis saltem due debent esse: ad hoc. infra de reg. iur. pluralis. cum suis concordã. ad hoc de deci. ad audientiam: tutius videtur cõtrariuꝫ tenere. ad hoc. ff. vi. bono. rapto. l. aut pretor. §. homines: insti. eo. titu. in principio. ad idem. s̃. eo. lib. de elec. c. penul. i. respon. s̃. de priuile. ut priuilegia: ibi aperiantur ecclesie. i. ecclesia. i. di. omnes leges cũ suis concor. ⁊. ij. q. i. in primis nec ob. arg. a verbis: qꝛ non dicit: hoc nisi fuerit plebania habens capellas: sed dicitur in plurali plebanie habentes capellas ⁊ pluralitatem capellarum ad pluralitatem plebaniarum referam: argu. predic. decre. ut priuilegia.

n ¶ Perpetui. s̃. de capel. mona. c. vno.

o ¶ Ab ipsis. s. plebanijs ul capellis ⁊ melius.

p ¶ Absq; causa rationabili. ō capel. mo. c. vno: vbi de b.

pelli faciat vt pceret: nec p se aliosue impediat quominus corã iudicibus ecclesiasticis delegatis seu ordinarijs querelãtes de causis q̃ vt p̃missum est ad cognitionē ptinent eorundem: possint libere iusticiam obtinerē: nec ad p̃dicta facienda det auxiliũ consiliuꝫ vel fauorē. ¶ Si quis vero ꝓtra p̃sumpserit: excõicationi seipso facto nouerit subiacere: a qua nisi tam iudici cuius cognitio fuerit impedita vel iurisditio vsurpata: quã parti que turbata in psecutione fuerit sui iuris: de iniuria dãnis expẽsis ⁊ interesse p̃ vus p eundē integre fuerit satisfactũ[a] nultatenus absoluatur[b]. ¶ Dez.

¶ Dũ tpales prohibentes subditis ne cũ personis ecclesiasticis ꝓtrahãt uel cõia obsequia exhibeant ipso facto excõmunicationem incurrunt hoc dicit. Do.

Θ Os qui tpale dñium obtinentes suis subditis[c] ne prelatis aut clericis seu personis ecclesiasticis qcq̃ vẽdant aut emãt aliqd ab eis dẽ: neqꝫ ipsis bladũ molãt: coquãt panẽ aut alia obsequia exhibere p̃sumãt aliqũ interdicũt. ¶ Cũ talia in derogationeꝫ libertatis[d] ecclesiastice p̃sumãtur: eo ipo excõicatiõis snie decernimus subiacere[e].

Rubrica De clerici vel monachi secularibus negocijs se inmisceant.

B Onifacius. viij.

¶ Capitn sup specula phibẽs audientiaꝫ legis vel physice non includit parochiales ecclesias hãtes ubi sunt plebanie habẽtes sub se capellas in qbus clerici perpetuo instituantur. hoc dicit. Do.

Statutum[f] felicis recordatõis honorij pape. iij predecessoris nostri: qõ decanis archidiaconis prepositis plebanis[f] cantoribus et alijs clericis hãtibus psonatus audire leges[g] uel physicã[h] interdicit: ad eos qui parochiales ecclesias obtinere noscuntur: pie memorie clementis[i] pape. iiij. predecessoris nostri vestigijs inherentes: declaramus p̃ntis ꝓstitutionis oraculo ratione[k] ecclesiaꝝ hmõi non extendi.

¶ Nisi eedẽ ecclie fuerint plebanie sub se capellas[m] hãtes in quibus instituãtur clerici ppetui[n] nequeuntes ab ipsis[o] absq; cã rationabili[p] amoueri. ¶ Dem.

¶ Excõicat[q] est ipo fcõ religiosus pfessus bituꝫ temerarie dimittens uel ad quecũq; studia accedẽs: non obtenta licentia plati ⁊ conuentus. Doctores scienter docentes vel in scholis retinẽtes ad legẽ uel physicã tales religiosos simpliciter excõicationem incurrunt. Do.

Θ Periculosa religiosis euagãdi materia subtrahatur: districtius inhibemus: ne decetero aliquis quamcunqꝫ[q] religionem tacite vel expresse[r] pfessus[s] in scholis uel alibi temere[t] habitũ religionis sue dimittat: nec accedat ad queuis studia lrarum: nisi a suo prelato cum cõsilio sui ꝓuentus[v] ul maioris partis eiusdẽ: sibi eundi ad studia licentia[x] primitus sit concessa. ¶ Si qs aũt horũ[y] temerarius violator extiterit: excõicationis incurrat sniam ipso facto[z]. ¶ Doctores quoq; si ue magistri qui religiosos habitu suo dimisso[a] legeꝫ vel physicam audiẽtes: scienter[b] docere: aut in scholis suis presumpserint retinere[c]: similiter eo ipo sint sententia innodati.

¶ Dem.

¶ Clericus i loco tpalis iurisditionis sue super delicto ibi cõmisso delegans ut veritate ingsita iusticiam

q ¶ Periculosa. Primo causa premissa ponit duplicem inhibitionem. Secundo penam ingressorum ibi: si quis. Tertio ibi: Doctores. illam declarat in doctoribꝰ locum habere. Do. Tracta fuit de extrauaganti grauis: ⁊ dolore non vacua.

q ¶ Quãcũq; dũ tñ approbatam. s̃. de vo. c. vno. eo. li.

r ¶ Vel expresse. s̃. eo. li. de regula. c. i. ⁊. iij. ⁊ in casu isto inter expressaꝫ pfessionē ⁊ tacitaꝫ nõ est dñia: sicuti alibi est. s̃. de elec. nullus. ⁊. c. idẽnitatib⁹.

s ¶ Professus. nã pfessus nõ potest redire ad seculum: quod dic: vt. s̃. de reg. iur. ꝓsulti.

t ¶ Temere. ex cã enim ꝗz habitũ trãsformare: si iusta sit putatur. s̃. ō vi. ⁊ ho. cle. clerici.

u ¶ Conuentus. alibi dat prelatus licentiã sine requisitione cõuentus. s̃. eo. li. de ele. si religiosus. ij. rñ. sed illud fauore ecclesiarum vacantuꝫ. ad idẽ. s̃. ō testa. c. vlt. ⁊ illud fauor vltimarũ voluntatũ: ⁊ qꝛ piuꝫ executionis testõrum onus.

x ¶ Licẽtia. ⁊ tũc pōt esse sine quibus in studio cõmode esse non posset ꝗ dic: ut nota. ij. q. vij. cũ pastoralis de accu. ex pte.

y ¶ Horum. s. ꝗ apostatãt dimittendo habitũ: vel qꝛ vadit ad studium sine licentia.

z ¶ Ipso facto spãle in religioso apostata: qꝛ alis apostata nõ est excõicatus ꝗz excõicãdus: ꝗz ꝗ no. Jo. ⁊ ber. xxiij. di. si quis ex clericis: de vi. ⁊ ho. cle. si qs ex clericis: de apo. c. iij.

a ¶ Dimisso. quid si non dimiserit habitum? videtur ꝗ tunc doctores non sint excommunicati: qꝛ hec pena non est amplianda. j̃. de reg. iur. in penis: dic contra: quia cõicant in crimine. ⁊ sic eadem ⁊ non minori excõicatione ligantur: de sen. excom. nuper. ⁊. c. si concubine: ⁊ in hoc poterit dici hoc potius venire ad declarationeꝫ iuris veteris q̃ nouum casum ponere.

? ¶ Scienter. vbi incederet in habitu: nõ haberet locũ ignorantia: sed vbi dimiserant habitum: probabiliter poterant ignorare.

x ¶ Retinere. no. officium doctoris scholarem de scholis expellere: ⁊ per id qõ dicitur retinere: dicas ꝗ licet doctor sciat monachum habentem domum iuxta scholas doctoris in domo propria audire excommunicatus non est: iam enim inhibere non posset quin stet in domo propria: ⁊ facit quod diri. j̃. de regu. iur. locupletari. Quid si monachus non vult exire scholas: videtur per hanc litteram ꝗ licite vi possit expelli: ad hoc de sen. ex. veniens: ⁊ hoc maxime si vera eẽt opinio ꝗ excõicatus nõ gauderet priuilegio canonis: quod non est verum sm Jo. Ber. ⁊ Hostien. qui de hoc no. xvij. q. iiij. si quis deinceps: de sen. excom. cõtigit. i. Quid si non potest expelli: exeat scholas doctor ad instar eius: quod dicimus cum excõmunicatus intrat ecclesiã: ut no. xi. q. iij. sicut apostoli: ⁊ per modernos. s̃. de sen. excom. nuper.

a ¶ Simili. quia communicant in crimine: vt diri: ⁊ quia conditor sibi non reseruauit absolutionem alijs indulsisse videtur. s̃. de senten. excommu. nuper. ⁊ facit quod no. s̃. e. super specula.

Episcopus. Ponit dictum cuius cām reddens soluit obstaculum ibi: nā lȝ. Do. Emanauit ad declarationē cor̄ que no. ber. Inno. ⁊ moder. ſ. co. clericis: vbi videbatur glo. ⁊ hostien. sentire q generalē vicarium vel balliuum posset dare ad talia sed nō spālem. Sed ex verbis ipsor̄ olim tenebāt cōtrium. nā dicūt q si appellet' in tali cā dȝ appellari ad ipsum p̄latuȝ: ⁊ ipse alij delegabit: ergo ēt f'm eos spāliter poterat delegare. Quid iuris ḡ de prelatis tpalē iurisditionē hn̄tib⁹ hēs h: ⁊ qūo eā cōmittere possint. Quid iuris de clericis iniuriam passis: ⁊ qūo de ipsa cō queri possunt habes. j. de homi. p̄latis.

a Hoc. maleficio: ergo ⁊ specialiter cōmittit: dicit host. ſ. e. clerici: q sibi placeret: q aut daretur clericis lr̄a tales causas iudicādi p seipsos: aut talium causar̄ p̄tās ipsis clericis tolleret': cū cōmissio sit ɔ ius. ff. de offi. eius cui mā. est iu. l. i.

b Iusticia mediante. Quid si ɔ iusticiā: dic idem: nam ep̄s q mandauit iusticiaȝ fieri non est in culpa si iusticiarius deliquat ⁊ absit q ea que propter licituȝ ⁊ bonum ⁊c. xxiij. q. v. de occidendis. nō ob. j. de homi. is q mandat: quia ibi culpa precessit ⁊ casus qui culpam sequitur bene imputat': de hoc plene de homi. sicut dignum: hic nulla culpa precessit.

c Liceat. ſ. eo. clericis. ⁊. c. sententiam.

d Possunt. ergo pōt quis p aliū q n̄ p se: de hoc dixi. j. de reg. iur. pōt quis. io. an.

De spōsalibus. Sunt due partes. Prima tractat de sponsalibus puris. Primo in genere. Secundo in specie ibi quare. secūda tractat de cōditionib⁹ ibi: ille vero. Do. Emanauit ad declarationē eorum que nota. xxvij. q. ij. si qs desponsauerit. ij. ſ. eo. ti. ad audientiam.

e Puris. cōditionalia non ī ducunt publice honestatis iusticiam: ut dr̄ in fi.

f Certis. ut si ꝓmisit ducere bertā filiā ticij: incerta sunt qn̄ ꝓmisit ducere vnā ex filiabus ticij: ad h. ſ. eo. c. ex lr̄is. ij.

exequat' irregularis non efficit' licet penam sanguis inferat. h. d. Do.

Episcopus seu quicunqȝ ali⁹ prelatus vel clericus iurisditionem obtinens tpalem: si homicidio aut alio maleficio ab aliquibus in iurisditione sua commisso balliuo suo aut alij cuicunqȝ iniungat: ut super hoc[a] veritatē ingrens iusticie debituȝ exequatur: irregularis censeri non dēbet: quamuis ipse balliuus uel alius contra malefactores ad penam sanguinis p̄cesserit iusticia[b] mediante. Nam licet clericis causas sanguinis agitare non liceat[c]: eas tamen cuȝ iurisditioneȝ obtinent tpalem debent ⁊ possunt[d] metu irregularitatis cessante alijs delegare.

Incipit liber quartus.

R̄ica De sponsalibus ⁊ m̄rimonijs.

Bonifacius octauus.

Spōsalia pura ⁊ certa ex consēsu valida lȝ al's nullaȝ inducant publicam honestateȝ q̄ hȝ dirimere sequentia sponsalia sed nō p̄cedētia: quaȝ publicaȝ honestatem non inducunt sponsalia conditionalia ante euentum. h. d. Jo. an.

De sponsalibus puris[e] et certis[f] etiaȝ si cōsanguinitatis[g] affinitatis[h] frigiditatis[i] religionis[k] aut alia[l] quauis ratione sint nulla: dummodo non sint nulla ex defectu consensus[m] oritur efficax ad impediendum ⁊ dirimendum sequentia sponsalia vel matrimonia: non aūt ad precedentia dissoluendum[n] impedimentum iusticie publice honestatis[o]. Quare ille q sponsalia pure ac determinate cum aliqua muliere cōtraxit: ⁊ post modum cuȝ secunda p̄oris consanguinea idē[p] facit: ex priorum sponsalior̄ vigore quibus p publice honestatis iusticiam ex scdis sponsalibus subsecutam minime derogatur[q] ad m̄rimonium ɔtrahendum cum prima remanet obligatus[r].

Ille[s] vero qui sponsalia cum aliqua muliere sub cōditione cōtraxerit si postmodum ante[t] conditionis euētum cum alia prioris cōsanguinea p verba contraxerit de presenti[u]: cum secunda remanere debebit cum ex sponsalibus conditionalibus ante conditionem[x] extantem: sicuti ex cōsensum non habentibus ⁊ in certis nulla publice honestatis iusticia oriatur.

Rubrica de desponsatiōe ipuberuȝ.

Bonifacius octauus.

Sponsalia amboruȝ ifantium uel alterius tn̄ per superueniētiam maioris etatis nō validātur nec publicam honestateȝ iducunt: nisi fuerint ratificata tacite vel expresse. h. d. vsqȝ ad. §. idem quoqȝ. Do.

Si infantes[y] adinuiceȝ uel vnus maior septennio[z] ⁊ alter minor sponsalia contraxerint: ipsi vel parētes pro eis[⁊]: nisi p cohabitatiōeȝ corū mutuam: seu alias verbo[ɔ] uel facto[ꝫ] ipsorū liqdo appareat eosdē in eadeȝ voluntate factos maiores septēnio ꝑdurare: sponsalia huiusmodi: que ab initio nulla erāt: per lapsum dicti tēporis minime conualescunt[a]: ⁊ ideo cuȝ sint nulla rōe

r Obligatus. nisi cū alia nō ipsius ɔsanguīea ɔheret p v̄ba de p̄nti. ſ. e. si inter: vel supueniret aliqd de his impedimētis q̄ dixi ī sūmula circa p̄n.

s Ille vero. reprobat opi. Inno. no. de spon. duor̄. c. i. vbi dicebat q p sponsalia sub conditione ɔcta inducitur publice honestatis iusticia: host. contra. ſ. e. ad audientiā. Jo. an.

t Aū. secus si post. q: tunc non deesset consensus. sed eēt perinde ac si a principio pure contraxisset.

u Presenti. qd si ɔtrabit p verba d futuro: nū quid soluta sunt p̄ria spōsalia cōditionalia: credo q sic: si enim prima spōsalia inducunt publice honestatis iusticiaȝ: per iusticiaȝ publice honestatis superuenientē ex scdis non soluuntur. ut. j. pri. rn̄. sed si p p̄mā nō inducit' iusticia: puta q p iusticiam superuenientē ex scdis hn̄ soluant' p̄ma lȝ in veritate p̄ma spōsalia dicēda nō sint ex quo cōsensus defecerat ut hic sic enim est in alijs ipedimētis. ſ. de eo. q cog. cō san. vxo. sue. veniēs ex si. vn̄ si post scdȝ ɔctum superueniat cōditio. dico q primuȝ m̄rimonium ɔsumat' nō pōt: publica enim honestas nō insurgit a die ɔctus: sed a die cōditōis. ⁊ iō publica honestas que p̄uenit ɔditionē hȝ matrimonium impedire ⁊ dirimere: ut. ſ. i. rn̄. cū per hoc reddat' habilis prime. d iureiu. quemadmodum.

x Conditionem. h vera itelligas nisi interueniat carnalis copula: q tūc recedit' a ɔditiōe: de ɔdi. ap. de illis. ⁊ sic esset ibi ɔsensus ⁊ m̄rimonium: vn̄ tū pp affinitatē tū pp iusticiā nō teneret matrimoniū postea cū ɔsanguinea ɔctum. ⁊ intellige de ɔditione honesta: non de tali q̄ habeat' p nō adiecta. ſ. de cōdi. ap. c. vlti. q: illa inducerent publicā honestatē ac si pure ɔcta fuissent: ⁊ no. Post. ſ. e. ad audientiam. q si qs sub tali cōditione ɔhat cū aliqua: ꝓmitto q te ducā in vxorē si deo ⁊ ecclesie placuerit: postea cōpto ipedimēto: ⁊ solutis spōsalibus ɔhat cū consanguinea illius tenet ɔctus: ⁊ lȝ h cōditio itelligat' ēt si nō apponat': tn̄ qn̄ non exprimitur consensus purus remanet: ɔditiones. n. tacite nō faciunt obligationē ɔditionalē. ff. de condi. ⁊ demō. l. cōditiones extrinsec⁹. ⁊ no. de iureiu. quēadmodū. tacitū tn̄ si exp̄mat' facit rē cōditionalē. ff. de le. i. si ita legatū. §. i. vbi conditio si volet posita ī p̄sona legatarij facit conditionale legatū: exp̄ssa nocent: q̄ non exp̄ssa non nocent. ff. de reg. iur. expressa.

g Consanguinitatis. s. infra gradū quartū. ſ. de consan. nō dȝ. ⁊ iste erat cas⁹. ſ. eo. ad audientiam.

h Affinitatis. in p̄mo genere ⁊ q̄rto gradu vel citeriori. ſ. de ɔsan. ⁊ affi. non dȝ. ⁊ cū talis affinitas annullat m̄rimoniū qn̄ precessit: secus si secuta fuerit. de eo q cogno. ɔsan. vx. sue discretionē.

i Frigiditatis. ſ. de frigi. p totum.

k Religionis. p̄cedentis. quia tunc nulluȝ ē m̄rimoniuȝ uel spōsalia: si sequitur tūc dissoluit sponsalia: ut. ſ. de conuer. coniu. ex publico. ⁊. c. ij.

l Alia. sicut dicebat predictus canon. xxvij. q. ij. si quis despōsauerit: ⁊ multe alie cāe reperiūtur: puta votū solēne cognatio spūalis ⁊ legalis: ⁊ reliqua ipedimēta: vt dixi ī sūma. iiij. li.

m Cōsensus. puta ɔcta ab infante vel furioso. ſ. eo. dilectus d despō. impu. litteras. ⁊. c. accessit.

n Dissoluēdū. bene ergo dicebāt hug. Jo. ⁊ sui sequaces q dicebāt monachū sacerdotē frigidū ⁊ siles p̄sonas ɔhendo cū aliqua. impedire oēs consanguineos cōtrahere cum eadem: vt no. in predi. c. si quis desponsauerit.

o Publice honestatis. ſ. e. sponsam: publice enim honestum est ex quo ɔsanguineus meus ɔsenserit in bertam: q ego illā habere non possum.

p Idem fecit. s. q: sponsalia ɔtrerit: sponsalia vero sunt futurar̄ nuptiarū promissio. ff. e. ti. l. i. xxx. q. v. nostrates. vnde aduerte si cum p̄ma ɔtrerit de futuro ⁊ postmodum cū scda ɔsanguinea ī p̄hibito gradu eo mō ɔtrit: ⁊ scdam cognouit nec p̄mā habere poterit pp affinitatē superuenientem: q̄ soluit sponsalia d futuro ut. ſ. de eo q cog. ɔsan. vxo. sue. veniēs. i. ⁊. c. ex lr̄is. scdam habere non poterit q: publice honestatis iusticia illum ɔctum impedit ⁊ dirimit: ut. ſ. rn̄. p̄ori.

q Derogatur. no. q lȝ supueniēs affinitas dissoluat sponsalia de futuro: superueniēs tn̄ iusticia publice honestatis ipsa non dissoluit: ⁊ merito: scda. n. sponsalia tolluntur per publice honestatis iusticiam ex primis inductam: non ergo ex secūdis pōt esse honestas que tollat primam: ⁊ est. si. l vij. di. si quis.

Si infantes. Sunt tres ptes. p̄ma tractat de spōsalib⁹ ɔctis p infantes ambos vel alter̄. Scda ibi nec quoqȝ ɔcto p pubes... Tertia ibi: porro de spōsalib⁹ cōtractis p parētes p filiis... sufficiat p diuisione ⁊ ī sūmario q: sūmādo nō pōt breuius recitari h. io.

y Infantes. hi spōsalia ɔhere nō p̄nt cum etas illa qd videat ignorat. C. de fal. mo. l. i. ad hoc. ſ. e. li. de tē. or. null⁹. C. de iur. deli. si infanti.

z Septēnio. no. q lȝ quo ad pubertatē sit in sexu dr̄ia in numero annorū. ſ. eo. puberes. ⁊. c. cōtinebat'. quo ad ifantiā secus. q: vterqȝ ifans minor septennio: ut hic. ⁊. ſ. e. litteras. ⁊. c. accessit.

⁊ Eis. ignorātib⁹: vel scientib⁹ nō curo. s; alr in maiorib⁹: ut. j. §. porro

ɔ Verbo. q: post septenniū ad inuicē vocāt se sponsos.

ꝫ Vel facto. ut q: post septēnium secum iacet: uel cū osculatur ut spōsa vel his silibus. ⁊ sic non refert an qd fiat verbo vel facto. de ap. dilecti. ⁊ c. ut nostrum. ⁊ ad hoc concor. de resti. spo. ex parte.

a Cōualescūt. j. de reg. iur. nō firmat'. ⁊ intellige per hoc. c. solutionem quā dixi. j. de reg. iur. nō firmat'. eo. li. s. q solo tpis tractu non firmatur qd a p̄ncipio nō valebat. sed nouo subsequēti ɔsensu. interdum tacite: in